

Allmänna valen 1991

Del 3
Specialundersökningar

SCB

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

INLEDNING TILL

VALSTATISTIKEN 1872-2001

Bidrag till Sveriges officiella statistik. R. Valstatistik. – Stockholm, 1873-1911. - Täckningsår: 1872-1910. Innehåll: Statistiska centralbyråns underdåniga berättelser rörande Riksdagsmannavalen, Riksdagens andra kammare, Landstingsvalen och Kommunala rösträtten.

Efterföljare:

Riksdagsmannavalen / Kungl. Statistiska centralbyrån. – Stockholm , 1912-1970. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1909/11-1965/1968.

Efterföljare: Allmänna valen. Del 1, Riksdagsvalet. – Stockholm, 1971-1995. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1970-1994

Efterföljare: Allmänna valen. Del 1, Riksdagen. – (Sveriges officiella statistik). – Stockholm, 1999-. – Täckningsår: 1998-

Kommunala valen / Kungl. Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1920-1967. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1919-1966.

Efterföljare: Allmänna valen. Del 2, Kommunala valen. – Stockholm, 1972-1995. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1970-1994

Efterföljare: Allmänna valen. Del 3, Kommunalfullmäktige. – Stockholm, 1999-. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1998-

Landstingsmannavalen / Kungl. Statistiska centralbyrån. – Stockholm , 1913-1919. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1912-1918.

Efterföljare: Kommunala valen. – Stockholm, 1920-1967. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1920-1966

Efterföljare: Allmänna valen. Del 2, Kommunala valen. – Stockholm, 1972-1995. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1972-1995

Efterföljare: Allmänna valen. Del 2, Landsfullmäktige. – Stockholm, 1999-. – (Sveriges officiella statistik). – Täckningsår: 1998-

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 267-272: Allmänna val (Tab. 274-280)

Allmänna valen 1991

Del 3
Specialundersökningar

*Mikael Gilljam
Sören Holmberg
Lis Berling-Agståhl
Olle Johansson
Leif Lemon
Michael Nilsson*

General elections 1991

Vol 3
Special Surveys

Official Statistics of Sweden
Statistics Sweden

Tidigare publicering

Uppgifter rörande riksdagsvalen har publicerats i serien Sveriges officiella statistik under titeln Riksdagsmannavalen 1909 – 1968 samt från 1970 under titeln Allmänna valen. Uppgifter rörande kommunala valen har publicerats i serien Sveriges officiella statistik under titeln Kommunala valen 1919 – 1966 samt från 1970 under titeln Allmänna valen.

Resultat för riksdagsvalet 1991 har tidigare publicerats i Allmänna valen 1991 Del 1 Riksdagsvalet den 15 september 1991. Resultat för kommunala valen 1991 har tidigare publicerats i Allmänna valen 1991 Del 2 Kommunala valen den 15 september 1991. Uppgifter om valdeltagande vid riksdagsvalet 1991 har redovisats i Statistiska meddelanden Be 36 SM 9201 samt uppgifter om valdeltagande för utländska medborgare vid kommunala valen 1991 i Statistiska meddelanden Be 37 SM 9201. Resultaten från 1991 års valundersökning publiceras som rapport nr 14 i serien Valundersökningar. Väljarna inför 90-talet.

Previous publication

Reports on the elections to the Riksdag have been published within the series Official Statistics of Sweden under the title of the elections to the Riksdag 1909 – 1968 and from 1970 under the title of General elections. Reports on the communal elections have been published within the series Official Statistics of Sweden under the title of the Communal elections 1919 – 1966 and from 1970 under the title of General elections.

Results on the elections to the Riksdag in 1991 have been published in General elections 1991. Vol 1. The election to the Riksdag in 1991. Results on the communal elections in 1991 have been published in General elections 1991. Vol 2. The communal elections in 1991. Participation at the election to the Riksdag 1991 have been shown in Statistical Reports Be 36 SM 9201 and participation of aliens at the communal elections 1991 in Statistical Reports Be 37 SM 9201. The results of the 1991 election study have been published in Valundersökningar report number 14. Véljarna inför 90-talet.

Published by
Statistics Sweden, S-11581 Stockholm

ISBN 91-618-0356-1
ISSN 0347-8106

Printed in Sweden
SCB-Tryck. Örebro 1993 04 Miljövanligt papper

Förord

Statistiska centralbyrån framlägger härmed den tredje delen av redogörelsen för allmänna valen 1991. Den omfattar översikter av riksdagens sammansättning, tre valdeltagandeundersökningar – bland utlandssvenskar, valdeltagandet i riksdagsvalet samt valdeltagandet bland utländska medborgare i kommunfullmäktigvalet – och dessutom en redogörelse för den s k valundersökningen 1991.

Rapporten avseende valundersökningen 1991, avsnitt 5 i denna publikation, har utarbetats av Mikael Gilljam och Sören Holmberg vid statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet. Olle Johansson, Lis Berling-Agståhl och Michael Nilsson vid programmet för folkstyre och medborgarinflytande står för den del av arbetet med föreliggande rapport, som utförts vid Statistiska centralbyrån. Leif Lemon har tagit fram tabellerna.

Statistiska centralbyrån i april 1993

JAN CARLING

Erling Karlsson

Innehåll

Contents

Sida/ Page

7	Svensk-engelsk ordlista	List of terms
9	Sammanfattning på engelska	Summary
10	Inledning	Introduction
11	1 Riksdagsvalet 1991	1 Election to the Riksdag 1991
28	2 Röstberättigade och röstande utlandssvenskar 1991 (de i särskild röstlängd upptagna)	2 Entitled to vote and voters among Swedes residing abroad 1991
50	3 Valdeltagande vid riksdagsvalet 1991	3 Participation at the election to the Riksdag 1991
88	4 Valdeltagande bland utländska medborgare vid kommunala valen 1991	4 Participation among aliens at the communal elections 1991
106	5 Bångstyriga väljare. Valundersökning 1991, intervjuundersökning (se innehållsförteckning i anslutning till avsnittet sid 107)	5 The 1991 election study. Interview sample survey (see p.107)
Tabeller		Tables
12	1.1 Riksdagsvalet 1991 valkretsvis. Beräkning av antalet fasta mandat	1.1 Election to the Riksdag 1991 by constituency. Calculation of the number of fixed seats
13	1.2 Riksdagsvalet 1991 valkretsvis. Mandatfördelning efter partier	1.2 Election to the Riksdag 1991 by constituency. Distribution of seats by party
14	1.3 Riksdagens sammansättning åren 1929 – 1991/92	1.3 The composition of the Riksdag 1929 – 1991/92
15	1.4 Riksdagens sammansättning vid början av 1992 års riksdags vårsession	1.4 The composition of the Riksdag at the beginning of the 1992 spring session
16	1.5 Medelåldern bland riksdagsledamöter vid början av vissa riksdagars vårsessioner	1.5 Average age of members of the Riksdag at the beginning of certain spring sessions
17	1.6 Länsvis fördelning av väljare som röstat på postkontor vid 1991 års allmänna val	1.6 Postal voters by county at the General elections 1991
18	1.7 Fördelning av partiernas röstandelar i procentenheter mellan riksdagsvalen 1988 och 1991. Kommunvis	1.7 Change of shares of votes by party in percentage units between the elections to the Riksdag 1988 and 1991 by municipality
27	1.8 Riksdagsvalen 1991 valkretsvis. Ogiltiga valsedlar	1.8 Election to the Riksdag 1991 by constituency. Invalid voting papers
29	2.1 Riksdagsvalet 1991 valkretsvis. Röstberättigade och röstande utlandssvenskar efter kön	2.1 Election to the Riksdag 1991 by constituency. Entitled to vote and voters among Swedes abroad by sex

30	2.2 Riksdagsvalet 1991. Röstberättigade utlands-svenskar. Fördelning efter valkrets och bosättning	2.2 Election to the Riksdag 1991. Entitled to vote. Swedes abroad entitled to vote by constituency and country of residence
40	2.3 Riksdagsvalet 1991. Valdeltagande bland utlandssvenskar. Fördelning efter bosättningsland och valkrets	2.3 Election to the Riksdag 1991. Swedes abroad voters by constituency and country of residence
53	3.1 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön och ålder	3.1 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex and age
54	3.2 Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön och ålder	3.2 Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex and age
55	3.3 Landstingsvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön och ålder	3.3 Elections to the County Councils 1991. Voters by sex and age
56	3.4 Riksdagsvalet 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön	3.4 Election to the Riksdag 1991 by county. Voters by sex
57	3.5 Kommunfullmäktigvalen 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön	3.5 Elections to the Municipal Councils 1991 by county. Voters by sex
58	3.6 Landstingsvalen 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön	3.6 Elections to the County Councils 1991 by county. Voters by sex
59	3.7 Riksdagsvalet 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön och ålder	3.7 Election to the Riksdag 1991 by county. Voters by sex and age
65	3.8 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, civilstånd och ålder	3.8 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, marital status and age
66	3.9 Riksdagsvalet 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön och civilstånd	3.9 Election to the Riksdag 1991 by county. Voters by sex and marital status
70	3.10 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, sysselsättningsstatus och ålder. 18–74 år	3.10 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, employment status and age. 18–74
71	3.11 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, sysselsättningsstatus och civilstånd. 18–74 år	3.11 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, employment status and marital status. 18–74
72	3.12 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, näringsgren och yrkesställning. 18–74 år	3.12 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, industry and occupational status. 18–74
74	3.13 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, näringsgren och ålder. 18–74 år	3.13 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, industry and age. 18–74
76	3.14 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön och yrke. 18–74 år	3.14 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex and occupation. 18–74
80	3.15 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, yrke och ålder. 18–74 år	3.15 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, occupation and age. 18–74
83	3.16 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, inkomst och ålder	3.16 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, income and age
85	3.17 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön och ålder, för utländska medborgare som blivit svenska medborgare (naturaliserade svenska medborgare)	3.17 Election to the Riksdag 1991. Aliens who has become Swedish citizens, voters by sex and age

85	3.18 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden för utländska medborgare som blivit svenska medborgare, efter kön och årtal för svenskt medborgarskap	3.18 Election to the Riksdag 1991. Aliens who become Swedish citizens, voters by sex and year of citizenship
86	3.19 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, ålder och facktillhörighet (LO, TCO och SACO). 18–74 år	3.19 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, age and unionship. Age 18–74
87	3.20 Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, ålder och utbildningsnivå. 18–74 år	3.20 Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, age and level of education. Age 18–74
90	4.1 Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön och medborgarskapsland	4.1 Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex and native country
90	4.2 Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön och ålder	4.2 Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex and age
91	4.3 Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön, medborgarskapsland och ålder	4.3 Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex, native country and age
95	4.4 Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön, civilstånd och ålder	4.4 Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex, marital status and age
96	4.5 Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön, medborgarskapsland, civilstånd och ålder	4.5 Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex, native country, marital status and age
103	4.6 Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön, sammanräknad inkomst och ålder	4.6 Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex, total income and age
105	4.7 Kommunfullmäktigvalen 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön	4.7 Elections to the Municipal Councils 1991 by county. Voters by sex

List of terms

A

administrativt arbete	administrative work
affärsbiträde	assistant
andra kammaren	the second chamber
andra tjänster	other services
annat kontorsarbete	other office work
anställd	employee
antal	number
arbetar i eget hushåll	keeping house
Arbetarepartiet – Socialdemokraterna (S)	the Social Democrats
arbetslös	unemployed
av	of

B

banker och försäkrings- institut	banks and insurance in- stitutes
blankröst	a blank ballot-paper
bokförings- och kassa- arbete	accounting and cash work
bosättningsland	country of residence
byggnadsindustri	building industry

C

Centern (C)	the Centre Party
civilstånd	marital status
civilt bevaknings- och skyddsarbete	civil guard and protective work

D

differens	difference
därav	of which

E

efter	by
ej	not
ej angiven yrkestillhörighet	not given occupational possession
ej identifierbar	not identified
ej registrerad	not registered
el-, gas-, värme- och vatten- verk	electricity, gas, heat and water board
elektroarbete	electrical work
eller	or
enkammarriksdag	unicameral riksdag

F

facktillhörighet	unionship
fasta mandat	fixed seats
fastighetsförvaltning	real-estate administration

fastighetsskötsel, städning	housetending, cleaning
fiske	fishing
Folkpartiet liberalerna (Fp)	the Liberals
företagare	employer
församling	parish
första kammaren	the first chamber
försäljning	sale
förut bevistade riksdagar	earlier sessions
förändring	change

G

giffa	married
glesbygd	sparsely populated areas
gruv- och diversearbete	heavy and labour work
gruv- och stenbrytnings- arbete	mining and quarrying work
gruvor	mines

H

humanistiskt, konstnärligt och militärt arbete	humanistic, artistic and military work
husligt arbete	house work
hälso- och sjukvård	hygiene and nursing

I

i arbetskraften	in the labour force
ingen	no
inkomst	income

J

jakt	hunting
jordbruk	agriculture
jordbruks- och djurskötsel	farming and animal mana- gement
järnbruks-, metall- och gjuteriarbete	ironworks, metal and foundry work

K

kameralt och kontorstek- niskt arbete	clerical work
kemiskt- och cellulose- niskt arbete	chemical and cellulosa technical work
kod	code
kommersiellt arbete	commercial work
kommun	municipality
kriminalvårdsanstalt	prison
Kristdemokratiska Sam- hällspartiet (KdS)	the Cristian Democrats
kvinnlig	female
kvinnor	women

L

land
lantbruks- och trädgårds-
ledning
lantbruks-, skogs- och
fiskeriarbete
litteratur och konst
livsmedelsarbete
län

country
agriculture and garden
management
farming, forestry and
fishery work
literature and art
food work
county

M

mandat
manlig
maskinskötsel
medborgarskapsland
medelålder
medhjälpande familjemed-
lem
militärt arbete
mineralbrott
Miljöpartiet de gröna (Mp)
Moderata Samlingspartiet (M)
motorskötsel
mureri- och betongarbete

målnings- och lackerings-
arbete
män

seat
male
machine work
native country
average age
unpaid family worker

military work
mineral breaking
the Ecological Party
the Conservatives
motor work
bricklaying and concrete
work
painting and lacquering
work
men

N

Ny Demokrati (NyD)
nykterhetsvårdanstalt
näringsgren

New Democracy
temperance care institution
industry

O

ogift

unmarried

P

parti
partiförsäljning och
agentur
parti- och detaljhandel
pedagogik
post- och televerk

postkontor
poströst
postställe
procentuell förändring

party
wholesale and agency

wholesale and retail trade
pedagogy
post and telecommunica-
tions administration
post-office
postal vote
post-office
percentage change

R

restaurang- och hotell-
rörelse
riksdagsledamöter
riksdagsvalkvot

röstande
röstberättigade

restaurant and hotel
business
members of the Riksdag
quotient of the election
to the Riksdag
voters
entitled to vote

S

samfärdsel
samtliga
servicearbete
sjukhus
skogsbruk
sko- och läderarbete
stenografi och maskin-
skrivning
studerande
summa
svenska medborgare
sysselsatt
sysselsättningsstatus

communications
total
engaged in service trades
hospital
forestry
shoe and leather work
stenography and typing

students
total
Swedish citizens
in employment
employment status

T

teknik, kemi och fysik

tekniskt, natur- och sam-
hällsvetenskapligt arbete
textil- och sömnadsarbete
tillfällig
tillhöra
tillverkningsarbete
tillverkningsindustri
transport- och kommunika-
tionsarbete
träarbete

engineering, chemistry
and physics
technical, scientific and
social scientific work
textile and sewing
occasional
belong to
manufacturing work
manufacturing industry
transport and communica-
tions
wood work

U

uppdragsverksamhet
utbildningsnivå
utlandssvensk

commission work
level of education
Swede abroad

V

val
valda
valkrets
varuhandel
verkstads, byggnads- och
metallarbete
viltvård
vårssession
Vänsterpartiet (V)

election
elected
constituency
trade
workshop, building and
metal work
preservation of game
spring session
the Left Wing Party

Y

yrke
yrkesställning

occupation
occupational status

Å

ålder
ålderdomshem
år

age
home for aged people
year

Ö

överskott
övriga
övrigt hithörande arbete

surplus
others
other work belonging to
this category

Summary

In 1971 an unicameral system was introduced for the Riksdag, which consisted of 350 members. In 1976 the numbers of members changed to 349. The election system distributes the seats in proportion to the parties' shares of the votes in the whole country. 310 of the seats are fixed seats and 39 are adjustment seats. A political party can be represented in the Riksdag if it has obtained 4 per cent or more of the total number of votes cast in the whole country. A party which has not come to that result may be represented if it has obtained 12 per cent or more of the votes in any one constituency.

Entitled to vote are all Swedish citizens aged 18 on the day of the election and whose names are entered in the electoral register. Aliens who have been resident in the country for the last three years and fulfil above mentioned rules are entitled to vote in the Communal elections. Swedes residing abroad are permitted to vote at the election to the Riksdag on application if they have been resident in Sweden some time and besides fulfil the conditions of voting.

This report is divided into five parts. Each part begins with text where sources etc. are given. The **first part** concerns the number of persons entitled to vote and various aspects of the composition of the Riksdag. Comparisons are also made on municipal level between the results of the elections to the Riksdag 1988 and 1991. The **second part** relates to the Swedes abroad and their participation at the election.

To obtain a picture of participation in the election by various population groups, a study was made of a representative sample included 36 731 persons entitled to vote aged 18-years. The sample had been used in a labour force survey in the autumn of 1991. This survey provided information on employment status, occupation etc. The names of persons included in the sample were sent to the respective County Administration which were asked to check wheather these persons had or had not voted. The **third part** in this report shows the results of this study. **Part four** treats participation by various population groups of aliens at the Communal elections.

The **last part** is an exhaustive study about party vote, participation and political opinion in certain Riksdag elections. An analysis is made to find out changes in voting behaviour from one election to another. The study is a result of co-operation between Statistics Sweden and the department of Political Science at the University of Gothenburg. Mikael Gilljam and professor Sören Holmberg has written this part of the report.

In the tables the parties have been given the following denominations:

- M = Moderata Samlingspartiet (the Conservatives)
- C = Centern (the Centre Party)
- Fp = Folkpartiet liberalerna (the Liberals)
- KdS = Kristdemokratiska samhällspartiet (the Christian Democrats)
- Mp = Miljöpartiet de gröna (the Ecological Party)
- NyD = Ny Demokrati (New Democracy)
- S = Arbetarepartiet-Socialdemokraterna (the Social Democrats)
- V = Vänsterpartiet (the Left Wing Party)

Inledning

Introduction

Allmänna valen 1991 del 3 är indelad i fem avsnitt och omfattar specialundersökningar utförda vid statistiska centralbyrån, programmet för folkstyre och medborgarinflytande. Varje avsnitt inleds med text där källor m m redovisas.

Det **första** avsnittet behandlar olika aspekter på riksdagsvalet. Bland annat ingår en tabell som visar procentuella förändringar av partiernas röstandelar mellan valen 1988 och 1991.

Det **andra** avsnittet visar valdeltagandet i riksdagsvalet bland röstberättigade utlands-svenskar uppdelat på olika variabler, t ex bosättningsland.

Det **tredje** avsnittet behandlar valdeltagandet i olika befolkningsgrupper vid riksdagsvalet, t ex röstberättigade och röstande uppdelat på kön, ålder, yrke osv.

Det **fjärde** avsnittet behandlar valdeltagandet för utländska medborgare vid kommunala valen.

Det **femte** avsnittet presenterar en sammanfattning av resultaten från 1991 års valundersökning, som är en riksomfattande intervjuundersökning. Valundersökningen 1991 genomfördes i samarbete mellan ett forskningsprojekt vid statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet och statistiska centralbyrån, programmet för folkstyre och medborgarinflytande. För detta avsnitts innehåll och utformning ansvarar Mikael Gilljam och professor Sören Holmberg. För utförligare redovisning av 1991 års valundersökning hänvisas till boken "Väljarna inför 90-talet" som ingår i SCBs publikationsserie Valundersökningar nr 14.

1 Riksdagsvalet 1991

Election to the Riksdag 1991

SOS Allmänna valen Del 1 Riksdagsvalet den 15 september 1991 omfattar främst statistik över röstberättigade, röstande och giltiga valsedlars fördelning efter partier på olika regionala nivåer. Mandatfördelning efter partier redovisas på valkrets nivå. I detta avsnitt av Allmänna valen Del 3 ges ytterligare statistik rörande mandaten och deras fördelning, de valda riksdagsledamöterna, poströstning samt förändring mellan valen 1988 och 1991 av partiernas röstandelar.

Röstberättigade vid riksdagsvalet var svenska medborgare som uppnått 18 års ålder senast valdagen och som fanns upptagna i allmän eller särskild röstlängd. Riksdagen består av 349 ledamöter. Valsystemet syftar till att fördela mandaten proportionellt mot partiernas andelar av de giltiga valsedlarna i hela riket. 310 av mandaten är fasta och 39 är utjämningsmandat. Valsystemet innehåller dessutom spärregler mot småpartier. För att ett parti skall komma i fråga vid fördelning av mandaten måste det minst ha erövrat fyra procent av de giltiga valsedlarna i riket. Har partiet inte lyckats med detta kan det ändå bli representerat i riksdagen om det erhållit minst tolv procent av de giltiga valsedlarna i någon valkrets. I detta fall är partiet med vid fördelningen av valkretsens fasta mandat.

Källor:

- 1 Uppgifterna om röstberättigade baseras på de allmänna och särskilda röstlängderna. I samband med att länsstyrelserna framställde stommar till allmän röstlängd från sina personregister summerades antalet röstberättigade per valdistrikt. Dessa uppgifter tillställdes SCB på magnetband. Aviseringar har vidare erhållits om ändringar i längden enligt länsstyrelsens beslut. Riksskatteverket har lämnat en förteckning över antalet personer upptagna i särskild röstlängd.
- 2 Uppgifter om mandatfördelningar härrör från sammanställningar framställda vid Riksskatteverket och från tidigare publicerad statistik.
- 3 Uppgifter om de valda riksdagsledamöterna har hämtats från Riksdagen 1991/92 Ledamotsförteckning.
- 4 Uppgifterna om poströstning har sammanställts av Postverket.
- 5 Uppgifterna om förändringar av partiernas röstandelar mellan valen 1988 och 1991 baserar sig på valstatistik som framställts vid SCB.

Tabell 1.1**Riksdagsvalet 1991 valkretsvis. Beräkning av antalet fasta mandat**

Election to the Riksdag 1991 by constituency. Calculation of the number of fixed seats

Valkrets	Antal fasta mandat (steg 1)	Antal fasta mandat (steg 2)	Summa fasta mandat
Stockholms kommuns	24	1	25
Stockholms läns	32	–	32
Uppsala läns	9	–	9
Södermanlands läns	9	–	9
Östergötlands läns	14	1	15
Jönköpings läns	11	–	11
Kronobergs läns	6	–	6
Kalmar läns	8	1	9
Gotlands läns	2	–	2
Blekinge läns	5	1	6
Kristianstads läns	10	1	11
Fyrstadskretsen	16	1	17
Malmöhus läns	11	–	11
Hallands läns	9	–	9
Göteborgs kommuns	15	1	16
Bohus läns	10	1	11
Älvsborgs läns norra	9	–	9
Älvsborgs läns södra	6	1	7
Skaraborgs läns	10	–	10
Värmlands läns	10	–	10
Örebro läns	10	–	10
Västmanlands läns	9	–	9
Kopparbergs läns	10	1	11
Gävleborgs läns	10	1	11
Västernorrlands läns	9	1	10
Jämtlands läns	5	–	5
Västerbottens läns	9	–	9
Norrbottens läns	9	1	10
Hela riket	297	13	310

Antalet fasta valkretsmandat fastställs av valmyndighet i april månad det år riksdagsval skall hållas enligt reglerna i vallagen 2 kap §2. Beräkningen grundas på den då aktuella röstlängden och tilldelningen sker i två steg. I det första steget (kol 1) erhåller valkretsen ett mandat för varje gång som antalet röstberättigade där är jämnt delbart med en trehundrededdel av antalet röstberättigade i riket – den s k riksdagsvalkvoten – vid detta tillfälle. I det andra steget (kol 2) fördelas på valkretsarna de mandat som återstår efter storleken av de överskott som uppkom i första steget, dvs efter storleken av den rest som erhöles efter divisionen mellan antalet röstberättigade i valkretsen och den s k riksdagsvalkvoten.

$$\text{Riksdagsvalkvoten vid 1991 års val: } \frac{6\,464\,514}{310} = 20\,853.$$

Tabell 1.2**Riksdagsvalet 1991 valkretsvis. Mandatfördelning efter partier¹**

Election to the Riksdag 1991 by constituency. Distribution of seats by party

Valkrets	Mandat								Summa
	M	C	Fp	KdS	Mp	NyD	S	V	
Stockholms kommuns	9 (1)	1	3	1	–	2	8	2	26 (1)
Stockholms läns	12 (1)	2 (1)	5 (1)	2	–	3	11 (1)	2 (1)	37 (5)
Uppsala läns	2	1	1	1 (1)	–	1	4	1 (1)	11 (2)
Södermanlands läns	2	1	1	1 (1)	–	1	5 (1)	–	11 (2)
Östergötlands läns	4	1	1	1	–	1	7	1 (1)	16 (1)
Jönköpings läns	2	1	1	2	–	1 (1)	5	–	12 (1)
Kronobergs läns	2	1	1 (1)	1 (1)	–	1 (1)	3	–	9 (3)
Kalmar läns	2	2 (1)	1 (1)	1	–	1	4	–	11 (2)
Gotlands läns	–	1	–	–	–	–	1	–	2
Blekinge läns	1	1	–	–	–	–	4	–	6
Kristianstads läns	3	1	1	1	–	1	4	–	11
Fyrstadskretsen	6	1 (1)	2	1	–	1	7	1 (1)	19 (2)
Malmöhus läns	4	1	1	1 (1)	–	1	5 (1)	–	13 (2)
Hallands läns	3 (1)	1	1	1	–	1	3	–	10 (1)
Göteborgs kommuns	5	1 (1)	2	1	–	1	6	1	17 (1)
Bohus läns	3	1	1	1	–	1	4	1 (1)	12 (1)
Älvsborgs läns norra	2	1	1	1	–	1	4 (1)	–	10 (1)
Älvsborgs läns södra	2	1	1 (1)	1	–	–	3	–	8 (1)
Skaraborgs läns	2	2 (1)	1	1	–	1	4	–	11 (1)
Värmlands läns	2	1	1	1 (1)	–	1	5	1 (1)	12 (2)
Örebro läns	2	1	1	1	–	1 (1)	5	1 (1)	12 (2)
Västmanlands läns	2	1 (1)	1	1 (1)	–	1	5	–	11 (2)
Kopparbergs läns	2	1	1	1	–	1	5	1 (1)	12 (1)
Gävleborgs läns	2 (1)	1	1	1	–	1	6	1 (1)	13 (2)
Västernorrlands läns	1	1	1	1	–	1 (1)	6	1 (1)	12 (2)
Jämtlands läns	1	1	–	–	–	–	3	–	5
Västerbottens läns	1	1	1	1	–	–	5	1 (1)	10 (1)
Norrbottens läns	1	1	1	–	–	–	6	1	10
Hela riket 1991	80 (4)	31 (6)	33 (4)	26 (6)	–	25 (4)	138 (4)	16 (11)	349 (39)
Hela riket 1988	66 (5)	42	44 (6)	–	20 (12)	–	156 (8)	21 (8)	349 (39)

1) Antal utjämningsmandat inom parentes.

Tabell 1.3

Riksdagens sammansättning åren 1929 – 1991/92

The composition of the Riksdag 1929 – 1991/92

År	Antal riksdagsledamöter som tillhör ¹								Samtliga	Därav kvinnor
	M	C	Fp	KdS	Mp	NyD	S	V		
1929	122	44	63	.	.	.	142	9	380	4
1933	108	54	47	.	.	.	169	9	380	6
1937	89	58	43	.	.	.	178	12	380	10
1941	77	52	38	.	.	.	209	4	380	18
1945	69	56	40	.	.	.	198	17	380	20
1949	47	51	75	.	.	.	196	11	380	28
1953	51	51	80	.	.	.	189	9	380	34
1957	55	44	88	.	.	.	185	9	381	39
1959	61	54	70	.	.	.	190	7	382	42
1961	58	54	73	.	.	.	191	7	383	43
1965	59	54	69	.	.	.	191	10	384 ²	44
1966	59	53	69	.	.	.	192	10	384 ²	48
1967	59	54	68	.	.	.	193	9	384 ²	50
1968	58	56	68	.	.	.	192	9	384 ²	51
1969	57	59	60	.	.	.	204	4	384	53
1970	55	60	61	.	.	.	204	4	384	51
1971 ³	41	71	58	.	.	.	163	17	350	49
1972	41	71	58	.	.	.	163	17	350	50
1973	41	71	58	.	.	.	163	17	350	51
1974	51	90	34	.	.	.	156	19	350	74
1975/76	51	90	34	.	.	.	156	19	350	75
1976/77	55	86	39	.	.	.	152	17	349	79
1977/78	55	86	39	.	.	.	152	17	349	80
1978/79	55	86	39	.	.	.	152	17	349	80
1979/80	73	64	38	.	.	.	154	20	349	92
1980/81	73	64	38	.	.	.	154	20	349	92
1981/82	73	64	38	.	.	.	154	20	349	92
1982/83	86	56	21	.	.	.	166	20	349	95
1983/84	86	56	21	.	.	.	166	20	349	97
1984/85	86	56	21	.	.	.	166	20	349	97
1985/86	76	44 ⁴	51	.	.	.	159	19	349	108
1986/87	76	44 ⁴	51	.	.	.	159	19	349	111
1987/88	76	44 ⁴	51	.	.	.	159	19	349	112
1988/89	66	42	44	.	20	.	156	21	349	131
1989/90	66	42	44	.	20	.	156	21	349	131
1990/91	66	42	44	.	20	.	156	21	349	131
1991/92	80	31	33	26	.	25	138	16	349	115

1) Partiernas beteckning.

M = Moderata samlingspartiet, tidigare Högerpartiet, dessförinnan Moderata (inräknat Liberala Försvärsvänner).

C = Centern, tidigare Centerpartiet, dessförinnan Bondeförbundet (inräknat Jordbrukarnas Riksförbund).

Fp = Folkpartiet liberalerna, tidigare Liberala och Frisinnade.

KdS = Kristdemokratiska samhällspartiet, tidigare Kristen Demokratisk Samling (KDS).

Mp = Miljöpartiet de gröna, tidigare Miljöpartiet.

NyD = Ny Demokrati.

S = Arbetarepartiet – Socialdemokraterna (inräknat vänstersocialister)

V = Vänsterpartiet, tidigare Vänsterpartiet Kommunisterna (VPK), dessförinnan Kommunisterna (inräknat socialister). Mandat som tillfallit olika samlingslistor har påförts något av ovanstående partier.

2) Inklusive en riksdagsman som inte tillhör något av dessa partiers riksdagsgrupper.

3) Från och med 1971 den nya enkammarriksdagen.

4) En KdS-ledamot.

Tidpunkten för uppgifterna 1929 – 1974 avser den 10 januari respektive år. Till och med september 1975 var riksdagsåret lika med kalenderåret. Därefter börjar riksdagsåret den 1 oktober. Uppgifterna för 1975/76 avser den 1 oktober 1975 och för 1976/77 den 1 oktober 1976 osv.

Tabell 1.4

Riksdagens sammansättning vid början av 1992 års riksdags vårsession

The composition of the Riksdag at the beginning of the 1992 spring session

	Manliga ledamöter							Kvinnliga ledamöter							Samtliga
	M	C	Fp	KdS	NyD	S	V	M	C	Fp	KdS	NyD	S	V	
Antal förut beviljade riksdagar															
0	17	1	3	18	22	11	1	7	1	–	7	3	8	1	100
1 – 4	6	4	1	1	–	8	3	4	1	2	–	–	14	4	48
5 – 9	13	7	13	–	–	31	4	2	6	10	–	–	19	–	105
10 – 14	9	3	3	–	–	6	–	7	–	–	–	–	7	–	35
15 – 19	7	3	–	–	–	10	–	2	1	–	–	–	3	–	26
20 – 24	5	3	1	–	–	12	2	–	1	–	–	–	5	–	29
25 – 29	1	–	–	–	–	2	1	–	–	–	–	–	–	–	4
30 –	–	–	–	–	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	2
Ålder															
21–24 år	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1
25–29 år	2	–	–	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	4
30–34 år	2	–	–	3	1	1	–	–	–	–	–	1	1	–	9
35–39 år	3	2	–	1	3	2	1	–	–	–	–	–	6	–	18
40–44 år	7	1	3	3	4	8	1	1	–	–	3	–	9	3	43
45–49 år	9	5	6	5	5	16	2	2	3	3	2	1	15	1	75
50–54 år	12	7	3	3	3	21	5	7	–	6	–	–	12	1	80
55–59 år	14	5	8	2	3	19	2	7	4	2	2	1	10	–	79
60–64 år	4	1	1	1	1	9	–	5	3	–	–	–	1	–	26
65–69 år	5	–	–	1	1	4	–	–	–	1	–	–	1	–	13
70–74 år	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Yrke															
Teknik-, naturvetenskap m m	7	4	4	4	1	11	3	9	4	3	2	–	15	1	68
Därav: tekniskt, kemiskt, fysikaliskt, laboratorie-	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1
biologiskt arbete	2	4	1	1	–	5	3	7	4	1	1	–	11	1	41
pedagogiskt arbete	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
juridiskt arbete, litterärt och journalistiskt arbete	5	–	3	3	1	5	–	2	–	2	1	–	4	–	26
Hälsö- och sjukvårdsarbete	2	–	1	1	–	–	–	4	–	1	1	–	7	–	17
Administrativt arbete	5	2	1	3	4	6	2	1	1	1	–	–	11	2	39
Därav: samhälls- och företagsadministrativt arbete	4	1	1	1	2	3	1	–	–	–	–	–	5	2	20
övrigt administrativt, kameralt och kon- torstekniskt arbete	1	1	–	2	2	3	1	1	1	1	–	–	6	–	19
Kommersiellt arbete	3	–	–	–	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	5
Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete	7	5	–	–	–	1	1	–	2	–	–	–	–	–	16
Transport- och kommunikation	–	1	–	1	–	3	–	–	–	–	–	–	2	–	7
Därav: post och teleexpeditionsarbete	–	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	2	–	4
övrigt hithörande arbete	–	–	–	1	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	3
Gruv- och stenbrytningsarbete, tillverkningsarbete, maskinskötsel, grafiskt arbete	2	1	1	–	–	15	1	–	–	–	–	–	1	–	21
Därav: Metallarbete	–	–	–	–	–	6	–	–	–	–	–	–	1	–	7
bygg- och anläggningsarbete	1	1	1	–	–	5	–	–	–	–	–	–	–	–	8
övrigt hithörande arbete	1	–	–	–	–	4	1	–	–	–	–	–	–	–	6
Servicearbete	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Militärt arbete	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Ej identifierbara yrken eller ej angiven yrkestillhörighet															
	32	8	13	10	16	46	4	8	3	6	4	3	20	2	175
Samtliga	58	21	21	19	22	82	11	22	10	12	7	3	56	5	349

Tabell 1.5

Medelåldern bland riksdagsledamöter vid början av vissa riksdagars vårsessioner¹

Average age of members of the Riksdag at the beginning of certain spring sessions

Vårsession	Medelålder (År)								Samtliga
	M	C	Fp	KdS	Mp	Nyd	S	V	
1945									
Medelåldern i första kammaren	58,4	56,5	58,0	–	–	–	56,8	48,5	57,1
" - andra "	51,3	53,7	52,6	–	–	–	52,3	44,9	51,9
Differens	7,1	2,8	5,4	–	–	–	4,5	3,6	5,2
1949									
Medelåldern i första kammaren	59,4	57,4	57,5	–	–	–	56,3	54,0	57,1
" - andra "	52,0	55,4	51,3	–	–	–	52,0	49,0	52,2
Differens	7,4	2,0	6,2	–	–	–	4,3	5,0	4,9
1953									
Medelåldern i första kammaren	58,6	56,4	60,7	–	–	–	56,2	55,0	57,2
" - andra "	52,8	54,5	51,2	–	–	–	52,4	52,4	52,4
Differens	5,8	1,9	9,5	–	–	–	3,8	2,6	4,8
1957									
Medelåldern i första kammaren	57,2	55,1	60,5	–	–	–	54,7	57,0	56,2
" - andra "	51,7	55,5	53,1	–	–	–	51,7	55,8	52,5
Differens	5,5	–0,4	7,4	–	–	–	3,0	1,2	3,7
1959									
Medelåldern i första kammaren	58,0	53,3	60,4	–	–	–	53,9	54,4	55,6
" - andra "	51,7	53,3	54,8	–	–	–	52,3	59,6	52,9
Differens	6,3	–	5,6	–	–	–	1,6	–5,6	2,7
1961									
Medelåldern i första kammaren	58,1	51,9	58,5	–	–	–	55,1	56,0	55,8
" - andra "	53,4	50,7	54,8	–	–	–	51,4	61,6	52,4
Differens	4,7	1,2	3,7	–	–	–	3,7	–5,6	3,4
1965									
Medelåldern i första kammaren	53,6	51,9	59,6	–	–	–	55,3	58,5	55,4
" - andra "	51,2	51,3	54,3	–	–	–	52,8	53,0	52,6 ²
Differens	2,4	0,6	5,3	–	–	–	2,5	5,5	2,8
1969									
Medelåldern i första kammaren	56,0	56,0	56,8	–	–	–	56,1	.. ³	51,6 ⁴
" - andra "	49,2	51,7	52,7	–	–	–	49,4	.. ³	49,4 ⁴
Differens	6,8	4,3	4,1	–	–	–	6,7	..	1,7
1970									
Medelåldern i första kammaren	56,0	56,3	55,6	–	–	–	56,5	.. ³	51,7 ⁴
" - andra "	50,3	52,3	53,5	–	–	–	50,4	.. ³	50,8 ⁴
Differens	5,7	4,0	2,1	–	–	–	6,2	..	0,9
1971									
Medelåldern i enkammarriksdagen	48,7	50,8	51,0	–	–	–	51,6	45,6	50,7
1974									
Medelåldern i enkammarriksdagen	52,3	51,4	52,3	–	–	–	51,4	47,3	51,4
1977									
Medelåldern i enkammarriksdagen	51,1	52,4	50,4	–	–	–	51,1	46,7	51,1
1980									
Medelåldern i enkammarriksdagen	51,3	52,7	51,6	–	–	–	51,5	47,9	51,5
1983									
Medelåldern i enkammarriksdagen	52,0	52,2	52,1	–	–	–	50,4	48,8	51,1
1986									
Medelåldern i enkammarriksdagen	54,2	52,3	50,5	–	–	–	51,3	50,2	51,9
1989									
Medelåldern i enkammarriksdagen	52,4	49,7	50,6	–	47,7	–	50,6	45,2	50,4
1992									
Medelåldern i enkammarriksdagen	52,3	52,2	52,0	47,0	–	46,6	50,6	48,2	50,6

1) Vårsessionerna vid de riksdagar som följt närmast efter de senaste tjugofem årens andrakammarval.

Från och med 1971 vid riksdagar närmast efter allmänna val.

2) Här ingår en andrakammarledamot som icke tillhör något av partiernas riksdagsgrupper.

3) Kommunisterna representerades endast av en förstakammarledamot respektive tre andrakammarledamöter.

4) Inklusive kommunisterna.

Tabell 1.6

Länsvis fördelning av väljare som röstat på postkontor vid 1991 års allmänna val

Postal voters by county at the General elections 1991

Län	Perma- nenta post- kontor	Tillfälli- ga post- kontor i gles- bygd ¹	Sjuk- vårds- inrätt- ningar ²	Ålder- doms- hem ²	Krimi- nal- vårds- anstal- ter ²	Hem för vård eller boende ²	Övriga vård- inrätt- ningar ²	Summa
Stockholms	391 373	—	2 553	3 982	166	58	5	398 137
Uppsala	62 618	—	307	598	40	53	—	63 616
Södermanlands	62 020	—	388	805	77	—	9	63 299
Östergötlands	89 598	—	544	1 309	55	4	—	91 510
Jönköpings	63 852	—	441	1 192	13	49	—	65 547
Kronobergs	35 403	—	387	648	16	11	—	36 465
Kalmar	63 391	—	455	800	27	—	—	64 673
Gotlands	12 291	—	59	251	16	—	—	12 617
Blekinge	42 380	—	135	482	6	—	—	43 003
Kristianstads	66 303	70	358	933	30	9	—	67 703
Malmöhus	180 330	—	1 117	1 705	70	23	2	183 247
Hallands	53 790	—	393	586	18	—	—	54 787
Göteborgs och Bohus	173 791	77	1 593	1 506	71	4	4	177 046
Älvsborgs	91 556	—	706	1 518	28	29	—	93 837
Skaraborgs	53 379	—	647	1 293	38	7	—	55 364
Värmlands	69 292	32	479	1 058	12	50	—	70 923
Örebro	60 925	132	299	789	90	61	—	62 296
Västmanlands	58 070	—	370	548	19	6	—	59 013
Kopparbergs	71 174	290	423	875	9	6	—	72 777
Gävleborgs	75 131	—	342	985	25	5	—	76 488
Västernorrlands	74 356	—	447	1 009	55	2	—	75 869
Jämtlands	41 002	333	256	590	—	—	—	42 181
Västerbottens	55 978	397	337	791	11	—	—	57 514
Norrbottnens	60 092	46	426	822	11	3	—	61 400
Hela Riket	2 008 095	1 377	13 462	25 075	903	380	20	2 049 312
Därav på valdagen	44 614	1 377	—	—	—	—	—	45 991

Anmärkning: Uppgifterna avser antalet poströstande väljare vid 1991 års val till riksdag, landsting och kommunfullmäktige fördelade länsvís efter postkontorens belägenhet.

1) Inrättades för poströstning endast på valdagen.

2) Avser tillfälliga postkontor som inrättades för poströstning söndagen före valdagen.

Tabell 1.7

Förändring av partiernas röstandelar i procentenheter mellan riksdagsvalen 1988 och 1991. Kommunvis

Change of shares of votes by party in percentage units between the elections to the Riksdag 1988 and 1991 by municipality

Valkrets Kommun (Församling)	Antal röstberät- tigade 1991	Föränd- ring 1988- 1991	Förändring 1988-1991 av giltiga valsedlars procentuella fördelning efter partier							
			M	C	FP	KdS	S	V	Övr	
Stockholms kommun										
Adolf Fredrik	5 224	-10	+0,9	-1,1	-2,4	+3,1	-1,1	-3,9	+4,4	
Bromma	21 564	-66	+4,5	-1,4	-4,1	+3,7	-5,0	-2,8	+5,1	
Brännkyrka	26 421	- 732	+4,8	-1,5	-3,9	+3,1	-4,7	-2,8	+5,0	
Engelbrekt	12 419	-26	+0,9	-0,7	-2,7	+3,1	-2,7	-2,6	+4,8	
Enskede	25 034	- 527	+3,6	-0,9	-2,7	+3,1	-4,6	-3,7	+5,2	
Essinge	4 702	- 116	+3,9	-1,2	-3,7	+3,1	-4,4	-3,0	+5,2	
Färsta	32 403	- 799	+3,8	-1,4	-3,2	+3,5	-5,1	-3,1	+5,5	
Gustav Vasa	9 292	-40	+2,2	-1,1	-2,6	+3,1	-2,5	-3,6	+4,5	
Hedvig Eleonora	7 879	- 147	-0,5	-1,5	-3,6	+3,5	-1,3	-1,8	+5,3	
Hägersten	32 895	+ 104	+4,1	-1,2	-2,8	+2,8	-4,7	-3,7	+5,6	
Hässelby	22 452	- 190	+3,9	-1,2	-4,3	+3,2	-5,9	-1,9	+6,2	
Högalid	22 945	+ 932	+2,6	-1,0	-1,7	+2,4	-2,6	-4,2	+4,6	
Johannes	7 896	+ 133	+2,5	-1,4	-2,8	+3,0	-2,3	-3,0	+4,0	
Katarina	23 939	- 311	+3,3	-1,2	-1,8	+2,3	-2,4	-4,9	+4,6	
Kista	15 466	- 338	+4,5	-1,5	-2,0	+2,8	-4,6	-3,9	+4,7	
Kungsholm	12 730	+ 193	+1,0	-1,8	-3,2	+3,7	-1,5	-3,0	+4,8	
Maria Magdalena	11 836	+1 561	+2,4	-1,1	-0,9	+2,5	-0,6	-6,1	+3,8	
Matteus	19 289	- 140	+3,2	-1,7	-2,4	+3,0	-2,3	-3,4	+3,6	
Oscar	26 132	-42	-0,5	-1,4	-4,2	+3,8	-1,6	-1,7	+5,5	
Sankt Göran	21 521	- 372	+3,6	-1,2	-2,4	+2,7	-4,6	-2,8	+4,7	
Skarpnäck	26 799	- 148	+3,3	-1,1	-1,9	+2,8	-4,6	-3,9	+5,5	
Skärholmen	19 240	- 723	+3,6	-1,1	-3,7	+3,1	-4,8	-2,6	+5,6	
Sofia	12 577	- 197	+2,4	-1,5	-1,7	+2,4	-2,6	-3,9	+4,8	
Spånga	21 974	- 244	+3,5	-1,4	-2,7	+3,1	-3,5	-2,5	+3,5	
Stockholms Domkyrkoför.	6 925	- 162	+0,6	-0,5	-3,0	+2,6	-1,2	-2,2	+3,7	
Vantör	28 501	-1 187	+3,8	-1,5	-3,7	+3,5	-5,5	-2,5	+6,1	
Vällingby	18 547	- 315	+3,6	-1,8	-4,2	+3,4	-4,8	-2,6	+6,4	
Västerled	17 960	- 259	+2,7	-1,4	-4,4	+4,2	-2,5	-2,2	+3,7	
Hela valkretsen	514 562	-4 168	+3,1	-1,3	-3,0	+3,1	-3,8	-3,1	+5,1	

Tabell 1.7 (forts)

Valkrets Kommun	Antal röstberät- tigade 1991	Föränd- ring 1988- 1991	Förändring 1988-1991 av giltiga valsedlars procentuella fördelning efter partier							
			M	C	FP	KdS	S	V	Övr	
Stockholms län										
Botkyrka	40 695	+ 710	+5,5	-2,4	-3,3	+3,6	-5,9	-2,9	+5,4	
Danderyd	20 419	- 729	+0,9	-1,4	-5,0	+3,8	-2,7	-0,9	+5,3	
Ekerö	13 336	+ 988	+3,8	-2,3	-5,3	+3,5	-5,0	-1,9	+7,2	
Haninge	41 940	+1 370	+6,9	-2,1	-4,0	+2,7	-7,2	-2,8	+6,6	
Huddinge	48 987	+ 833	+4,9	-2,2	-4,0	+2,9	-6,3	-2,8	+7,4	
Järfälla	39 716	+ 495	+5,6	-2,0	-3,9	+3,6	-7,0	-1,9	+5,6	
Lidingö	28 311	- 551	+2,3	-1,7	-5,2	+3,9	-3,2	-1,7	+5,5	
Nacka	44 572	+2 292	+3,5	-1,5	-3,6	+2,9	-4,0	-2,7	+5,4	
Norr-tälje	34 775	+1 986	+5,0	-3,3	-2,8	+3,5	-7,1	-1,6	+6,3	
Nynäshamn	16 469	+ 621	+7,1	-2,1	-3,1	+2,5	-7,8	-2,3	+5,7	
Salem	8 541	+ 497	+2,8	-1,6	-2,8	+3,6	-6,5	-2,5	+6,9	
Sigtuna	21 758	+1 089	+5,6	-2,8	-3,7	+3,6	-7,2	-2,3	+6,8	
Sollentuna	35 555	+ 796	+3,7	-2,2	-4,3	+4,1	-5,2	-2,2	+6,0	
Solna	42 580	+ 164	+3,9	-1,7	-3,4	+3,3	-4,6	-2,8	+5,1	
Sundbyberg	23 204	- 260	+4,9	-1,3	-3,1	+2,8	-5,3	-2,9	+4,8	
Södertälje	54 780	+ 370	+4,6	-2,4	-4,4	+3,2	-3,5	-2,5	+5,0	
Tyresö	23 571	+ 935	+5,7	-1,9	-4,7	+2,9	-5,5	-2,6	+6,1	
Täby	39 870	+ 982	+4,7	-2,1	-5,1	+3,6	-4,7	-1,8	+5,4	
Upplands-Bro	13 169	+ 257	+6,4	-2,4	-4,9	+4,0	-7,0	-2,5	+6,3	
Upplands-Väsby	23 800	+ 881	+6,1	-2,3	-3,5	+3,3	-7,0	-2,0	+5,5	
Vallentuna	15 408	+1 320	+4,1	-3,2	-3,5	+3,8	-5,3	-2,0	+6,2	
Vaxholm	5 004	+ 158	+6,8	-1,9	-5,3	+2,7	-4,7	-2,3	+4,7	
Värmdö	15 312	+1 336	+4,6	-2,0	-4,4	+2,7	-6,4	-2,4	+7,8	
Österåker	20 957	+2 039	+5,5	-2,3	-4,8	+3,4	-6,0	-2,1	+6,2	
Hela valkretsen	672 729	+18 579	+4,7	-2,1	-4,0	+3,3	-5,5	-2,3	+5,9	
Uppsala län										
Enköping	26 144	+1 263	+4,8	-4,8	-3,3	+4,3	-5,4	-0,7	+5,0	
Häbo	10 359	+ 802	+5,7	-2,9	-4,6	+3,0	-8,5	-1,5	+8,9	
Tierp	15 446	+ 158	+2,7	-3,7	-1,8	+2,9	-4,5	-0,1	+4,5	
Uppsala	121 018	+4 370	+3,4	-2,9	-2,2	+4,1	-5,5	-2,2	+5,4	
Älvkarleby	6 949	-8	+2,1	-1,9	-1,6	+1,9	-4,9	-1,3	+5,5	
Östhammar	16 012	+ 574	+3,5	-4,5	-2,0	+2,7	-4,1	-1,5	+5,8	
Hela valkretsen	195 928	+7 159	+3,7	-3,3	-2,4	+3,8	-5,6	-1,7	+5,5	

Tabell 1.7 (forts)

Valkrets Kommun	Antal röstberät- tigade 1991	Föränd- ring 1988- 1991	Förändring 1988-1991 av giltiga valsedlars procentuella fördelning efter partier							
			H	C	FP	KdS	S	V	Övr	
Södermanlands län										
Eskilstuna	65 267	+ 393	+3,5	-1,8	-3,5	+3,6	-6,0	-0,9	+5,1	
Flen	12 624	+79	+2,5	-2,5	-2,4	+4,1	-4,9	-0,9	+4,0	
Gnesta	6 532	+ 479	+2,8	-3,7	-3,0	+3,9	-5,9	-0,7	+6,7	
Katrineholm	24 512	+ 343	+2,8	-2,0	-1,6	+3,3	-4,9	-0,7	+3,1	
Nyköping	36 745	+ 458	+2,4	-1,9	-2,7	+4,2	-6,0	-1,0	+5,0	
Oxelösund	9 424	-35	+1,5	-1,3	-2,7	+2,8	-4,1	-2,6	+6,3	
Strängnäs	19 922	+ 936	+4,4	-2,6	-4,8	+4,3	-6,0	-1,5	+6,2	
Trosa	6 735	+ 154	+3,8	-3,1	-3,5	+2,9	-5,8	-1,3	+6,9	
Vingåker	7 360	+ 107	+2,4	-2,6	-3,1	+4,3	-4,2	-0,8	+4,0	
Hela valkretsen	189 121	+2 914	+3,1	-2,1	-3,0	+3,8	-5,7	-1,1	+5,0	
Östergötlands län										
Boxholm	4 339	+65	+2,0	-3,4	-1,3	+5,2	-5,0	-1,2	+3,6	
Finspång	17 174	- 133	+1,8	-2,8	-1,8	+4,2	-5,4	-0,5	+4,5	
Kinda	7 942	+ 243	+1,8	-6,0	-3,6	+7,3	-4,3	+0,2	+4,7	
Linköping	94 389	+2 910	+4,8	-3,6	-2,1	+5,8	-7,7	-1,4	+4,1	
Mjölby	19 902	+ 382	+3,4	-5,1	-2,4	+5,7	-6,9	-1,1	+6,4	
Motala	31 469	+ 291	+3,8	-3,2	-3,0	+4,2	-4,9	-1,3	+4,5	
Norrköping	90 360	+ 308	+3,4	-2,5	-3,4	+4,7	-7,1	-1,3	+6,2	
Söderköping	9 844	+ 554	+4,3	-6,1	-3,1	+5,0	-6,3	-0,5	+6,7	
Vadstena	5 926	+77	+1,7	-4,0	-2,3	+5,7	-4,4	-0,9	+4,2	
Valdemarsvik	6 635	+59	+2,1	-4,3	-2,1	+4,2	-5,9	-0,4	+6,4	
Ydre	3 234	-3	+1,7	-7,3	-5,9	+8,9	-2,0	+0,4	+4,3	
Åtvidaberg	9 627	+ 101	+3,3	-3,5	-1,5	+5,5	-8,5	+0,3	+4,4	
Ödeshög	4 497	+57	+1,5	-6,1	-2,8	+7,9	-6,1	-0,7	+6,3	
Hela valkretsen	305 338	+4 911	+3,7	-3,5	-2,6	+5,3	-6,8	-1,1	+5,1	
Jönköpings län										
Aneby	5 127	+ 105	+0,7	-7,0	-4,2	+8,6	-3,3	-0,5	+5,7	
Eksjö	13 732	+ 109	+2,5	-4,1	-4,2	+6,6	-4,1	-0,6	+3,9	
Gislaved	20 407	+ 186	+2,9	-4,3	-3,3	+5,4	-4,8	-0,6	+4,6	
Gnosjö	6 626	+ 113	+2,1	-3,5	-6,0	+7,9	-4,5	-1,3	+5,4	
Jönköping	83 684	+1 165	+3,3	-2,5	-4,1	+6,1	-5,7	-0,8	+3,7	
Nässjö	23 658	+33	+2,3	-3,8	-3,2	+5,8	-6,0	-0,0	+5,0	
Sävsjö	8 886	+ 271	+1,0	-6,5	-3,8	+8,2	-3,5	+0,2	+4,3	
Tranås	13 870	-50	+2,4	-2,6	-4,1	+4,9	-5,3	-0,4	+5,1	
Vaggeryd	9 043	+ 218	+1,1	-3,9	-3,1	+7,2	-4,9	-0,4	+4,2	
Vetlanda	21 243	+ 105	+1,7	-5,2	-3,2	+6,4	-4,2	-0,5	+5,0	
Värnamo	23 190	+ 166	+3,0	-3,2	-3,8	+6,1	-4,8	-0,7	+3,4	
Hela valkretsen	229 466	+2 421	+2,6	-3,5	-3,8	+6,2	-5,1	-0,6	+4,2	
Kronobergs län										
Alvesta	14 437	+89	+1,0	-4,4	-2,6	+4,8	-6,0	-0,3	+7,5	
Lessebo	6 575	+ 120	+2,4	-1,1	-0,9	+2,7	-5,6	-2,1	+4,7	
Ljungby	20 507	+ 155	+1,8	-5,8	-2,3	+6,6	-6,1	-0,9	+6,7	
Markaryd	7 964	- 145	+2,0	-4,5	-2,9	+5,7	-8,4	-0,6	+8,7	
Tingsryd	10 971	+ 101	+1,7	-4,8	-2,4	+4,4	-5,0	-0,8	+6,9	
Uppvidinge	8 026	-53	+2,4	-3,5	-2,3	+3,8	-6,2	-0,2	+6,1	
Växjö	52 262	+1 213	+3,2	-2,5	-3,1	+4,7	-7,4	-1,1	+6,1	
Älmhult	11 976	+ 229	+2,1	-3,6	-1,1	+4,8	-5,7	-0,7	+4,2	
Hela valkretsen	132 718	+1 709	+2,4	-3,6	-2,5	+4,9	-6,6	-0,9	+6,3	
Kalmar län										
Borgholm	8 865	+ 170	+3,5	-5,3	-3,2	+4,1	-4,4	-0,2	+5,5	
Emmaboda	8 171	-6	+2,2	-4,7	-1,5	+3,8	-4,0	-0,5	+4,6	
Hultsfred	12 855	-67	+1,0	-3,8	-1,5	+5,0	-4,6	+0,1	+3,8	
Högsby	5 440	- 180	+0,9	-4,0	-2,8	+4,5	-4,5	-0,1	+5,9	
Kalmar	43 427	+ 670	+3,1	-2,9	-2,7	+4,2	-6,7	-1,0	+5,9	
Mönsterås	10 109	+ 167	+1,5	-4,0	-1,8	+4,4	-5,7	-0,7	+6,3	
Mörbylånga	10 027	+ 482	+2,1	-5,4	-2,5	+4,2	-6,1	-0,1	+7,7	
Nybro	15 989	+75	+2,8	-4,2	-2,5	+4,1	-5,0	-0,9	+5,7	
Oskarshamn	20 817	+24	+2,2	-2,9	-2,6	+4,5	-6,4	-0,9	+6,1	
Torsås	6 044	+84	+2,4	-6,0	-2,3	+5,5	-5,3	-0,1	+5,7	
Vimmerby	12 221	+ 104	+2,0	-4,8	-2,0	+5,0	-5,0	-0,6	+5,3	
Västervik	30 615	+ 141	+2,1	-2,6	-1,7	+3,8	-6,5	-0,8	+5,6	
Hela valkretsen	184 580	+1 664	+2,4	-3,7	-2,3	+4,3	-5,8	-0,7	+5,7	

Tabell 1.7 (forts)

Valkrets Kommun	Antal röstberät- tigade 1991	Föränd- ring 1988- 1991	Förändring 1988-1991 av giltiga valsedlars procentuella fördelning efter partier							
			M	C	FP	KdS	S	V	Övr	
Gotlands län										
Gotland	43 379	+ 431	+3,3	-4,3	-1,3	+3,5	-4,8	-0,4	+3,9	
Hela valkretsen	43 379	+ 431	+3,3	-4,3	-1,3	+3,5	-4,8	-0,4	+3,9	
Blekinge län										
Karlshamn	24 435	+ 114	+3,8	-2,0	-2,2	+3,2	-5,4	-1,1	+3,7	
Karlskrona	45 611	+ 327	+4,9	-2,2	-2,4	+3,8	-7,0	-0,7	+3,6	
Olofström	10 881	+58	+3,9	-1,4	-1,3	+3,1	-6,0	-0,6	+2,4	
Ronneby	22 222	+ 197	+4,4	-2,6	-2,0	+3,3	-6,0	-0,4	+3,3	
Sölvesborg	12 185	+ 208	+3,6	-3,2	-2,4	+3,4	-5,2	-0,2	+3,9	
Hela valkretsen	115 334	+ 904	+4,3	-2,3	-2,2	+3,4	-6,2	-0,6	+3,5	
Kristiansstads län										
Bromölla	9 267	+ 286	+2,9	-1,4	-1,6	+2,7	-8,3	-0,4	+6,1	
Bästad	10 540	+ 636	+4,0	-6,8	-5,1	+5,7	-4,9	-0,2	+7,3	
Hässelholm	37 317	+ 268	+2,5	-5,1	-3,5	+5,7	-7,3	-0,7	+8,4	
Klippan	12 362	+ 165	+4,4	-4,2	-4,0	+4,8	-8,9	-0,6	+8,4	
Kristianstad	55 304	+1 004	+4,6	-3,1	-3,9	+4,2	-8,0	-0,7	+6,9	
Osby	10 315	-25	+0,8	-4,1	-3,4	+4,9	-6,5	-0,5	+8,8	
Perstorp	5 297	+20	+2,1	-2,8	-3,3	+5,2	-8,6	-0,1	+7,5	
Simrishamn	15 782	+ 152	+2,4	-5,0	-2,9	+4,6	-7,7	-0,2	+8,9	
Tornelilla	9 627	+ 158	+0,0	-8,8	-2,6	+3,1	-7,0	-0,2	+15,4	
Åstorp	9 131	+ 166	+5,4	-3,4	-3,0	+4,6	-10,7	-0,9	+8,0	
Ängelholm	26 121	+1 316	+2,4	-4,7	-3,4	+5,6	-7,6	-0,4	+8,2	
Örkelljunga	7 008	+ 155	+0,4	-6,2	-4,6	+8,5	-6,5	-0,3	+8,7	
Östra Göinge	11 033	+98	+2,7	-2,5	-3,5	+3,8	-7,6	-0,6	+7,7	
Hela valkretsen	219 104	+4 399	+3,2	-4,3	-3,5	+4,8	-7,8	-0,5	+8,1	
Fyrstadskretsen										
Helsingborg	82 866	+1 060	+4,9	-2,0	-4,1	+5,4	-8,3	-1,1	+5,1	
Landskrona	27 124	+ 440	+4,2	-0,9	-2,6	+3,3	-7,7	-0,8	+4,5	
Lund	63 987	+2 403	+4,7	-1,9	-1,0	+3,9	-5,4	-2,0	+1,6	
Malmö	177 370	-1 636	+5,7	-1,0	-2,7	+3,3	-6,9	-1,0	+2,7	
Hela valkretsen	351 347	+2 267	+5,2	-1,4	-2,6	+3,9	-7,1	-1,2	+3,2	
Malmöhus län										
Bjuv	9 889	+ 106	+5,4	-2,2	-2,7	+3,1	-10,5	-0,9	+7,8	
Burlöv	10 322	- 114	+3,1	-1,1	-2,1	+3,1	-7,6	-1,2	+5,8	
Eslöv	20 976	+ 562	+4,2	-4,2	-2,6	+3,1	-7,2	-0,4	+7,2	
Höganäs	17 126	+ 404	+2,1	-2,7	-4,0	+6,1	-5,6	-0,5	+4,6	
Hörby	10 302	+ 433	+2,0	-8,8	-5,4	+5,5	-6,8	-0,1	+13,7	
Höör	9 458	+ 636	+2,1	-6,2	-3,9	+5,4	-6,5	-0,1	+9,2	
Kävlinge	16 683	+1 353	+5,7	-3,5	-2,9	+3,5	-8,2	-0,9	+6,3	
Lomma	12 706	+ 356	+4,0	-2,4	-4,4	+4,6	-5,6	-0,8	+4,5	
Sjöbo	12 215	+ 552	-1,5	-19,1	-3,0	+3,6	-8,6	-0,4	+28,9	
Skurup	9 955	+ 488	+2,8	-7,4	-2,4	+3,9	-8,7	-0,1	+12,0	
Staffanstorps	12 630	+ 326	+4,1	-3,4	-2,9	+3,8	-5,9	-0,3	+4,6	
Svalöv	9 281	+76	+2,6	-4,1	-1,8	+4,4	-5,9	-0,4	+5,2	
Svedala	12 227	+ 484	+4,9	-3,0	-2,9	+4,3	-8,0	-0,1	+4,8	
Trelleborg	27 129	+1 024	+3,6	-3,2	-1,6	+4,1	-7,9	-0,3	+5,3	
Vellinge	20 467	+1 356	+4,3	-2,6	-4,2	+3,8	-6,1	-0,3	+5,1	
Ystad	19 657	+ 454	+3,2	-4,2	-3,1	+3,5	-8,9	-0,5	+10,0	
Hela valkretsen	231 023	+8 496	+3,5	-4,5	-3,1	+4,1	-7,4	-0,5	+7,9	
Hallands län										
Falkenberg	28 143	+1 008	+3,9	-5,0	-2,8	+5,4	-5,8	-0,4	+4,8	
Halmstad	60 328	+1 290	+4,3	-2,7	-3,9	+4,5	-5,9	-1,2	+4,7	
Hylte	8 183	+ 108	+3,2	-5,8	-2,8	+6,4	-5,0	-0,1	+4,1	
Kungsbacka	39 995	+2 653	+6,4	-4,0	-7,1	+5,0	-5,5	-0,9	+6,2	
Laholm	16 799	+ 643	+4,5	-7,8	-3,0	+4,7	-5,0	-0,6	+7,2	
Varberg	36 849	+1 406	+4,2	-4,2	-2,9	+4,9	-6,0	-0,7	+4,6	
Hela valkretsen	190 297	+7 108	+4,8	-4,2	-4,0	+4,9	-5,8	-0,8	+5,2	

Tabell 1.7 (forts)

Valkrets Kommun (Församling)	Antal röstberät- tigade 1991	Föränd- ring 1988- 1991	Förändring 1988-1991 av giltiga valsedlars procentuella fördelning efter partier						
			M	C	FP	KdS	S	V	Övr
Göteborgs kommun									
Angered	9 438	-86	+2,8	-1,3	-3,6	+3,9	-4,9	-1,8	+4,8
Annedal	12 835	- 570	+4,5	-1,7	-5,4	+5,5	-1,7	-2,3	+1,0
Askim	14 822	+ 199	+5,4	-2,0	-9,0	+5,6	-2,7	-1,2	+3,9
Backa	15 579	+ 321	+5,5	-1,8	-4,1	+3,9	-5,2	-2,3	+4,0
Bergsjön	7 901	- 385	+3,5	-0,3	-3,4	+3,4	-5,6	-1,8	+4,3
Bergum	1 664	+66	+5,4	-4,9	-6,7	+6,4	-5,8	-1,2	+6,8
Biskopsgården	12 937	-1 547	+3,2	-1,0	-3,5	+3,2	-3,5	-3,1	+4,8
Björkekärr	5 415	+ 836	+5,9	-0,9	-0,8	+6,3	-8,6	-3,7	+1,8
Björlanda	2 667	+ 282	+6,6	-3,7	-4,8	+3,6	-6,3	-1,6	+6,3
Brämaregården	9 082	- 341	+5,0	-1,6	-3,7	+3,6	-4,8	-3,2	+4,8
Domkyrkoförs i Gbg	8 753	+ 136	+3,2	-1,4	-6,0	+4,0	-0,9	-2,1	+3,2
Gunnared	11 247	- 263	+4,1	-0,6	-2,0	+2,7	-6,7	-1,7	+4,1
Haga	4 021	+ 814	+2,4	-0,8	-3,2	+3,4	-0,1	-3,7	+2,0
Härlanda	12 322	-1 391	+3,1	-1,4	-6,1	+4,7	-1,7	-1,8	+3,2
Högsbo	14 555	- 808	+4,0	-1,5	-4,3	+5,3	-3,4	-2,9	+2,8
Johanneberg	13 646	-25	+6,1	-2,4	-6,0	+5,1	-2,8	-2,0	+2,0
Karl Johan	13 816	- 214	+4,1	-1,1	-3,2	+4,2	-2,5	-2,9	+1,4
Kortedala	10 102	- 672	+3,0	-0,6	-2,3	+3,4	-4,5	-2,4	+3,4
Lundby	14 942	- 728	+4,0	-1,6	-4,3	+4,0	-4,4	-2,2	+4,4
Marthugg	9 614	+ 388	+4,3	-0,4	-3,3	+3,9	-2,4	-3,0	+1,0
Nylöse	7 946	- 276	+4,6	-1,0	-3,4	+3,9	-4,5	-2,8	+3,2
Oskar Fredrik	9 030	- 167	+5,3	-1,5	-3,8	+3,8	-0,5	-2,6	-0,8
Rödbo	506	-18	+3,0	-2,8	-3,2	+3,2	-3,7	-2,4	+5,9
Sankt Pauli	11 926	- 118	+5,8	-2,1	-4,2	+4,4	-4,8	-2,8	+3,7
Styrsö	2 969	+ 143	-0,3	-3,2	-17,1	+19,6	-2,8	-0,0	+3,8
Säve	7 293	+ 156	+5,9	-2,7	-4,7	+4,0	-6,4	-1,8	+5,7
Torslanda	7 629	+ 661	+5,1	-2,6	-5,0	+4,2	-5,9	-1,1	+5,3
Tuvs	7 473	-50	+5,1	-2,7	-5,1	+5,3	-5,0	-1,4	+3,8
Tynnered	18 173	- 727	+6,2	-1,9	-7,1	+5,7	-4,7	-1,5	+3,2
Vasa	9 318	+ 442	+4,0	-2,3	-7,6	+4,6	-0,1	-2,4	+3,7
Västra Frölunda	10 303	- 184	+3,4	-1,1	-2,5	+4,8	-4,7	-2,9	+3,0
Älvsborg	12 791	-89	+4,6	-2,7	-8,7	+6,8	-2,5	-1,2	+3,7
Örgryte	11 199	- 340	+4,0	-1,7	-6,8	+5,6	-1,3	-1,4	+1,6
Hela valkretsen	321 914	-4 555	+4,7	-1,6	-4,9	+4,7	-4,0	-2,2	+3,3

Tabell 1.7 (forts)

Valkrets Kommun	Antal röstberät- tigade 1991	Föränd- ring 1988- 1991	Förändring 1988-1991 av giltiga valsedlars procentuella fördelning efter partier							
			H	C	FP	KdS	S	V	Övr	
Bohusläns										
Härreda	18 895	+ 844	+5,7	-3,7	-5,5	+5,0	-4,9	-1,6	+4,9	
Kungälv	25 319	+1 312	+4,9	-3,4	-5,0	+5,0	-5,5	-0,6	+4,5	
Lysekil	11 463	+84	+2,8	-1,4	-4,2	+3,2	-4,3	-0,5	+4,4	
Munkedal	8 323	+ 213	+2,5	-5,5	-4,3	+5,6	-5,1	+0,0	+6,8	
Mölnedal	38 479	+ 770	+6,3	-2,3	-4,9	+4,7	-5,9	-2,1	+4,2	
Orust	10 592	+ 738	+3,7	-4,7	-4,2	+5,7	-6,0	+0,1	+5,4	
Partille	22 301	+ 336	+5,3	-1,8	-5,9	+5,3	-5,7	-2,3	+5,1	
Sotenäs	7 487	+ 253	+4,2	-2,6	-3,7	+4,4	-5,9	-0,8	+4,3	
Stenungsund	13 503	+ 711	+6,4	-4,3	-5,2	+5,0	-7,3	-1,1	+6,5	
Strömstad	7 660	+ 216	+5,8	-3,0	-3,5	+3,7	-7,0	+0,1	+3,9	
Tanum	9 090	+ 280	+3,4	-5,3	-5,8	+5,4	-4,1	+0,1	+6,2	
Tjörn	10 154	+ 541	+2,9	-3,7	-9,3	+8,2	-3,7	-0,7	+6,4	
Uddevalia	36 094	+ 226	+3,5	-2,6	-3,8	+4,9	-6,1	-0,3	+4,3	
Öckerö	8 134	+ 470	-0,0	-1,8	-5,6	+9,3	-4,7	-1,0	+3,9	
Hela valkretsen	227 494	+6 994	+4,6	-3,0	-5,0	+5,2	-5,7	-1,0	+4,9	
Älvsborgs läns norra										
Åle	17 195	+ 673	+5,9	-4,2	-3,3	+4,5	-7,1	-0,6	+4,8	
Älvsborg	24 978	+1 077	+3,1	-3,9	-5,0	+7,2	-4,9	-0,8	+4,4	
Bengtsfors	8 993	-43	+3,4	-5,2	-3,4	+6,8	-5,7	-0,5	+4,7	
Dals-Ed	3 974	+25	+3,1	-7,4	-4,5	+9,4	-5,0	-0,4	+4,7	
Färgelanda	5 556	+47	+2,7	-8,0	-2,3	+5,4	-4,7	+0,1	+6,8	
Herrljunga	7 151	+60	+2,1	-8,0	-4,1	+9,1	-3,5	-0,4	+4,9	
Lerum	23 445	+1 138	+6,1	-3,9	-7,2	+6,6	-5,5	-1,2	+5,0	
Lilla Edet	8 989	+ 326	+3,7	-3,0	-2,6	+3,9	-6,9	-0,9	+5,8	
Mellerud	7 965	-49	+2,5	-5,7	-3,6	+5,9	-5,2	+0,1	+6,1	
Trollhättan	37 442	+ 129	+4,9	-2,4	-2,7	+3,6	-6,9	-1,2	+4,7	
Värgårda	7 467	+ 364	+1,2	-8,5	-5,6	+10,9	-3,3	-0,0	+5,3	
Vänersborg	28 065	+ 396	+2,9	-3,4	-3,7	+5,5	-5,5	-1,0	+5,1	
Ämål	10 413	+85	+2,9	-5,0	-2,2	+5,4	-5,0	-1,0	+4,9	
Hela valkretsen	191 633	+4 228	+4,0	-4,3	-3,9	+5,8	-5,8	-0,8	+5,0	

Tabell 1.7 (forts)

Valkrets Kommun	Antal röstberät- tigade 1991	Föränd- ring 1988- 1991	Förändring 1988-1991 av giltiga valsedlars procentuella fördelning efter partier						
			M	C	FP	KdS	S	V	Övr
Älvsborgs läns södra									
Borås	76 241	+ 601	+2,9	-2,8	-3,2	+5,8	-6,2	-0,8	+4,3
Mark	24 313	+ 600	+2,2	-3,5	-2,2	+5,7	-5,7	-0,7	+4,1
Svenljunga	8 300	+ 120	+2,3	-4,4	-2,1	+5,8	-5,4	-0,7	+4,5
Tranemo	9 011	+ 95	+3,1	-5,6	-2,0	+6,2	-4,8	-0,7	+3,9
Ulricehamn	17 101	+ 228	+1,2	-5,5	-4,0	+8,2	-5,8	+0,1	+5,8
Hela valkretsen	134 966	+1 644	+2,5	-3,5	-3,0	+6,1	-5,9	-0,6	+4,4
Skaraborgs läns									
Essunga	4 456	+62	-0,2	-7,7	-3,4	+6,5	-3,8	-0,4	+9,0
Falköping	24 626	+ 130	+5,3	-8,2	-4,1	+7,4	-6,5	+0,4	+5,9
Grästorp	4 519	+44	+2,5	-7,6	-4,2	+7,3	-5,9	-0,1	+8,1
Gullspång	4 846	+39	+1,1	-4,9	-2,8	+5,4	-6,9	+0,8	+7,5
Götene	9 882	+ 235	+2,5	-3,0	-4,8	+5,4	-6,5	-0,1	+6,5
Habo	6 526	+ 444	+2,1	-5,8	-5,9	+8,6	-5,4	-0,3	+6,8
Hjo	6 862	+ 113	+2,1	-4,4	-4,1	+6,9	-6,1	-0,9	+6,5
Karlsborg	6 240	+26	+5,2	-4,0	-3,9	+6,8	-8,3	-0,3	+4,6
Lidköping	27 525	+ 427	+3,3	-3,2	-3,7	+4,7	-6,0	-0,2	+5,1
Mariedad	18 851	+26	+2,8	-3,9	-5,0	+5,9	-5,2	-0,8	+6,1
Mullsjö	5 052	+ 214	+2,3	-5,5	-3,9	+8,4	-6,8	-0,5	+6,0
Skara	14 141	+ 273	+3,6	-3,8	-3,0	+5,5	-7,8	-0,5	+6,0
Skövde	35 220	+ 665	+3,4	-3,2	-3,8	+5,5	-6,7	-1,4	+6,2
Tibro	8 331	+ 118	+4,1	-4,5	-6,0	+7,5	-7,4	-0,9	+7,1
Tidaholm	9 980	-13	+2,0	-4,3	-2,5	+5,1	-5,4	-0,2	+5,3
Töreboda	7 853	+48	+1,7	-5,9	-3,1	+5,6	-6,1	-0,4	+8,1
Vara	12 873	+87	+1,7	-9,3	-3,6	+6,8	-5,7	+0,2	+9,8
Hela valkretsen	207 783	+2 938	+3,1	-4,9	-4,0	+6,1	-6,3	-0,4	+6,4
Värmlands läns									
Arvika	20 672	-25	+3,6	-3,7	-3,0	+5,2	-6,0	-0,7	+4,7
Eda	6 575	-83	+2,7	-4,1	-1,7	+4,8	-7,3	+0,0	+5,6
Filipstad	10 458	- 184	+2,8	-1,5	-2,6	+2,9	-4,9	-0,5	+3,9
Forshaga	8 736	+ 241	+4,0	-2,1	-1,9	+3,2	-8,0	-0,7	+5,5
Grums	7 735	+77	+2,3	-3,5	-2,3	+3,6	-6,0	-1,3	+7,1
Hagfors	12 765	- 218	+1,6	-2,1	-0,6	+2,5	-4,3	-0,1	+3,2
Hammarö	9 753	+72	+4,2	-1,9	-2,0	+3,7	-7,9	-1,4	+5,3
Karlstad	59 922	+ 785	+3,6	-3,2	-3,2	+5,1	-6,9	-1,1	+5,6
Kil	8 910	+419	+3,7	-4,0	-4,1	+6,3	-7,8	-0,7	+6,6
Kristinehamn	20 023	- 188	+2,4	-2,7	-3,7	+4,1	-5,4	-1,4	+6,8
Munkfors	3 807	-57	+2,1	-1,1	-0,6	+2,0	-5,9	+0,7	+2,8
Storfors	3 813	-65	+0,9	-2,6	-1,2	+3,1	-5,3	-0,2	+5,3
Sunne	10 654	+ 137	+3,9	-6,5	-3,0	+5,8	-5,5	-0,2	+5,5
Säffle	14 001	-49	+2,8	-4,8	-3,8	+4,8	-5,4	-0,8	+7,2
Torsby	11 752	-94	+3,7	-2,2	-1,8	+2,7	-5,2	-0,7	+3,3
Årjäng	7 331	+68	+1,9	-8,7	-0,8	+5,5	-4,7	-0,3	+7,0
Hela valkretsen	216 907	+ 836	+3,2	-3,3	-2,6	+4,4	-6,3	-0,8	+5,4
Örebro läns									
Askersund	9 095	+ 182	+2,6	-3,4	-3,0	+4,7	-6,0	-0,8	+5,9
Degerfors	8 679	-18	+2,3	-1,8	-1,5	+2,4	-4,0	-1,4	+3,9
Hallsberg	12 568	+ 137	+2,1	-3,3	-2,3	+4,9	-5,8	-1,0	+5,4
Hällefors	7 196	- 107	+3,0	-0,4	-1,8	+2,9	-4,7	-2,2	+3,2
Karlskoga	26 196	- 540	+3,2	-2,1	-2,7	+3,5	-5,6	-2,0	+5,6
Kumla	13 956	+ 476	+4,2	-3,1	-3,0	+4,5	-7,0	-1,1	+5,5
Laxå	5 657	- 201	+2,1	-2,2	-1,0	+4,6	-8,0	-0,8	+5,4
Lindesberg	18 634	+ 110	+2,5	-4,4	-2,2	+4,7	-4,4	-0,9	+4,8
Ljusnarsberg	4 959	-15	+2,0	-1,1	-2,2	+2,7	-6,9	-1,1	+6,5
Nora	7 771	+ 254	+3,0	-1,9	-3,5	+4,1	-7,1	-0,2	+5,7
Örebro	92 399	+ 821	+2,9	-3,3	-3,4	+5,6	-5,0	-1,5	+4,7
Hela valkretsen	207 110	+1 099	+2,9	-2,9	-2,9	+4,7	-5,5	-1,4	+5,0

Tabell 1.7 (forts)

Valkrets Kommun	Antal röstberät- tigade 1991	Föränd- ring 1988- 1991	Förändring 1988-1991 av giltiga valsedlars procentuella fördelning efter partier						
			M	C	FP	KdS	S	V	Övr
Västmanlands län									
Arboga	11 220	+ 177	+3,1	-2,7	-1,7	+4,2	-5,0	-1,2	+3,4
Fagersta	10 416	-57	+2,8	-2,0	-1,8	+4,1	-5,9	-1,2	+3,9
Hallstahammar	11 979	-85	+1,8	-2,2	-1,9	+3,1	-4,3	-2,4	+5,9
Heby	10 077	+ 202	+3,2	-6,4	-2,8	+5,7	-5,3	-1,7	+7,3
Kungsör	6 258	+ 188	+4,5	-3,5	-2,3	+3,6	-5,2	-1,4	+4,3
Köping	19 311	-49	+3,9	-2,6	-2,4	+4,2	-4,0	-1,3	+2,2
Norberg	4 910	+91	+1,9	-1,5	-1,4	+2,5	-4,8	-0,8	+4,0
Sala	16 578	+ 359	+2,6	-5,2	-3,5	+5,4	-6,2	-1,3	+8,2
Skinnskatteberg	3 771	+18	+2,8	-2,5	-0,2	+3,7	-8,1	-0,0	+4,4
Surahammar	7 807	+96	+2,8	-1,5	-2,2	+2,7	-6,0	-1,9	+5,9
Västerås	89 893	+1 895	+4,4	-2,3	-4,0	+4,1	-6,9	-1,3	+6,0
Hela valkretsen	192 220	+2 835	+3,7	-2,8	-3,0	+4,1	-6,1	-1,4	+5,5
Kopparbergs län									
Avesta	18 970	-69	+3,3	-1,5	-2,2	+2,7	-5,4	-1,3	+4,3
Borlänge	35 390	+ 326	+4,4	-2,5	-2,9	+3,4	-4,7	-1,5	+3,7
Falun	40 563	+ 477	+3,8	-3,0	-4,4	+4,2	-5,3	-1,5	+6,1
Gagnef	7 643	+ 350	+2,9	-4,9	-3,0	+4,5	-4,7	-1,1	+6,3
Hedamora	12 634	-10	+2,9	-3,1	-2,8	+3,6	-4,4	-1,1	+4,9
Leksand	11 486	+ 588	+3,6	-6,4	-2,9	+4,5	-3,7	-0,5	+5,4
Ludvika	22 638	- 217	+2,6	-2,2	-1,6	+3,0	-3,9	-2,7	+4,8
Malung	9 076	- 51	+3,5	-3,9	-2,7	+3,6	-6,0	-0,4	+5,9
Mora	15 695	+ 429	+4,2	-5,6	-4,0	+4,0	-5,8	-1,6	+8,8
Orsa	5 632	-5	+2,0	-4,1	-3,9	+4,4	-5,7	-0,4	+7,7
Rättvik	8 946	+ 169	+3,9	-5,8	-4,8	+3,5	-4,5	-1,3	+8,9
Smedjebacken	9 903	+ 125	+3,6	-2,2	-1,5	+3,0	-8,1	-1,2	+6,4
Säter	8 726	+ 338	+4,4	-4,8	-3,8	+4,1	-6,5	-0,7	+7,3
Vansbro	6 203	- 110	+2,1	-2,8	-3,6	+3,9	-3,0	-0,3	+3,7
Älvdalen	6 464	+21	+6,0	-4,7	-4,1	+2,7	-5,2	-0,0	+5,4
Hela valkretsen	219 969	+2 561	+3,7	-3,3	-3,1	+3,6	-5,2	-1,3	+5,6
Gävleborgs län									
Bollnäs	21 769	+ 124	+3,7	-2,2	-2,8	+3,7	-6,4	-0,6	+4,6
Gävle	68 874	+ 552	+3,6	-2,2	-2,6	+3,4	-5,2	-1,5	+4,4
Hofors	8 960	- 310	+2,5	-1,9	-0,7	+2,4	-2,5	-1,5	+1,8
Hudiksvall	29 322	+ 408	+3,1	-3,3	-1,8	+3,8	-4,8	-1,7	+4,7
Ljusdal	16 629	+9	+2,8	-2,5	-1,4	+3,5	-5,2	-1,1	+3,9
Nordanstig	8 832	+9	+2,8	-3,1	-1,0	+3,3	-4,7	-1,1	+3,8
Ockelbo	5 047	-26	+4,2	-4,1	-1,9	+3,6	-4,6	-0,8	+3,5
Ovanåker	10 417	+58	+2,4	-4,6	-2,8	+6,7	-5,1	+0,3	+3,1
Sandviken	30 901	- 158	+2,2	-2,4	-1,6	+2,4	-4,1	-1,6	+5,0
Söderhamn	23 145	- 156	+3,4	-1,6	-0,7	+2,7	-4,9	-2,4	+3,5
Hela valkretsen	223 896	+ 510	+3,2	-2,5	-1,9	+3,4	-5,0	-1,4	+4,2
Västernorrlands län									
Härnösand	21 316	+ 122	+5,3	-5,5	-2,0	+4,3	-4,2	-1,9	+3,9
Kramfors	19 340	- 360	+2,6	-3,4	-0,9	+3,5	-1,4	-0,8	+0,3
Sollefteå	19 345	- 418	+3,3	-2,2	-1,0	+2,7	-3,3	-0,3	+0,7
Sundsvall	72 746	+ 690	+4,1	-3,6	-1,7	+3,2	-4,4	-1,0	+3,4
Timrå	14 196	+ 202	+3,0	-2,8	-0,9	+2,7	-3,8	-1,4	+3,3
Ånge	9 924	- 232	+3,6	-2,9	-1,7	+2,6	-4,9	-0,9	+4,3
Örnsköldsvik	45 575	+43	+2,8	-3,7	-1,8	+4,4	-3,1	-0,6	+2,0
Hela valkretsen	202 442	+47	+3,6	-3,6	-1,5	+3,5	-3,7	-0,9	+2,6

Tabell 1.7 (forts)

Valkrets Kommun	Antal röstberät- tigade 1991	Föränd- ring 1988- 1991	Förändring 1988-1991 av giltiga valsedlars procentuella fördelning efter partier						
			M	C	FP	KdS	S	V	Övr
Jämtlands län									
Berg	6 750	+27	+0,8	-2,5	-2,0	+2,5	-3,5	-0,2	+4,8
Bräcke	6 641	+16	+2,2	-1,1	-0,9	+2,0	-5,1	-0,4	+3,3
Härjedalen	9 851	- 108	+3,0	-1,4	-2,0	+1,7	-5,7	-1,2	+5,5
Krokoms	10 621	+ 335	+2,3	-2,4	-1,4	+3,0	-5,1	-0,4	+3,9
Ragunda	5 485	-94	+2,2	-1,1	-1,7	+2,7	-5,0	-0,7	+3,5
Strömsund	12 509	- 255	+1,2	-0,9	-0,7	+2,0	-4,5	+0,2	+2,8
Åre	7 583	+59	+3,8	-2,1	-3,7	+2,9	-5,7	-0,8	+5,5
Östersund	45 260	+ 973	+3,5	-1,0	-2,5	+3,1	-5,2	-1,4	+3,5
Hela valkretsen	104 700	+ 953	+2,8	-1,4	-2,0	+2,7	-5,1	-0,9	+3,9
Västerbottens län									
Bjurholm	2 337	-52	+0,8	-2,2	-3,4	+4,0	-2,4	+0,5	+2,8
Dorotea	2 948	-46	+1,5	-2,3	-1,6	+2,2	-5,7	+2,4	+3,5
Lycksele	10 656	+7	+1,7	-0,9	-2,5	+3,6	-4,6	+0,6	+2,1
Malå	3 079	-59	+3,5	-1,0	-3,8	+2,6	-1,7	-0,7	+1,2
Nordmaling	6 049	+95	+0,8	-3,9	-1,9	+3,9	-1,9	-0,1	+3,2
Norsjö	4 077	- 118	+1,1	+0,6	-3,1	+3,1	-4,2	+0,1	+2,5
Robertsfors	5 711	-10	+1,6	-3,3	-2,5	+3,7	-1,4	-0,3	+2,1
Skellefteå	57 084	+ 570	+1,7	-1,1	-2,0	+3,3	-2,4	-0,7	+1,1
Sorsele	2 760	- 105	+1,7	-1,2	-3,2	+2,8	-3,7	+2,3	+1,4
Storuman	5 978	- 184	+1,4	-1,1	-3,3	+4,5	-7,1	+1,5	+4,2
Umeå	67 549	+2 875	+2,5	-2,0	-2,0	+3,4	-2,8	-1,4	+2,3
Vilhelmina	6 428	-49	+1,8	-1,1	-1,8	+2,5	-6,3	+1,9	+2,9
Vindeln	5 052	+41	+0,8	-2,7	-3,6	+5,5	-2,4	+0,1	+2,2
Vännäs	6 287	+ 161	+1,2	-2,9	-1,3	+3,3	-3,8	+0,3	+3,0
Åsele	3 283	-98	+2,8	-1,4	-1,8	+2,2	-4,2	+1,1	+1,3
Hela valkretsen	189 278	+3 028	+2,0	-1,7	-2,1	+3,4	-3,1	-0,5	+2,1
Norrbottens län									
Arjeplog	2 930	-66	+4,4	-0,8	-2,5	+2,6	+0,0	-5,6	+1,8
Arvidsjaur	6 361	-43	+2,9	+0,5	-1,2	+2,2	-3,5	-1,9	+1,0
Boden	22 710	+ 510	+3,1	-1,0	-1,6	+2,1	-3,3	-0,9	+1,5
Gällivare	17 252	- 513	+2,0	-0,9	-0,2	+1,8	-1,5	-1,1	-0,1
Haparanda	6 281	+ 145	+1,5	+0,5	-0,1	+1,3	-2,6	-1,0	+0,3
Jokkmokk	5 224	- 134	+4,7	-0,8	-1,4	+1,9	-5,2	-0,1	+0,9
Kalix	14 487	+ 148	+1,8	-1,2	-0,2	+1,8	-2,2	-0,1	+0,0
Kiruna	19 357	- 121	+2,6	-0,8	-0,6	+1,8	-2,4	-2,1	+1,5
Luleå	52 069	+1 103	+3,4	-1,8	-0,6	+2,7	-3,0	-1,6	+0,9
Pajala	6 423	- 139	+0,0	-1,3	-0,8	+1,9	-0,9	+0,2	+0,9
Piteå	30 259	+1 057	+1,7	-1,9	-0,2	+2,0	-2,6	-0,8	+1,9
Älvsbyn	7 185	-14	+1,5	-2,1	-0,1	+2,2	-2,9	-0,2	+1,6
Övertorneå	3 724	-27	+1,5	-1,6	+0,9	+1,6	-2,2	+0,4	-0,6
Övertorneå	4 271	-70	+1,4	-0,5	-1,1	+2,0	-1,7	-0,9	+0,7
Hela valkretsen	198 533	+1 836	+2,5	-1,3	-0,6	+2,1	-2,6	-1,2	+1,0
Hela riket	6 413 771	+83 748	+3,6	-2,8	-3,1	+4,2	-5,5	-1,3	+4,9

Tabell 1.8

Riksdagsvalet 1991 valkretsvis. Ogiltiga valsedlar

Election to the Riksdag 1991 by constituency. Invalid voting papers

Valkrets	Samtliga röstande	Därav med ogiltiga val- sedlar	Procent av röstande	Behandling av innehållet i kuverten ogiltiga röster		
				Valsedel utan partibeteck- ning (s k blanka röster)	Två eller tre valsedlar med olika partibe- teckning. Fler än tre valsedlar	Tomt eller annat än valsedel
Stockholms kommuns	440 982	7 782	1,8	7 637	79	66
Stockholms läns	589 080	9 824	1,7	9 703	70	51
Uppsala läns	170 367	3 084	1,8	3 056	16	12
Södermanlands läns	164 631	2 580	1,6	2 546	18	16
Östergötlands läns	266 492	5 105	1,9	5 055	42	8
Jönköpings läns	203 394	3 001	1,5	2 967	17	17
Kronobergs läns	116 359	2 000	1,7	1 984	12	4
Kalmar läns	160 930	2 485	1,5	2 461	20	4
Gotlands läns	37 247	789	2,1	776	4	9
Blekinge läns	100 899	1 691	1,7	1 666	16	9
Kristianstads läns	187 076	3 293	1,8	3 243	24	26
Fyrstadskretsen	302 274	5 793	1,9	5 684	55	54
Malmöhus läns	203 382	3 390	1,7	3 347	29	14
Hallands läns	167 865	3 146	1,9	3 121	19	6
Göteborgs kommuns	275 873	5 467	2,0	5 420	28	19
Bohus läns	199 367	3 511	1,8	3 473	27	11
Älvsborgs läns norra	168 370	2 869	1,7	2 835	26	8
Älvsborgs läns södra	119 431	1 956	1,6	1 934	11	11
Skaraborgs läns	181 710	2 798	1,5	2 775	15	8
Värmlands läns	187 300	2 481	1,3	2 452	20	9
Örebro läns	180 013	2 560	1,4	2 537	17	6
Västmanlands läns	165 195	2 744	1,7	2 721	16	7
Kopparbergs läns	186 524	3 437	1,8	3 374	19	44
Gävleborgs läns	190 976	2 965	1,6	2 941	19	5
Västernorrlands läns	175 757	2 191	1,3	2 109	29	53
Jämtlands läns	88 683	1 346	1,5	1 324	15	7
Västerbottens läns	163 465	2 017	1,2	1 986	20	11
Norrbottnens läns	169 278	1 854	1,1	1 828	19	7
Hela riket	5 562 920	92 159	1,7	90 955	702	502

2 Röstberättigade och röstande utlandssvenskar 1991 (de i särskild röstlängd upptagna)

Entitled to vote and voters among Swedes
residing abroad 1991

Från och med 1968 års val kan svenska medborgare som inte är folkbokförda i riket bli upptagna i särskild röstlängd och därmed delta i riksdagsvalet. Detta kan ske under förutsättning att de någon gång varit folkbokförda i Sverige och i övrigt uppfyller kraven för rösträtt.

Gränsen för senaste folkbokföring i Sverige var före 1976 fem år och fram till 1982 sju år. I röstlängden upptas personen i den valkrets hon/han senast varit folkbokförd i Sverige. I särskild röstlängd upptas endast de utlandssvenskar som senast den 1 juni 1991 lämnat skriftlig ansökan om detta.

Uppgifterna om röstberättigade och röstande utlandssvenskar har hämtats från de särskilda röstlängderna. Riksskatteverket har lämnat uppgifter om utlandssvenskarnas fördelning efter valkrets och boplningsland.

Tabell 2.1
Riksdagsvalet 1991 valkretsvis. Röstberättigade och röstande utlands-
svenskar efter kön

Election to the Riksdag 1991 by constituency. Entitled to vote and voters among
 Swedes abroad by sex

Valkrets	Röstberättigade			Röstande			Röstande i procent av röst- berättigande		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Stockholms kommuns	2 064	2 044	4 108	1 587	1 572	3 159	76,9	76,9	76,9
Stockholms läns	1 591	1 540	3 131	1 222	1 176	2 398	76,8	76,4	76,6
Uppsala läns	227	260	487	168	167	335	74,0	64,2	68,8
Södermanlands län	188	176	364	141	133	274	75,0	75,6	75,3
Östergötlands läns	289	264	553	207	208	415	71,6	78,8	75,0
Jönköpings läns	214	186	400	155	138	293	72,4	74,2	73,3
Kronobergs läns	112	88	200	78	57	135	69,6	64,8	67,5
Kalmar läns	116	109	225	82	71	153	70,7	65,1	68,0
Gotlands läns	13	21	34	11	12	23	84,6	57,1	67,6
Blekinge läns	71	76	147	51	50	101	71,8	65,8	68,7
Kristianstads läns	213	216	429	152	147	299	71,4	68,1	69,7
Fyrstadskretsen	1 013	942	1 955	733	706	1 439	72,4	74,9	73,6
Malmöhus läns	319	313	632	237	232	469	74,3	74,1	74,2
Hallands läns	235	248	483	162	178	340	68,9	71,8	70,4
Göteborgs kommuns	938	888	1 826	675	655	1 330	72,0	73,8	72,8
Bohus läns	239	265	504	163	178	341	68,2	67,2	67,7
Älvsborgs läns norra	150	170	320	112	113	225	74,7	66,5	70,3
Älvsborgs läns södra	124	113	237	84	85	169	67,7	75,2	71,3
Skaraborgs läns	115	120	235	84	85	169	73,0	70,8	71,9
Värmlands läns	206	178	384	136	110	246	66,0	61,8	64,1
Örebro läns	161	151	312	109	101	210	67,7	66,9	67,3
Västmanlands läns	228	226	454	160	160	320	70,2	70,8	70,5
Kopparbergs läns	160	143	303	110	94	204	68,8	65,7	67,3
Gävleborgs läns	145	158	303	113	120	233	77,9	75,9	76,9
Västernorrlands läns	102	112	214	69	82	151	67,6	73,2	70,6
Jämtlands läns	71	54	125	48	37	85	67,6	68,5	68,0
Västerbottens läns	89	95	184	56	67	123	62,9	70,5	66,8
Norrbottnens läns	80	98	178	48	68	116	60,0	69,4	65,2
Hela riket	9 473	9 254	18 727	6 953	6 802	13 755	73,4	73,5	73,5

Tabell 2.2

Riksdagsvalet 1991. Röstberättigade utlandssvenskar. Fördelning efter valkrets och bosättningsland

Election to the Riksdag 1991. Swedes abroad entitled to vote by constituency and country of residence

Land	Valkrets													
	Stock- holms kommun	Stock- holms län	Upp- sala län	Söder- man- lands län	Öster- göt- lands län	Jönkö- pings län	Krono- bergs län	Kalmar län	Got- lands län	Ble- kinge län	Kristi- anstads län	Fyr- stads- kretsen	Malmö- hus län	Hal- lands län
Europa														
Sverige	34	37	12	15	12	7	4	4	2	-	2	16	10	10
Danmark	282	218	39	28	53	46	30	19	4	22	68	493	94	54
Finland	125	108	28	7	3	2	6	6	-	1	5	18	5	3
Island	1	2	-	1	2	2	3	1	-	-	-	7	4	1
Norge	324	228	96	38	93	43	19	33	4	17	40	173	45	72
Andorra	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Belgien	210	177	7	12	13	6	16	6	2	3	21	54	26	34
Bulgarien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cypern	7	5	-	-	3	1	-	-	-	-	-	5	-	-
Frankrike	495	376	45	27	56	34	5	17	-	7	50	154	63	57
Grekland	51	39	8	3	22	3	4	2	-	-	4	11	4	2
Irland	9	9	-	3	1	-	-	1	-	-	3	6	1	-
Italien	135	55	9	3	6	10	4	2	-	3	8	36	10	9
Jugoslavien	1	3	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-
Liechtenstein	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Luxemburg	61	25	1	6	-	1	1	2	-	-	-	15	4	1
Malta	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Monaco	25	14	-	-	-	1	-	2	2	-	2	2	5	1
Nederländerna	49	38	10	2	6	7	1	5	1	5	2	31	12	7
Polen	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	2	-
Portugal	31	26	2	2	5	-	1	-	1	-	3	11	4	3
Schweiz	414	323	35	27	67	43	19	22	5	14	25	210	76	27
Sovjet	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Spanien	262	274	37	55	40	44	4	23	2	14	36	134	45	47
Storbritannien	397	268	23	24	24	29	12	12	-	11	25	108	36	35
Tjeckoslovakien	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Ungern	-	1	-	-	3	-	2	-	-	-	1	4	2	-
Tyskland	331	248	41	45	67	47	34	38	4	24	67	179	72	45
Österrike	57	48	5	8	8	5	2	5	-	2	7	26	11	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	3313	2528	398	307	487	331	168	200	27	123	371	1702	533	413

Tabell 2.2 (forts)

Land	Valkräts														
	Göta- borgs kommun	Bohus- län	Älvs- borgs läns norra	Älvs- borgs läns södra	Skara- borgs län	Värmlands län	Örebro län	Västman- lands län	Koppar- bergs län	Gävla- borgs län	Väster- norr- lands län	Jämt- lands län	Väster- bottens län	Norr- bottens län	Hel- riket
Europa															
Sverige	18	8	5	2	3	6	5	2	3	10	1	-	3	4	235
Danmark	188	54	27	20	23	33	19	32	28	15	10	5	17	12	1933
Finland	25	7	4	10	6	5	10	21	7	12	9	6	15	21	475
Island	3	1	-	-	2	-	-	1	1	1	-	-	-	1	34
Norge	308	126	70	52	43	154	74	59	70	48	34	58	45	51	2417
Andorra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Belgien	69	27	5	18	8	-	9	13	17	7	12	-	2	2	782
Bulgarien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cypern	3	-	3	-	-	-	1	2	-	-	1	1	1	-	33
Frankrike	130	33	16	15	21	17	12	18	26	23	16	1	9	8	1731
Grekland	20	4	-	4	6	1	2	3	1	1	4	-	1	1	201
Irland	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	37
Italien	42	8	3	4	3	4	9	13	11	9	7	2	6	1	412
Jugoslavien	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	11
Liechtenstein	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	7
Luxemburg	10	1	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	-	-	132
Malta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Monaco	4	-	4	1	-	-	-	1	-	2	-	-	2	-	68
Nederländerna	47	8	5	4	10	1	4	1	1	5	-	-	3	2	267
Polen	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	16
Portugal	20	3	3	6	-	3	5	4	5	1	1	2	-	-	142
Schweiz	153	24	24	21	26	22	28	56	16	18	14	10	2	6	1727
Sovjet	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Spanien	153	42	27	14	17	32	28	40	27	35	21	6	28	23	1510
Storbritannien	140	15	18	11	10	15	13	25	23	19	13	7	7	5	1325
Tjeckoslovakien	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	7
Ungern	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	16
Tyskland	138	45	44	32	17	48	50	47	29	35	27	11	15	21	1801
Österrike	19	13	5	4	3	2	2	11	3	1	1	1	-	-	254
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	1497	421	263	219	199	351	271	354	271	244	173	111	156	158	15589

Tabell 2.2 (forts)

Land	Valkrets													
	Stock- holms kommun	Stock- holms län	Upp- sala län	Söder- man- lands län	Öster- göt- lands län	Jönkö- pings län	Krono- bergs län	Kalmar län	Got- lands län	Ble- kinge län	Kristi- anstads län	Fyr- stads- kretsen	Malmö- hus län	Hal- lands län
Afrika														
Algeriet	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Angola	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Botswana	-	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Djibouti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egypten	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Elfenbenskusten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Etiopien	-	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gambia	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Ghana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Guinea-bissau	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamerun	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kap Verde	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kenya	5	4	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Kongo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Liberia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lesotho	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Libyen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malawi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marocko	11	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Mauretanien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mauritius	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mocambique	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Namibia	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nigeria	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Rwanda	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Senegal	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sierra Leone	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sudan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Swaziland	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sydafrika	17	11	-	2	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-
Tanzania	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Tunisien	1	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Uganda	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zaire	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zambia	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zimbabwe	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Övre volta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	50	35	4	7	5	3	-	-	-	2	-	6	6	1

Tabell 2.2 (forts)

Land	Valkrets														
	Göteborgs kommun	Boluslän	Älvsborgs län norra	Älvsborgs län södra	Skaraborgs län	Värmlands län	Örebro län	Västmanlands län	Kopparbergs län	Gävleborgs län	Västerbottens län	Jämtlands län	Västerbottens län	Norrbottnens län	Hela riket
Afrika															
Algeriet	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Angola	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Botswana	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Djibouti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egypten	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4
Elfenbenskusten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Etiopien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Gambia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Ghana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Guinea-Bissau	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Kamerun	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kap Verde	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Kenya	-	-	1	-	-	-	-	1	-	2	1	-	-	-	19
Kongo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Liberia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lesotho	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Libyen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malawi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marocko	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	20
Mauretanien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mauritius	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Mocambique	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4
Namibia	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Nigeria	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Rwanda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Senegal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sierra Leone	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sudan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Swaziland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sydafrika	7	2	-	-	3	-	-	4	-	-	-	-	1	-	50
Tanzania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	11
Tunisien	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Uganda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Zaire	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zambia	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Zimbabwe	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Övre Volta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	16	5	1	-	3	2	1	5	2	2	1	-	2	2	161

Tabell 2.2 (forts)

Land	Valkrets													
	Stock- holms kommun	Stock- holms län	Upp- sala län	Söder- man- lands län	Öster- göt- lands län	Jönkö- pings län	Krono- bergs län	Kalmar län	Got- lands län	Ble- kinge län	Kristi- anstads län	Fyr- stads- kretsen	Malmö- hus län	Hal- lands län
Nordamerika														
Bahamas	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belize	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Canada	48	44	6	-	2	5	2	3	1	1	3	24	6	9
Costa rica	2	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	1	-
Cuba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
El salvador	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Honduras	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mexico	18	20	3	1	2	2	1	1	-	1	1	2	-	1
Nicaragua	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Panama	5	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
USA	425	304	49	27	40	41	15	10	5	10	32	111	51	43
Summa	503	375	58	28	44	49	19	14	6	12	37	140	58	53
Sydamerika														
Argentina	17	13	2	2	1	-	-	2	-	-	-	1	1	1
Barbados	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bermuda	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Bolivia	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brasilien	28	18	6	9	1	1	1	2	-	-	4	4	5	2
Chile	6	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Colombia	3	3	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Dominikanska rep	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ecuador	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Guatemala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Jamaica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paraguay	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Peru	11	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Surinam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uruguay	11	10	-	-	1	-	-	-	-	2	-	3	-	-
Venezuela	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Västindien	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	88	56	11	12	5	1	2	5	-	2	5	18	6	5

Tabell 2.2 (forts)

Land	Vallekrets														
	Gote- borgs kom- mun	Bohus- län	Älvs- borgs läns norra	Älvs- borgs läns södra	Skara- borgs län	Värmlands- län	Örebro- län	Västman- lands län	Koppar- bergs län	Gävle- borgs län	Väster- norr- lands län	Jämt- lands län	Väster- bottens län	Norr- bottens län	Hela riket
Nordamerika															
Bahamas	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Belize	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Canada	23	7	2	-	1	5	3	5	1	9	4	-	4	1	219
Costa Rica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	10
Cuba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
El Salvador	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Honduras	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Mexico	11	-	-	-	-	-	-	4	-	2	-	-	-	-	70
Nicaragua	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Panama	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	14
USA	142	43	41	12	18	13	22	53	16	32	19	7	16	8	1605
Summa	186	51	44	12	19	18	25	62	17	44	23	8	20	10	1929
Sydamerika															
Argentina	7	4	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	1	-	56
Barbados	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Bermuda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Bolivia	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Brasilien	19	1	4	-	-	6	3	4	5	1	1	1	-	2	128
Chile	3	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	21
Colombia	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Dominikanska rep	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ecuador	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	9
Guatemala	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	5
Jamaica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paraguay	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Peru	7	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
Surinam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uruguay	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34
Venezuela	1	-	-	-	-	-	-	5	-	-	2	-	-	-	17
Västindien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Summa	47	7	4	-	2	9	6	11	5	4	4	1	1	2	319

Tabell 2.2 (forts)

Land	Valkrets													
	Stock- holms kommun	Stock- holms län	Upp- sala län	Söder- man- lands län	Öster- göt- lands län	Jönkö- pings län	Krono- bergs län	Kalmar län	Got- lands län	Ble- kinge län	Kristi- anstads län	Fyr- stads- kretsen	Malmö- hus län	Hal- lands län
Asien														
Bahrain	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-
Bangladesh	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brunei	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Burma	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Filippinerna	4	2	-	-	-	1	2	-	-	-	1	-	-	-
För. arabemiraten	3	4	-	-	1	-	-	-	-	1	1	2	3	-
Hong-kong	12	12	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	2	1
Indien	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-
Indonesien	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Irak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Israel	25	6	1	-	1	1	-	-	-	-	1	8	-	-
Japan	5	12	2	-	-	-	-	-	-	-	1	11	1	-
Jordanien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Kina	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuwait	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Libanon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malaysia	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-
Nepal	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Nordvietnam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oman	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Pakistan	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saudi-arabien	4	3	-	-	-	-	1	-	-	2	-	4	1	2
Singapore	18	13	-	-	1	3	3	-	-	-	2	13	1	4
Sri Lanka	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Syd korea	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	2	-
Syrien	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Taiwan	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Thailand	6	13	1	2	-	1	-	-	-	1	-	2	2	-
Turkiet	3	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Yemen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Qatar	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	95	83	6	3	7	8	8	1	-	4	9	68	18	7

Tabell 2.2 (forts)

Land	Valkrets														Hela riket
	Göta- borgs krets	Blekinge- län	Älvs- borgs läns norra	Älvs- borgs läns södra	Skåne- borgs län	Värmlands- län	Örebro- län	Västman- lands län	Koppar- bergs län	Gävle- borgs län	Väster- norr- lands län	Jämt- lands län	Väster- bottens län	Norr- bottens län	
Asien															
Bahrain	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Bangladesh	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	4
Brunei	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Burma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Filippinerna	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
Förenade Arabemiraten	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
Hong-kong	8	2	1	-	-	-	-	3	-	-	-	-	1	-	49
Indien	2	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	12
Indonesien	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
Irak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Israel	7	2	-	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	58
Japan	9	1	-	-	-	1	-	6	1	-	1	-	2	-	53
Jordanien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kina	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Kuwait	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Libanon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malaysia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	10
Nepal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Nordvietnam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oman	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	13
Pakistan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Saudi-arabien	1	1	1	-	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	27
Singapore	8	5	-	-	1	-	-	2	1	-	-	1	2	2	60
Sri Lanka	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Syd korea	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	11
Syrien	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Taiwan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	5
Thailand	3	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	35
Turkiet	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16
Yemen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Qatar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Summa	56	15	6	3	6	2	1	17	4	7	1	2	5	5	447

Tabell 2.2 (forts)

Land	Valkrets													
	Stock- holms kommun	Stock- holms län	Öpp- sala län	Söder- man- lands län	Öster- göt- lands län	Jönkö- pings län	Krono- bergs län	Kalmar län	Got- lands län	Ble- kinge län	Kristi- anstads län	Fyr- stads- kretsen	Malmö- hus län	Hal- lands län
Oceanien														
Australien	49	48	9	7	3	7	3	5	1	4	5	20	11	3
Fidji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vanuatu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nya zeeland	9	5	1	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Papua nya guinea	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tonga	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Västra samoa	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Sumra	59	54	10	7	5	8	3	5	1	4	6	21	11	4
Övriga	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Samtliga	4108	3131	487	364	553	400	200	225	34	147	429	1955	632	483

Tabell 2.2 (forts)

Land	Valkrets														Hela riket
	Göteborgs kommun	Bohus-län	Älvsborgs läns norra	Älvsborgs läns södra	Skaraborgs län	Värmlands län	Örebro län	Västmanlands län	Kopparbergs län	Gävleborgs län	Västerbottens län	Jämtlands län	Västerbottens län	Norrbottnens län	
Oceanien															
Australien	22	5	2	3	6	2	8	5	-	1	12	2	-	1	244
Fidji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vanuatu	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Nya zeeland	8	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	29
Papua nya guinea	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2
Tonga	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Västra samoa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Summa	30	5	2	3	6	2	8	5	4	2	12	3	-	1	281
Övriga															
Övriga	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Samtliga	1826	504	320	237	235	384	312	454	303	303	214	125	184	178	18727

Tabell 2.3

Riksdagsvalet 1991. Valdeltagande bland utlandssvenskar. Fördelning efter bosättningsland och valkrets

Election to the Riksdag 1991. Swedes abroad voters by constituency and country of residence

Land	Valkrets													
	Stock- holms kommun	Stock- holms län	Upp- sala län	Söder- man- lands län	Öster- got- lands län	Jönkö- pings län	Krono- bergs län	Kalmar län	Got- lands län	Ble- kinge län	Kristi- anstads län	Fyr- stads- kretsen	Malmö- hus län	Hal- lands län
Europa														
Sverige	29	34	11	13	4	4	3	3	2	-	1	14	9	7
Danmark	196	157	24	13	40	28	17	10	1	10	39	339	56	24
Finland	103	78	19	6	3	2	6	4	-	1	4	13	4	3
Island	1	2	-	1	1	2	3	-	-	-	-	4	3	-
Norge	226	142	64	20	58	23	8	15	2	12	25	111	28	41
Andorra	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Belgien	181	162	6	9	11	6	16	5	2	3	19	43	24	27
Bulgarien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cypern	6	5	-	-	3	1	-	-	-	-	-	3	-	-
Frankrike	400	326	35	22	52	24	1	13	-	7	42	126	50	47
Grekland	40	18	5	2	15	3	2	-	-	-	4	6	1	1
Irland	7	8	-	-	-	-	-	1	-	-	3	2	1	-
Italien	103	45	7	3	6	7	3	-	-	1	4	26	5	6
Jugoslavien	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Liechtenstein	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Luxemburg	52	23	1	6	-	-	1	2	-	-	-	13	3	1
Malta	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Monaco	22	14	-	-	-	1	-	2	2	-	1	2	5	-
Nederländerna	34	28	7	1	5	6	-	4	1	2	2	24	8	5
Polen	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	2	-
Portugal	26	20	1	2	5	-	-	-	-	-	2	8	3	2
Schweiz	331	238	24	23	60	37	14	18	4	12	16	173	65	26
Sovjet	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Spanien	227	251	30	50	36	36	3	22	2	9	32	118	42	39
Storbritannien	292	203	14	15	17	23	10	7	-	8	15	72	26	27
Tjeckoslovakien	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Ungern	-	1	-	-	3	-	2	-	-	-	1	4	2	-
Tyskland	273	181	26	39	49	35	20	29	3	20	53	139	61	36
Österrike	43	33	4	5	4	4	1	4	-	2	4	20	10	4
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	2601	1972	278	231	374	242	110	139	19	87	268	1268	410	296

Tabell 2.3 (forts)

Land	Valokrets														Hela riket
	Göta-borgs kom-mun	Bohus län	Älvs-borgs läns norra	Älvs-borgs läns södra	Skara-borgs län	Värmlands län	Örebro län	Västman-lands län	Koppar-borgs län	Gävle-borgs län	Väster-norr-lands län	Jämt-lands län	Väster-bottens län	Norr-bottens län	
Europa															
Sverige	13	5	1	-	2	5	2	2	1	10	1	-	-	3	179
Danmark	123	30	15	10	14	19	11	22	17	10	6	3	11	8	1253
Finland	21	2	3	10	5	4	7	12	5	10	5	5	14	10	359
Island	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	21
Norge	167	72	45	30	26	82	37	38	39	32	20	31	28	24	1466
Andorra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Belgien	56	20	4	17	8	4	8	10	17	7	10	-	1	-	676
Bulgarien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cypern	2	-	1	-	-	-	1	2	-	-	1	1	-	-	26
Frankrike	104	29	13	14	15	8	5	15	23	20	12	1	3	5	1412
Grekland	15	3	-	1	4	1	1	1	1	-	3	-	-	1	128
Irland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
Italien	32	5	3	1	2	4	7	7	7	6	5	1	3	-	299
Jugoslavien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2
Liechtenstein	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	6
Luxemburg	9	1	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	-	-	116
Malta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Monaco	3	-	4	1	-	-	-	1	-	2	-	-	2	-	62
Nederländerna	33	7	5	4	10	1	4	-	-	4	-	-	2	1	198
Polen	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
Portugal	19	1	3	6	-	2	4	4	4	-	1	2	-	-	115
Schweiz	130	17	20	20	22	20	24	41	13	14	12	9	1	6	1390
Sovjet	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Spanien	122	33	19	11	15	26	26	36	26	30	20	6	27	18	1312
Storbritannien	95	10	13	6	6	7	7	10	17	15	7	5	2	5	934
Tjeckoslovakien	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Ungern	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	16
Tyskland	104	35	35	23	14	38	43	38	24	27	17	10	11	19	1402
Österrike	13	11	2	4	2	2	1	10	-	1	1	1	-	-	186
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	1088	283	186	159	146	224	188	253	194	189	123	76	105	101	11610

Tabell 2.3 (forts)

Land	Valkrets													
	Stock- holms kommun	Stock- holms län	Upp- sala län	Söder- man- lands län	Öster- göt- lands län	Jönkö- pings län	Krono- bergs län	Kalmar län	Got- lands län	Ble- kinge län	Kristi- anstads län	Fyr- stads- kretsen	Malmö- hus län	Häl- lands län
Afrika														
Algeriet	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Angola	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Botswana	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Djibouti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egypten	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Elfenbenskusten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Etiopien	-	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gambia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Ghana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Guinea-bissau	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamerun	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kap Verde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kenya	4	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Kongo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Liberia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lesotho	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Libyen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malawi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marocko	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Mauritanien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mauritius	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mozambique	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Namibia	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nigeria	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Rwanda	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Senegal	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sierra Leone	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sudan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Swaziland	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sydafrika	12	9	-	2	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-
Tanzania	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Tunisien	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Uganda	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zaire	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zambia	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zimbabwe	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Övre volta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	34	29	2	6	4	3	-	-	-	2	-	6	6	1

Tabell 2.3 (forts)

Land	Valkrets														Hela riket
	Göteborgs kommun	Bohuslän	Älvsborgs län	Älvsborgs län södra	Skaraborgs län	Värmlands län	Örebro län	Västmanlands län	Kopparbergs län	Gävleborgs län	Väster-norrlands län	Jämtlands län	Väster-bottens län	Norr-bottens län	
Afrika															
Algeriet	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Angola	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Botswana	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Djibouti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egypten	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4
Elfenbenskusten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Etiopien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Gambia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ghana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Guinea-bissau	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Kamerun	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kap verde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kenya	-	-	1	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	15
Kongo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Liberia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lesotho	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Libyen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malawi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marocko	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mauretanien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	11
Mauritius	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Mocambique	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Namibia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Nigeria	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Rwanda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Senegal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sierra Leone	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sudan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Swaziland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sydafrika	5	1	-	-	3	-	-	4	-	-	-	-	1	-	40
Tanzania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Tunisien	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Uganda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Zaire	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zambia	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Zimbabwe	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Övre volta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	13	4	1	-	3	-	1	5	1	2	-	-	1	2	126

Tabell 2.3 (forts)

Land	Valkrets													
	Stock- holms kommun	Stock- holms län	Upp- sala län	Söder- man- lands län	Öster- göt- lands län	Jönkö- pings län	Krono- bergs län	Kalmar län	Got- lands län	Ble- kinge län	Kristi- anstads län	Fyr- stads- kretsen	Malmö- hus län	Hal- lands län
Nordamerika														
Bahamas	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belize	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Canada	30	28	2	-	1	5	2	3	-	-	-	17	1	5
Costa rica	2	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	1	-
Cuba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
El salvador	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Honduras	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mexico	15	15	-	1	2	2	1	-	-	1	-	2	-	1
Nicaragua	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Panama	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
USA	291	199	34	20	20	27	8	8	3	4	18	65	29	23
Summa	347	248	36	21	23	34	12	11	3	5	19	87	31	29
Sydamerika														
Argentina	11	10	2	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Barbados	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bermuda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
Bolivia	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brasilien	23	13	4	8	1	1	1	2	-	-	1	4	5	1
Chila	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Colombia	2	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Dominikanska rep	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ecuador	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Guatemala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Jamaica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paraguay	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Peru	10	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Surinam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uruguay	7	9	-	-	1	-	-	-	-	2	-	1	-	-
Venezuela	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Västindien	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	68	43	7	10	4	1	2	2	-	2	2	14	6	4

Tabell 2.3 (forts)

Land	Valkrets														
	Göta- borgs kom- mun	Bohus- län	Älvs- borgs läns norra	Älvs- borgs läns södra	Skara- borgs län	Värmlands- län	Örebro- län	Västman- lands län	Koppar- bergs län	Gävle- borgs län	Väster- norr- lands län	Jämt- lands län	Väster- bottens län	Norr- bottens län	Hela riket
Nordamerika															
Bahamas	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Belize	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Canada	17	7	-	-	-	4	1	3	-	5	1	-	4	1	137
Costa rica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	10
Cuba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
El salvador	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Honduras	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Mexico	7	-	-	-	-	-	-	4	-	2	-	-	-	-	53
Nicaragua	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Panama	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
USA	102	26	26	8	11	7	8	34	5	26	15	5	8	5	1035
Summa	130	33	26	8	11	11	9	41	5	34	16	5	12	7	1254
Sydamerika															
Argentina	5	3	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	39
Barbados	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Bermuda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Bolivia	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Brasilien	16	1	4	-	-	6	2	1	1	-	-	1	-	2	98
Chile	3	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	17
Colombia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Dominikanska rep	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ecuador	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Guatemala	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	5
Jamaica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paraguay	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Peru	6	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
Surinam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uruguay	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
Venezuela	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	2	-	-	-	11
Västindien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Summa	35	6	4	-	2	8	5	6	1	1	2	1	1	2	239

Tabell 2.3 (forts)

Land	Valkrets													
	Stock- holms kommun	Stock- holms län	Upp- sala län	Söder- man- lands län	Öster- göt- lands län	Jönkö- pings län	Krono- bergs län	Kalmar län	Got- lands län	Ble- kinge län	Kristi- anstads län	Fyr- stads- kretsen	Malmö- hus län	Hal- lands län
Asien														
Bahrain	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-
Bangladesh	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brunei	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Burma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Filippinerna	3	2	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-
För. arabemiraten	3	3	-	-	1	-	-	-	-	1	1	1	3	-
Hong-kong	11	12	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	2	1
Indien	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-
Indonesien	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Irak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Israel	12	5	1	-	1	1	-	-	-	-	1	5	-	-
Japan	3	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-	9	1	-
Jordanien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Kina	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuwait	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Libanon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malaysia	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nepal	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Nordvietnam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oman	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Pakistan	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saudi-arabien	2	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3	-	2
Singapore	13	8	-	-	1	3	3	-	-	-	2	9	-	3
Sri Lanka	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Syd korea	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	-
Syrien	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Taiwan	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Thailand	5	11	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	1	-
Turkiet	3	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Yemen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Qatar	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	67	67	4	1	7	7	8	-	-	2	5	52	13	6

Tabell 2.3 (forts)

Land	Valkrets														
	Göta- borgs- kom- mun	Bohus- län	Älvs- borgs läns norra	Älvs- borgs läns södra	Skara- borgs län	Värmlands län	Örebro län	Väst- man- lands län	Kop- par- bergs län	Gävle- borgs län	Väster- norr- lands län	Jämt- lands län	Väster- bottens län	Norr- bottens län	Hela riket
Asien															
Bahrain	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Bangladesh	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	4
Brunei	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Burma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Filippinerna	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
För. arabemiraten	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
Hong-kong	8	1	1	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	45
Indien	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	10
Indonesien	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Irak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Israel	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31
Japan	8	1	-	-	-	1	-	6	1	-	1	-	2	-	43
Jordanien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kina	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Kuwait	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Libanon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malaysia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	4
Nepal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Nordvietna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oman	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	13
Pakistan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Saudi-arabien	-	1	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	15
Singapore	6	5	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	2	2	60
Sri Lanka	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Syd korea	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Syrien	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Taiwan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3
Thailand	2	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	26
Turkiets	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
Yemen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Qatar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Summa	42	11	6	1	3	2	1	12	3	6	1	1	4	3	335

Tabell 2.3 (forts)

Land	Valkrets													
	Stock- holms kommun	Stock- holms län	Upp- sala län	Söder- man- lands län	Öster- göt- lands län	Jönkö- pings län	Krono- bergs län	Kalmar län	Got- lands län	Ble- kinge län	Kristi- anstats län	Fyr- stads- kretsen	Malmö- hus län	Hal- lands län
Oceanien														
Australien	34	36	7	5	3	6	3	1	1	3	4	11	3	3
Fidji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vanuatu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nya zeeland	7	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Papua nya guinea	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tonga	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Västra samoa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	42	39	8	5	3	6	3	1	1	3	4	12	3	4
Övriga														
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Samtliga	3159	2398	335	274	415	293	135	153	23	101	299	1439	469	340

Tabell 2.3 (forts)

Land	Valkrets														Hela riket
	Göta- borgs kom- mun	Bota- län	Älvs- borgs läns norra	Älvs- borgs läns södra	Skara- borgs län	Värmlands län	Öre- bro län	Väst- man- lands län	Kop- par- bergs län	Gävle- borgs län	Väster- norr- lands län	Jämt- lands län	Väster- bottens län	Norr- bottens län	
Oceanien															
Australien	17	4	2	1	4	1	6	3	-	-	9	2	-	1	170
Fidji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vanuatu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nya zeeland	5	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	17
Papua nya guinea	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tonga	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Västra samoa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	22	4	2	1	4	1	6	3	-	1	9	2	-	1	190
Övriga															
Övriga	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Samtliga	1330	341	225	169	169	246	210	320	204	233	151	85	123	116	13755

3 Valdeltagande vid riksdagsvalet 1991

Participation at the election to the Riksdag 1991

I samband med riksdagsvalen genomför SCB regelbundet urvalsundersökningar i syfte att belysa valdeltagandet i olika befolkningsgrupper. I 1991 års valdeltagandeundersökning utnyttjades det urval individer av personer i åldern 18–64 år som intervjuats i samband med arbetskraftsundersökningen (AKU) i september och oktober 1991 samt en äldregrupp (65–74 år) från oktobers, novembers och decembers AKU.

Det aktuella AKU-urvalet omfattade ca 37 000 personer i åldern 16–74 år. Utanför AKU-urvalet kompletterades valdeltagandeundersökningens urval med ca 1 000 personer i åldern 75 år och uppåt. Urvalet drogs från SCBs register över totalbefolkningen (RTB).

För valdeltagandeundersökningens ändamål sorterades icke-röstberättigade vid riksdagsvalet, dvs personer födda efter 1973-09-15 och utländska medborgare bort från AKU-urvalet och det kompletterande urvalet. Urvalet kom därefter att bestå av 36 731 personer.

Uppgifter om valdeltagande hämtades från röstlängderna. Länsstyrelserna ombesörjde detta uppgiftslämnande genom att på optiskt läsbara blanketter notera om urvalsindividerna röstat eller ej vid riksdagsvalet. Uppgifter om kön, ålder, sysselsättningsstatus, yrke, facktillhörighet och utbildning erhöles från AKU-urvalet, medan uppgift om inkomst hämtades från SCBs reducerade taxeringsband (SCBTBR). Det inkomstbegrepp som inhämtades var sammanräknad inkomst för urvalspersonen inkomståret 1990.

Då undersökningen baseras på ett urval måste en uppräknig göras till totalnivå för valmanskåren. Vid denna uppräknig har hänsyn tagits till bortfallet i AKUs fältarbete (11–13 procent). Vi har utnyttjat informationen om valdeltagandet även för bortfallet i AKU. Principen är sedan att vi på förhand och för varje AKU-strata (330 st uppdelade på ålder, kön och region) räknat fram andelen röstande respektive icke röstande både för svarsandelen och bortfallsandelen i AKU. Genom detta får vi en vikttalsjustering. Detta bortfall påverkar därför ej skattningarna under förutsättning att bortfallsindividerna ej skiljer sig systematiskt från svarsindividerna vad beträffar aktuella undersökningsvariabler. Även vid smärre systematiska avvikelser blir effekten av bortfallet negligerbart.

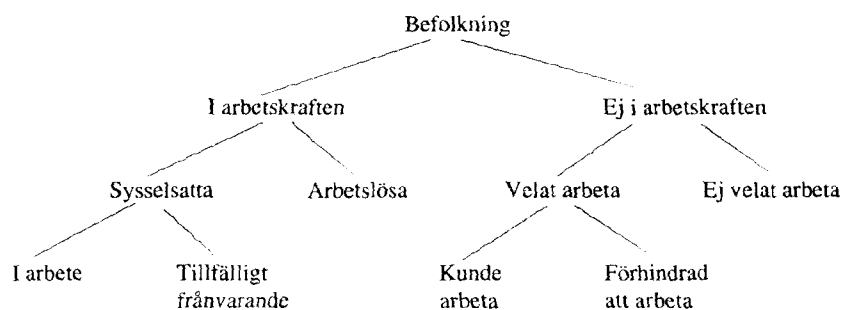
Bortfallet av valdeltagandeuppgift uppgår till 8 personer, vilka ej återfunnits i röstlängderna hos länsstyrelserna. Främsta orsaken härtill är flyttning. Genom sin litenhet spelar detta ingen roll för skattningarna av valdeltagandet.

Storleken av slumpfelen i undersökningen har beräknats för variabeln andel röstande i procent av röstberättigade. För dessa procenttal har den dubbla standardavvikelsen beräknats och redovisas i tabellerna.

Skattningen $\pm$ dubbla standardavvikelsen täcker med 95 procents sannolikhet det "sanna" värdet. Resultaten blir mer osäkra ju färre observationer de grundar sig på. Därför har resultat som bedömts som alltför osäkra utelämnats och markerats med prickar (..). Celler som baseras på färre än 40 observationer har markerats på detta sätt.

Definitioner i AKU:

Sambandet mellan några centrala begrepp i AKU

Sysselsatta omfattar

- personer som under en viss vecka (mätveckan) utförde något arbete (minst en timme) antingen som avlönade arbetstagare eller egna företagare (inklusive fria yrkesutövare) samt oavlönade medhjälpare i företag tillhörande maka/make eller annan familjemedlem som han/hon bor tillsammans med (=sysselsatta, i arbete)
- personer som inte utförde något arbete enligt ovan men som hade anställning eller arbete som medhjälpande familjemedlem eller egen företagare (inklusive fria yrkesutövare) och var tillfälligt frånvarande (hela mätveckan) p g a sjukdom, semester, tjänstledighet (t ex för vård av barn eller för studier), värnpliktstjänstgöring, arbetskonflikt eller ledighet av annan anledning, oavsett om frånvaron varit betald eller inte (=sysselsatta, frånvarande från arbetet).

Fast anställda omfattar tillsvidareanställda personer.

Tidsbegränsat anställda omfattar personer med vikariat, beredskaps-, ungdomslags- respektive ungdomsplats- eller säsongarbete, provanställning, praktiktjänstgöring och objekt-/projektanställning samt övriga former av tillfälligt arbete.

Undersysselsatta omfattar personer som arbetar mindre än de skulle vilja av arbetsmarknadsskäl.

Arbetslösa omfattar

- personer som inte var sysselsatta under en viss vecka (mätveckan) men ville och kunde arbeta och även sökte arbete (skulle ha sökt arbete men var tillfälligt förhindrad att söka) eller avvaktade resultatet av någon åtgärd som han/hon vidtagit under de senaste fyra veckorna för att få arbete
- personer som avvaktade nytt arbete med början inom fyra veckor.

I arbetskraften omfattar personer som är antingen sysselsatta eller arbetslösa. Personer som har ett skyddat arbete eller beredskapsarbete, arbetar i ungdomslag och i Samhall eller är anställda med lönebidrag och rekryteringsstöd klassificeras som sysselsatta och tillhör arbetskraften.

Ej i arbetskraften omfattar personer vilka inte är sysselsatta eller arbetslösa. Personer som saknar arbete och som deltar i arbetsmarknadsutbildning räknas som studerande och tillhör gruppen ej i arbetskraften.

Näringsgren: Kodningen är fr o m 1970 anpassad till Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI), vilken nära ansluter sig till 1968 års reviderade upplaga av International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC). Näringsgren bestäms för anställda med utgångspunkt från det enskilda företagets huvudsakliga verksamhet vid det arbetsställe där urvalspersonen är sysselsatt.

Yrke: Kodas enligt Nordisk yrkesklassificering (NYK), vilken i princip bygger på den internationella standarden International Standard Classification of Occupations (ISCO) i dess version av år 1958.

Utbildning: Kodas enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN).

Åldersgränser

Som förstagångsväljare räknas personer födda 1970-09-19 – 1973-09-15. För övriga personer gäller åldern 1991-12-31, dvs urvalspersonen klassas efter det antal år man uppnådde under 1991. Detta innebär att åldersgruppen 21-29 år eller 21-24 år inte innehåller de personer som uppnådde 21 år mellan 1991-09-16 och 1991-12-31. Dessa är **enbart** redovisade under gruppen förstagångsväljare.

Inkomst utgörs av sammanräknad inkomst för inkomståret 1990. Därvid avses summan av olika inkomstslag för en person enligt taxeringen men före avdrag för underskott i förvärvskälla och övriga allmänna avdrag (deklarationsblankettens första sida).

För ytterligare information om AKU och dess metoder hänvisas till Statistiska meddelanden i underserien Am.

Resultat från denna valdeltagandeundersökning har tidigare publicerats i Statistiska meddelanden serie Be 36 SM 9201.

Tabell 3.1

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön och ålder

Election to the Riksdag 1991. Voters by sex and age

Ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Man	Kvinnor	Summa	Man	Kvinnor	Summa	Man	Kvinnor	Summa
18	45,4	35,9	81,3	58,9	29,6	68,5	85,6 (± 4,4)	82,6 (± 5,0)	84,3 (± 3,3)
19	64,7	55,3	120,1	52,3	43,9	96,2	80,8 (± 4,3)	79,4 (± 4,4)	80,2 (± 3,1)
20	62,0	55,4	117,3	47,3	45,7	93,0	76,3 (± 4,5)	82,6 (± 4,1)	79,3 (± 3,1)
21	14,5	16,2	30,6	9,9	13,2	23,1	68,6 (± 10,2)	81,7 (± 7,9)	75,5 (± 6,5)
Summa									
Förstagångsväljare	186,6	162,7	349,3	148,5	132,5	280,9	79,6 (± 2,5)	81,4 (± 2,5)	80,4 (± 1,8)
21 - 24	228,1	204,4	432,5	178,5	173,2	351,8	78,3 (± 2,3)	84,8 (± 2,1)	81,3 (± 1,6)
25 - 29	323,6	294,2	617,8	259,5	250,2	509,7	80,2 (± 1,9)	85,0 (± 1,7)	82,5 (± 1,3)
30 - 34	289,1	265,6	554,7	240,5	237,6	478,1	83,2 (± 1,9)	89,5 (± 1,5)	86,2 (± 1,2)
35 - 39	293,7	273,6	567,2	251,8	250,2	502,0	85,7 (± 1,7)	91,4 (± 1,4)	88,5 (± 1,1)
40 - 44	308,6	298,4	606,9	275,4	271,9	547,3	89,3 (± 1,5)	91,1 (± 1,3)	90,2 (± 1,0)
45 - 49	321,1	304,2	625,3	288,2	279,6	567,9	89,8 (± 1,4)	91,9 (± 1,3)	90,8 (± 0,9)
50 - 54	237,2	229,9	467,1	216,2	213,7	430,0	91,2 (± 1,5)	93,0 (± 1,4)	92,0 (± 1,0)
55 - 59	199,8	206,3	406,1	178,3	189,6	367,9	89,2 (± 1,8)	91,9 (± 1,5)	90,6 (± 1,2)
60 - 64	199,3	211,8	411,1	183,3	196,4	379,8	92,0 (± 1,6)	92,7 (± 1,5)	92,4 (± 1,1)
65 - 69	192,9	218,9	411,8	180,1	200,7	380,8	93,4 (± 1,9)	91,7 (± 2,0)	92,5 (± 1,4)
70 - 74	177,9	207,8	385,7	159,1	186,2	345,4	89,4 (± 2,5)	89,6 (± 2,3)	89,6 (± 1,7)
75 -	262,6	434,5	697,1	215,6	317,0	532,6	82,1 (± 3,9)	72,9 (± 3,5)	76,4 (± 2,6)
18 -	3 220,3	3 312,4	6 532,7	2 775,0	2 899,0	5 674,0	86,2 (± 0,5)	87,5 (± 0,5)	86,9 (± 0,4)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.2

Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön och ålder

Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex and sex

Ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
18	97,3	37,4	84,7	37,5	30,3	67,8	79,3 (± 3,8)	81,1 (± 4,0)	80,1 (± 2,8)
19	66,9	57,6	124,4	52,9	44,2	97,0	79,1 (± 3,3)	76,8 (± 3,5)	78,0 (± 2,4)
20	63,8	57,6	121,4	46,8	45,9	92,7	73,3 (± 3,6)	79,7 (± 3,4)	76,4 (± 2,5)
21	14,8	16,8	31,7	9,6	13,3	22,9	64,8 (± 8,1)	79,0 (± 6,4)	72,4 (± 5,2)
Summa									
Förstagångsväljare	192,8	169,4	362,2	146,8	133,7	280,5	76,1 (± 2,0)	78,9 (± 2,0)	77,4 (± 1,4)
21 - 24	234,7	213,1	447,8	176,6	174,3	350,9	75,3 (± 1,9)	81,8 (± 1,7)	78,4 (± 1,3)
25 - 29	337,1	309,4	646,5	258,7	253,0	511,7	76,8 (± 1,4)	81,8 (± 1,3)	79,2 (± 1,0)
30 - 34	305,4	282,9	588,2	244,2	242,8	487,0	80,0 (± 1,3)	85,9 (± 1,2)	82,8 (± 0,9)
35 - 39	310,2	291,2	601,4	256,4	257,4	513,7	82,7 (± 1,3)	88,4 (± 1,1)	85,4 (± 0,8)
40 - 44	326,0	315,5	641,6	281,5	279,5	561,0	86,3 (± 1,1)	88,6 (± 1,1)	87,4 (± 0,8)
45 - 49	335,8	317,0	652,8	293,5	284,5	577,9	87,4 (± 1,1)	89,7 (± 1,1)	88,5 (± 0,8)
50 - 54	249,1	238,7	487,9	220,3	216,8	437,1	88,4 (± 1,2)	90,8 (± 1,2)	89,6 (± 0,9)
55 - 59	208,1	212,9	421,0	181,1	192,4	373,6	87,1 (± 1,5)	90,4 (± 1,4)	88,7 (± 1,0)
60 - 64	204,8	217,8	422,6	184,8	198,5	383,3	90,2 (± 1,4)	91,1 (± 1,3)	90,7 (± 1,0)
65 - 69	196,6	222,9	419,5	181,5	202,5	384,1	92,4 (± 1,6)	90,8 (± 1,7)	91,6 (± 1,2)
70 - 74	180,0	210,3	390,3	159,8	185,8	345,5	88,8 (± 2,2)	88,3 (± 2,0)	88,5 (± 1,5)
75 -	264,2	437,8	702,0	211,9	312,9	524,8	80,2 (± 3,2)	71,5 (± 2,8)	74,7 (± 2,1)
18 -	3 344,8	3 439,0	6 783,8	2 797,1	2 934,1	5 731,2	83,6 (± 0,4)	85,3 (± 0,4)	84,5 (± 0,3)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.3

Landstingsvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön och ålder

Elections to the County Councils 1991. Voters by sex and age

Ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
18	41,0	36,3	77,3	31,1	28,6	59,8	76,0 (± 4,2)	78,8 (± 4,3)	77,3 (± 3,0)
19	52,7	54,5	107,3	41,2	41,0	82,2	78,1 (± 3,6)	75,2 (± 3,8)	76,6 (± 2,6)
20	58,1	52,0	110,1	41,6	40,3	81,9	71,6 (± 3,9)	77,5 (± 3,7)	74,4 (± 2,7)
21	13,8	14,6	28,4	8,9	11,6	20,4	64,5 (± 8,6)	79,0 (± 6,8)	71,9 (± 5,5)
Summa									
Förstagångsväljare	165,6	157,5	323,1	122,8	121,4	244,3	74,2 (± 2,2)	77,1 (± 2,1)	75,6 (± 1,5)
21 - 24	208,3	186,8	395,1	148,8	149,4	298,3	71,5 (± 2,0)	80,0 (± 1,8)	75,5 (± 1,4)
25 - 29	293,0	276,3	569,3	218,6	220,8	439,5	74,6 (± 1,6)	79,9 (± 1,5)	77,2 (± 1,1)
30 - 34	266,5	247,9	514,4	208,0	210,3	418,3	78,0 (± 1,5)	84,8 (± 1,3)	81,3 (± 1,0)
35 - 39	274,0	259,2	533,2	221,2	228,9	450,2	80,7 (± 1,4)	88,3 (± 1,2)	84,4 (± 0,9)
40 - 44	294,8	287,1	581,9	252,6	253,1	505,7	85,7 (± 1,2)	88,2 (± 1,2)	86,9 (± 0,9)
45 - 49	308,3	290,3	598,6	268,7	260,2	528,9	87,1 (± 1,2)	89,6 (± 1,2)	88,3 (± 0,8)
50 - 54	221,4	218,7	440,1	195,2	197,9	393,0	88,2 (± 1,3)	90,5 (± 1,3)	89,3 (± 0,9)
55 - 59	191,3	195,1	386,4	166,3	174,3	340,6	86,9 (± 1,6)	89,3 (± 1,5)	88,1 (± 1,1)
60 - 64	188,0	196,8	384,8	170,3	178,4	348,6	90,6 (± 1,5)	90,6 (± 1,4)	90,6 (± 1,0)
65 - 69	181,6	199,6	381,2	167,2	180,4	347,6	92,1 (± 1,7)	90,4 (± 1,8)	91,2 (± 1,3)
70 - 74	166,0	183,1	349,1	145,9	160,7	306,6	87,9 (± 2,4)	87,8 (± 2,2)	87,8 (± 1,6)
75 -	238,8	388,9	627,7	190,8	270,7	461,5	79,9 (± 3,5)	69,6 (± 3,0)	73,5 (± 2,3)
18 -	2 997,7	3 087,1	6 084,9	2 476,4	2 606,5	5 082,9	82,6 (± 0,5)	84,4 (± 0,4)	83,5 (± 0,3)

Förstagångsväljare rödda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.4

Riksdagsvalet 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön

Election to the Riksdag 1991 by county. Voters by sex

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Stockholms län	556,3	613,9	1 170,1	482,6	547,3	1 030,0	86,8 (± 1,3)	89,2 (± 1,1)	88,0 (± 0,8)
Uppsala län	101,1	103,3	204,4	86,9	89,2	176,1	85,9 (± 3,0)	86,4 (± 2,9)	86,1 (± 2,1)
Södermanlands län	88,2	92,8	181,0	75,9	84,6	160,5	86,1 (± 3,2)	91,2 (± 2,6)	88,7 (± 2,1)
Östergötlands län	146,7	153,4	300,2	126,8	137,2	264,0	86,4 (± 2,4)	89,4 (± 2,1)	88,0 (± 1,6)
Jönköpings län	117,4	118,6	236,0	101,6	105,5	207,1	86,6 (± 2,7)	89,0 (± 2,5)	87,8 (± 1,9)
Kronobergs län	62,4	63,7	126,1	53,2	54,3	107,6	85,3 (± 3,9)	85,3 (± 3,9)	85,3 (± 2,7)
Kalmar län	90,4	90,3	180,7	78,4	76,5	154,9	86,7 (± 3,1)	84,7 (± 3,3)	85,7 (± 2,3)
Gotlands län	25,6	25,5	51,1	23,1	23,8	47,0	90,2 (± 5,4)	93,5 (± 4,4)	91,8 (± 3,5)
Blekinge län	55,6	52,2	107,8	49,3	46,5	95,8	88,6 (± 3,7)	89,2 (± 3,7)	88,9 (± 2,6)
Kristianstads län	103,3	114,8	218,1	87,7	101,1	188,8	84,9 (± 3,1)	88,1 (± 2,7)	86,6 (± 2,0)
Malmöhus län	296,7	323,4	620,1	259,0	279,6	538,6	87,3 (± 1,8)	86,4 (± 1,8)	86,9 (± 1,2)
Hallands län	89,7	92,8	182,5	79,8	85,6	165,4	89,0 (± 2,8)	92,2 (± 2,4)	90,7 (± 1,8)
Göteborgs o Bohuslän	340,5	322,1	662,6	296,1	290,8	586,8	86,9 (± 1,8)	90,3 (± 1,6)	88,6 (± 1,2)
Älvsborgs län	165,5	164,5	330,0	141,0	143,2	284,2	85,2 (± 2,4)	87,1 (± 2,3)	86,1 (± 1,6)
Skaraborgs län	103,2	102,0	205,2	90,0	89,8	179,8	87,2 (± 2,8)	88,0 (± 2,8)	87,6 (± 2,0)
Värmlands län	104,0	107,5	211,5	91,9	92,0	183,9	88,4 (± 2,7)	85,6 (± 2,9)	86,9 (± 2,0)
Örebro län	101,9	103,3	205,2	86,6	90,3	176,9	85,0 (± 3,1)	87,4 (± 2,8)	86,2 (± 2,1)
Västmanlands län	97,0	92,6	189,5	85,3	81,4	166,7	87,9 (± 2,9)	87,9 (± 2,9)	87,9 (± 2,0)
Kopparbergs län	108,4	114,0	222,4	89,6	93,3	182,8	82,6 (± 3,2)	81,8 (± 3,2)	82,2 (± 2,2)
Gävleborgs län	108,7	118,8	227,5	94,2	96,0	190,2	86,7 (± 2,8)	80,6 (± 3,2)	83,6 (± 2,1)
Västernorrlands län	101,6	99,3	200,9	89,3	87,0	176,3	87,9 (± 2,8)	87,7 (± 2,8)	87,8 (± 2,0)
Jämtlands län	54,0	49,8	103,8	43,5	42,6	86,1	80,5 (± 4,7)	85,5 (± 4,2)	82,9 (± 3,2)
Västerbottens län	100,8	97,1	197,8	81,7	83,7	165,4	81,0 (± 3,4)	86,3 (± 3,0)	83,6 (± 2,3)
Norrbottens län	101,3	96,9	198,1	81,6	77,6	159,2	80,6 (± 3,4)	80,1 (± 3,5)	80,4 (± 2,4)
Hela riket	3 220,3	3 312,4	6 532,7	2 775,0	2 899,0	5 674,0	86,2 (± 0,5)	87,5 (± 0,5)	86,9 (± 0,4)

Anm. De totala siffrorna för valdeltagandet i länen finns i tidigare publicerad valstatistik. Här redovisade siffror grundar sig enbart på i denna urvalsundersökning gjorda skattningar. Enligt definitionen för urvalsundersökningar är det möjligt att sådana skattningar stundtals avviker avsevärt från verkliga värden. Detta är ett skäl till att Gotlands län visar klart högre andelar för valdeltagandet än tidigare publicerade verkliga värden, medan Norrbottens län visar klart lägre andelar.

Tabell 3.5

Kommunfullmäktigvalen 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön

Elections to the Municipal Councils 1991 by county. Voters by sex

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Stockholms län	600,0	660,6	1 260,7	496,2	563,8	1 060,0	82,7 (+ 0,8)	85,3 (+ 0,8)	84,1 (+ 0,6)
Uppsala län	105,2	107,3	212,6	87,5	91,4	178,9	83,2 (+ 2,4)	85,1 (+ 2,3)	84,1 (+ 1,7)
Södermanlands län	92,3	97,0	189,3	77,3	85,0	162,3	83,7 (+ 2,7)	87,7 (+ 2,4)	85,7 (+ 1,8)
Östergötlands län	150,6	157,2	307,8	127,6	138,8	266,4	84,7 (+ 2,0)	88,3 (+ 1,8)	86,6 (+ 1,4)
Jönköpings län	121,0	121,4	242,4	100,9	105,4	206,3	83,4 (+ 2,3)	86,8 (+ 2,2)	85,1 (+ 1,6)
Kronobergs län	64,3	65,5	129,8	53,2	55,0	108,2	82,7 (+ 3,1)	84,0 (+ 3,1)	83,3 (+ 2,2)
Kalmar län	92,0	91,6	183,5	78,2	76,3	154,4	85,0 (+ 2,7)	83,3 (+ 2,9)	84,2 (+ 2,0)
Gotlands län	25,8	25,7	51,5	23,0	23,8	46,8	89,1 (+ 5,3)	92,5 (+ 4,3)	90,8 (+ 3,4)
Blekinge län	56,6	53,3	109,8	48,6	46,8	95,4	85,9 (+ 3,4)	87,8 (+ 3,3)	86,8 (+ 2,3)
Kristianstads län	105,5	116,7	222,2	87,5	101,6	189,1	82,9 (+ 2,6)	87,1 (+ 2,3)	85,1 (+ 1,7)
Malmöhus län	309,6	336,4	646,0	262,1	285,0	547,1	84,6 (+ 1,3)	84,7 (+ 1,3)	84,7 (+ 0,9)
Hallands län	92,0	95,4	187,4	80,4	86,3	166,8	87,4 (+ 2,4)	90,5 (+ 2,1)	89,0 (+ 1,6)
Göteborgs o Bohuslän	356,8	336,3	693,2	299,2	292,4	591,6	83,9 (+ 1,3)	86,9 (+ 1,2)	85,3 (+ 0,9)
Älvsborgs län	171,7	170,4	342,1	142,1	145,6	287,7	82,8 (+ 2,0)	85,4 (+ 1,9)	84,1 (+ 1,4)
Skaraborgs län	105,3	104,0	209,2	89,8	90,2	180,0	85,3 (+ 2,6)	86,8 (+ 2,6)	86,1 (+ 1,8)
Värmlands län	106,4	110,2	216,5	92,0	91,8	183,8	86,5 (+ 2,3)	83,3 (+ 2,5)	84,9 (+ 1,7)
Örebro län	104,6	106,1	210,7	85,9	90,3	176,3	82,2 (+ 2,7)	85,1 (+ 2,5)	83,7 (+ 1,9)
Västmanlands län	101,4	97,2	198,6	86,6	83,5	170,1	85,4 (+ 2,3)	85,9 (+ 2,4)	85,6 (+ 1,6)
Kopparbergs län	110,4	116,6	227,0	89,1	94,8	184,0	80,8 (+ 2,8)	81,3 (+ 2,7)	81,0 (+ 2,0)
Gävleborgs län	110,5	120,6	231,1	94,3	95,7	190,0	85,3 (+ 2,6)	79,3 (+ 2,9)	82,2 (+ 2,0)
Västernorrlands län	102,8	100,6	203,4	88,8	87,2	175,9	86,3 (+ 2,7)	86,6 (+ 2,7)	86,5 (+ 1,9)
Jämtlands län	54,4	50,4	104,8	43,3	42,9	86,2	79,6 (+ 4,4)	85,0 (+ 3,9)	82,2 (+ 3,0)
Västerbottens län	101,8	98,5	200,2	81,4	83,2	164,6	80,0 (+ 3,1)	84,5 (+ 2,9)	82,2 (+ 2,1)
Norrbottnens län	103,8	100,1	203,9	82,0	77,6	159,5	79,0 (+ 3,1)	77,5 (+ 3,2)	78,2 (+ 2,2)
Hela riket	3 344,8	3 439,0	6 783,8	2 797,1	2 934,1	5 731,2	83,6 (+ 0,4)	85,3 (+ 0,4)	84,5 (+ 0,3)

Anm. De totala siffrorna för valdeltagandet i länen finns i tidigare publicerad valstatistik. Här redovisade siffror grundar sig enbart på i denna urvalsundersökning gjorda skattningar. Enligt definitionen för urvalsundersökningar är det möjligt att sådana skattningar stundtals avviker avsevärt från verkliga värden. Detta är ett skäl till att Gotlands län visar klart högre andelar för valdeltagandet än tidigare publicerade verkliga värden, medan Norrbottens län visar klart lägre andelar.

Tabell 3.6

Landstingssvalen 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön

Elections to the County Councils 1991 by county. Voters by sex

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Stockholms län	600,0	660,6	1 260,7	492,0	560,4	1 052,4	82,0 (± 0,9)	84,8 (± 0,8)	83,5 (± 0,6)
Uppsala län	105,2	107,3	212,6	86,5	90,5	177,0	82,2 (± 2,4)	84,3 (± 2,4)	83,3 (± 1,7)
Södermanlands län	92,3	97,0	189,3	75,7	85,2	160,9	82,0 (± 2,8)	87,8 (± 2,3)	85,0 (± 1,8)
Östergötlands län	150,6	157,2	307,8	127,0	138,1	265,1	84,3 (± 2,1)	87,9 (± 1,9)	86,1 (± 1,4)
Jönköpings län	121,0	121,4	242,4	99,5	105,2	204,7	82,2 (± 2,4)	86,7 (± 2,2)	84,4 (± 1,7)
Kronobergs län	64,3	65,5	129,8	52,5	54,9	107,4	81,6 (± 3,2)	83,8 (± 3,1)	82,7 (± 2,2)
Kalmar län	92,0	91,6	183,5	77,8	75,9	153,7	84,6 (± 2,7)	82,9 (± 3,0)	83,8 (± 2,0)
Blekinge län	56,6	53,3	109,8	48,4	46,4	94,8	85,5 (± 3,4)	87,2 (± 3,3)	86,3 (± 2,4)
Kristianstads län	105,5	116,7	222,2	85,4	101,0	186,4	80,9 (± 2,7)	86,6 (± 2,4)	83,9 (± 1,8)
Malmöhus län	221,1	227,8	448,9	187,5	192,0	379,5	84,8 (± 1,6)	84,3 (± 1,6)	84,6 (± 1,1)
Hallands län	92,0	95,4	187,4	78,9	84,3	163,2	85,8 (± 2,5)	88,4 (± 2,3)	87,1 (± 1,7)
Göteborgs o Bohuslän	124,1	118,8	242,9	97,8	98,1	196,0	78,8 (± 2,6)	82,6 (± 2,4)	80,7 (± 1,8)
Älvsborgs län	171,7	170,4	342,1	141,2	144,1	285,3	82,2 (± 2,0)	84,6 (± 2,0)	83,4 (± 1,4)
Skaraborgs län	105,3	104,0	209,2	89,2	88,5	177,7	84,7 (± 2,6)	85,1 (± 2,7)	84,9 (± 1,9)
Värmlands län	106,4	110,2	216,5	90,3	89,8	180,1	84,9 (± 2,5)	81,5 (± 2,6)	83,2 (± 1,8)
Örebro län	104,6	106,1	210,7	85,4	90,5	175,9	81,7 (± 2,8)	85,3 (± 2,5)	83,5 (± 1,9)
Västmanlands län	101,4	97,2	198,6	85,5	82,8	168,4	84,4 (± 2,3)	85,2 (± 2,4)	84,8 (± 1,7)
Kopparbergs län	110,4	116,6	227,0	88,2	93,7	181,9	79,9 (± 2,9)	80,4 (± 2,8)	80,1 (± 2,0)
Gävleborgs län	110,5	120,6	231,1	93,5	95,1	188,6	84,6 (± 2,6)	78,8 (± 3,0)	81,6 (± 2,0)
Västernorrlands län	102,8	100,6	203,4	87,6	86,9	174,5	85,2 (± 2,8)	86,3 (± 2,7)	85,8 (± 1,9)
Jämtlands län	54,4	50,4	104,8	42,9	42,3	85,1	78,9 (± 4,5)	83,8 (± 4,0)	81,2 (± 3,0)
Västerbottens län	101,8	98,5	200,2	82,0	82,8	164,8	80,6 (± 3,1)	84,1 (± 2,9)	82,3 (± 2,1)
Norrbottnens län	103,8	100,1	203,9	81,5	78,0	159,5	78,5 (± 3,1)	77,9 (± 3,2)	78,2 (± 2,2)
Hela riket	2 997,7	3 087,1	6 084,9	2 476,4	2 606,5	5 082,9	82,6 (± 0,5)	84,4 (± 0,4)	83,5 (± 0,3)

Anm. De totala siffrorna för valdeltagandet i länen finns i tidigare publicerad valstatistik. Här redovisade siffror grundar sig enbart på i denna urvalsundersökning gjorda skattningar. Enligt definitionen för urvalsundersökningar är det möjligt att sådana skattningar stundtals avviker avsevärt från verkliga värden. Detta är ett skäl till att såväl Göteborgs o Bohuslän som Norrbottens län visar klart lägre andelar för valdeltagandet än tidigare publicerade verkliga värden.

Tabell 3.7

Riksdagsvalet 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön och ålder

Election to the Riksdag 1991 by county. Voters by sex and age

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Stockholms län									
Förstagångsvaljare	28,8	26,8	55,6	22,8	22,8	45,7	79,2 (+ 6,3)	85,2 (+ 5,6)	82,1 (+ 4,2)
21 - 29	102,4	103,8	206,2	82,6	89,7	172,2	80,6 (+ 3,4)	86,4 (+ 2,8)	83,5 (+ 2,2)
30 - 39	107,6	103,2	210,7	90,0	94,0	184,0	83,7 (+ 3,1)	91,1 (+ 2,3)	87,3 (+ 1,9)
40 - 49	119,0	115,2	234,2	105,9	108,9	214,8	89,0 (+ 2,4)	94,6 (+ 1,7)	91,7 (+ 1,5)
50 - 64	108,7	113,0	221,7	99,7	105,7	205,4	91,7 (+ 2,2)	93,5 (+ 1,9)	92,6 (+ 1,5)
65 - 74	60,0	74,5	134,5	55,5	69,9	125,3	92,5 (+ 3,6)	93,8 (+ 3,0)	93,2 (+ 2,3)
75 -	29,7	77,4	107,1	26,2	56,4	82,6	88,2 (+ 9,6)	72,8 (+ 8,3)	77,1 (+ 6,6)
18 -	556,3	613,9	1 170,1	482,6	547,3	1 030,0	86,8 (+ 1,3)	89,2 (+ 1,1)	88,0 (+ 0,8)
Uppsala län									
Förstagångsvaljare	..	..	11,2	..	..	8,7	..	..	78,2 (+10,2)
21 - 29	18,2	18,1	36,3	15,1	15,2	30,3	82,7 (+ 7,4)	83,9 (+ 7,2)	83,3 (+ 5,2)
30 - 39	18,4	16,9	35,3	16,8	14,3	31,1	91,1 (+ 5,3)	85,0 (+ 6,9)	88,2 (+ 4,3)
40 - 49	21,4	19,9	41,3	18,9	18,6	37,6	88,4 (+ 5,6)	93,8 (+ 4,2)	91,0 (+ 3,5)
50 - 64	18,3	17,8	36,1	16,5	16,3	32,8	90,1 (+ 5,7)	91,4 (+ 5,4)	90,7 (+ 4,0)
65 - 74	..	12,6	22,2	..	10,9	18,5	..	86,5 (+10,5)	83,4 (+ 8,5)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	101,1	103,3	204,4	86,9	89,2	176,1	85,9 (+ 3,0)	86,4 (+ 2,9)	86,1 (+ 2,1)
Södermanlands län									
Förstagångsvaljare	..	..	9,2	..	..	7,4	..	..	80,4 (+10,7)
21 - 29	15,4	11,8	27,3	12,5	10,6	23,1	81,0 (+ 8,4)	90,0 (+ 7,3)	84,9 (+ 5,8)
30 - 39	15,2	15,4	30,6	12,1	14,7	26,8	79,6 (+ 8,3)	95,5 (+ 4,2)	87,6 (+ 4,8)
40 - 49	17,0	17,6	34,6	15,9	16,0	32,0	93,8 (+ 4,7)	91,1 (+ 5,3)	92,4 (+ 3,6)
50 - 64	18,8	18,2	37,0	17,0	16,8	33,8	90,2 (+ 5,6)	92,7 (+ 5,0)	91,4 (+ 3,8)
65 - 74	11,6	12,4	24,1	10,4	10,9	21,2	89,1 (+ 9,5)	87,2 (+10,4)	88,1 (+ 7,1)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	88,2	92,8	181,0	75,9	84,6	160,5	86,1 (+ 3,2)	91,2 (+ 2,6)	88,7 (+ 2,1)
Östergötlands län									
Förstagångsvaljare	8,9	8,2	17,1	6,2	6,9	13,0	69,2 (+12,4)	84,1 (+ 9,5)	76,3 (+ 7,9)
21 - 29	24,7	22,3	47,0	20,4	20,6	40,9	82,7 (+ 6,2)	92,2 (+ 4,3)	87,2 (+ 3,9)
30 - 39	26,7	24,8	51,4	23,1	22,3	45,4	86,6 (+ 5,4)	90,1 (+ 4,7)	88,3 (+ 3,6)
40 - 49	30,0	27,8	57,8	26,1	25,7	51,8	86,9 (+ 4,9)	92,7 (+ 4,0)	89,7 (+ 3,2)
50 - 64	29,3	30,4	59,7	27,6	28,1	55,6	94,1 (+ 3,6)	92,5 (+ 3,8)	93,3 (+ 2,6)
65 - 74	17,3	21,1	38,5	16,4	18,2	34,7	94,8 (+ 5,6)	86,3 (+ 8,3)	90,1 (+ 5,2)
75 -	..	..	28,8	..	..	22,4	..	..	78,0 (+12,7)
18 -	146,7	153,4	300,2	126,8	137,2	264,0	86,4 (+ 2,4)	89,4 (+ 2,1)	88,0 (+ 1,6)

Förstagångsvaljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.7 (forts)

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Jönköpings län									
Förstagångsväljare	7,6	..	13,6	6,3	..	11,6	83,3 (±11,0)	..	85,2 (± 7,7)
21 - 29	19,4	17,6	37,0	14,4	15,6	30,0	74,0 (± 8,6)	88,6 (± 6,2)	81,0 (± 5,4)
30 - 39	18,8	16,3	35,1	16,8	15,3	32,1	89,5 (± 5,7)	93,7 (± 4,7)	91,5 (± 3,7)
40 - 49	20,5	21,0	41,5	19,6	19,9	39,5	95,7 (± 3,6)	94,8 (± 3,9)	95,3 (± 2,6)
50 - 64	22,8	23,2	46,0	20,6	21,6	42,2	90,1 (± 5,0)	93,2 (± 4,2)	91,7 (± 3,3)
65 - 74	14,2	15,5	29,7	13,3	14,5	27,8	94,0 (± 6,4)	93,2 (± 6,5)	93,6 (± 4,6)
75 -	..	..	33,0	..	..	23,8	..	..	72,3 (±12,8)
18 -	117,4	118,6	236,0	101,6	105,5	207,1	86,6 (± 2,7)	89,0 (± 2,5)	87,8 (± 1,9)
Kronobergs län									
Förstagångsväljare	..	..	19,0	8,8	7,5	16,3	84,5 (± 9,6)	87,2 (± 9,4)	85,7 (± 6,7)
21 - 29	10,4	8,6	19,0	9,3	8,9	18,2	89,6 (± 7,6)	94,4 (± 5,9)	91,9 (± 4,9)
30 - 39	10,4	9,4	19,9	11,3	10,7	22,0	92,1 (± 6,2)	87,6 (± 7,7)	89,9 (± 4,9)
40 - 49	12,3	12,2	24,5	11,6	11,5	23,1	86,8 (± 7,4)	93,3 (± 5,7)	89,9 (± 4,8)
50 - 64	13,4	12,4	25,7	..	..	14,7	..	..	87,6 (± 8,4)
65 - 74	..	..	16,7	..	..	..	..	..	..
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	62,4	63,7	126,1	53,2	54,3	107,6	85,3 (± 3,9)	85,3 (± 3,9)	85,3 (± 2,7)
Kalmar län									
Förstagångsväljare	..	..	9,6	..	..	8,9	..	..	87,5 (± 8,4)
21 - 29	14,6	12,7	27,3	11,7	11,6	23,3	80,3 (± 8,9)	90,8 (± 6,5)	85,2 (± 5,6)
30 - 39	13,5	14,3	27,8	11,7	13,2	24,9	86,7 (± 7,4)	92,6 (± 5,4)	89,7 (± 4,6)
40 - 49	18,4	15,3	33,7	16,7	13,7	30,5	90,9 (± 5,4)	89,8 (± 6,3)	90,4 (± 4,1)
50 - 64	17,9	19,8	37,6	16,5	17,9	34,4	92,6 (± 4,9)	90,5 (± 5,3)	91,5 (± 3,6)
65 - 74	11,9	12,2	24,1	11,1	10,8	21,9	94,0 (± 7,3)	88,2 (± 9,6)	91,0 (± 6,1)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	90,4	90,3	180,7	78,4	76,5	154,9	86,7 (± 3,1)	84,7 (± 3,3)	85,7 (± 2,3)
Gotlands län									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	..	..	..	..	..	..	..	..	..
30 - 39	..	..	10,3	..	..	9,4	..	..	92,0 (± 7,3)
40 - 49	..	..	10,7	..	..	10,2	..	..	96,0 (± 5,3)
50 - 64	..	..	10,1	..	..	8,8	..	..	87,3 (± 8,6)
65 - 74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	25,6	25,5	51,1	23,1	23,8	47,0	90,2 (± 5,4)	93,5 (± 4,4)	91,8 (± 3,5)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.7 (forts)

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Man	Kvinnor	Summa	Man	Kvinnor	Summa	Man	Kvinnor	Summa
Blekinge län									
Förstagångsväljare									
21 - 29	9,5	7,6	17,1	8,3	7,1	15,4	87,4 (± 8,5)	93,1 (± 7,6)	89,9 (± 5,9)
30 - 39	8,4	8,8	17,2	6,9	8,7	15,5	81,5 (± 10,9)	98,1 (± 3,5)	90,0 (± 5,7)
40 - 49	12,0	9,3	21,3	11,0	8,6	19,6	91,3 (± 6,6)	93,1 (± 6,5)	92,1 (± 4,7)
50 - 64	11,6	12,1	23,7	11,1	11,0	22,1	96,0 (± 4,6)	90,9 (± 6,6)	93,4 (± 4,1)
65 - 74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	55,6	52,2	107,8	49,3	46,5	95,8	88,6 (± 3,7)	89,2 (± 3,7)	88,9 (± 2,6)
Kristianstads län									
Förstagångsväljare									
21 - 29	15,9	14,7	30,5	12,3	12,8	25,1	77,3 (± 8,6)	87,6 (± 7,1)	80,3 (± 9,5)
30 - 39	18,1	16,3	34,3	15,8	14,4	30,2	87,5 (± 6,4)	88,5 (± 6,2)	88,0 (± 4,4)
40 - 49	19,8	20,1	39,9	17,1	18,4	35,5	86,2 (± 6,4)	91,7 (± 4,9)	89,0 (± 4,0)
50 - 64	22,8	22,1	44,9	20,5	20,1	40,6	90,1 (± 5,1)	90,7 (± 5,0)	90,4 (± 3,6)
65 - 74	14,7	16,9	31,6	12,1	14,9	26,9	82,0 (± 11,4)	88,0 (± 9,2)	85,2 (± 7,3)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	103,3	114,8	218,1	87,7	101,1	188,8	84,9 (± 3,1)	88,1 (± 2,7)	86,6 (± 2,0)
Malmöhus län									
Förstagångsväljare									
21 - 29	16,6	13,8	30,4	13,2	12,4	25,6	79,3 (± 8,6)	90,2 (± 6,4)	84,2 (± 5,5)
30 - 39	52,5	45,0	97,5	41,3	37,4	78,7	78,6 (± 5,0)	83,1 (± 4,6)	80,7 (± 3,4)
40 - 49	52,7	51,1	103,8	44,3	44,1	88,4	84,0 (± 4,4)	86,3 (± 4,1)	85,2 (± 3,0)
50 - 64	56,6	56,2	112,8	50,8	50,8	101,7	89,8 (± 3,4)	90,5 (± 3,2)	90,2 (± 2,3)
65 - 74	59,0	62,1	121,1	53,5	59,0	112,6	90,8 (± 3,2)	95,1 (± 2,3)	93,0 (± 2,0)
75 -	31,9	41,0	72,9	30,6	34,9	67,6	95,9 (± 3,9)	90,1 (± 5,1)	92,6 (± 3,4)
18 -	296,7	323,4	620,1	259,0	279,6	538,6	87,3 (± 1,8)	86,4 (± 1,8)	86,9 (± 1,2)
Hallands län									
Förstagångsväljare									
21 - 29	14,4	14,2	28,6	12,3	13,0	25,3	85,3 (± 7,4)	92,1 (± 5,8)	79,8 (± 9,9)
30 - 39	15,8	16,3	32,0	13,8	15,5	29,3	87,5 (± 6,5)	95,4 (± 4,2)	88,7 (± 4,8)
40 - 49	17,9	17,5	35,4	16,5	16,7	33,2	92,3 (± 5,0)	95,3 (± 4,0)	93,8 (± 3,2)
50 - 64	18,0	17,7	35,7	16,0	17,3	33,3	89,0 (± 6,0)	97,5 (± 3,0)	93,2 (± 3,4)
65 - 74	..	..	23,1	..	..	21,6	..	..	93,5 (± 5,5)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	89,7	92,8	182,5	79,8	85,6	165,4	89,0 (± 2,8)	92,2 (± 2,4)	90,7 (± 1,8)
Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15									

Tabell 3.7 (forts)

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
Ålder	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Drebro län									
Förstagångsvaljare	..	..	10,9	..	..	8,7	..	..	80,2 (± 9,8)
21 - 29	15,5	14,6	30,1	13,1	12,5	25,7	84,8 (± 7,4)	85,9 (± 7,2)	85,3 (± 5,2)
30 - 39	17,1	16,3	33,4	14,7	15,0	29,8	86,2 (± 6,7)	92,0 (± 5,2)	89,1 (± 4,3)
40 - 49	20,4	19,8	40,2	17,1	18,5	35,6	83,8 (± 6,8)	93,3 (± 4,5)	88,5 (± 4,1)
50 - 64	19,8	19,9	39,7	17,1	18,6	35,7	86,3 (± 6,2)	93,9 (± 4,2)	90,1 (± 3,7)
65 - 74	..	14,2	25,7	..	12,6	23,2	..	88,3 (± 9,3)	90,0 (± 6,4)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	101,9	103,3	205,2	86,6	90,3	176,9	85,0 (± 3,1)	87,4 (± 2,8)	86,2 (± 2,1)
Västmanlands län									
Förstagångsvaljare	..	..	10,5	..	..	8,4	..	..	79,8 (±10,1)
21 - 29	16,6	13,5	30,2	13,0	11,1	24,1	78,3 (± 8,2)	82,0 (± 8,3)	80,0 (± 5,9)
30 - 39	16,1	14,8	30,9	14,0	13,0	27,0	86,8 (± 6,6)	87,8 (± 6,7)	87,3 (± 4,8)
40 - 49	18,0	18,1	36,1	16,0	15,9	31,9	89,0 (± 6,1)	87,8 (± 6,1)	88,4 (± 4,3)
50 - 64	19,5	19,8	39,3	17,6	18,4	36,0	90,4 (± 5,3)	92,9 (± 4,5)	91,7 (± 3,5)
65 - 74	12,4	14,1	26,4	12,0	12,5	24,5	97,2 (± 5,0)	88,8 (± 9,0)	92,8 (± 5,4)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	97,0	92,6	189,5	85,3	81,4	166,7	87,9 (± 2,9)	87,9 (± 2,9)	87,9 (± 2,0)
Kopparborgs län									
Förstagångsvaljare	..	..	10,6	..	..	7,2	..	..	68,1 (±11,5)
21 - 29	16,6	14,5	31,1	11,2	11,1	22,3	67,5 (± 9,6)	76,2 (± 8,7)	71,6 (± 6,5)
30 - 39	19,8	17,6	37,4	14,4	15,5	29,9	72,6 (± 8,2)	88,1 (± 6,1)	79,9 (± 5,3)
40 - 49	20,2	19,7	39,9	18,4	18,0	36,3	91,1 (± 5,0)	91,0 (± 5,1)	91,0 (± 3,6)
50 - 64	20,7	22,9	43,6	19,2	20,0	39,2	92,7 (± 4,6)	87,3 (± 5,5)	89,9 (± 3,6)
65 - 74	12,6	15,3	27,9	11,0	13,5	24,5	87,5 (±10,0)	88,1 (± 8,6)	87,8 (± 6,5)
75 -	..	..	31,9	..	..	23,5	..	..	73,6 (±12,7)
18 -	108,4	114,0	222,4	89,6	92,3	182,8	82,6 (± 3,2)	81,8 (± 3,2)	82,2 (± 2,2)
Gävleborgs län									
Förstagångsvaljare	..	..	13,0	..	..	8,3	..	..	63,6 (±11,1)
21 - 29	18,0	14,7	32,6	14,1	12,6	26,7	78,6 (± 8,0)	85,7 (± 7,1)	81,8 (± 5,4)
30 - 39	17,4	18,0	35,5	15,3	15,6	30,9	88,0 (± 6,2)	86,5 (± 6,4)	87,2 (± 4,5)
40 - 49	21,6	22,1	43,8	18,6	18,5	37,1	86,0 (± 5,9)	83,8 (± 6,4)	84,9 (± 4,4)
50 - 64	23,1	22,9	46,1	21,3	19,8	41,1	92,1 (± 4,5)	86,5 (± 5,6)	89,3 (± 3,6)
65 - 74	15,2	14,6	29,8	14,6	13,9	28,5	95,9 (± 5,4)	95,2 (± 5,8)	95,5 (± 4,0)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	108,7	118,8	227,5	94,2	96,0	190,2	86,7 (± 2,8)	80,8 (± 3,2)	83,6 (± 2,1)
Förstagångsvaljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15									

Tabell 3.8

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, civilstånd och ålder

Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, marital status and age

Civilstånd	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
Ålder	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Gifta									
Förstagångsvaljare	53,3	45,5	98,9	45,8	38,4	84,2	85,8 (± 4,0)	84,4 (± 4,3)	85,2 (± 2,9)
21 - 24	..	16,6	22,6	..	13,7	19,5	..	82,7 (± 7,6)	86,3 (± 5,9)
25 - 29	56,8	94,7	151,5	48,0	81,7	129,7	84,5 (± 4,1)	86,3 (± 2,9)	85,6 (± 2,4)
30 - 34	128,4	156,0	284,4	113,0	143,9	256,9	88,0 (± 2,4)	92,3 (± 1,7)	90,3 (± 1,5)
35 - 39	181,6	196,9	378,5	160,7	183,5	344,1	88,5 (± 2,0)	93,2 (± 1,5)	90,9 (± 1,2)
40 - 44	233,8	246,9	480,7	213,3	226,6	440,0	91,2 (± 1,5)	91,8 (± 1,4)	91,5 (± 1,0)
45 - 49	266,4	273,4	539,8	245,0	252,8	497,8	92,0 (± 1,4)	92,5 (± 1,3)	92,2 (± 0,9)
50 - 54	206,0	214,3	420,3	192,1	199,6	391,7	93,2 (± 1,4)	93,1 (± 1,4)	93,2 (± 1,0)
55 - 59	180,1	194,6	374,7	161,7	179,0	340,7	89,8 (± 1,9)	92,0 (± 1,6)	90,9 (± 1,2)
60 - 64	180,0	197,0	377,0	167,7	183,7	351,3	93,1 (± 1,6)	93,2 (± 1,5)	93,2 (± 1,1)
65 - 69	170,5	199,3	369,8	162,8	183,6	346,4	95,5 (± 1,7)	92,1 (± 2,0)	93,7 (± 1,3)
70 - 74	162,6	196,5	359,1	148,3	177,0	325,3	91,2 (± 2,4)	90,1 (± 2,3)	90,6 (± 1,7)
75 -	239,4	384,3	623,8	199,5	281,9	481,4	83,3 (± 3,9)	73,4 (± 3,7)	77,2 (± 2,7)
18 -	2 065,2	2 416,0	4 481,2	1 863,6	2 145,4	4 009,0	90,2 (± 0,6)	88,8 (± 0,6)	89,5 (± 0,4)
Ej gifta									
Förstagångsvaljare	133,3	117,2	250,5	102,7	94,1	196,8	77,1 (± 3,1)	80,3 (± 3,0)	78,6 (± 2,2)
21 - 24	222,1	187,8	409,9	172,7	159,5	332,3	77,8 (± 2,3)	84,9 (± 2,2)	81,1 (± 1,6)
25 - 29	266,8	199,5	466,3	211,5	168,5	380,0	79,3 (± 2,1)	84,5 (± 2,1)	81,5 (± 1,5)
30 - 34	160,7	109,6	270,3	127,5	93,7	221,2	79,3 (± 2,7)	85,5 (± 2,8)	81,8 (± 2,0)
35 - 39	112,0	76,7	188,7	91,1	66,7	157,8	81,3 (± 3,1)	87,0 (± 3,1)	83,6 (± 2,3)
40 - 44	74,7	51,5	126,2	62,0	45,3	107,3	83,0 (± 3,6)	88,0 (± 3,7)	85,0 (± 2,6)
45 - 49	54,7	30,9	85,5	43,2	26,8	70,1	79,1 (± 4,6)	87,0 (± 5,0)	81,9 (± 3,4)
50 - 54	31,2	15,6	46,8	24,2	14,1	38,3	77,6 (± 6,2)	90,5 (± 6,0)	81,9 (± 4,6)
55 - 59	19,7	11,7	31,4	16,6	10,7	27,3	84,5 (± 6,7)	91,0 (± 6,8)	86,9 (± 4,9)
60 - 64	19,3	14,8	34,1	15,7	12,8	28,4	81,3 (± 7,3)	86,2 (± 7,4)	83,4 (± 5,2)
65 - 69	22,3	19,6	41,9	17,3	17,1	34,4	77,4 (± 9,5)	87,5 (± 7,9)	82,1 (± 6,3)
70 - 74	15,3	..	26,5	10,8	..	20,0	70,5 (± 12,4)	..	75,4 (± 8,9)
75 -	1 155,2	896,3	2 051,5	911,5	753,6	1 665,0	78,9 (± 1,0)	84,1 (± 1,0)	81,2 (± 0,7)
18 -	3 220,3	3 312,4	6 532,7	2 775,0	2 899,0	5 674,0	86,2 (± 0,5)	87,5 (± 0,5)	86,9 (± 0,4)

Förstagångsvaljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.9

Riksdagsvalet 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön och civilstånd

Election to the Riksdag 1991 by county. Voters by sex and marital status

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
Civilstånd	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Stockholms län									
Gifta	345,2	423,8	769,1	313,2	382,5	695,8	90,7 (± 1,3)	90,2 (± 1,2)	90,5 (± 0,9)
Ej gifta	211,0	190,0	401,1	169,4	164,8	334,2	80,3 (± 2,1)	86,7 (± 1,9)	83,3 (± 1,4)
Summa	556,3	613,9	1 170,1	482,6	547,3	1 030,0	86,8 (± 1,2)	89,2 (± 1,0)	88,0 (± 0,8)
Uppsala län									
Gifta	64,2	69,6	133,8	55,5	61,8	117,3	86,4 (± 3,7)	88,9 (± 3,2)	87,7 (± 2,4)
Ej gifta	36,9	33,7	70,6	31,4	27,4	58,8	84,9 (± 4,5)	81,3 (± 5,4)	83,2 (± 3,5)
Summa	101,1	103,3	204,4	86,9	89,2	176,1	85,9 (± 2,8)	86,4 (± 2,8)	86,1 (± 2,0)
Södermanlands län									
Gifta	59,5	72,5	132,0	55,0	66,4	121,5	92,5 (± 2,8)	91,6 (± 2,7)	92,0 (± 2,0)
Ej gifta	28,7	20,3	49,0	20,9	18,2	39,1	72,8 (± 6,4)	89,6 (± 5,3)	79,7 (± 4,5)
Summa	88,2	92,8	181,0	75,9	84,6	160,5	86,1 (± 2,9)	91,2 (± 2,4)	88,7 (± 1,9)
Östergötlands län									
Gifta	94,5	113,7	208,2	85,2	102,3	187,4	90,1 (± 2,6)	89,9 (± 2,4)	90,0 (± 1,7)
Ej gifta	52,2	39,7	91,9	41,6	35,0	76,6	79,6 (± 4,3)	88,1 (± 4,0)	83,3 (± 3,0)
Summa	146,7	153,4	300,2	126,8	137,2	264,0	86,4 (± 2,3)	89,4 (± 2,1)	88,0 (± 1,5)
Jönköpings län									
Gifta	77,1	89,3	166,4	70,3	79,5	149,8	91,2 (± 2,7)	89,0 (± 2,8)	90,0 (± 2,0)
Ej gifta	40,3	29,3	69,5	31,3	26,0	57,3	77,7 (± 5,4)	88,8 (± 4,7)	82,3 (± 3,7)
Summa	117,4	118,6	236,0	101,6	105,5	207,1	86,6 (± 2,6)	89,0 (± 2,4)	87,8 (± 1,8)
Kronobergs län									
Gifta	41,1	47,6	88,8	36,2	41,7	77,9	87,9 (± 4,2)	87,6 (± 4,0)	87,7 (± 2,9)
Ej gifta	21,3	16,0	37,3	17,1	12,6	29,7	80,3 (± 6,7)	78,4 (± 8,0)	79,5 (± 5,1)
Summa	62,4	63,7	126,1	53,2	54,3	107,6	85,3 (± 3,6)	85,3 (± 3,6)	85,3 (± 2,6)
Kalmar län									
Gifta	60,3	68,1	128,4	52,7	56,9	109,7	87,4 (± 3,6)	83,6 (± 3,7)	85,4 (± 2,6)
Ej gifta	30,1	22,2	52,3	25,7	19,5	45,2	85,3 (± 5,1)	88,1 (± 5,4)	86,5 (± 3,7)
Summa	90,4	90,3	180,7	78,4	76,5	154,9	86,7 (± 2,9)	84,7 (± 3,1)	85,7 (± 2,1)

Tabell 3.9 (forts)

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Gotlands län									
Gifta	14,2	16,5	30,7	13,5	15,7	29,2	94,6 (± 5,4)	95,3 (± 4,5)	95,0 (± 3,5)
Ej gifta	11,4	9,0	20,4	9,7	8,1	17,8	84,8 (± 9,3)	90,2 (± 8,2)	87,2 (± 6,3)
Summa	25,6	25,5	51,1	23,1	23,8	47,0	90,2 (± 5,2)	93,5 (± 4,2)	91,8 (± 3,3)
Blekinge län									
Gifta	35,5	41,7	77,2	32,6	37,4	70,0	91,7 (± 3,8)	89,8 (± 3,8)	90,6 (± 2,7)
Ej gifta	20,1	10,5	30,6	16,7	9,1	25,8	83,0 (± 6,3)	86,9 (± 8,0)	84,4 (± 5,0)
Summa	55,6	52,2	107,8	49,3	46,5	95,8	88,6 (± 3,4)	89,2 (± 3,4)	88,9 (± 2,4)
Kristianstads län									
Gifta	73,3	90,9	164,2	63,6	80,8	144,3	86,7 (± 3,3)	88,9 (± 2,9)	87,9 (± 2,2)
Ej gifta	30,0	23,9	53,9	24,1	20,3	44,5	80,4 (± 5,4)	85,1 (± 5,5)	82,5 (± 3,9)
Summa	103,3	114,8	218,1	87,7	101,1	188,8	84,9 (± 2,8)	88,1 (± 2,6)	86,6 (± 1,9)
Malmöhus län									
Gifta	198,1	242,6	440,7	181,3	211,9	393,2	91,5 (± 1,7)	87,3 (± 1,9)	89,2 (± 1,3)
Ej gifta	98,6	80,8	179,5	77,7	67,7	145,4	78,8 (± 3,3)	83,7 (± 3,3)	81,0 (± 2,4)
Summa	296,7	323,4	620,1	259,0	279,6	538,6	87,3 (± 1,6)	86,4 (± 1,6)	86,9 (± 1,1)
Hallands län									
Gifta	58,9	71,3	130,1	54,3	67,1	121,4	92,2 (± 2,9)	94,1 (± 2,3)	93,3 (± 1,8)
Ej gifta	30,8	21,6	52,3	25,5	18,6	44,1	82,8 (± 5,2)	86,1 (± 5,9)	84,2 (± 3,9)
Summa	89,7	92,8	182,5	79,8	85,6	165,4	89,0 (± 2,6)	92,2 (± 2,3)	90,7 (± 1,7)
Göteborgs o Bohuslän									
Gifta	206,5	222,4	428,8	187,4	203,6	391,0	90,7 (± 1,9)	91,6 (± 1,7)	91,2 (± 1,3)
Ej gifta	134,1	99,7	233,8	108,7	87,2	195,9	81,1 (± 3,1)	87,4 (± 2,8)	83,8 (± 2,1)
Summa	340,5	322,1	662,6	296,1	290,8	586,8	86,9 (± 1,7)	90,3 (± 1,5)	88,6 (± 1,1)
Älvsborgs län									
Gifta	112,5	122,0	234,5	100,7	106,8	207,6	89,5 (± 2,4)	87,6 (± 2,5)	88,5 (± 1,8)
Ej gifta	52,9	42,5	95,5	40,2	36,4	76,6	76,0 (± 4,6)	85,6 (± 4,3)	80,3 (± 3,2)
Summa	165,5	164,5	330,0	141,0	143,2	284,2	85,2 (± 2,3)	87,1 (± 2,2)	86,1 (± 1,6)

Tabell 3.9 (forts)

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Skaraborgs län									
Gifta	67,1	76,5	143,6	61,1	68,2	129,3	91,1 (± 2,9)	89,1 (± 3,0)	90,0 (± 2,1)
Ej gifta	36,1	25,5	61,6	28,9	21,6	50,5	80,1 (± 5,1)	84,7 (± 5,5)	82,0 (± 3,8)
Summa	103,2	102,0	205,2	90,0	89,8	179,8	87,2 (± 2,7)	88,0 (± 2,7)	87,6 (± 1,9)
Värmlands län									
Gifta	68,3	79,2	147,5	63,0	70,1	133,1	92,3 (± 2,7)	88,4 (± 3,1)	90,2 (± 2,1)
Ej gifta	35,8	28,3	64,0	28,9	21,9	50,9	80,9 (± 5,0)	77,6 (± 6,2)	79,4 (± 5,9)
Summa	104,0	107,5	211,5	91,9	92,0	183,9	88,4 (± 2,5)	85,6 (± 2,8)	86,9 (± 1,9)
Örebro län									
Gifta	67,7	77,6	145,3	58,3	69,2	127,5	86,2 (± 3,6)	89,2 (± 3,0)	87,8 (± 2,3)
Ej gifta	34,3	25,7	59,9	28,3	21,0	49,3	82,6 (± 5,1)	81,9 (± 5,8)	82,3 (± 3,8)
Summa	101,9	103,3	205,2	86,6	90,3	176,9	85,0 (± 2,9)	87,4 (± 2,7)	86,2 (± 2,0)
Västmanlands län									
Gifta	64,1	69,2	133,4	59,6	62,5	122,1	92,9 (± 2,7)	90,3 (± 3,0)	91,6 (± 2,0)
Ej gifta	32,8	23,4	56,2	25,7	18,8	44,6	78,3 (± 5,4)	80,7 (± 6,2)	79,3 (± 4,1)
Summa	97,0	92,6	189,5	85,3	81,4	166,7	87,9 (± 2,7)	87,9 (± 2,8)	87,9 (± 1,9)
Kopparbergs län									
Gifta	69,0	85,7	154,7	62,8	71,7	134,5	91,0 (± 2,9)	83,7 (± 3,5)	87,0 (± 2,3)
Ej gifta	39,4	28,3	67,7	26,8	21,6	48,3	67,9 (± 5,8)	76,1 (± 6,3)	71,4 (± 4,3)
Summa	108,4	114,0	222,4	89,6	93,3	182,8	82,6 (± 3,0)	81,8 (± 3,1)	82,2 (± 2,1)
Gävleborgs län									
Gifta	66,4	87,6	154,0	60,4	71,3	131,6	90,8 (± 3,0)	81,4 (± 3,6)	85,5 (± 2,4)
Ej gifta	42,2	31,2	73,5	33,9	24,8	58,6	80,2 (± 4,8)	79,3 (± 5,8)	79,8 (± 3,7)
Summa	108,7	118,8	227,5	94,2	96,0	190,2	86,7 (± 2,7)	80,8 (± 3,1)	83,6 (± 2,0)
Västernorrlands län									
Gifta	66,9	73,1	140,0	62,0	66,8	128,7	92,6 (± 2,8)	91,3 (± 2,8)	91,9 (± 2,0)
Ej gifta	34,7	26,1	60,8	27,3	20,2	47,5	78,7 (± 5,3)	77,5 (± 6,2)	78,1 (± 4,0)
Summa	101,6	99,3	200,9	89,3	87,0	176,3	87,9 (± 2,7)	87,7 (± 2,7)	87,8 (± 1,9)

Tabell 3.9 (forts)

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Jämtlands län									
Gifta	30,4	36,4	66,7	26,9	31,5	58,4	68,6 (± 5,0)	66,6 (± 4,8)	87,5 (± 3,5)
Ej gifta	23,6	13,5	37,0	16,5	11,1	27,6	70,2 (± 7,4)	82,5 (± 8,0)	74,7 (± 5,6)
Summa	54,0	49,8	103,8	43,5	42,6	86,1	80,5 (± 4,5)	85,5 (± 4,1)	82,9 (± 3,1)
Västerbottens län									
Gifta	64,0	71,0	135,1	54,5	62,4	116,9	85,2 (± 3,9)	87,8 (± 3,3)	86,6 (± 2,5)
Ej gifta	36,7	26,0	62,8	27,1	21,3	48,5	73,9 (± 5,8)	82,0 (± 6,0)	77,2 (± 4,2)
Summa	100,8	97,1	197,8	81,7	83,7	165,4	81,0 (± 3,3)	86,3 (± 2,9)	83,6 (± 2,2)
Norrbottnens län									
Gifta	60,3	67,7	128,0	53,7	57,2	110,9	89,0 (± 3,4)	84,6 (± 3,6)	86,7 (± 2,5)
Ej gifta	41,0	29,2	70,2	28,0	20,3	48,3	68,3 (± 5,8)	69,7 (± 7,2)	68,9 (± 4,5)
Summa	101,3	96,9	198,1	81,6	77,6	159,2	80,6 (± 3,2)	80,1 (± 3,3)	80,4 (± 2,3)
Hela riket									
Gifta	2 065,2	2 416,0	4 481,2	1 863,6	2 145,4	4 009,0	90,2 (± 0,5)	88,8 (± 0,5)	89,5 (± 0,3)
Ej gifta	1 155,2	896,3	2 051,5	911,5	753,6	1 665,0	78,9 (± 0,9)	84,1 (± 0,9)	81,2 (± 0,6)
Summa	3 220,3	3 312,4	6 532,7	2 775,0	2 899,0	5 674,0	86,2 (± 0,4)	87,5 (± 0,4)	86,9 (± 0,3)

Tabell 3.10

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, sysselsättningsstatus och ålder. 18-74 år

Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, employment and age. Age 18-74

Sysselsättningsstatus Ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
I arbetskraften	2 350,7	2 101,8	4 452,5	2 044,5	1 910,0	3 954,4	87,0 (± 0,6)	90,9 (± 0,5)	88,8 (± 0,4)
Sysselsatta									
Förstagångsväljare	101,2	94,6	195,8	79,7	78,2	157,9	78,7 (± 3,4)	82,7 (± 3,2)	80,7 (± 2,3)
21 - 24	175,8	152,3	328,1	138,5	132,2	270,7	78,8 (± 2,6)	86,8 (± 2,3)	82,5 (± 1,7)
25 - 29	283,3	247,3	530,6	231,5	214,8	446,2	81,7 (± 2,0)	86,8 (± 1,8)	84,1 (± 1,3)
30 - 34	264,2	231,7	495,9	225,3	210,8	436,2	85,3 (± 1,8)	91,0 (± 1,5)	88,0 (± 1,2)
35 - 39	271,4	252,7	524,1	237,9	233,9	471,8	87,7 (± 1,7)	92,6 (± 1,3)	90,0 (± 1,1)
40 - 44	293,8	276,9	570,7	266,2	254,0	520,2	90,6 (± 1,4)	91,7 (± 1,3)	91,1 (± 1,0)
45 - 49	302,2	279,6	581,9	274,9	259,3	534,2	90,9 (± 1,4)	92,7 (± 1,3)	91,8 (± 0,9)
50 - 54	218,2	206,7	425,0	202,1	196,2	398,3	92,6 (± 1,5)	94,9 (± 1,2)	93,7 (± 1,0)
55 - 59	176,7	164,1	340,8	160,8	153,5	314,3	91,0 (± 1,8)	93,5 (± 1,6)	92,2 (± 1,2)
60 - 64	127,8	118,6	246,3	120,6	114,5	235,1	94,4 (± 1,7)	96,6 (± 1,4)	95,4 (± 1,1)
65 - 74	56,7	25,0	81,8	53,8	22,2	76,1	94,8 (± 3,1)	88,9 (± 6,5)	93,0 (± 3,0)
Summa 18-74	2 271,4	2 049,5	4 321,0	1 991,2	1 869,7	3 860,9	87,7 (± 0,6)	91,2 (± 0,5)	89,4 (± 0,4)
Arbetslösa	79,2	52,3	131,5	53,2	40,3	93,5	67,2 (± 4,6)	76,9 (± 4,8)	71,1 (± 3,4)
Ej i arbetskraften	610,2	777,8	1 387,9	518,0	673,4	1 191,4	84,9 (± 1,4)	86,6 (± 1,1)	85,8 (± 0,9)
Arbetar i eget hushåll									
Förstagångsväljare	0,5	18,6	19,0	0,5	14,0	14,4	100,0 (± 1,4)	75,3 (± 8,3)	75,9 (± 8,1)
21 - 29	0,5	18,8	19,2	0,5	16,3	16,8	100,0 (± 1,4)	87,1 (± 6,2)	87,4 (± 6,1)
30 - 39	0,4	9,7	10,2	0,2	9,0	9,1	36,3 (± 66,6)	92,1 (± 6,9)	89,7 (± 7,7)
40 - 49	0,8	39,5	40,4	0,8	34,2	35,1	100,0 (± 66,6)	86,6 (± 4,4)	86,8 (± 4,3)
50 - 64	1,2	28,1	29,3	0,9	26,7	27,6	76,5 (± 41,6)	94,9 (± 4,4)	94,1 (± 4,7)
65 - 74									
Summa 18-74	3,5	116,7	120,2	2,9	101,6	104,5	83,6 (± 17,6)	87,1 (± 2,7)	87,0 (± 2,6)
Studerande	108,7	115,6	224,3	91,9	99,1	191,0	84,5 (± 2,9)	85,7 (± 2,7)	85,1 (± 2,0)
Övriga ej i arbetskraften									
Förstagångsväljare	23,1	8,0	31,1	17,4	5,7	23,1	75,3 (± 8,0)	70,7 (± 13,3)	74,1 (± 6,8)
21 - 29	19,0	16,4	35,4	12,3	9,4	21,7	64,5 (± 9,4)	57,6 (± 10,2)	61,3 (± 6,9)
30 - 39	18,1	13,8	31,9	9,4	8,2	17,6	51,9 (± 10,6)	59,2 (± 11,3)	55,1 (± 7,8)
40 - 49	19,7	22,5	42,2	12,2	17,1	29,3	62,1 (± 9,4)	76,1 (± 7,3)	69,6 (± 5,9)
50 - 64	102,6	109,8	212,3	84,8	93,2	178,0	82,6 (± 3,1)	85,0 (± 2,8)	83,8 (± 2,1)
65 - 74	315,5	374,9	690,4	287,2	339,0	626,2	91,0 (± 1,7)	90,4 (± 1,6)	90,7 (± 1,2)
Summa 18-74	498,0	545,4	1 043,4	423,2	472,7	895,9	85,0 (± 1,6)	86,7 (± 1,4)	85,9 (± 1,0)
Samtliga 18-74	2 960,8	2 879,6	5 840,4	2 562,5	2 583,3	5 145,9	86,5 (± 0,5)	89,7 (± 0,5)	88,1 (± 0,4)

Tabell 3.11

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, sysselsättningsstatus och civilstånd. 18-74 år

Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, employment status and marital status. Age 18-74

Sysselsättningsstatus Civilstånd	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
I arbetskraften	2 350,7	2 101,8	4 452,5	2 044,5	1 910,0	3 954,4	87,0 (± 0,6)	90,9 (± 0,5)	88,8 (± 0,4)
Sysselsatta									
Gifta	1 381,6	1 397,3	2 778,9	1 267,6	1 302,0	2 569,6	91,8 (± 0,6)	93,2 (± 0,5)	92,5 (± 0,4)
Ej gifta	889,9	652,2	1 542,1	723,6	567,7	1 291,4	81,3 (± 1,1)	87,0 (± 1,1)	83,7 (± 0,8)
Summa	2 271,4	2 049,5	4 321,0	1 991,2	1 869,7	3 860,9	87,7 (± 0,6)	91,2 (± 0,5)	89,4 (± 0,4)
Arbetslösa									
Gifta	26,3	27,1	53,4	19,7	22,0	41,7	74,9 (± 7,2)	81,0 (± 6,2)	78,0 (± 4,7)
Ej gifta	52,9	25,2	78,2	33,6	18,3	51,8	63,4 (± 5,8)	72,5 (± 7,4)	66,3 (± 4,6)
Summa	79,2	52,3	131,5	53,2	40,3	93,5	67,2 (± 4,6)	76,9 (± 4,8)	71,1 (± 3,4)
Ej i arbetskraften	610,2	777,8	1 387,9	518,0	673,4	1 191,4	84,9 (± 1,4)	86,6 (± 1,1)	85,8 (± 0,9)
Arbetar i eget hushåll									
Gifta	..	97,6	100,3	..	86,8	88,9	..	88,9 (± 2,7)	88,7 (± 2,7)
Ej gifta	..	19,2	20,0	..	14,9	15,7	..	77,5 (± 8,0)	78,4 (± 7,7)
Summa	..	116,7	120,2	..	101,6	104,5	..	87,1 (± 2,7)	87,0 (± 2,6)
Studerande									
Gifta	34,4	37,0	71,3	30,8	32,4	63,2	89,8 (± 4,3)	87,6 (± 4,4)	88,6 (± 3,1)
Ej gifta	74,4	78,6	153,0	61,0	66,7	127,8	82,1 (± 3,7)	84,8 (± 3,3)	83,5 (± 2,5)
Summa	108,7	115,6	224,3	91,9	99,1	191,0	84,5 (± 2,9)	85,7 (± 2,7)	85,1 (± 2,0)
Övriga ej i arbetskraften									
Gifta	383,9	474,1	858,0	346,9	421,7	768,7	90,4 (± 1,5)	89,0 (± 1,4)	89,6 (± 1,0)
Ej gifta	114,0	71,3	185,3	76,3	50,9	127,2	66,9 (± 4,0)	71,4 (± 4,8)	68,6 (± 3,1)
Summa	498,0	545,4	1 043,4	423,2	472,7	895,9	85,0 (± 1,6)	86,7 (± 1,4)	85,9 (± 1,0)
Samtliga									
Gifta	1 828,8	2 033,1	3 861,9	1 667,2	1 864,8	3 532,0	91,2 (± 0,6)	91,7 (± 0,5)	91,5 (± 0,4)
Ej gifta	1 132,0	846,5	1 978,5	895,3	718,5	1 613,8	79,1 (± 1,0)	84,9 (± 1,0)	81,6 (± 0,7)
Summa	2 960,8	2 879,6	5 840,4	2 562,5	2 583,3	5 145,9	86,5 (± 0,5)	89,7 (± 0,5)	88,1 (± 0,4)

Tabell 3.12

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, näringsgren och yrkesställning. 18-74 år

Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, industry and occupational status. Age 18-74

Kod	Näringsgren	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
1	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske									
	Företagare	71,6	20,8	92,4	65,3	20,0	85,3	91,2 (± 2,8)	96,4 (± 3,3)	92,4 (± 2,3)
	Anställda	44,5	12,9	57,4	37,6	11,4	48,9	84,4 (± 4,5)	88,1 (± 7,3)	85,3 (± 3,9)
	medhjälpande familjemedlemmar	..	..	10,4	..	..	9,6	..	..	92,0 (± 7,4)
	Summa	119,5	40,7	160,2	106,2	37,6	143,9	88,9 (± 2,4)	92,3 (± 3,4)	89,8 (± 2,0)
2-4	Gruvor och mineralbrott, tillverkningsindustri, el-, gas-, värme- och vattenverk									
	Företagare inkl medhjälpande familjemedlemmar	35,7	7,0	42,7	30,9	6,8	37,7	86,5 (± 4,8)	97,1 (± 5,2)	88,3 (± 4,1)
	Anställda	608,3	220,6	828,9	523,4	196,2	719,6	86,0 (± 1,2)	88,9 (± 1,7)	86,8 (± 1,0)
	Summa	644,0	227,6	871,6	554,4	203,0	757,3	86,1 (± 1,1)	89,2 (± 1,7)	86,9 (± 0,9)
5	Byggnadsindustri									
	Företagare inkl medhjälpande familjemedlemmar	42,7	..	45,7	38,3	..	41,2	89,7 (± 3,9)	..	90,3 (± 3,7)
	Anställda	242,0	23,2	265,2	203,9	20,5	224,4	84,3 (± 2,0)	88,1 (± 5,5)	84,6 (± 1,8)
	Summa	284,7	26,1	310,9	242,3	23,4	265,6	85,1 (± 1,8)	89,4 (± 4,9)	85,5 (± 1,7)
6	Varuhandel, restaurang- och hotellrörelse									
	Företagare inkl medhjälpande familjemedlemmar	55,5	31,1	86,7	48,0	27,6	75,6	86,4 (± 3,9)	88,7 (± 4,7)	87,3 (± 3,0)
	Anställda	237,6	259,0	496,6	205,8	234,4	440,2	86,6 (± 1,9)	90,5 (± 1,5)	88,6 (± 1,2)
	Summa	293,2	290,2	583,3	253,8	262,0	515,8	86,6 (± 1,7)	90,3 (± 1,4)	88,4 (± 1,1)

Tabell 3.12 (forts)

Kod	Näringsgren	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
7	Samfärdsel, post- och televerk									
	Företagare inkl medhjälpande familjemedlemmar	28,6	..	33,0	24,3	..	28,8	85,0 (± 5,6)	..	87,1 (± 4,9)
	Anställda	188,4	95,6	284,0	161,7	87,7	249,3	85,8 (± 2,1)	91,7 (± 2,3)	87,8 (± 1,6)
	Summa	217,0	100,1	317,1	186,0	92,1	278,1	85,7 (± 2,0)	92,1 (± 2,2)	87,7 (± 1,5)
8	Banker och försäkringsinstitut, fastighetsförvaltning och uppdragsverksamhet									
	Företagare inkl medhjälpande familjemedlemmar	43,2	12,1	55,3	41,8	11,6	53,4	96,6 (± 2,4)	95,7 (± 4,9)	96,4 (± 2,1)
	Anställda	188,6	162,5	351,1	172,5	151,2	323,7	91,5 (± 1,7)	93,0 (± 1,6)	92,2 (± 1,2)
	Summa	231,8	174,6	406,4	214,3	162,7	377,0	92,4 (± 1,5)	93,2 (± 1,6)	92,8 (± 1,1)
9	Offentlig förvaltning och andra tjänster									
	Företagare inkl medhjälpande familjemedlemmar	36,6	28,2	64,8	32,3	24,3	56,6	88,1 (± 4,6)	86,2 (± 5,4)	87,3 (± 3,5)
	Anställda	441,4	1 159,7	1 601,1	399,2	1 062,3	1 461,6	90,5 (± 1,2)	91,6 (± 0,7)	91,3 (± 0,6)
	Summa	478,0	1 188,0	1 665,9	431,5	1 086,6	1 518,1	90,3 (± 1,1)	91,5 (± 0,7)	91,1 (± 0,6)
99	Ej identifierbar eller ej angiven näringsgren	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Samtliga i arbetskraften	2 271,4	2 049,5	4 321,0	1 991,2	1 869,7	3 860,9	87,7 (± 0,6)	91,2 (± 0,5)	89,4 (± 0,4)
	Därav									
	Företagare	312,1	99,6	411,9	279,0	92,0	371,0	89,4 (± 1,5)	92,2 (± 2,2)	90,1 (± 1,2)
	Anställda	1 953,4	1 935,0	3 888,4	1 706,6	1 764,9	3 471,5	87,4 (± 0,6)	91,2 (± 0,5)	89,3 (± 0,4)
	medhjälpande familjemedlemmar	..	14,7	20,6	..	12,8	18,5	..	86,8 (± 7,6)	89,8 (± 5,9)

Tabell 3.13

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, näringsgren och ålder. 18-74 år

Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, industry and age. Age 18-74

Kod	Näringsgren	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
1	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske									
	Förstagångsväljare									
	21-29	14,3	..	19,2	11,6	..	15,7	81,3 (± 8,8)	..	82,1 (± 7,4)
	30-39	20,8	7,1	27,9	18,2	6,2	24,4	87,5 (± 6,0)	86,9 (± 10,2)	87,4 (± 5,2)
	40-49	26,3	10,8	37,0	23,6	10,5	34,1	89,8 (± 4,8)	97,3 (± 3,9)	92,0 (± 3,6)
	50-64	37,2	14,5	51,6	34,1	14,1	48,2	91,8 (± 3,7)	97,6 (± 3,2)	93,4 (± 2,8)
	65-74	17,4	..	20,5	15,8	..	18,2	90,5 (± 7,5)	..	88,7 (± 7,5)
	Summa	119,5	40,7	160,2	106,2	37,6	143,9	88,9 (± 2,4)	92,3 (± 3,4)	89,8 (± 2,0)
2-4	Gruvor och mineralbrott, tillverkningsindustri, el-, gas-, värme- och vattenverk									
	Förstagångsväljare	25,5	7,5	33,0	18,4	5,4	23,8	72,1 (± 7,4)	72,1 (± 13,3)	72,1 (± 6,5)
	21-29	145,2	49,6	194,8	114,6	41,3	155,8	78,9 (± 2,9)	83,2 (± 4,3)	80,0 (± 2,4)
	30-39	149,8	53,1	202,9	128,4	48,9	177,4	85,8 (± 2,4)	92,2 (± 3,0)	87,4 (± 1,9)
	40-49	160,8	62,5	223,3	144,9	55,7	200,6	90,1 (± 1,9)	89,2 (± 3,2)	89,8 (± 1,7)
	50-64	154,8	53,0	207,8	140,7	49,7	190,4	90,9 (± 1,9)	93,7 (± 2,7)	91,6 (± 1,6)
	65-74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Summa	644,0	227,6	871,6	554,4	203,0	757,3	86,1 (± 1,1)	89,2 (± 1,7)	86,9 (± 0,9)
5	Byggnadsindustri									
	Förstagångsväljare	18,3	..	19,7	13,6	..	14,8	74,8 (± 8,5)	..	75,0 (± 8,1)
	21-29	69,1	..	74,3	56,2	..	60,9	81,4 (± 4,0)	..	82,1 (± 3,8)
	30-39	63,9	..	69,2	52,1	..	56,2	81,5 (± 4,1)	..	81,2 (± 4,0)
	40-49	73,3	7,2	80,5	64,0	6,9	70,9	87,4 (± 3,2)	94,9 (± 6,6)	88,0 (± 3,0)
	50-64	57,8	..	64,3	53,8	..	60,1	93,1 (± 2,7)	..	93,3 (± 2,6)
	65-74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Summa	284,7	26,1	310,9	242,3	23,4	265,6	85,1 (± 1,8)	89,4 (± 4,9)	85,5 (± 1,7)
6	Varuhandel, restaurang- och hotellrörelse									
	Förstagångsväljare	23,2	27,6	50,9	19,8	22,9	42,6	85,2 (± 6,2)	82,7 (± 5,8)	83,8 (± 4,2)
	21-29	69,9	74,2	144,1	54,7	64,1	118,8	78,3 (± 4,2)	86,4 (± 3,3)	82,4 (± 2,7)
	30-39	69,0	49,6	118,7	61,1	46,7	107,8	88,5 (± 3,3)	94,1 (± 2,7)	90,9 (± 2,2)
	40-49	65,2	64,9	130,1	58,0	59,0	117,0	89,0 (± 3,2)	91,0 (± 2,9)	90,0 (± 2,1)
	50-64	57,7	69,2	126,9	52,5	65,2	117,7	90,8 (± 3,2)	94,3 (± 2,3)	92,7 (± 1,9)
	65-74	..	..	12,7	..	..	11,8	..	..	92,8 (± 7,6)
	Summa	293,2	290,2	583,3	253,8	262,0	515,8	86,6 (± 1,7)	90,3 (± 1,4)	88,4 (± 1,1)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.13 (forts)

Kod	Näringsgren	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
7	Sanfärdssel, post- och televerk									
	Förstagångsväljare	..	..	11,8	..	..	9,1	..	..	76,8 (±11,2)
	21-29	40,9	21,7	62,7	33,6	19,2	52,8	82,0 (± 5,1)	88,6 (± 5,7)	84,3 (± 3,9)
	30-39	59,3	27,8	87,1	49,1	25,1	74,2	82,7 (± 4,2)	90,4 (± 4,7)	85,2 (± 3,2)
	40-49	60,5	25,6	86,1	53,8	24,5	78,4	89,0 (± 3,3)	95,8 (± 3,2)	91,0 (± 2,5)
	50-64	45,9	20,8	66,7	41,5	19,5	61,0	90,5 (± 3,6)	93,5 (± 4,4)	91,4 (± 2,8)
	65-74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Summa	217,0	100,1	317,1	186,0	92,1	278,1	85,7 (± 2,0)	92,1 (± 2,2)	87,7 (± 1,5)
8	Banker och försäkringsinstitut, fastighetsförvaltning och uppdragsverksamhet									
	Förstagångsväljare	..	..	9,1	..	..	8,3	..	..	91,5 (± 7,4)
	21-29	44,5	40,7	85,2	37,7	37,3	74,9	84,7 (± 4,7)	91,4 (± 3,6)	87,9 (± 3,0)
	30-39	57,3	39,3	96,6	51,2	36,3	87,5	89,4 (± 3,5)	92,5 (± 3,5)	90,7 (± 2,5)
	40-49	69,5	48,4	117,9	67,0	45,2	112,2	96,5 (± 1,8)	93,4 (± 2,9)	95,2 (± 1,6)
	50-64	48,5	37,2	85,7	46,8	35,6	82,4	96,5 (± 2,2)	95,6 (± 2,8)	96,1 (± 1,7)
	65-74	..	..	11,9	..	..	11,6	..	..	97,3 (± 5,0)
	Summa	231,8	174,6	406,4	214,3	162,7	377,0	92,4 (± 1,5)	93,2 (± 1,6)	92,8 (± 1,1)
9	Offentlig förvaltning och andra tjänster									
	Förstagångsväljare	18,5	48,7	67,2	15,6	40,4	56,0	84,4 (± 7,3)	82,9 (± 4,4)	83,3 (± 3,8)
	21-29	74,4	203,1	277,5	61,1	176,1	237,1	82,1 (± 3,8)	86,7 (± 2,0)	85,4 (± 1,8)
	30-39	114,9	301,7	416,6	102,5	276,9	379,4	89,2 (± 2,4)	91,8 (± 1,3)	91,1 (± 1,1)
	40-49	139,1	336,5	475,6	128,4	310,9	439,3	92,3 (± 1,9)	92,4 (± 1,2)	92,4 (± 1,0)
	50-64	120,3	287,7	408,0	113,5	273,3	386,8	94,3 (± 1,7)	95,0 (± 1,0)	94,8 (± 0,9)
	65-74	..	..	21,0	..	..	19,5	..	..	92,6 (± 5,9)
	Summa	478,0	1 188,0	1 665,9	431,5	1 086,6	1 518,1	90,3 (± 1,1)	91,5 (± 0,7)	91,1 (± 0,6)
99	Ej identifierbar eller ej angiven näringsgren	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Santliga i arbetskraften		2 271,4	2 049,5	4 321,0	1 991,2	1 869,7	3 860,9	87,7 (± 0,6)	91,2 (± 0,5)	89,4 (± 0,4)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.14

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön och yrke. 18-74 år

Election to the Riksdag 1991. Voters by sex and occupation. Age 18-74

Kod AKU	Yrke	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
0	<u>Teknik-, naturvetenskap m.m</u>									
01,02	Tekniskt, kemiskt, fysikaliskt laborat.- biologiskt. arbete	270,8	55,0	325,8	253,3	51,9	305,3	93,5 (± 1,2)	94,5 (± 2,5)	93,7 (± 1,1)
03	Pedagogiskt arb. exkl. förskoll.	84,0	128,1	212,1	80,5	122,6	203,1	95,8 (± 1,8)	95,7 (± 1,5)	95,7 (± 1,1)
04	Förskoll., fritidspedagoger	..	63,2	67,3	..	60,6	64,1	..	95,8 (± 2,0)	95,3 (± 2,1)
05,06	Juridiskt arb. litterärt och journalistiskt arbete	58,9	49,7	108,5	53,7	47,0	100,7	91,2 (± 3,1)	94,7 (± 2,6)	92,8 (± 2,1)
	Summa	417,8	295,9	713,7	391,0	282,1	673,2	93,6 (± 1,0)	95,3 (± 1,0)	94,3 (± 0,7)
1	<u>Hälsa- o sjukvårdsarbete</u>									
10,11	Hälsa- o sjukvård, veterinär o tandvårdsarbete	46,4	269,6	316,0	44,9	249,9	294,8	96,7 (± 2,2)	92,7 (± 1,3)	93,3 (± 1,1)
12,13, 15	Socialsekr. kuratorer, psykol. Föreståndare, ledare, vårdare, hemvårdare, rörelse o arbetsterapi arb, kostexperter m fl	39,7	230,7	270,4	34,0	207,7	241,7	85,6 (± 4,7)	90,1 (± 1,6)	89,4 (± 1,5)
14	Barnskötare m fl	..	101,4	105,1	..	90,3	93,3	..	89,1 (± 2,5)	88,8 (± 2,5)
	Summa	89,8	601,7	691,5	81,8	548,0	629,8	91,2 (± 2,5)	91,1 (± 0,9)	91,1 (± 0,9)
2	<u>Administrativt arbete</u>									
20,27	Samhälls- o företagsadm. arb ekon. o stat. utredn. arb, ekonomiledare, revisorer	113,7	60,1	173,8	110,2	57,3	167,5	96,9 (± 1,4)	95,4 (± 2,2)	96,3 (± 1,2)
21,25	Personalarb. övr. adm. kamoralt o kontorstekniskt arbete	79,0	66,0	165,0	74,6	81,7	156,2	94,4 (± 2,2)	95,0 (± 1,9)	94,7 (± 1,4)
22	Sekreterare o maskinskrivn. arb Redovisningsarbete	27,1	303,1	330,3	25,9	280,7	306,6	95,6 (± 3,4)	92,6 (± 1,2)	92,8 (± 1,2)
23,24	Systemerare, programmerare ADB, datamaskinoperatörer o övr inom ADB	50,7	15,7	66,4	47,6	14,1	61,7	94,0 (± 2,8)	89,5 (± 6,4)	92,9 (± 2,7)
	Summa	270,6	464,9	735,5	258,3	433,7	692,1	95,5 (± 1,1)	93,3 (± 1,0)	94,1 (± 0,7)

Tabell 3.14 (forts)

Kod AKU	Yrke	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
3. Kommersiellt arbete										
30	Reklamarb, försäljning av egendom, tjänster m m	29,3	12,3	41,5	28,0	11,8	39,8	95,6 (± 3,2)	95,9 (± 4,7)	95,7 (± 2,7)
31	Säljare (detailhandel)- affärs- bitr.	43,3	131,0	174,3	38,1	118,1	156,2	88,0 (± 4,2)	90,1 (± 2,1)	89,6 (± 1,9)
	Övr inom kommersiellt arb	134,4	47,5	181,9	121,3	43,4	164,7	90,3 (± 2,1)	91,4 (± 3,4)	90,6 (± 1,8)
	Summa	207,0	190,7	397,7	187,4	173,2	360,6	90,5 (± 1,7)	90,8 (± 1,7)	90,7 (± 1,2)
4. Lantbruks- skogs- o fiskeriarb.										
40	Jordbruks-, trädgård- o skogs- bruksledning	71,0	19,6	90,6	64,4	19,0	83,3	90,6 (± 2,9)	96,8 (± 3,2)	92,0 (± 2,4)
41,42	Jordbruks- o trädgårdarb. djurskötsel, viltvård o jakt, fiskeriarb m m, skogsarb	54,1	18,3	72,4	47,5	15,9	63,4	87,7 (± 3,7)	86,8 (± 6,6)	87,5 (± 3,3)
	Summa	125,1	37,9	163,0	111,9	34,9	146,7	89,4 (± 2,3)	92,0 (± 3,6)	90,0 (± 2,0)
6. Transport- och kommunikation										
60,61	Sjöbefäl, däck- o maskinpers. flygarb, lok o motorvagnsför. konduktörs, trafik o frakttass. arb, trafikledn o trafikarb.-. ledn, fyrvaktare, sluss- o hamnvakter, buss o personbils- förare, last o paketbilsförare spårvagns- o tunnelbanetägs- förare, varubud	139,3	15,4	154,8	112,8	14,1	126,9	81,0 (± 2,8)	91,6 (± 5,7)	82,0 (± 2,6)
62	Post- o teleexp.arb, postiljon o expeditiionsvaktarb	40,1	55,6	95,7	34,9	49,6	84,6	87,1 (± 4,5)	89,2 (± 3,4)	88,4 (± 2,7)
	summa	179,4	71,0	250,5	147,8	63,7	211,5	82,3 (± 2,4)	89,7 (± 2,9)	84,4 (± 1,9)

Tabell 3.14 (forts)

Kod AKU	Yrke	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
5,7,8	Gruv- o stenbrytn.arb, tillverkn arb, maskinskötsel, grafiskt arb									
50	Gruv-, stenbrytn.- o petroleum utvinningsarb m m	..	..	..	..	..	..	..	..	..
70	Textilarb, sömnadsarb, sko o lädervaruarb	..	17,7	24,3	..	15,4	21,1	..	86,9 ($\pm$ 6,5)	86,9 ($\pm$ 5,6)
71,72, 73	Stål-, metallverks-, smides- o Gjuteriarb, firmekaniskt arb verkstads- o byggnadsmetallarb	279,5	29,0	308,5	227,8	25,6	253,4	81,5 ($\pm$ 1,9)	88,4 ($\pm$ 4,8)	82,1 ($\pm$ 1,8)
74	Elmontörer, flygplans- o for- donselekt., maskinelekt., linjemontörer (elkraft) o bio- grafmaskinister m fl	59,5	..	61,4	51,5	..	53,2	86,5 ($\pm$ 3,7)	..	86,7 ($\pm$ 3,6)
75	Telerepr. o elektronikrepr.- montörer, linjemont. (tele), in- spelningstekn m fl	38,3	11,0	49,2	33,7	9,7	43,4	88,1 ($\pm$ 4,4)	88,1 ($\pm$ 7,9)	88,1 ($\pm$ 3,8)
76	Trävaruarb	46,7	..	52,4	38,9	..	43,7	83,3 ($\pm$ 4,5)	..	83,4 ($\pm$ 4,3)
77,78	Målnings- o golvbelägg. arb, bygg o anläggningsarb	160,5	..	161,3	131,8	..	132,6	82,1 ($\pm$ 2,5)	..	82,2 ($\pm$ 2,5)
81,82	Grafiskt arb, livsmedels- och tobaksarb	52,7	22,8	75,6	44,0	20,2	64,2	83,4 ($\pm$ 4,3)	88,7 ($\pm$ 5,3)	85,0 ($\pm$ 3,4)
83,84	Kemiskt processarb, gummi- o plastvaruarb, massa o pappers- arb	33,7	12,5	46,2	27,4	10,9	38,3	81,3 ($\pm$ 5,5)	87,3 ($\pm$ 7,6)	82,9 ($\pm$ 4,5)
85,86, 89	Glas, keramik o tegelarb, övr Tillverkn.arb, driftmaskinist- arbete, div. arb	32,3	..	36,2	27,5	..	31,2	85,0 ($\pm$ 5,2)	..	86,1 ($\pm$ 4,7)
87	Godshantering o maskinkörning	47,9	..	51,0	40,6	..	42,8	84,7 ($\pm$ 4,3)	..	83,8 ($\pm$ 4,3)
88	Paketerings- o lagerarb	48,0	27,9	75,9	40,4	24,8	65,2	84,1 ($\pm$ 4,4)	88,9 ($\pm$ 4,8)	85,9 ($\pm$ 3,3)
	Summa	809,9	136,6	946,5	673,0	120,2	793,3	83,1 ($\pm$ 1,1)	88,0 ($\pm$ 2,2)	83,8 ($\pm$ 1,0)

Tabell 3.14 (forts)

Kod AKU	Yrke	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
90-94 Servicearbete										
90	Civilt bevaknings- o skyddsarb	44,4	7,6	52,0	38,9	6,4	45,3	87,7 (± 4,1)	83,5 (±11,2)	87,1 (± 3,9)
91	Hotell-, restaurang- o storhus- hållsarb	32,1	108,6	140,7	22,5	95,4	117,9	70,3 (± 7,0)	87,9 (± 2,6)	83,8 (± 2,6)
92	Fastighetsskötsel	50,4	..	54,8	42,5	..	46,6	84,3 (± 4,3)	..	85,0 (± 4,0)
93	Städning	10,6	98,5	109,0	8,6	80,9	89,5	81,3 (±10,2)	82,2 (± 3,1)	82,1 (± 3,0)
94	Husligt arb, hygien o skönhets- vård, tvätt o pressarb, sport o idrott, begravn. byråpers, hissförare, spelhallsfunkt. mfl	12,3	28,5	40,8	9,3	24,1	33,4	75,3 (±10,7)	84,7 (± 5,5)	81,9 (± 5,0)
	Summa	149,8	247,5	397,4	121,9	210,9	332,8	81,3 (± 2,7)	85,2 (± 1,8)	83,7 (± 1,5)
98	Militärt arbete	13,8	..	14,0	12,8	..	12,9	92,3 (± 5,9)	..	92,3 (± 5,9)
99,33	Övriga, oklassificerbara	..	..	9,1	..	..	6,6	..	..	72,2 (±12,7)
Samtliga i arbetskraften		2 269,9	2 049,1	4 319,0	1 990,2	1 869,3	3 859,4	87,7 (± 0,6)	91,2 (± 0,5)	89,4 (± 0,4)

Tabell 3.15

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, yrke och ålder. 18-74 år

Election to the Riksdag 1991 by county. Voters by sex, occupation and age. Age 18-74

Kod	Yrke	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
0+98	Teknik-, naturvetenskap mm, militärt arbete									
	Förstagångsväljare	16,1	14,5	30,6	11,2	11,0	22,2	69,4 (± 9,6)	76,1 (± 9,1)	72,6 (± 6,6)
	21 - 29	86,2	61,9	148,1	69,5	54,8	124,4	80,7 (± 3,6)	88,5 (± 3,3)	83,9 (± 2,5)
	30 - 39	111,3	96,1	207,4	97,5	89,7	187,3	87,6 (± 2,7)	93,4 (± 2,1)	90,3 (± 1,7)
	40 - 49	155,7	105,5	261,3	144,2	99,0	243,2	92,6 (± 1,7)	93,8 (± 1,9)	93,1 (± 1,3)
	50 - 64	132,0	68,3	200,3	125,2	66,1	191,3	94,9 (± 1,6)	96,7 (± 1,8)	95,5 (± 1,2)
	65 - 74	..	..	12,0	..	..	11,5	..	..	95,8 (± 6,0)
	18 - 74	511,1	348,6	859,7	457,1	322,7	779,8	89,4 (± 1,1)	92,6 (± 1,1)	90,7 (± 0,8)
1+2	Hälsa- o sjukvård och administrativt arb.									
	Förstagångsväljare	..	39,5	47,7	..	32,5	39,9	..	82,2 (± 5,0)	83,8 (± 4,4)
	21 - 29	56,3	203,7	260,1	48,9	179,2	228,2	86,9 (± 3,9)	88,0 (± 1,9)	87,7 (± 1,7)
	30 - 39	87,6	267,0	354,7	81,9	246,9	328,8	93,4 (± 2,2)	92,5 (± 1,3)	92,7 (± 1,1)
	40 - 49	114,9	300,0	414,9	111,3	279,8	391,1	96,9 (± 1,3)	93,3 (± 1,2)	94,3 (± 0,9)
	50 - 64	84,5	244,4	328,9	81,5	232,4	313,9	96,5 (± 1,7)	95,1 (± 1,1)	95,4 (± 0,9)
	65 - 74	..	11,9	21,2	..	10,8	20,1	..	90,9 (± 8,7)	94,9 (± 5,0)
	18 - 74	360,8	1 066,6	1 427,4	340,3	981,7	1 322,0	94,3 (± 1,0)	92,0 (± 0,7)	92,6 (± 0,6)
3	Kommersiellt arbete									
	Förstagångsväljare	9,6	18,7	28,2	9,0	15,2	24,2	94,2 (± 6,4)	81,3 (± 7,3)	85,6 (± 5,4)
	21 - 29	43,5	47,1	90,6	37,5	41,2	78,6	86,2 (± 4,5)	87,4 (± 4,0)	86,8 (± 3,0)
	30 - 39	54,1	34,9	89,0	50,0	32,5	82,5	92,4 (± 3,1)	93,2 (± 3,5)	92,7 (± 2,3)
	40 - 49	49,5	41,8	91,2	45,2	38,4	83,6	91,4 (± 3,3)	92,0 (± 3,4)	91,7 (± 2,4)
	50 - 64	44,5	46,1	90,6	39,8	44,0	83,8	89,6 (± 3,8)	95,3 (± 2,5)	92,5 (± 2,3)
	65 - 74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	18 - 74	207,0	190,9	397,8	187,4	173,4	360,8	90,5 (± 1,7)	90,8 (± 1,7)	90,7 (± 1,2)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.15 (forts)

Kod	Yrke	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
4	Lantbruks-, skogs- och fiskeriarbete									
	Förstagångsvaljare	..	..	20,1	13,2	..	17,4	87,1 (± 7,3)	..	86,6 (± 6,3)
	21 - 29	15,1	..	20,1	13,2	..	17,4	87,1 (± 7,3)	..	86,6 (± 6,3)
	30 - 39	23,1	..	29,3	20,3	..	25,6	87,9 (± 5,6)	..	87,5 (± 5,0)
	40 - 49	26,0	9,2	35,2	22,9	8,9	31,8	88,2 (± 5,1)	96,9 (± 4,5)	90,4 (± 4,0)
	50 - 64	39,0	13,6	52,6	35,7	13,3	49,0	91,6 (± 3,6)	97,4 (± 3,4)	93,1 (± 2,8)
	65 - 74	17,9	..	21,5	16,2	..	19,2	90,8 (± 7,3)	..	89,3 (± 7,1)
	18 - 74	125,1	38,1	163,2	111,9	35,0	146,9	89,4 (± 2,3)	92,0 (± 3,6)	90,0 (± 2,0)
6	Transport- och kommunikationsarbete									
	Förstagångsvaljare	..	..	11,2	..	..	8,6	79,1 (± 5,4)	89,7 (± 6,0)	76,2 (± 11,1)
	21 - 29	41,0	17,5	58,5	32,5	15,7	48,2	81,1 (± 4,9)	86,2 (± 6,9)	82,3 (± 4,2)
	30 - 39	46,1	17,0	63,1	37,4	14,7	52,0	84,0 (± 4,7)	95,6 (± 4,1)	87,3 (± 3,6)
	40 - 49	40,8	15,8	56,6	34,3	15,1	49,4	86,1 (± 4,4)	91,3 (± 5,5)	87,6 (± 3,5)
	50 - 64	42,2	17,1	59,3	36,4	15,6	52,0	..	..	..
	65 - 74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	18 - 74	179,6	71,0	250,7	148,0	63,7	211,7	82,4 (± 2,4)	89,7 (± 2,9)	84,5 (± 1,9)
5+7+8	Gruv- och stenbrytning-, tillverkningsarbete, maskinskötsel och grafiskt arbete									
	Förstagångsvaljare	53,9	7,5	61,4	38,6	5,9	44,5	71,7 (± 5,1)	79,0 (± 12,0)	72,6 (± 4,7)
	21 - 29	215,9	31,3	247,2	165,9	26,4	192,3	76,9 (± 2,4)	84,3 (± 5,3)	77,8 (± 2,2)
	30 - 39	195,4	30,0	225,4	160,1	26,6	186,7	81,9 (± 2,3)	88,7 (± 4,7)	82,8 (± 2,1)
	40 - 49	182,1	31,7	213,8	160,3	27,1	187,4	88,0 (± 2,0)	85,7 (± 5,0)	87,7 (± 1,8)
	50 - 64	154,3	34,7	189,1	140,1	32,7	172,9	90,8 (± 1,9)	94,3 (± 3,2)	91,4 (± 1,7)
	65 - 74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	18 - 74	810,6	136,6	947,2	673,7	120,2	793,9	83,1 (± 1,1)	88,0 (± 2,2)	83,8 (± 1,0)

Förstagångsvaljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.15 (forts)

Kod	Yrke	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
Alder		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
90-94 Servicearbete										
Förstagångsvaljare		13,1	20,9	34,1	11,3	17,8	29,1	86,1 (± 8,3)	84,8 (± 6,3)	85,3 (± 5,0)
21 - 29		27,0	47,8	74,8	18,3	36,4	54,7	67,6 (± 7,9)	76,2 (± 5,2)	73,1 (± 4,4)
30 - 39		36,6	44,1	80,7	28,4	37,6	66,0	77,6 (± 5,8)	85,3 (± 4,3)	81,8 (± 3,6)
40 - 49		35,5	59,6	95,1	29,4	50,4	79,9	83,0 (± 5,3)	84,7 (± 3,8)	84,0 (± 3,1)
50 - 64		34,1	72,4	106,4	31,6	66,3	97,9	92,8 (± 3,7)	91,6 (± 2,6)	92,0 (± 2,1)
65 - 74		..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 - 74		149,8	247,5	397,4	121,9	210,9	332,8	81,3 (± 2,7)	85,2 (± 1,8)	83,7 (± 1,5)
99,33 Övriga, oklassificerbara		..	..	9,1	..	..	6,6	..	..	72,2 (± 12,7)
Samtliga i arbetskraften	2 350,7	2 101,8	4 452,5	2 044,5	1 910,0	3 954,4	87,0 (± 0,6)	90,9 (± 0,5)	88,8 (± 0,4)	

Förstagångsvaljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.16

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, inkomst och ålder

Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, income and age.

Inkomst	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Ingen inkomst eller inkomst ej registrerad									
Förstagångsväljare	12,1	10,1	22,2	9,8	7,8	17,7	81,5 (± 9,7)	77,8 (±10,5)	79,8 (± 7,2)
21 - 29	..	..	9,3	..	..	7,2	..	..	77,7 (±11,5)
30 - 39	..	..	8,1	..	..	5,3	..	..	66,1 (±13,8)
40 - 49	..	..	..	..	..	..	..	..	..
50 - 64	..	8,5	9,7	..	6,9	7,9	..	81,4 (±10,9)	81,4 (±10,2)
65 - 74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	22,5	33,4	56,0	17,6	26,7	44,4	78,4 (± 7,6)	80,0 (± 5,6)	79,3 (± 4,5)
1 - 49 999 kr									
Förstagångsväljare	143,1	135,9	279,0	117,9	111,9	229,9	82,4 (± 2,7)	82,3 (± 2,6)	82,4 (± 1,9)
21 - 29	101,4	95,1	196,6	85,9	81,8	167,7	84,7 (± 3,0)	86,1 (± 2,9)	85,3 (± 2,1)
30 - 39	19,1	46,8	66,0	14,6	40,0	54,7	76,6 (± 8,3)	85,4 (± 4,2)	82,9 (± 3,8)
40 - 49	13,3	35,2	48,5	10,5	31,1	41,6	79,1 (± 9,3)	88,4 (± 4,4)	85,8 (± 4,1)
50 - 64	14,6	52,7	67,4	11,4	47,4	58,9	78,2 (± 8,9)	90,0 (± 3,3)	87,4 (± 3,3)
65 - 74	13,8	141,1	154,9	8,9	121,7	130,7	64,8 (±14,0)	86,3 (± 3,1)	84,4 (± 3,1)
75 -	45,1	220,0	265,1	29,7	149,4	179,1	65,8 (±11,5)	67,9 (± 5,2)	67,6 (± 4,7)
18 -	350,8	727,0	1 077,8	279,3	583,6	862,9	79,6 (± 1,9)	80,3 (± 1,4)	80,1 (± 1,2)
50 000 - 79 999 kr									
Förstagångsväljare	21,9	10,8	32,7	14,3	8,3	22,7	65,3 (± 8,7)	77,1 (±10,2)	69,2 (± 6,8)
21 - 29	68,7	90,1	158,8	54,0	72,5	126,5	78,6 (± 4,2)	80,4 (± 3,5)	79,7 (± 2,7)
30 - 39	27,5	99,6	127,1	19,9	88,5	108,5	72,3 (± 7,4)	88,9 (± 2,5)	85,3 (± 2,6)
40 - 49	23,7	81,7	105,4	17,2	73,3	90,5	72,5 (± 7,8)	89,7 (± 2,7)	85,8 (± 2,8)
50 - 64	32,9	113,4	146,4	25,3	100,7	126,1	77,1 (± 6,1)	88,8 (± 2,4)	86,1 (± 2,3)
65 - 74	30,8	112,7	143,5	25,5	101,8	127,4	82,9 (± 7,3)	90,3 (± 3,0)	88,8 (± 2,8)
75 -	62,4	121,9	184,3	47,6	87,5	135,2	76,4 (± 8,8)	71,8 (± 6,7)	73,4 (± 5,3)
18 -	268,1	630,5	898,6	204,1	532,9	737,0	76,1 (± 2,5)	84,5 (± 1,3)	82,0 (± 1,2)
80 000 - 109 999 kr									
Förstagångsväljare	..	..	11,6	..	..	8,4	..	..	72,4 (±10,8)
21 - 29	89,9	166,5	256,5	66,3	138,9	205,2	73,7 (± 3,9)	83,4 (± 2,4)	80,0 (± 2,1)
30 - 39	48,5	163,6	212,1	37,3	151,0	188,3	76,8 (± 5,2)	92,3 (± 1,7)	88,8 (± 1,8)
40 - 49	38,1	151,0	189,1	30,2	134,9	165,1	79,3 (± 5,5)	89,3 (± 2,0)	87,3 (± 2,0)
50 - 64	51,8	146,1	197,9	43,8	136,0	179,8	84,5 (± 4,2)	93,1 (± 1,7)	90,9 (± 1,7)
65 - 74	100,9	82,3	183,3	88,2	78,4	166,7	87,4 (± 3,5)	95,3 (± 2,5)	91,0 (± 2,3)
75 -	75,4	63,1	138,6	65,6	51,9	117,5	87,0 (± 6,3)	82,2 (± 7,9)	84,8 (± 5,0)
18 -	411,5	777,8	1 189,4	336,2	695,1	1 031,3	81,7 (± 1,8)	89,4 (± 0,9)	86,7 (± 0,9)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.16 (forts)

Inkomst	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
Ålder	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
110 000 - 139 999 kr									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	148,2	113,5	261,8	109,4	101,2	210,7	73,8 (± 3,1)	89,2 (± 2,4)	80,5 (± 2,1)
30 - 39	148,3	137,2	285,6	123,7	122,4	246,2	83,4 (± 2,6)	89,2 (± 2,2)	86,2 (± 1,7)
40 - 49	108,0	170,9	278,9	96,7	159,7	256,4	89,5 (± 2,4)	93,4 (± 1,5)	91,9 (± 1,3)
50 - 64	132,5	166,5	299,1	116,7	154,9	271,7	88,1 (± 2,3)	93,0 (± 1,6)	90,8 (± 1,4)
65 - 74	98,4	47,6	146,1	95,3	44,7	140,1	96,8 (± 1,9)	94,0 (± 3,7)	95,9 (± 1,8)
75 -	36,7	..	53,6	32,5	..	48,7	88,6 (± 8,6)	..	90,8 (± 6,5)
18 -	674,6	653,1	1 327,7	575,7	599,6	1 175,4	85,3 (± 1,2)	91,8 (± 0,9)	88,5 (± 0,7)
140 000 - 169 999 kr									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	96,3	21,3	117,7	82,2	18,4	100,7	85,3 (± 3,1)	86,6 (± 6,2)	85,6 (± 2,7)
30 - 39	161,5	51,6	213,2	140,1	47,9	188,1	86,8 (± 2,2)	92,8 (± 3,0)	88,2 (± 1,8)
40 - 49	155,2	94,7	250,0	137,1	87,8	224,9	88,3 (± 2,1)	92,7 (± 2,2)	90,0 (± 1,5)
50 - 64	146,0	88,6	234,6	135,1	84,0	219,1	92,5 (± 1,8)	94,9 (± 1,9)	93,4 (± 1,3)
65 - 74	54,2	18,9	73,2	50,8	17,5	68,3	93,6 (± 3,6)	92,4 (± 6,3)	93,3 (± 3,1)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	631,5	280,5	912,0	562,5	260,1	822,7	89,1 (± 1,1)	92,7 (± 1,3)	90,2 (± 0,8)
170 000 - 199 999 kr									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	28,7	..	33,9	24,8	..	29,9	86,6 (± 5,4)	..	88,2 (± 4,7)
30 - 39	86,9	16,2	103,2	74,9	15,8	90,8	86,2 (± 3,1)	97,5 (± 3,2)	88,0 (± 2,7)
40 - 49	109,2	36,9	146,2	99,6	34,4	134,0	91,2 (± 2,2)	93,2 (± 3,4)	91,7 (± 1,9)
50 - 64	94,9	38,6	133,5	87,8	36,8	124,7	92,6 (± 2,2)	95,4 (± 2,8)	93,4 (± 1,8)
65 - 74	26,5	..	36,3	25,0	..	34,3	94,5 (± 4,7)	..	94,5 (± 4,0)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	354,0	109,1	463,1	319,4	103,6	423,0	90,2 (± 1,3)	95,0 (± 1,8)	91,3 (± 1,1)
200 000 - kr									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	13,6	..	15,5	11,3	..	13,2	83,0 (± 8,9)	..	85,0 (± 7,8)
30 - 39	88,3	17,9	106,2	80,6	17,2	97,8	91,3 (± 2,6)	95,9 (± 3,9)	92,1 (± 2,2)
40 - 49	180,1	28,1	208,3	170,7	26,5	197,3	94,8 (± 1,4)	94,5 (± 3,5)	94,7 (± 1,3)
50 - 64	161,9	33,4	195,4	156,3	32,7	189,1	96,5 (± 1,2)	97,9 (± 2,0)	96,8 (± 1,0)
65 - 74	45,7	13,5	59,3	45,1	12,8	57,9	98,6 (± 1,9)	94,7 (± 6,5)	97,7 (± 2,1)
75 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	506,9	100,7	607,7	479,8	97,0	576,9	94,7 (± 0,9)	96,3 (± 1,6)	94,9 (± 0,8)
Samtliga	3 220,3	3 312,4	6 532,7	2 775,0	2 899,0	5 674,0	86,2 (± 0,5)	87,5 (± 0,5)	86,9 (± 0,4)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.17

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön och ålder, för utländska medborgare som blivit svenska medborgare (naturaliserade svenska medborgare)

Election to the Riksdag 1991. Aliens who has become Swedish citizens, voters by sex and age

Ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
18	..	..	..	..	..	..	..	..	..
19	..	..	10,7	..	..	7,3	..	..	67,8 (±12,7)
20	..	..	8,0	..	..	5,9	..	..	73,6 (±13,0)
21	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Summa									
Förstagångsväljare	16,5	11,3	27,8	11,4	7,9	19,3	69,4 (±10,2)	69,3 (±11,3)	69,3 (±7,6)
21 - 29	39,8	34,0	73,8	27,5	25,7	53,3	69,3 (±6,3)	75,6 (±6,1)	72,2 (±4,4)
30 - 39	38,5	34,4	72,9	27,5	29,5	57,1	71,5 (±6,4)	85,9 (±4,9)	78,3 (±4,1)
40 - 49	29,1	33,4	62,5	22,9	26,7	49,7	78,7 (±6,4)	80,1 (±5,7)	79,5 (±4,2)
50 - 59	23,0	24,2	47,2	17,0	20,0	37,0	73,9 (±7,8)	82,9 (±6,3)	78,5 (±5,0)
60 - 69	12,5	14,1	26,5	10,3	10,9	21,2	82,5 (±9,6)	77,2 (±10,2)	79,7 (±7,1)
70 - 79	..	..	..	..	..	..	..	..	..
80 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	164,0	158,3	322,3	119,4	127,0	246,4	72,8 (±3,0)	80,2 (±2,7)	76,4 (±2,0)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.18

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden för utländska medborgare som blivit svenska medborgare, efter kön och årtal för svenskt medborgarskap

Election to the Riksdag 1991. Aliens who has become Swedish citizens, voters by sex and year of citizenship

Årtal för svenskt medborgarskap	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
1967 - 1970	18,2	18,8	37,0	14,9	16,8	31,7	82,2 (±7,7)	89,1 (±6,1)	85,7 (±4,9)
1971 - 1980	78,4	75,6	154,1	56,8	62,9	119,6	72,4 (±4,4)	83,1 (±3,6)	77,7 (±2,9)
1981 - 1991	66,8	62,8	129,6	47,3	46,6	93,8	70,7 (±4,9)	74,2 (±4,7)	72,4 (±3,4)
Samtliga	164,0	158,3	322,3	119,4	127,0	246,4	72,8 (±3,0)	80,2 (±2,7)	76,4 (±2,0)

Anm. 1967 startade registreringen av utländska medborgare som blivit svenska medborgare. Före detta årtal finns ingen uppdelning på årtal.

Tabell 3.19

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, ålder och facktillhörighet (LO, TCO och SACO). 18-74 år

Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, age and unionship. Age 18-74

Fackförenings- tillhörighet Ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
LO									
Förstagångsväljare	49,5	33,4	82,9	35,8	26,1	61,9	72,4 (± 5,4)	78,2 (± 5,8)	74,7 (± 4,0)
21-29	230,2	167,7	398,0	175,5	140,5	316,0	76,2 (± 2,4)	83,8 (± 2,3)	79,4 (± 1,7)
30-39	217,7	180,5	398,2	180,4	161,0	341,4	82,8 (± 2,1)	89,2 (± 1,9)	85,7 (± 1,4)
40-49	196,6	188,6	385,1	168,9	168,6	337,5	85,9 (± 2,0)	89,4 (± 1,8)	87,6 (± 1,4)
50-64	182,7	202,1	384,8	165,6	189,6	355,2	90,6 (± 1,8)	93,8 (± 1,4)	92,3 (± 1,1)
65-74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Summa	879,6	774,6	1 654,2	728,8	687,8	1 416,6	82,9 (± 1,1)	88,8 (± 0,9)	85,6 (± 0,7)
TCO									
Förstagångsväljare	..	..	7,7	..	..	6,6	..	..	85,9 (±10,1)
21-29	61,8	105,4	167,2	55,5	97,1	152,6	89,9 (± 3,2)	92,1 (± 2,2)	91,3 (± 1,8)
30-39	109,9	162,6	272,5	100,7	153,5	254,2	91,6 (± 2,2)	94,4 (± 1,5)	93,3 (± 1,2)
40-49	162,9	208,6	371,6	152,9	195,9	348,8	93,8 (± 1,5)	93,9 (± 1,3)	93,9 (± 1,0)
50-64	148,2	166,7	315,0	140,2	159,6	299,8	94,6 (± 1,5)	95,7 (± 1,3)	95,2 (± 1,0)
65-74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Summa	486,1	652,2	1 138,3	452,3	614,0	1 066,3	93,0 (± 1,0)	94,1 (± 0,7)	93,7 (± 0,6)
SACO									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21-29	17,1	21,0	38,1	15,9	20,1	36,0	93,0 (± 5,3)	95,8 (± 3,6)	94,5 (± 3,1)
30-39	42,7	40,7	83,4	41,3	39,0	80,2	96,7 (± 2,3)	95,8 (± 2,6)	96,2 (± 1,7)
40-49	51,9	44,6	96,5	51,0	43,3	94,3	98,3 (± 1,5)	97,1 (± 2,1)	97,8 (± 1,2)
50-64	38,6	26,1	64,8	38,3	25,4	63,6	99,0 (± 1,3)	97,1 (± 2,7)	98,2 (± 1,4)
65-74	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Summa	152,6	133,7	286,4	148,8	129,1	277,8	97,5 (± 1,1)	96,5 (± 1,3)	97,0 (± 0,8)
Samtliga LO, TCO OCH SACO									
	1 518,4	1 560,5	3 078,9	1 329,9	1 430,8	2 760,8	87,6 (± 0,7)	91,7 (± 0,6)	89,7 (± 0,4)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 3.20

Riksdagsvalet 1991. Röstningsförhållanden efter kön, ålder och utbildningsnivå. 18-74 år

Election to the Riksdag 1991. Voters by sex, age and level of education. Age 18-74

Utbildnings- nivå	Ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
		Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Förgymnasial										
Förstagångsväljare		83,9	58,1	142,0	67,7	47,1	114,8	80,7 (± 3,7)	81,0 (± 4,1)	80,9 (± 2,8)
21-29		73,4	47,8	121,1	47,9	33,5	81,4	65,2 (± 4,8)	70,2 (± 5,6)	67,2 (± 3,6)
30-39		121,3	81,8	203,1	92,1	69,2	161,3	75,9 (± 3,3)	84,7 (± 3,2)	79,4 (± 2,4)
40-49		193,0	171,0	364,0	164,3	152,4	316,6	85,1 (± 2,1)	89,1 (± 1,9)	87,0 (± 1,4)
50-64		296,9	307,3	604,2	266,0	283,3	549,3	89,6 (± 1,5)	92,2 (± 1,2)	90,9 (± 1,0)
65-74		244,2	308,4	552,6	220,9	279,2	500,1	90,4 (± 2,0)	90,5 (± 1,8)	90,5 (± 1,3)
Summa		1 012,7	974,3	1 987,0	858,8	864,8	1 723,5	84,8 (± 1,0)	88,8 (± 0,9)	86,7 (± 0,7)
Gymnasial										
Förstagångsväljare		95,7	97,9	193,6	75,4	80,5	155,9	78,8 (± 3,5)	82,2 (± 3,1)	80,5 (± 2,3)
21-29		359,6	336,7	696,4	285,6	285,4	571,1	79,4 (± 1,8)	84,8 (± 1,6)	82,0 (± 1,2)
30-39		292,6	285,0	577,6	246,6	256,6	503,2	84,3 (± 1,8)	90,0 (± 1,4)	87,1 (± 1,1)
40-49		248,7	250,7	499,4	225,1	229,4	454,6	90,5 (± 1,5)	91,5 (± 1,4)	91,0 (± 1,0)
50-64		184,1	192,8	377,0	171,1	181,1	352,2	92,9 (± 1,6)	93,9 (± 1,4)	93,4 (± 1,0)
65-74		79,6	74,7	154,3	75,3	70,8	146,1	94,5 (± 2,7)	94,8 (± 2,8)	94,7 (± 1,9)
Summa		1 260,5	1 237,8	2 498,3	1 079,1	1 103,9	2 183,0	85,6 (± 0,8)	89,2 (± 0,7)	87,4 (± 0,6)
Eftergymnasial										
Förstagångsväljare		..	..	8,8	..	..	8,2	..	..	93,5 (± 6,8)
21-29		114,1	109,2	223,3	102,2	102,4	204,6	89,6 (± 2,4)	93,7 (± 1,9)	91,6 (± 1,6)
30-39		159,4	165,8	325,2	149,1	158,7	307,8	93,5 (± 1,7)	95,7 (± 1,3)	94,6 (± 1,1)
40-49		176,0	169,5	345,4	168,2	161,8	330,0	95,6 (± 1,3)	95,5 (± 1,3)	95,5 (± 0,9)
50-64		119,0	105,3	224,3	112,8	101,6	214,4	94,8 (± 1,7)	96,5 (± 1,5)	95,6 (± 1,1)
65-74		39,5	27,3	66,8	38,7	25,6	64,3	97,9 (± 2,4)	93,7 (± 5,0)	96,2 (± 2,5)
Summa		613,0	580,9	1 193,9	575,5	553,7	1 129,3	93,9 (± 0,8)	95,3 (± 0,7)	94,6 (± 0,5)
Övrigt										
Förstagångsväljare		..	..	..	..	..	..	..	..	..
21-29		..	..	..	..	..	..	..	..	..
30-39		..	..	..	..	..	..	..	..	..
40-49		..	..	..	..	..	..	..	..	..
50-64		..	..	..	..	..	..	..	..	..
65-74		..	..	..	..	..	..	..	..	..
Summa		..	..	14,0	..	..	10,5	..	..	75,5 (±10,5)
Samtliga		2 893,6	2 799,7	5 693,2	2 518,9	2 527,4	5 046,4	87,1 (± 0,5)	90,3 (± 0,5)	88,6 (± 0,4)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

4 Valdeltagande bland utländska medborgare vid kommunala valen 1991

Participation among aliens at the communal elections 1991

Allmän röstlängd upprättas årligen för varje valdistrikt av Skattemyndigheterna. Utländsk medborgare upptas i längden om han enligt länsstyrelsernas befolkningsregister:

- 1) den 1 juni är folkbokförd i valdistriktet
- 2) före den 1 september det år röstlängden upprättas har fyllt 17 år
- 3) har varit folkbokförd i riket den 1 november de tre åren närmast före valåret.

Av dessa personer äger de som fyller 18 år senast valdagen rösträtt vid kommunala valen, dvs landstings- och kommunfullmäktigvalen.

I samband med allmänna valen genomför SCB sedan 1976 valdeltagandeundersökningar för utländska medborgare vid kommunala valen. Syftet med undersökningarna är att belysa valdeltagandet för utländska medborgare klassificerade efter medborgarskapsland, kön, ålder, civilstånd och inkomst.

Undersökningen har genomförts på ett **urval av röstberättigade utländska medborgare** vid kommunala valen den 15 september 1991. Ramen för urvalet utgjordes av ett register över röstberättigade utländska medborgare. Grundmaterialet till detta register erhöles från länsstyrelserna.

Från ovan nämnda band drogs ett urval på ca 25 000 personer. För att öka precisionen i skattningarna indelades före urvalsdragningen samtliga utländska medborgare i olika delgrupper (strata). Indelningen i strata skedde utifrån medborgarskapsland. Strata utgjordes av medborgarskapsländerna Chile, Danmark, Finland, Grekland, Iran, Italien, Jugoslavien, Norge, Polen, Storbritannien, Turkiet, Tyskland, USA samt en grupp omfattande övriga medborgarskapsländer. Inom varje stratum drogs ett systematiskt urval. Kriteriet vid urvalsdragningen var att fördela urvalet på strata så att skattningen av valdeltagandet i vart och ett av de 13 utvalda medborgarskapsländerna skulle få ungefär samma medelfel.

Uppgifter om **valdeltagande** hämtades från **röstlängderna**. Länsstyrelserna ombesörjde detta uppgiftslämnande genom att på optiskt läsbara blanketter notera om urvalsindividerna röstat eller ej vid landstings- och/eller kommunfullmäktigvalen. Uppgifter om kön, ålder och medborgarskapsland har hämtats från registret över röstberättigade utländska medborgare, medan uppgift om civilstånd har erhållits från SCBs register över totalbefolkningen (RTB). Inkomstuppgifter har hämtats från SCBs reducerade taxeringsband (SCBTBR).

Bortfallet är försumbart eftersom det endast är fyra personer som man inte lyckats finna i röstlängderna hos länsstyrelserna.

Storleken av urvalsfelen har beräknats för variabeln andel röstande i procent av röstberättigade. För dessa procenttal har den dubbla standardavvikelsen beräknats och redovisas i tabellerna.

Skattningen $\pm$ dubbla standardavvikelsen täcker med 95 procents sannolikhet det "sanna" värdet. Resultaten blir mer osäkra ju färre observationer de grundar sig på. Därför har resultat som bedömts som alltför osäkra utelämnats och markerats med prickar (..). Celler som baseras på färre än 25 observationer har markerats på detta sätt.

Definitioner.

Ålder. Som förstagångsväljare räknas personer födda 1970-09-19 – 1973-09-15. För övriga personer gäller åldern 1991-12-31, dvs urvalspersonen klassas efter det antal år man uppnådde under 1991. Detta innebär att åldersgruppen 21-29 år eller 21-24 år **inte** innehåller de personer som uppnådde 21 år mellan 1991-09-16 och 1991-12-31. Dessa är **enbart** redovisade under gruppen förstagångsväljare.

I gruppen **ej gifta** ingår förut gifta (skilda, änklings och änkor).

Inkomst utgörs av sammanräknad inkomst för inkomståret 1990. Därvid avses summan av olika inkomstslag för en person enligt taxeringen men före avdrag för underskott i förvärvskälla och övriga allmänna avdrag (deklarationsblankettens första sida).

Tabell 4.1

Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön och medborgarskapsland
Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex and native country

Medborgar- skapsland	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Chile	4,6	4,4	9,0	2,9	2,9	5,8	63,7 (± 3,0)	66,4 (± 3,0)	65,0 (± 2,1)
Danmark	10,7	7,7	18,4	4,2	3,5	7,7	39,4 (± 2,6)	45,4 (± 3,1)	41,9 (± 2,0)
Finland	37,3	47,9	85,2	10,9	18,7	29,6	29,3 (± 2,8)	39,0 (± 2,6)	34,8 (± 1,9)
Grekland	2,7	1,6	4,3	1,0	0,6	1,6	37,4 (± 2,4)	35,7 (± 3,1)	36,8 (± 1,9)
Iran	11,1	7,1	18,1	4,5	2,9	7,4	40,9 (± 2,8)	40,5 (± 3,5)	40,8 (± 2,2)
Italien	2,2	0,9	3,2	1,0	0,4	1,4	42,6 (± 2,4)	46,1 (± 3,8)	43,7 (± 2,0)
Jugoslavien	13,2	13,6	26,8	4,1	5,2	9,3	31,1 (± 2,7)	38,4 (± 2,8)	34,8 (± 1,9)
Norge	9,2	11,2	20,4	3,9	5,4	9,3	43,0 (± 3,0)	47,8 (± 2,7)	45,6 (± 2,0)
Polen	2,4	5,9	8,3	0,7	2,2	2,9	29,9 (± 3,4)	37,9 (± 2,3)	35,6 (± 1,9)
Storbritannien	4,6	2,8	7,4	2,1	1,4	3,5	45,2 (± 2,6)	51,9 (± 3,4)	47,7 (± 2,1)
Turkiet	6,3	6,5	12,9	3,1	3,5	6,6	49,6 (± 3,0)	53,2 (± 2,9)	51,4 (± 2,1)
Tyskland	5,7	4,4	10,2	2,8	2,4	5,2	48,5 (± 2,7)	55,1 (± 3,1)	51,4 (± 2,1)
USA	2,8	2,6	5,5	1,1	1,2	2,4	40,4 (± 2,9)	45,8 (± 3,1)	43,0 (± 2,1)
Övriga	25,2	21,7	46,9	9,9	9,8	19,7	39,2 (± 2,7)	45,4 (± 3,0)	42,1 (± 2,0)
Samtliga	138,2	138,2	276,5	52,4	60,1	112,5	37,9 (± 1,0)	43,5 (± 1,1)	40,7 (± 0,8)

Tabell 4.2

Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön och ålder
Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex and age

Ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Förstagångsväljare	6,9	7,2	14,1	2,3	3,0	5,3	33,2 (± 4,3)	42,1 (± 4,9)	37,7 (± 3,3)
21 - 24	7,5	9,7	17,2	2,3	3,5	5,8	30,3 (± 3,7)	36,2 (± 4,1)	33,6 (± 2,8)
25 - 29	16,0	17,4	33,4	5,1	6,6	11,7	32,0 (± 2,6)	37,9 (± 3,0)	35,1 (± 2,0)
30 - 34	19,3	19,6	38,9	6,8	8,6	15,4	35,1 (± 2,6)	43,8 (± 2,9)	39,5 (± 2,0)
35 - 39	18,8	19,8	38,6	7,2	9,5	16,6	38,2 (± 2,8)	47,7 (± 3,1)	43,1 (± 2,1)
40 - 44	18,9	18,4	37,3	7,3	8,9	16,2	38,8 (± 3,0)	48,2 (± 3,4)	43,4 (± 2,3)
45 - 49	15,7	13,4	29,1	6,5	6,4	12,9	41,0 (± 3,4)	48,2 (± 3,9)	44,3 (± 2,6)
50 - 54	12,8	9,3	22,0	5,6	4,6	10,2	44,0 (± 3,8)	49,2 (± 4,6)	46,2 (± 2,9)
55 - 59	8,6	7,0	15,6	3,3	3,1	6,4	38,2 (± 4,5)	44,1 (± 5,1)	40,9 (± 3,4)
60 - 64	5,8	6,3	12,1	2,7	2,5	5,2	46,6 (± 5,3)	39,4 (± 5,4)	42,8 (± 3,8)
65 - 69	3,9	4,1	8,0	1,9	1,8	3,7	49,4 (± 6,3)	43,0 (± 6,4)	46,1 (± 4,5)
70 -	3,9	6,1	10,0	1,4	1,8	3,2	36,2 (± 6,2)	28,7 (± 4,4)	31,6 (± 3,6)
18 -	138,2	138,2	276,5	52,4	60,1	112,5	37,9 (± 1,0)	43,5 (± 1,1)	40,7 (± 0,8)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.3

Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön, medborgarskapsland och ålder

Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex, native country and age

Medborgar- skapsland ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Chile									
Förstagångsväljare	0,4	0,3	0,7	0,2	0,2	0,4	59,7 (±10,7)	51,7 (±11,7)	56,0 (± 7,9)
21 - 29	1,1	1,0	2,1	0,6	0,6	1,2	54,2 (± 6,2)	60,1 (± 6,6)	57,0 (± 4,6)
30 - 39	1,6	1,5	3,1	1,0	1,1	2,1	62,8 (± 5,0)	70,6 (± 4,9)	66,5 (± 3,5)
40 - 49	1,0	0,8	1,8	0,7	0,6	1,3	72,9 (± 6,1)	76,9 (± 6,2)	74,8 (± 4,3)
50 - 64	0,4	0,4	0,8	0,3	0,3	0,6	77,6 (± 9,1)	68,8 (± 9,2)	72,8 (± 6,5)
65 -	0,2	0,3	0,4	0,1	0,1	0,2	62,1 (±16,0)	48,0 (±12,6)	53,2 (±10,0)
18 -	4,6	4,4	9,0	2,9	2,9	5,8	63,7 (± 3,0)	66,4 (± 3,0)	65,0 (± 2,1)
Danmark									
Förstagångsväljare	0,5	0,5	0,9	0,2	0,2	0,3	33,3 (±11,9)	37,3 (±12,5)	35,2 (± 8,6)
21 - 29	1,5	1,5	3,0	0,4	0,6	1,1	29,1 (± 6,4)	42,7 (± 7,1)	35,7 (± 4,8)
30 - 39	2,2	1,6	3,8	0,9	0,7	1,6	40,7 (± 5,8)	45,1 (± 6,8)	42,5 (± 4,4)
40 - 49	2,3	1,6	3,9	1,1	0,8	1,9	46,2 (± 5,7)	54,3 (± 7,0)	49,4 (± 4,4)
50 - 64	2,6	1,6	4,3	1,0	0,8	1,8	39,3 (± 5,3)	48,1 (± 6,8)	42,7 (± 4,2)
65 -	1,6	1,0	2,5	0,6	0,3	0,9	39,2 (± 6,8)	34,6 (± 8,5)	37,5 (± 5,3)
18 -	10,7	7,7	18,4	4,2	3,5	7,7	39,4 (± 2,6)	45,4 (± 3,1)	41,9 (± 2,0)
Finland									
Förstagångsväljare	1,5	2,3	3,8	0,3	0,9	1,2	23,1 (±13,0)	38,7 (±12,0)	32,7 (± 9,0)
21 - 29	2,9	7,5	10,5	0,4	2,2	2,6	12,8 (± 7,3)	29,5 (± 6,2)	24,8 (± 5,0)
30 - 39	8,4	12,3	20,7	1,9	4,9	6,8	22,8 (± 5,4)	39,6 (± 5,2)	32,7 (± 3,9)
40 - 49	12,5	14,1	26,6	3,9	6,1	10,0	31,0 (± 4,9)	43,4 (± 5,0)	37,6 (± 3,5)
50 - 64	9,8	8,6	18,5	3,5	3,7	7,2	35,6 (± 5,7)	42,4 (± 6,3)	38,8 (± 4,3)
65 -	2,1	3,1	5,2	0,9	0,9	1,8	42,9 (±12,8)	30,9 (± 9,9)	35,8 (± 7,9)
18 -	37,3	47,9	85,2	10,9	18,7	29,6	29,3 (± 2,8)	39,0 (± 2,6)	34,8 (± 1,9)
Grekland									
Förstagångsväljare	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	36,0 (±10,7)	35,7 (±11,6)	35,9 (± 7,9)
21 - 29	0,8	0,4	1,1	0,3	0,1	0,4	33,2 (± 4,4)	30,5 (± 6,1)	32,3 (± 3,6)
30 - 39	0,8	0,4	1,2	0,3	0,2	0,5	35,5 (± 4,4)	42,5 (± 6,3)	38,0 (± 3,6)
40 - 49	0,5	0,2	0,7	0,2	0,1	0,3	42,9 (± 5,8)	50,0 (± 8,6)	45,1 (± 4,8)
50 - 64	0,5	0,3	0,7	0,2	0,1	0,3	46,0 (± 5,9)	34,0 (± 7,6)	41,8 (± 4,7)
65 -	0,1	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	13,3 (± 9,8)	16,2 (± 7,0)	15,3 (± 5,7)
18 -	2,7	1,6	4,3	1,0	0,6	1,6	37,4 (± 2,4)	35,7 (± 3,1)	36,8 (± 1,9)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.3 (forts)

Medborgar- skapsland ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Iran									
Förstagångsväljare	0,5	..	0,8	0,2	..	0,3	36,0 (±12,7)	..	40,3 (±10,8)
21 - 29	3,3	2,0	5,3	1,1	0,7	1,8	32,8 (± 4,9)	36,4 (± 6,6)	34,1 (± 4,0)
30 - 39	4,8	2,9	7,7	2,0	1,4	3,4	41,9 (± 4,3)	48,3 (± 5,7)	44,3 (± 3,5)
40 - 49	1,6	0,9	2,5	0,9	0,4	1,3	55,2 (± 7,5)	41,2 (±10,0)	50,2 (± 6,0)
50 - 64	0,5	0,8	1,3	0,2	0,2	0,4	41,9 (±14,0)	23,7 (± 9,1)	30,3 (± 7,9)
65 -	0,3	0,3	0,6	0,1	0,1	0,2	45,2 (±16,7)	27,6 (±15,5)	36,7 (±11,6)
18 -	11,1	7,1	18,1	4,5	2,9	7,4	40,9 (± 2,8)	40,5 (± 3,5)	40,8 (± 2,2)
Italien									
Förstagångsväljare	0,1	..	0,1	0,0	..	0,0	45,5 (±13,0)	..	38,5 (±10,1)
21 - 29	0,3	0,2	0,5	0,1	0,1	0,2	29,1 (± 6,0)	35,2 (± 7,5)	31,7 (± 4,7)
30 - 39	0,5	0,2	0,7	0,2	0,1	0,3	34,9 (± 5,2)	51,1 (± 7,7)	40,2 (± 4,3)
40 - 49	0,6	0,1	0,7	0,3	0,1	0,3	47,7 (± 4,8)	53,6 (±10,0)	48,8 (± 4,4)
50 - 64	0,7	0,2	0,8	0,3	0,1	0,4	47,2 (± 4,5)	55,6 (± 8,3)	49,1 (± 4,0)
65 -	0,2	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	51,4 (± 8,7)	40,7 (±10,0)	46,9 (± 6,6)
18 -	2,2	0,9	3,2	1,0	0,4	1,4	42,6 (± 2,4)	46,1 (± 3,8)	43,7 (± 2,0)
Jugoslavien									
Förstagångsväljare	0,9	1,1	2,0	0,2	0,5	0,7	25,7 (± 9,8)	43,0 (±10,0)	35,3 (± 7,2)
21 - 29	1,6	2,2	3,7	0,3	0,6	0,9	20,0 (± 6,7)	27,7 (± 6,4)	24,5 (± 4,7)
30 - 39	2,6	3,5	6,1	0,7	1,4	2,0	25,5 (± 5,7)	39,1 (± 5,5)	33,3 (± 4,0)
40 - 49	3,9	3,3	7,2	1,3	1,5	2,8	32,4 (± 5,0)	45,7 (± 5,7)	38,5 (± 3,8)
50 - 64	3,9	2,5	6,4	1,5	1,0	2,5	38,3 (± 5,2)	39,6 (± 6,5)	38,8 (± 4,0)
65 -	0,4	1,0	1,4	0,2	0,3	0,4	43,3 (±17,0)	26,6 (± 9,3)	31,2 (± 8,3)
18 -	13,2	13,6	26,8	4,1	5,2	9,3	31,1 (± 2,7)	38,4 (± 2,8)	34,8 (± 1,9)
Norge									
Förstagångsväljare	0,5	0,5	0,9	0,1	0,2	0,3	30,4 (±12,6)	44,7 (±13,5)	37,6 (± 9,3)
21 - 29	1,6	1,9	3,5	0,6	0,8	1,4	37,0 (± 7,0)	42,6 (± 6,5)	40,1 (± 4,8)
30 - 39	2,0	2,6	4,6	0,8	1,4	2,1	39,8 (± 6,4)	51,5 (± 5,7)	46,5 (± 4,3)
40 - 49	1,9	2,5	4,5	0,9	1,3	2,2	46,4 (± 6,6)	52,3 (± 5,8)	49,8 (± 4,4)
50 - 64	2,0	2,3	4,3	1,0	1,1	2,1	48,8 (± 6,5)	48,1 (± 6,1)	48,4 (± 4,4)
65 -	1,2	1,4	2,6	0,6	0,5	1,1	45,6 (± 8,3)	40,3 (± 7,7)	42,8 (± 5,7)
18 -	9,2	11,2	20,4	3,9	5,4	9,3	43,0 (± 3,0)	47,8 (± 2,7)	45,6 (± 2,0)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.3 (forts)

Medborgar- skapsland Ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Polen									
Förstagångsväljare	0,2	0,2	0,4	0,1	0,0	0,1	47,6 (±13,3)	25,0 (±11,3)	36,0 (± 8,9)
21 - 29	0,4	0,8	1,2	0,1	0,2	0,3	19,6 (± 6,8)	26,4 (± 5,8)	23,9 (± 4,4)
30 - 39	0,9	2,2	3,1	0,2	0,8	1,0	24,0 (± 5,3)	36,8 (± 3,7)	33,2 (± 3,1)
40 - 49	0,6	1,5	2,1	0,2	0,6	0,8	36,6 (± 7,3)	42,9 (± 4,6)	41,2 (± 3,9)
50 - 64	0,2	0,6	0,9	0,1	0,3	0,4	36,0 (±11,7)	45,8 (± 7,2)	43,3 (± 6,1)
65 -	0,1	0,5	0,7	0,1	0,2	0,3	40,0 (±15,4)	40,2 (± 7,7)	40,1 (± 6,9)
18 -	2,4	5,9	8,3	0,7	2,2	2,9	29,9 (± 3,4)	37,9 (± 2,3)	35,6 (± 1,9)
Storbritannien									
Förstagångsväljare	0,2	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	32,1 (±11,0)	42,4 (±14,8)	36,0 (± 8,9)
21 - 29	0,8	0,6	1,3	0,3	0,2	0,5	36,1 (± 6,1)	44,2 (± 7,5)	39,4 (± 4,8)
30 - 39	1,3	0,8	2,2	0,6	0,4	1,0	43,1 (± 4,8)	47,6 (± 6,2)	44,8 (± 3,8)
40 - 49	1,3	0,7	2,1	0,7	0,5	1,1	50,5 (± 4,9)	63,5 (± 6,4)	55,0 (± 3,9)
50 - 64	0,8	0,4	1,2	0,4	0,2	0,6	53,4 (± 6,5)	54,7 (± 8,8)	53,9 (± 5,2)
65 -	0,2	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	43,2 (±14,0)	48,1 (±16,5)	45,3 (±10,7)
18 -	4,6	2,8	7,4	2,1	1,4	3,5	45,2 (± 2,6)	51,9 (± 3,4)	47,7 (± 2,1)
Turkiet									
Förstagångsväljare	0,5	0,5	1,0	0,2	0,3	0,4	37,8 (±10,2)	50,7 (±10,4)	44,3 (± 7,4)
21 - 29	1,6	2,1	3,7	0,7	1,1	1,8	47,2 (± 5,9)	51,4 (± 5,1)	49,6 (± 3,9)
30 - 39	2,2	1,9	4,0	1,2	1,1	2,3	55,0 (± 5,0)	56,3 (± 5,4)	55,6 (± 3,7)
40 - 49	1,0	0,8	1,8	0,5	0,5	1,0	52,1 (± 7,6)	64,2 (± 7,9)	57,6 (± 5,5)
50 - 64	1,0	0,7	1,7	0,5	0,3	0,8	48,2 (± 7,6)	44,3 (± 8,7)	46,6 (± 5,7)
65 -	..	0,5	0,6	..	0,2	0,3	..	45,6 (±10,9)	41,3 (± 9,3)
18 -	6,3	6,5	12,9	3,1	3,5	6,6	49,6 (± 3,0)	53,2 (± 2,9)	51,4 (± 2,1)
Tyskland									
Förstagångsväljare	0,3	0,3	0,5	0,1	0,1	0,3	47,9 (±12,8)	45,1 (±12,4)	46,5 (± 8,9)
21 - 29	1,0	0,8	1,8	0,4	0,4	0,9	42,5 (± 6,5)	51,3 (± 7,2)	46,5 (± 4,9)
30 - 39	0,8	0,8	1,6	0,3	0,5	0,8	44,0 (± 7,4)	54,3 (± 7,2)	49,3 (± 5,2)
40 - 49	1,6	0,7	2,3	0,8	0,5	1,3	49,8 (± 5,2)	64,1 (± 7,5)	54,2 (± 4,3)
50 - 64	1,8	1,3	3,1	1,0	0,7	1,7	52,4 (± 4,9)	57,0 (± 5,8)	54,3 (± 3,7)
65 -	0,3	0,5	0,8	0,1	0,3	0,4	48,9 (±12,9)	51,0 (± 9,0)	50,3 (± 7,4)
18 -	5,7	4,4	10,2	2,8	2,4	5,2	48,5 (± 2,7)	55,1 (± 3,1)	51,4 (± 2,1)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.3 (forts)

Medborgar- skapsland ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
USA									
Förstagångsväljare	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	34,5 (±14,8)	27,6 (±13,9)	31,0 (±10,2)
21 - 29	0,6	0,5	1,1	0,2	0,2	0,4	28,9 (± 5,9)	42,1 (± 6,7)	35,2 (± 4,5)
30 - 39	0,9	0,8	1,7	0,3	0,4	0,7	38,1 (± 5,2)	48,7 (± 5,5)	43,3 (± 3,8)
40 - 49	0,6	0,5	1,2	0,4	0,3	0,6	55,4 (± 6,2)	54,1 (± 6,9)	54,8 (± 4,6)
50 - 64	0,4	0,3	0,7	0,2	0,2	0,3	51,5 (± 8,3)	50,6 (± 9,1)	51,1 (± 6,1)
65 -	0,3	0,3	0,6	0,1	0,1	0,2	23,9 (± 8,5)	32,2 (± 8,4)	28,5 (± 6,0)
18 -	2,8	2,6	5,5	1,1	1,2	2,4	40,4 (± 2,9)	45,8 (± 3,1)	43,0 (± 2,1)
ÖVRIGA									
Förstagångsväljare	1,2	0,9	2,1	0,4	0,4	0,8	33,9 (±12,1)	46,5 (±14,6)	39,4 (± 9,4)
21 - 29	6,0	5,7	11,7	1,9	2,2	4,1	32,1 (± 5,4)	38,0 (± 5,7)	35,0 (± 3,9)
30 - 39	9,3	7,7	17,0	3,6	3,8	7,5	38,8 (± 4,5)	49,7 (± 5,1)	43,8 (± 3,4)
40 - 49	5,2	3,9	9,1	2,1	1,9	4,0	39,3 (± 6,0)	50,0 (± 7,1)	43,8 (± 4,6)
50 - 64	2,7	2,4	5,1	1,5	1,2	2,7	55,6 (± 8,5)	48,6 (± 9,1)	52,3 (± 6,2)
65 -	0,8	1,1	1,9	0,4	0,3	0,7	48,6 (±15,7)	28,6 (±12,4)	37,2 (±10,0)
18 -	25,2	21,7	46,9	9,9	9,8	19,7	39,2 (± 2,7)	45,4 (± 3,0)	42,1 (± 2,0)
SAMTLIGA	138,2	138,2	276,5	52,4	60,1	112,5	37,9 (± 1,0)	43,5 (± 1,1)	40,7 (± 0,8)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.4

Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön, civilstånd och ålder

Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex, marital status and age

Civilstånd Ålder	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Gifta									
Förstagångsväljare	2,2	2,2	4,4	0,8	1,1	1,9	36,1 (+ 8,3)	48,1 (+ 8,7)	42,1 (+ 6,1)
21 - 29	6,3	13,1	19,3	2,3	5,4	7,7	37,0 (+ 4,1)	41,4 (+ 3,3)	40,0 (+ 2,6)
30 - 39	23,0	30,3	53,3	9,9	14,4	24,3	43,0 (+ 2,4)	47,5 (+ 2,3)	45,6 (+ 1,7)
40 - 49	27,0	28,3	55,2	11,4	13,9	25,3	42,3 (+ 2,5)	49,1 (+ 2,7)	45,8 (+ 1,8)
50 - 64	23,0	20,5	43,5	10,5	9,2	19,6	45,6 (+ 2,7)	44,7 (+ 3,0)	45,1 (+ 2,0)
65 -	6,7	9,4	16,1	2,9	3,3	6,2	43,9 (+ 4,8)	34,8 (+ 3,9)	38,6 (+ 3,1)
18 -	88,2	103,7	191,9	37,9	47,2	85,0	42,9 (+ 1,3)	45,5 (+ 1,3)	44,3 (+ 0,9)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	4,7	5,0	9,7	1,5	2,0	3,5	31,8 (+ 4,9)	39,5 (+ 5,9)	35,8 (+ 3,9)
21 - 29	17,3	14,1	31,4	5,1	4,7	9,8	29,5 (+ 2,5)	33,5 (+ 3,5)	31,3 (+ 2,1)
30 - 39	15,1	9,1	24,2	4,1	3,6	7,7	26,9 (+ 3,0)	40,0 (+ 4,9)	31,8 (+ 2,7)
40 - 49	7,7	3,5	11,1	2,4	1,4	3,8	30,9 (+ 5,0)	40,7 (+ 8,6)	34,0 (+ 4,4)
50 - 64	4,2	2,0	6,2	1,1	0,9	2,1	27,3 (+ 6,4)	47,4 (+ 11,2)	33,8 (+ 5,8)
65 -	1,1	0,9	2,0	0,4	0,3	0,7	36,0 (+ 12,7)	31,0 (+ 12,7)	33,8 (+ 9,1)
18 -	50,1	34,5	84,6	14,6	13,0	27,5	29,1 (+ 1,6)	37,6 (+ 2,4)	32,5 (+ 1,4)
Samtliga	138,2	138,2	276,5	52,4	60,1	112,5	37,9 (+ 1,0)	43,5 (+ 1,1)	40,7 (+ 0,8)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.5

Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön, medborgarskapsland, civilstånd och ålder

Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex, native country, marital status and age

Medborgar- skapsland Civilstånd	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Chile									
Gifta									
Förstagångsväljare	..	..	0,2	..	..	0,1	..	..	57,1 (+13,6)
21 - 29	0,4	0,6	1,0	0,2	0,3	0,6	54,4 (+10,7)	56,9 (+ 8,4)	55,9 (+ 6,6)
30 - 39	1,2	1,3	2,5	0,8	0,9	1,8	68,2 (+ 5,6)	71,2 (+ 5,3)	69,7 (+ 3,9)
40 - 49	0,8	0,7	1,5	0,6	0,6	1,2	75,0 (+ 6,4)	76,3 (+ 6,6)	75,6 (+ 4,6)
50 - 64	0,4	0,4	0,8	0,3	0,3	0,6	78,5 (+ 9,1)	72,6 (+ 9,3)	75,4 (+ 6,5)
65 -	0,2	0,2	0,4	0,1	0,1	0,2	60,7 (+16,4)	46,5 (+13,5)	52,1 (+10,5)
18 -	3,0	3,4	6,5	2,1	2,3	4,4	68,6 (+ 3,5)	67,8 (+ 3,4)	68,1 (+ 2,4)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	0,3	0,2	0,5	0,2	0,1	0,3	62,5 (+12,4)	45,7 (+15,0)	55,4 (+ 9,7)
21 - 29	0,7	0,4	1,1	0,4	0,2	0,6	54,1 (+ 7,7)	65,6 (+10,6)	57,9 (+ 6,3)
30 - 39	0,4	0,2	0,6	0,2	0,2	0,3	45,7 (+10,6)	67,5 (+13,2)	53,6 (+ 8,5)
40 - 49	0,1	..	0,2	0,1	..	0,2	61,5 (+17,0)	..	69,0 (+12,7)
50 - 64	..	..	..	..	..	..	..	..	..
65 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	1,6	0,9	2,5	0,9	0,6	1,4	54,3 (+ 5,3)	61,5 (+ 6,7)	57,0 (+ 4,2)
SAMTLIGA	4,6	4,4	9,0	2,9	2,9	5,8	63,7 (+ 3,0)	66,4 (+ 3,0)	65,0 (+ 2,1)
Danmark									
Gifta									
Förstagångsväljare	..	..	0,2	..	..	0,1	..	..	35,7 (+16,7)
21 - 29	0,3	0,5	0,7	0,1	0,2	0,3	31,3 (+15,1)	45,1 (+12,9)	39,8 (+ 9,9)
30 - 39	1,1	1,2	2,3	0,6	0,5	1,1	50,8 (+ 8,2)	42,3 (+ 8,0)	46,5 (+ 5,7)
40 - 49	1,9	1,4	3,3	0,9	0,7	1,7	49,1 (+ 6,3)	53,8 (+ 7,4)	51,1 (+ 4,8)
50 - 64	2,2	1,6	3,8	0,9	0,7	1,7	42,5 (+ 5,8)	47,2 (+ 7,0)	44,4 (+ 4,5)
65 -	1,2	0,9	2,1	0,5	0,3	0,8	43,1 (+ 7,8)	36,4 (+ 8,9)	40,3 (+ 5,9)
18 -	6,9	5,6	12,5	3,1	2,6	5,7	45,1 (+ 3,3)	45,8 (+ 3,7)	45,4 (+ 2,5)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	0,4	0,3	0,7	0,1	0,1	0,2	35,0 (+13,9)	35,1 (+14,5)	35,1 (+10,0)
21 - 29	1,2	1,0	2,3	0,4	0,4	0,8	28,6 (+ 7,1)	41,6 (+ 8,6)	34,4 (+ 5,5)
30 - 39	1,1	0,5	1,5	0,3	0,2	0,6	29,7 (+ 7,8)	51,9 (+12,8)	36,5 (+ 6,8)
40 - 49	0,4	..	0,6	0,1	..	0,2	33,3 (+12,6)	..	40,3 (+11,1)
50 - 64	0,4	..	0,5	0,1	..	0,2	22,9 (+11,2)	..	29,8 (+11,2)
65 -	0,3	..	0,4	0,1	..	0,1	25,6 (+12,9)	..	23,4 (+11,4)
18 -	3,9	2,1	6,0	1,1	0,9	2,1	29,1 (+ 4,0)	44,1 (+ 5,9)	34,4 (+ 3,4)
SAMTLIGA	10,7	7,7	18,4	4,2	3,5	7,7	39,4 (+ 2,6)	45,4 (+ 3,1)	41,9 (+ 2,0)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.5 (forts)

Medborgarskapsland Civilstånd	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Finland									
Gifta									
Förstagångsväljare	..	..	1,2	..	..	0,5	..	..	39,4 (+16,5)
21 - 29	..	2,0	2,5	..	0,7	0,8	..	35,2 (+12,6)	30,3 (+10,9)
30 - 39	3,4	7,4	10,8	1,0	3,2	4,2	30,3 (+9,4)	42,6 (+6,8)	38,8 (+5,6)
40 - 49	8,3	11,7	20,0	2,7	5,2	8,0	32,7 (+6,1)	44,7 (+5,5)	39,7 (+4,1)
50 - 64	7,6	7,4	15,0	3,0	3,1	6,1	39,8 (+6,7)	41,8 (+6,8)	40,8 (+4,8)
65 -	1,7	2,8	4,5	0,8	0,9	1,6	43,5 (+14,1)	31,1 (+10,4)	35,8 (+8,5)
18 -	22,0	32,0	54,0	7,8	13,3	21,1	35,3 (+3,8)	41,7 (+3,3)	39,1 (+2,5)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	..	1,7	2,6	..	0,6	0,8	..	37,8 (+14,0)	29,4 (+10,7)
21 - 29	2,5	5,5	8,0	0,3	1,5	1,8	13,6 (+8,2)	27,4 (+7,1)	23,1 (+5,6)
30 - 39	5,1	4,9	10,0	0,9	1,7	2,6	17,8 (+6,4)	34,9 (+8,1)	26,1 (+5,2)
40 - 49	4,2	2,3	6,6	1,2	0,9	2,0	27,7 (+8,2)	37,1 (+11,9)	31,0 (+6,8)
50 - 64	2,3	1,2	3,5	0,5	0,6	1,1	21,7 (+10,3)	45,5 (+16,8)	30,1 (+9,2)
65 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	15,3	15,9	31,2	3,2	5,4	8,5	20,7 (+3,9)	33,6 (+4,4)	27,3 (+3,0)
SAMTLIGA	37,3	47,9	85,2	10,9	18,7	29,6	29,3 (+2,8)	39,0 (+2,6)	34,8 (+1,9)
Grekland									
Gifta									
Förstagångsväljare	..	..	0,1	..	..	0,0	..	..	30,8 (+14,2)
21 - 29	0,2	0,2	0,4	0,1	0,1	0,1	33,3 (+9,3)	37,8 (+8,4)	35,9 (+6,3)
30 - 39	0,5	0,3	0,9	0,2	0,2	0,4	44,4 (+5,7)	46,9 (+6,9)	45,4 (+4,4)
40 - 49	0,4	0,2	0,6	0,2	0,1	0,3	44,7 (+6,4)	50,0 (+8,6)	46,6 (+5,1)
50 - 64	0,4	0,3	0,7	0,2	0,1	0,3	47,7 (+6,3)	32,6 (+7,6)	42,0 (+4,9)
65 -	0,1	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	13,8 (+10,1)	16,2 (+7,0)	15,5 (+5,8)
18 -	1,6	1,3	2,9	0,7	0,5	1,2	42,3 (+3,2)	38,2 (+3,5)	40,5 (+2,4)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	40,0 (+13,0)	35,5 (+13,5)	37,9 (+9,4)
21 - 29	0,6	0,2	0,7	0,2	0,0	0,2	33,2 (+5,0)	20,3 (+8,2)	30,4 (+4,4)
30 - 39	0,3	0,1	0,3	0,0	0,0	0,1	18,4 (+6,1)	20,0 (+12,6)	18,7 (+5,5)
40 - 49	0,1	..	0,1	0,0	..	0,0	34,4 (+13,2)	..	34,4 (+13,2)
50 - 64	..	..	..	..	..	..	..	..	..
65 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	1,1	0,3	1,4	0,3	0,1	0,4	30,2 (+3,6)	25,6 (+6,3)	29,2 (+3,1)
SAMTLIGA	2,7	1,6	4,3	1,0	0,6	1,6	37,4 (+2,4)	35,7 (+3,1)	36,8 (+1,9)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.5 (forts)

Medborgarskapsland Civilstånd	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Man	Kvinnor	Summa	Man	Kvinnor	Summa	Man	Kvinnor	Summa
Jugoslavien									
Gifta									
Förstagångsväljare	0,3	0,4	0,7	0,1	0,2	0,2	22,2 (±15,0)	46,4 (±17,7)	34,5 (±12,1)
21 - 29	0,6	1,4	2,0	0,2	0,4	0,6	25,5 (±12,0)	31,2 (± 8,3)	29,5 (± 6,9)
30 - 39	2,2	3,2	5,4	0,6	1,2	1,8	27,3 (± 6,3)	38,0 (± 5,7)	33,6 (± 4,3)
40 - 49	3,5	3,2	6,8	1,2	1,5	2,7	33,6 (± 5,3)	46,3 (± 5,8)	39,7 (± 4,0)
50 - 64	3,6	2,4	6,0	1,4	0,9	2,3	37,8 (± 5,4)	38,0 (± 6,6)	37,9 (± 4,2)
65 -	0,4	0,9	1,3	0,2	0,3	0,4	43,3 (±17,0)	28,0 (± 9,7)	32,4 (± 8,6)
18 -	10,6	11,5	22,1	3,5	4,5	8,0	33,2 (± 3,0)	39,0 (± 3,0)	36,2 (± 2,1)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	0,5	0,7	1,3	0,2	0,3	0,5	27,9 (±12,9)	41,4 (±12,2)	35,6 (± 9,0)
21 - 29	1,0	0,8	1,8	0,2	0,2	0,3	16,7 (± 7,9)	21,9 (± 9,7)	19,0 (± 6,2)
30 - 39	0,4	..	0,7	0,1	..	0,2	15,6 (±12,1)	..	30,9 (±11,7)
40 - 49	0,3	..	0,4	0,1	..	0,1	19,2 (±14,5)	..	20,6 (±13,0)
50 - 64	0,3	..	0,4	0,1	..	0,2	44,0 (±18,7)	..	51,4 (±15,9)
65 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	2,6	2,1	4,6	0,6	0,7	1,3	22,5 (± 5,5)	35,3 (± 7,0)	28,3 (± 4,4)
SAMTLIGA	13,2	13,6	26,8	4,1	5,2	9,3	31,1 (± 2,7)	38,4 (± 2,8)	34,8 (± 1,9)
Norge									
Gifta									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	0,3	0,5	0,8	0,1	0,3	0,4	53,8 (±18,2)	47,3 (±12,5)	49,4 (±10,3)
30 - 39	1,0	1,8	2,8	0,4	0,9	1,3	39,4 (± 9,1)	51,9 (± 6,8)	47,5 (± 5,5)
40 - 49	1,4	2,3	3,7	0,7	1,2	1,9	49,3 (± 7,7)	54,1 (± 6,1)	52,3 (± 4,8)
50 - 64	1,8	2,2	3,9	0,9	1,1	2,0	52,5 (± 6,9)	49,1 (± 6,3)	50,6 (± 4,7)
65 -	1,1	1,2	2,3	0,5	0,5	1,0	47,3 (± 8,8)	43,0 (± 8,4)	45,1 (± 6,1)
18 -	5,6	8,1	13,7	2,7	4,0	6,7	47,6 (± 3,9)	49,8 (± 3,2)	48,9 (± 2,5)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	0,4	0,3	0,7	0,1	0,2	0,3	37,8 (±14,8)	50,0 (±15,9)	43,7 (±10,9)
21 - 29	1,4	1,4	2,8	0,5	0,6	1,0	33,8 (± 7,5)	40,8 (± 7,7)	37,4 (± 5,4)
30 - 39	1,0	0,8	1,8	0,4	0,4	0,8	40,2 (± 9,0)	50,6 (±10,2)	44,9 (± 6,8)
40 - 49	0,5	0,3	0,8	0,2	0,1	0,3	38,0 (±12,8)	37,9 (±16,7)	38,0 (±10,1)
50 - 64	0,3	..	0,4	0,1	..	0,1	23,1 (±15,4)	..	24,3 (±13,1)
65 -	..	..	0,3	..	..	0,1	..	..	25,8 (±14,6)
18 -	3,6	3,1	6,7	1,3	1,3	2,6	35,7 (± 4,6)	42,6 (± 5,2)	38,9 (± 3,5)
SAMTLIGA	9,2	11,2	20,4	3,9	5,4	9,3	43,0 (± 3,0)	47,8 (± 2,7)	45,6 (± 2,0)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.5 (forts)

Medborgar- skapsland Civilstånd	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Man	Kvinnor	Summa	Man	Kvinnor	Summa	Man	Kvinnor	Summa
Polen									
Gifta									
Förstagångsväljare	..	..	0,1	..	..	0,1	..	..	46,4 (±16,3)
21 - 29	0,2	0,6	0,8	0,0	0,2	0,2	15,8 (±10,2)	26,6 (± 6,5)	24,3 (± 5,6)
30 - 39	0,7	2,1	2,8	0,2	0,8	1,0	25,0 (± 5,8)	37,4 (± 3,8)	34,3 (± 3,2)
40 - 49	0,5	1,5	2,0	0,2	0,6	0,8	38,8 (± 7,8)	42,6 (± 4,7)	41,6 (± 4,0)
50 - 64	0,2	0,6	0,8	0,1	0,3	0,4	38,3 (±12,2)	44,6 (± 7,3)	43,0 (± 6,3)
65 -	0,1	0,5	0,6	0,0	0,2	0,3	40,7 (±16,3)	40,3 (± 7,8)	40,4 (± 7,0)
18 -	1,8	5,4	7,2	0,6	2,1	2,7	32,2 (± 4,0)	38,5 (± 2,4)	37,0 (± 2,1)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	0,1	0,1	0,3	0,0	0,0	0,1	36,7 (±15,2)	25,0 (±14,1)	31,0 (±10,5)
21 - 29	0,3	0,2	0,4	0,1	0,0	0,1	21,9 (± 8,9)	25,7 (±12,8)	23,2 (± 7,3)
30 - 39	0,1	0,1	0,3	0,0	0,0	0,1	18,8 (±11,9)	25,9 (±14,6)	22,0 (± 9,3)
40 - 49	..	..	..	..	..	..	..	..	..
50 - 64	..	..	..	..	..	..	..	..	..
65 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	0,6	0,5	1,1	0,2	0,1	0,3	23,8 (± 6,1)	30,1 (± 7,8)	26,4 (± 4,8)
SAMTLIGA	2,4	5,9	8,3	0,7	2,2	2,9	29,9 (± 3,4)	37,9 (± 2,3)	35,6 (± 1,9)
Storbritannien									
Gifta									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	0,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,2	40,0 (±12,6)	57,1 (±14,4)	47,5 (± 9,6)
30 - 39	0,8	0,6	1,4	0,4	0,3	0,7	50,0 (± 6,3)	55,5 (± 7,3)	52,3 (± 4,8)
40 - 49	1,1	0,7	1,8	0,6	0,4	1,0	51,9 (± 5,3)	64,8 (± 6,5)	56,7 (± 4,1)
50 - 64	0,7	0,4	1,1	0,4	0,2	0,6	54,3 (± 6,7)	55,6 (± 9,0)	54,7 (± 5,4)
65 -	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	45,5 (±14,9)	48,0 (±17,2)	46,6 (±11,3)
18 -	3,1	2,0	5,0	1,5	1,1	2,7	50,5 (± 3,2)	58,5 (± 4,0)	53,6 (± 2,5)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	0,2	..	0,3	0,1	..	0,1	31,6 (±13,0)	..	33,9 (±10,3)
21 - 29	0,6	0,4	1,0	0,2	0,2	0,4	34,8 (± 7,0)	39,4 (± 8,7)	36,6 (± 5,4)
30 - 39	0,5	0,2	0,8	0,2	0,1	0,2	32,5 (± 7,3)	26,9 (±10,6)	30,9 (± 6,0)
40 - 49	0,2	..	0,2	0,1	..	0,1	42,2 (±12,7)	..	41,5 (±11,6)
50 - 64	..	..	..	..	..	..	..	..	..
65 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	1,5	0,8	2,3	0,5	0,3	0,8	34,7 (± 4,3)	35,7 (± 6,1)	35,0 (± 3,5)
SAMTLIGA	4,6	2,8	7,4	2,1	1,4	3,5	45,2 (± 2,6)	51,9 (± 3,4)	47,7 (± 2,1)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.5 (forts)

Medborgarskapsland Civilstånd	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Irland									
Gitta									
Förstagångsväljare	0,2	0,3	0,5	0,1	0,1	0,2	52,0 (+18,1)	48,8 (+13,8)	50,0 (+11,0)
21 - 29	1,2	1,8	3,0	0,6	1,0	1,6	53,2 (+ 6,9)	53,2 (+ 5,5)	53,2 (+ 4,3)
30 - 39	2,0	1,9	3,8	1,1	1,0	2,1	55,4 (+ 5,3)	56,2 (+ 5,4)	55,8 (+ 3,8)
40 - 49	0,9	0,8	1,7	0,5	0,5	1,0	52,2 (+ 7,8)	64,2 (+ 7,9)	57,8 (+ 5,6)
50 - 64	0,9	0,7	1,6	0,5	0,3	0,8	49,3 (+ 7,7)	45,5 (+ 9,0)	47,7 (+ 5,8)
65 -	..	0,5	0,6	..	0,2	0,2	..	44,8 (+11,0)	40,0 (+ 9,3)
18 -	5,3	5,9	11,2	2,8	3,2	6,0	52,3 (+ 3,2)	53,9 (+ 3,1)	53,1 (+ 2,2)
Ej gitta									
Förstagångsväljare	0,3	0,2	0,6	0,1	0,1	0,2	30,6 (+11,9)	53,1 (+16,0)	39,5 (+ 9,8)
21 - 29	0,4	0,3	0,7	0,1	0,1	0,3	30,6 (+10,6)	41,3 (+13,1)	35,2 (+ 8,3)
30 - 39	0,2	..	0,2	0,1	..	0,1	51,6 (+16,2)	..	52,9 (+15,5)
40 - 49	..	..	..	..	..	..	..	..	..
50 - 64	..	..	..	..	..	..	..	..	..
65 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	1,0	0,6	1,6	0,4	0,3	0,6	35,5 (+ 7,0)	46,0 (+ 9,7)	39,3 (+ 5,7)
SAMTLIGA	6,3	6,5	12,9	3,1	3,5	6,6	49,6 (+ 3,0)	53,2 (+ 2,9)	51,4 (+ 2,1)
Tyskland									
Gitta									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	52,8 (+14,8)	53,6 (+11,8)
21 - 29	..	0,2	0,3	..	0,1	0,2	..	61,6 (+ 8,7)	56,7 (+ 6,9)
30 - 39	0,4	0,5	0,9	0,2	0,3	0,5	49,2 (+11,0)	..	..
40 - 49	1,4	0,6	2,0	0,7	0,4	1,1	49,0 (+ 5,6)	64,7 (+ 7,9)	54,0 (+ 4,6)
50 - 64	1,6	1,1	2,7	0,9	0,6	1,5	53,2 (+ 5,2)	55,9 (+ 6,2)	54,3 (+ 4,0)
65 -	0,2	0,4	0,7	0,1	0,2	0,3	48,9 (+13,2)	50,0 (+ 9,9)	49,6 (+ 7,9)
18 -	3,8	3,0	6,8	1,9	1,7	3,6	51,1 (+ 3,4)	57,5 (+ 3,8)	53,9 (+ 2,5)
Ej gitta									
Förstagångsväljare	0,2	0,2	0,4	0,1	0,1	0,2	45,5 (+15,4)	46,5 (+13,5)	46,1 (+10,1)
21 - 29	0,9	0,6	1,5	0,4	0,3	0,7	41,0 (+ 6,9)	50,9 (+ 8,2)	45,1 (+ 5,3)
30 - 39	0,4	0,3	0,7	0,2	0,1	0,3	39,5 (+10,0)	40,4 (+12,1)	39,8 (+ 7,7)
40 - 49	0,3	..	0,3	0,1	..	0,2	54,3 (+13,0)	..	55,2 (+11,6)
50 - 64	0,2	..	0,3	0,1	..	0,2	45,9 (+14,5)	..	54,1 (+11,3)
65 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	2,0	1,5	3,4	0,8	0,7	1,6	43,4 (+ 4,7)	50,2 (+ 5,5)	46,3 (+ 3,6)
SAMTLIGA	5,7	4,4	10,2	2,8	2,4	5,2	48,5 (+ 2,7)	55,1 (+ 3,1)	51,4 (+ 2,1)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.5 (forts)

Medborgar- skapsland Civilstånd	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
USA									
Gifta									
Förstagångsväljare	..	..	0,4	0,1	0,1	0,2	46,5 (+12,7)	51,7 (+11,0)	49,5 (+ 8,3)
21 - 29	0,2	0,2	0,4	0,1	0,1	0,2	44,4 (+ 6,5)	52,6 (+ 6,3)	48,7 (+ 4,6)
30 - 39	0,6	0,6	1,2	0,3	0,3	0,6	55,4 (+ 6,8)	55,6 (+ 7,2)	55,5 (+ 5,0)
40 - 49	0,5	0,5	1,0	0,3	0,3	0,6	58,0 (+ 9,2)	50,0 (+ 9,3)	54,0 (+ 6,6)
50 - 64	0,3	0,3	0,6	0,2	0,1	0,3	26,2 (+ 9,4)	31,6 (+ 8,7)	29,3 (+ 6,4)
65 -	0,2	0,3	0,5	0,1	0,1	0,1			
18 -	1,8	1,9	3,7	0,9	1,0	1,8	47,7 (+ 3,7)	49,6 (+ 3,6)	48,7 (+ 2,6)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	..	..	0,2	..	..	0,0	..	..	27,9 (+11,4)
21 - 29	0,4	0,3	0,8	0,1	0,1	0,2	22,8 (+ 6,3)	36,2 (+ 8,3)	28,6 (+ 5,1)
30 - 39	0,3	0,2	0,5	0,1	0,1	0,2	25,6 (+ 8,1)	37,3 (+10,5)	30,5 (+ 6,5)
40 - 49	0,1	..	0,2	0,1	..	0,1	55,2 (+15,4)	..	50,0 (+12,9)
50 - 64	..	..	0,1	..	..	0,0	..	..	32,0 (+15,6)
65 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	1,0	0,7	1,7	0,3	0,3	0,5	27,4 (+ 4,4)	35,8 (+ 5,7)	30,9 (+ 3,5)
SAMTLIGA	2,8	2,6	5,5	1,1	1,2	2,4	40,4 (+ 2,9)	45,8 (+ 3,1)	43,0 (+ 2,1)
Övriga									
Gifta									
Förstagångsväljare	..	..	0,6	..	..	0,3	..	..	50,0 (+18,8)
21 - 29	1,7	3,5	5,2	0,5	1,4	1,9	31,6 (+10,0)	40,0 (+ 7,4)	37,2 (+ 6,0)
30 - 39	6,1	6,5	12,6	2,7	3,2	6,0	44,8 (+ 5,7)	49,5 (+ 5,5)	47,3 (+ 4,0)
40 - 49	4,2	3,6	7,8	1,8	1,8	3,6	42,5 (+ 6,8)	49,7 (+ 7,4)	45,8 (+ 5,0)
50 - 64	2,3	2,2	4,6	1,4	1,1	2,5	58,3 (+ 9,1)	49,0 (+ 9,4)	53,8 (+ 6,6)
65 -	0,7	1,0	1,6	0,3	0,3	0,6	46,9 (+16,9)	27,3 (+12,9)	35,5 (+10,5)
18 -	15,3	17,1	32,3	6,8	8,0	14,8	44,6 (+ 3,6)	46,7 (+ 3,4)	45,7 (+ 2,5)
Ej gifta									
Förstagångsväljare	0,9	0,7	1,6	0,3	0,2	0,6	35,7 (+14,2)	35,5 (+16,5)	35,6 (+10,7)
21 - 29	4,3	2,2	6,5	1,4	0,8	2,2	32,3 (+ 6,4)	35,0 (+ 9,0)	33,2 (+ 5,2)
30 - 39	3,2	1,2	4,4	0,9	0,6	1,5	27,6 (+ 7,0)	50,9 (+12,9)	33,8 (+ 6,3)
40 - 49	1,1	..	1,3	0,3	..	0,4	26,5 (+12,1)	..	32,3 (+11,4)
50 - 64	..	..	0,5	..	..	0,2	..	..	40,0 (+18,8)
65 -	..	..	..	..	..	..	..	..	..
18 -	10,0	4,6	14,6	3,1	1,9	5,0	31,0 (+ 4,1)	40,7 (+ 6,4)	34,1 (+ 3,5)
SAMTLIGA	25,2	21,7	46,9	9,9	9,8	19,7	39,2 (+ 2,7)	45,4 (+ 3,0)	42,1 (+ 2,0)
HELA RIKET	138,2	138,2	276,5	52,4	60,1	112,5	37,9 (+ 1,0)	43,5 (+ 1,1)	40,7 (+ 0,8)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.6

Kommunfullmäktigvalen 1991. Röstningsförhållanden efter kön, sammanräknad inkomst och ålder

Elections to the Municipal Councils 1991. Voters by sex, total income and age

Inkomst	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
Ålder	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Ingen inkomst eller inkomst ej registrerad									
Förstagångsväljare	1,3	1,1	2,5	0,4	0,5	0,9	29,7 (+ 8,9)	44,4 (+11,0)	36,5 (+ 7,2)
21 - 29	2,0	1,8	3,8	0,2	0,2	0,4	10,5 (+ 5,4)	13,6 (+ 5,4)	12,0 (+ 3,8)
30 - 39	2,9	2,1	5,0	0,2	0,3	0,6	10,0 (+ 4,2)	16,2 (+ 5,1)	12,6 (+ 3,2)
40 - 49	2,0	1,4	3,5	0,2	0,2	0,5	11,1 (+ 5,9)	20,5 (+ 7,4)	15,0 (+ 4,6)
50 - 64	0,9	2,0	2,9	0,1	0,5	0,6	17,1 (+ 6,6)	25,9 (+ 6,3)	23,1 (+ 4,8)
65 -	0,8	2,3	3,1	0,2	0,6	0,8	24,6 (+10,1)	26,0 (+ 5,4)	25,7 (+ 4,8)
18 -	10,1	10,8	21,0	1,5	2,5	4,0	14,8 (+ 2,6)	23,3 (+ 2,7)	19,2 (+ 1,9)
1 - 39 999									
Förstagångsväljare	4,4	4,6	9,1	1,6	2,0	3,6	35,8 (+ 5,4)	43,4 (+ 6,0)	39,7 (+ 4,1)
21 - 29	5,1	7,2	12,4	1,7	2,6	4,3	33,1 (+ 4,6)	36,2 (+ 4,3)	34,9 (+ 3,1)
30 - 39	5,5	7,9	13,5	2,0	3,8	5,8	37,2 (+ 4,9)	47,8 (+ 4,2)	43,4 (+ 3,2)
40 - 49	2,7	3,2	6,0	0,7	1,5	2,3	28,1 (+ 5,9)	48,8 (+ 7,0)	39,3 (+ 4,9)
50 - 64	1,5	2,1	3,6	0,5	0,9	1,4	36,0 (+ 8,9)	42,9 (+ 8,0)	40,0 (+ 6,0)
65 -	0,7	1,9	2,7	0,3	0,6	1,0	46,4 (+13,1)	35,4 (+ 8,0)	38,5 (+ 7,0)
18 -	20,3	27,1	47,5	7,0	11,6	18,7	34,9 (+ 2,5)	42,8 (+ 2,3)	39,4 (+ 1,7)
40 000 - 69 999									
Förstagångsväljare	0,7	0,9	1,6	0,2	0,3	0,5	28,8 (+13,4)	39,6 (+14,8)	34,9 (+10,4)
21 - 29	3,0	4,1	7,2	0,9	1,6	2,6	31,9 (+ 5,6)	39,8 (+ 5,8)	36,4 (+ 4,1)
30 - 39	3,6	5,0	8,7	1,2	2,0	3,3	35,1 (+ 5,8)	41,4 (+ 5,3)	38,8 (+ 3,9)
40 - 49	2,4	3,4	5,8	0,8	1,6	2,5	35,2 (+ 7,6)	48,2 (+ 7,4)	42,7 (+ 5,4)
50 - 64	1,8	3,3	5,1	0,5	1,2	1,7	28,5 (+ 8,2)	36,7 (+ 7,3)	33,8 (+ 5,6)
65 -	1,5	3,9	5,5	0,5	1,1	1,7	34,2 (+10,4)	30,2 (+ 6,4)	31,4 (+ 5,4)
18 -	13,4	20,8	34,2	4,4	8,1	12,6	33,0 (+ 3,1)	39,3 (+ 2,8)	36,8 (+ 2,1)
70 000 - 99 999									
Förstagångsväljare	..	..	0,5	..	..	0,1	..	..	27,0 (+17,7)
21 - 29	3,6	6,3	10,0	1,2	2,3	3,6	34,5 (+ 5,5)	37,6 (+ 5,1)	36,4 (+ 3,8)
30 - 39	5,4	8,6	14,1	1,9	3,8	5,7	35,0 (+ 5,0)	43,8 (+ 4,6)	40,4 (+ 3,4)
40 - 49	3,1	6,1	9,2	1,1	2,9	4,0	35,9 (+ 7,1)	47,6 (+ 5,8)	43,6 (+ 4,5)
50 - 64	3,7	4,4	8,2	1,3	1,9	3,3	36,3 (+ 6,6)	44,5 (+ 6,5)	40,7 (+ 4,6)
65 -	1,8	1,3	3,1	0,8	0,6	1,4	44,5 (+10,0)	48,9 (+12,5)	46,3 (+ 7,8)
18 -	18,0	27,3	45,3	6,5	11,8	18,3	36,2 (+ 2,8)	43,4 (+ 2,6)	40,5 (+ 1,9)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.6 (forts)

Inkomst	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
Ålder	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
100 000 - 119 999									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	3,3	4,0	7,4	1,1	1,9	3,0	34,3 (± 5,7)	46,4 (± 6,7)	40,9 (± 4,6)
30 - 39	4,1	6,5	10,7	1,6	3,3	5,0	40,6 (± 5,7)	51,6 (± 5,6)	47,3 (± 4,1)
40 - 49	3,5	6,5	10,0	1,5	3,0	4,5	43,1 (± 7,0)	46,8 (± 5,8)	45,5 (± 4,5)
50 - 64	3,2	3,7	6,9	1,3	1,8	3,1	41,0 (± 7,4)	49,0 (± 7,6)	45,3 (± 5,4)
65 -	1,0	0,3	1,4	0,4	0,1	0,6	45,7 (±13,2)	50,9 (±20,7)	46,9 (±11,2)
18 -	15,3	21,3	36,7	6,1	10,3	16,5	40,1 (± 3,1)	48,6 (± 3,1)	45,0 (± 2,3)
120 000 - 139 999									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	2,9	2,2	5,1	0,9	0,8	1,7	30,8 (± 6,1)	39,3 (± 9,9)	34,5 (± 5,5)
30 - 39	5,1	4,7	9,8	2,2	2,4	4,6	43,4 (± 5,6)	51,1 (± 6,7)	47,1 (± 4,3)
40 - 49	4,5	5,3	9,8	2,0	2,6	4,7	46,6 (± 6,5)	48,6 (± 6,8)	47,7 (± 4,7)
50 - 64	4,1	2,9	7,0	1,9	1,6	3,5	46,7 (± 7,0)	55,5 (± 8,8)	50,4 (± 5,5)
65 -	0,5	..	0,8	0,2	..	0,4	46,6 (±15,8)	..	49,5 (±13,8)
18 -	17,3	15,5	32,8	7,4	7,7	15,1	42,9 (± 3,1)	49,4 (± 3,8)	46,0 (± 2,5)
140 000 - 159 999									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	1,6	0,8	2,4	0,6	0,2	0,9	40,8 (± 9,2)	28,1 (±12,8)	36,5 (± 7,7)
30 - 39	4,3	2,4	6,7	1,5	1,1	2,6	36,2 (± 5,9)	46,5 (± 9,9)	39,8 (± 5,2)
40 - 49	5,3	2,6	7,9	2,1	1,5	3,6	40,9 (± 6,2)	57,7 (± 9,3)	46,5 (± 5,2)
50 - 64	3,9	1,5	5,5	1,6	0,8	2,5	40,9 (± 7,1)	57,7 (±11,3)	45,6 (± 6,1)
65 -	0,4	..	0,4	0,2	..	0,2	58,3 (±19,0)	..	58,9 (±17,3)
18 -	15,6	7,4	23,1	6,2	3,7	10,0	40,0 (± 3,4)	50,8 (± 5,5)	43,5 (± 2,9)
160 000 -									
Förstagångsväljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21 - 29	1,6	0,3	2,0	0,5	0,1	0,6	30,6 (± 7,9)	52,0 (±24,7)	34,2 (± 8,0)
30 - 39	6,9	1,8	8,8	2,9	1,0	4,0	42,4 (± 5,0)	56,6 (±10,1)	45,4 (± 4,5)
40 - 49	10,8	2,9	13,8	4,9	1,6	6,6	46,0 (± 4,2)	56,2 (± 8,7)	48,2 (± 3,8)
50 - 64	7,6	2,3	10,0	4,1	1,0	5,2	53,5 (± 4,8)	47,1 (± 9,5)	52,0 (± 4,3)
65 -	0,7	..	0,7	0,4	..	0,4	58,4 (±10,1)	..	59,7 (± 9,4)
18 -	27,8	7,5	35,4	12,9	4,0	17,0	46,6 (± 2,5)	53,5 (± 5,3)	48,1 (± 2,3)
SAMTLIGA	138,2	138,2	276,5	52,4	60,1	112,5	37,9 (± 1,0)	43,5 (± 1,1)	40,7 (± 0,8)

Förstagångsväljare födda 1970-09-19 -- 1973-09-15

Tabell 4.7

Kommunfullmäktigvalen 1991 länsvis. Röstningsförhållanden efter kön

Elections to the Municipal Councils 1991 by county. Voters by sex

Län	Röstberättigade 1000-tal			Röstande 1000-tal			Röstande i % av röstberättigade		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Stockholms län	49,1	51,3	100,3	18,5	22,5	41,0	37,6 (+ 1,8)	43,9 (+ 2,0)	40,6 (+ 1,3)
Uppsala län	4,8	4,5	9,4	1,8	2,2	3,9	36,2 (+ 5,5)	48,3 (+ 6,5)	42,0 (+ 4,3)
Södermanlands län	4,6	4,4	9,0	1,6	1,7	3,3	35,1 (+ 6,9)	37,5 (+ 7,0)	36,3 (+ 4,9)
Östergötlands län	4,3	4,2	8,5	1,9	2,2	4,1	43,9 (+ 6,0)	53,2 (+ 6,5)	48,5 (+ 4,4)
Jönköpings län	4,0	3,0	7,0	1,6	1,1	2,7	39,2 (+ 6,1)	38,1 (+ 6,7)	38,7 (+ 4,5)
Kronobergs län	2,0	2,1	4,1	0,7	1,0	1,7	37,0 (+ 6,8)	46,9 (+ 7,8)	42,1 (+ 5,3)
Kalmar län	1,7	1,3	3,0	0,6	0,6	1,2	35,1 (+ 8,3)	44,9 (+10,0)	39,4 (+ 6,5)
Gotlands län	0,2	0,3	0,4	0,0	0,1	0,2	23,4 (+21,2)	50,3 (+26,8)	40,0 (+19,9)
Blekinge län	1,1	1,2	2,3	0,4	0,5	0,9	36,9 (+10,1)	43,0 (+11,4)	40,2 (+ 7,7)
Kristianstads län	2,6	2,0	4,6	1,0	0,7	1,7	37,6 (+ 6,7)	37,1 (+ 6,7)	37,4 (+ 4,8)
Malmöhus län	14,6	14,3	28,9	5,6	6,7	12,2	37,9 (+ 2,7)	46,8 (+ 2,9)	42,3 (+ 2,0)
Hallands län	2,4	2,8	5,3	1,0	1,3	2,3	39,4 (+ 6,4)	46,5 (+ 7,0)	43,2 (+ 4,8)
Göteborgs o Bohuslän	18,0	16,0	34,0	6,7	6,6	13,3	37,5 (+ 2,8)	41,2 (+ 3,1)	39,2 (+ 2,1)
Älvsborgs län	6,5	6,2	12,8	2,7	2,9	5,6	42,1 (+ 5,5)	46,4 (+ 5,8)	44,2 (+ 4,0)
Skaraborgs län	2,2	2,1	4,4	0,9	0,8	1,7	39,4 (+ 8,7)	36,1 (+ 8,9)	37,8 (+ 6,2)
Värmlands län	2,4	2,8	5,2	1,0	1,1	2,1	39,6 (+ 6,8)	39,4 (+ 6,2)	39,5 (+ 4,6)
Örebro län	2,9	3,0	5,9	0,9	1,2	2,1	31,4 (+ 7,3)	39,5 (+ 8,0)	35,5 (+ 5,4)
Västmanlands län	4,9	4,9	9,8	1,9	2,4	4,3	39,2 (+ 6,2)	48,9 (+ 7,1)	44,1 (+ 4,7)
Kopparbergs län	2,0	2,9	4,9	0,8	1,4	2,2	39,0 (+ 9,0)	48,9 (+ 8,8)	44,8 (+ 6,4)
Gävleborgs län	2,0	2,0	4,0	0,8	0,6	1,4	41,0 (+ 9,8)	30,1 (+ 9,2)	35,6 (+ 6,8)
Västernorrlands län	1,4	1,4	2,8	0,6	0,4	1,0	42,4 (+12,3)	30,5 (+11,9)	36,3 (+ 8,7)
Jämtlands län	0,5	0,7	1,1	0,2	0,4	0,6	47,7 (+16,9)	54,1 (+16,4)	51,5 (+12,0)
Västerbottens län	1,2	1,5	2,8	0,5	0,8	1,3	43,6 (+10,1)	51,3 (+12,6)	47,8 (+ 8,3)
Norrbottnens län	2,7	3,3	6,0	0,7	0,9	1,7	27,3 (+ 8,4)	28,6 (+ 8,5)	28,0 (+ 6,0)
Hela riket	138,2	138,2	276,5	52,4	60,1	112,5	37,9 (+ 1,0)	43,5 (+ 1,1)	40,7 (+ 0,8)

5 Bångstyriga väljare

Redogörelse för Göteborgs universitet, Statsvetenskapliga institutionens och Statistiska centralbyråns intervjuundersökning vid valet 1991.

Av Mikael Gilljam och Sören Holmberg

Innehåll

1991 års valundersökning

- Frågeställningar

- Undersökningsmaterial

Valrörelsen och valutgången

- Valrörelsen

- Valutgången

Rekordrörliga väljare

- Valdeltagande

- Förstagångsväljare

- Partibytare

- Röstsplittring

Partival och valdeltagande i olika befolkningsgrupper

- Manligt och kvinnligt

- Generationsskillnader

- Klassröstning

- Sektorsröstning

- Boenderöstning

- Kyrkfolket

1991 års valundersökning

Valundersökningen 1991 har genomförts inom ramen för det valforskningsprogram som har funnits vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg sedan mitten av 1950-talet. Intervjuundersökningar med väljare har genomförts i samarbete med Statistiska centralbyrån vid samtliga ordinarie riksdagsval sedan 1956 och vid folkomröstningarna 1957 och 1980.

Arbetet med 1991 års valundersökning har letts av Mikael Gilljam och Sören Holmberg. Per Hedberg har varit forskningsassistent med ansvar för kodning, filbyggande och databearbetningar. Anna-Gun Andersson är forskningsprogrammets sekreterare och har ansvarat för administration och utskrifter. Inger Lindberg, Henrik Selin och Lena Wängnerud har kodat de 2 696 intervjuformulären.

Intervjuerna med de slumpvis utvalda väljarna har genomförts av Statistiska centralbyråns 180 intervjuare. Olle Johansson i Stockholm och Michael Nilsson i Örebro har ansvarat för arbetet inom SCB.

Frågeställningar

Redogörelsen inleds med en kort sammanfattning av de viktigaste händelserna under 1991 års valrörelse samt en rekapitulation av 1991 års valresultat. Därefter behandlas två huvudfrågeställningar.

Den första gäller rörligheten i väljarkåren. Analyserna gäller bl a vilka effekter som förändringarna i valmanskårens sammansättning, förändringarna i valdeltagandet samt partibytena hade på valutgången. Dessutom undersöks röstsplittringen mellan riksdags- och kommunvalen samt partiernas vinster och förluster under valspurten.

Huvudfrågeställning nummer två gäller partival och valdeltagande i olika befolkningsgrupper. Partival och valdeltagande redovisas för bl a män och kvinnor, olika ålders-, utbildnings- och yrkesgrupper, villaägare och hyresgäster, landsbygdsbor och stadsbor samt för regelbundna kyrkobesökare och för personer som sällan eller aldrig går i kyrkan.

En mer utförlig analys av väljarna och valet 1991 och av trender i svenskt väljarbeteende sedan 1950-talet återfinns i boken **Väljarna inför 90-talet** av Mikael Gilljam och Sören Holmberg (Norstedts, 1993). Resultaten och analyserna på de följande sidorna är i huvudsak en sammanfattning av kapitel 3, 8–12, 24–28 samt 30 i **Väljarna inför 90-talet**.

Undersökningsmaterial

Valundersökningen 1991 har liksom sina föregångare genomförts i samarbete mellan Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet och Statistiska centralbyrån i Stockholm och Örebro. Den första riksomfattande undersökningen genomfördes 1956 och valet 1991 är det tolfte i ordningen som har blivit föremål för den här typen av kartläggning. De svenska valundersökningarna utgör tillsammans med motsvarande undersökningsserie i USA det bästa och mest omfattande materialet i världen för studier av val och väljarbeteende.¹

1) Intervjuundersökningar med väljare genomfördes också vid folkomröstningen om ATP 1957 och folkomröstningen om kärnkraft 1980 men inte vid det extra riksdagsvalet 1958. Undersökningarna har letts av Jörgen Westerståhl (1956), Bo Särilvik (1956–1973), Olof Petersson (1973–1976), Sören Holmberg (1979–1991) och Mikael Gilljam (1985–1991). Undersökningarna finansieras sedan 1960 av riksdagen via ett anslag till den officiella valstatistiken. Datamängderna finns tillgängliga vid dataarkivet **Svensk Samhällsvetenskaplig Datajänst (SSD)** i Göteborg.

Valundersökningarna har alltid genomförts i form av besöksintervjuer. Uppläggnings- och urvalsdesign har däremot varierat. Sedan 1973 är undersökningarna upplagda som rullande tvåstegspaneler, vilket innebär att halva urvalet i 1988 års undersökning återintervjuades 1991 medan den nya halvan 1991 kommer att kontaktas för intervju 1994. Hälften av intervjupersonerna kontaktas före valet och den andra halvan efter valet. Personerna i förvalsurvalet får dessutom besvara en kort brevenkät direkt efter valet.¹

Valundersökningens population är röstberättigade svenska medborgare mellan 18 och 80 år boende i Sverige. Ur populationen drogs ett obundet slumpmässigt urval på 3 558 personer (nettourval) som i sin tur består av tre delar: ett panelurval med 1 716 personer som ingick i 1988 års undersökning, ett tilläggsurval med 128 förstagångsväljare (eftersom panelurvalet av naturliga skäl saknar förstagångsväljare) samt ett nytt urval bestående av 1 714 personer. Sammanlagt genomfördes 2 696 intervjuer – 1 159 före valet och 1 537 efter valet. De personer som intervjuades före valet fick också, som nämnts, besvara en kort brevenkät direkt efter valet.² Efter vägning, med hänsyn till att de personer i panelurvalet som inte lät sig intervjuas 1988 drogs med halv urvalssannolikhet, fastställdes antalet intervjupersoner i 1991 års undersökning till 2 730.

Statistiska centralbyråns fältnarbete startade i mitten av augusti och pågick till slutet av oktober. Det stora flertalet intervjuer gjordes vid hembesök, men 249 svåränträffade eller upptagna personer ställde endast upp för en förkortad intervju via telefon.³ En fullständig besöksintervju tog i genomsnitt 79 minuter att genomföra.

Bortfallet i 1991 års valundersökning blev 24,2 procent. I det närmaste tre fjärdedelar av bortfallet består av personer som vägrade att låta sig intervjuas (17,5 procent). Skillnaden i bortfall mellan olika väljargrupper är i de flesta fall obetydlig. Den största skillnaden i bortfall återfinns mellan röstare och icke-röstare – 21,3 procent bland de som gick och röstade mot hela 45,4 procent bland soffliggarna.

Partiernas valresultat i 1991 års riksdagsval avspeglas mycket väl bland de personer som intervjuades i väljarundersökningen. Den genomsnittliga avvikelser mellan de enskilda partiernas valresultat och röstandel i valundersökningen var endast 0,3 procent.

Framförallt vänsterpartiet men också socialdemokraterna är något underrepresenterade bland de personer som ställde upp för intervju i 1991 års valundersökning. Moderaterna fick exakt samma röststöd i valundersökningen som i valet medan resterande partier är något överrepresenterade.

En mer utförlig redogörelse för uppläggnings- och genomförande av 1991 års valundersökning återfinns i boken **Valundersökning 1991. Teknisk rapport** (Stockholm: SCB, 1993) av Mikael Gilljam, Sören Holmberg och Per Hedberg.

1) Valundersökningarnas urval har ökat successivt – från cirka 1 200 personer 1956 till omkring 3 700 personer i de senaste undersökningarna. Samtidigt har bortfallet ökat – från 5–8 procent i de första undersökningarna till dagens 20–25 procent. De olika undersökningarnas utformning och genomförande finns beskrivet i respektive undersöknings **Tekniska rapport**.

2) Av de personer som intervjuades före valet var det 6,9 procent som inte besvarade brevenkäten.

3) Av dessa 249 intervjuer var det 111 som endast innehöll frågor om partival 1988 och 1991 (extremt förkortad intervju).

Tabell 1
Partifördelningen i valundersökningen och i valmanskåren vid valet 1991
(procent)

Parti	1991 års valundersökning	1991 års valresultat	differens
v	3,5	4,5	-1,0
s	37,5	37,7	-0,2
c	8,8	8,5	+0,3
fp	9,2	9,1	+0,1
m	21,9	21,9	±0,0
kds	7,6	7,2	+0,4
mp	3,7	3,4	+0,3
nyd	7,1	6,7	+0,4
övriga partier	0,7	1,0	-0,3
summa procent	100,0	100,0	
antal intervjuade	2 371		

Kommentar: Antalet intervjupersoner i 1991 års valundersökning som röstade i riksdagsvalet var 2 495. Av dem uppgav 82 (3,3 procent) inte vilket parti de röstade på medan 42 (1,7 procent) uppgav att de hade röstat blankt.

Resultat från urvalsundersökningar är alltid behäftade med en viss osäkerhet. I tabell 2 redovisas hur det statistiska konfidensintervallet varierar med antalet intervjupersoner i procentbasen och med vilket procenttal som uppskattas. Siffrorna gäller med 95 procents säkerhet (0,05-nivån).

Tabell 2
Osäkerhetsmarginaler för procenttal (95 procents säkerhetsnivå)

Procenttal som uppskattas	Antal intervjupersoner					
	200	400	600	1 000	2 000	3 000
10 eller 90 procent	±4	±3	±2	±2	±1	±1
20 eller 80 procent	±6	±4	±3	±2	±2	±1
50 procent	±7	±5	±4	±3	±2	±2

Flera av de resultat som presenteras på de följande sidorna är dock statistiskt säkrare än vad konfidensintervallen i tabellen anger. De redovisade osäkerhetstalen gäller för procentsiffror i en enskild undersökning. Resultat som har återfunnits i tidigare valundersökningar eller som faller väl in i någon form av trend har en större statistisk säkerhet.

Valrörelsen och valutgången

Valrörelsen

Valrörelsen 1991 kommer att gå till historien. Knappast dock för spelet och meningsutbytena på den inhemska politiska scenen men väl för den dramatiska händelseutvecklingen utomlands.

På måndagsmorgonen den 19 augusti vaknade Sverige upp till extrainsatta nyhetssändningar som meddelade att en statskupp hade genomförts i Sovjetunionen. En junta under ledning av vicepresident Janajev hade tagit makten och infört undantagstillstånd; president Gorbatsjov satt i husarrest i sitt sommarresidens på Krim. Efter två augustiveckor av lugn och traditionell svensk valrörelse blev det plötsligt tvärstopp i partiernas kampanjmaskiner.

Den självklara parallellen blev Sovjetunionens inmarsch i Tjeckoslovakien under valrörelsen 1968. Då gjorde socialdemokraterna sitt bästa efterkrigsval och fick över 50 procent av rösterna medan vänsterpartiet kommunisterna i det närmaste halverades. Enligt statsvetenskapens allmängods brukar internationella oroligheter gynna sittande regeringar. En snabbundersökning genomförd av opinionsinstitutet Imu visade att denna "expertkunskap" hade viss folklig förankring: En tredjedel av de svarande trodde på en positiv kuppeffekt för socialdemokraterna medan en dryg tiondel förväntade sig att händelserna skulle gynna de borgerliga partierna; majoriteten trodde dock inte att kuppen skulle få någon inverkan på den svenska valutgången. Tre dagar senare var Gorbatsjov tillbaka i Moskva och kuppmännen satt bakom lås och bom. Dramatiken var över och valrörelsen återgick i gamla hjulspår.

Valdebatten 1991 innehöll ett brett sortiment av sakfrågor. Den här gången fanns det ingen dominerande fråga av typen kärnkraften, löntagarfonderna eller miljön. Enligt Kent Asps undersökning av valrörelsen i press, radio och TV var istället uppmärksamheten för olika frågor mer jämnt fördelad än vid de närmast föregående valen. De två frågor som enligt undersökningen fick störst utrymme i debatten var samhällsekonomin och förslaget att tillåta AP-fonderna att köpa aktier. En annan fråga som fick relativt stor uppmärksamhet var bostadspolitik och diskussionen om marknadshyror. Tre frågor som fick en undanskymd plats i valdebatten – trots eller kanske tack vare att de hade varit föremål för viktiga beslut under mellanvalsperioden – var skatterna, energipolitiken och EG. Miljöfrågan stod inte alls i fokus på samma sätt som vid valet 1988 men hamnade ändå i mitten av tio-i-topp-listan över de olika frågornas debattutrymme.

Även de politiska affärerna spelade en mer tillbakadragen roll än i Ebbe Carlsson-valrörelsen 1988. Bert Karlsson och andra företrädare för ny demokrati blev dock huvudpersoner i ett flertal "skandaler". Såväl Bert Karlssons skatteaffärer som hans relationer till sina anställda på Skara Sommarland nagelfors. Dessutom avhandlades det huruvida Bert sagt "jävla svin" till två poliser som stoppat honom i en trafikkontroll. Ny demokratis vandel ifrågasattes också när två homosexuella i Ludvika uteslöts ur partiet och när andranamnet på riksdagslistan, John Bouvin, kritiserade den svenska u-hjälpen med argumentet att den hindrade svälten och lejonen från att hålla tillbaka befolkningsökningen. Därutöver uppmärksammades moderaten Lars Tobissons fastighetsaffärer samt den 16 år gamla affären om socialdemokratisk åsiktsregistrering av kommunister inom ramen för den militära undermåttelseorganisationen IB.

Regeringsfrågan blev inte helt oväntat ett av valrörelsens huvudnummer. Alternativet till den sittande socialdemokratiska minoritetsregeringen var i första hand en moderatledd fyrklöverregering bestående av moderaterna, folkpartiet, centerpartiet och kds. De borger-

liga partiernas önskan att överta regeringsansvaret avspeglas tydligt i den ovan nämnda massmedieundersökningen: Sparsamheten med internkritik mellan fyrklöverpartierna innebar valrörelser rekord i borgerlig sammanhållning. Ny demokrati utgjorde dock en potentiell kapp i hjulet. Folkpartiledaren Bengt Westerberg lovade nämligen vid upprepade tillfällen att inte ta plats i en regering som blev beroende av Ian Wachtmeisters och Bert Karlssons röster.

Valrörelsen 1991 bjöd på fler etermediesända valprogram än någonsin tidigare. Debatter, utfrågningar och partiproducerade presentationsprogram avlöste varandra i Sveriges Radio, Sveriges Television och de två nya TV-kanalerna TV3 och TV4. Antalet deltagande partier var också rekordstort eftersom både kds och ny demokrati fick vara med på samma villkor som de sex riksdagspartierna. Dessutom var det Sverige-premiär för politisk TV-reklam. Moderata samlingspartiet antog som enda parti TV3:s och TV4:s erbjudanden om att mot betalning få sända politiska budskap till väljarnas vardagsrum.

Starten för valprogrammen begicks i TV2 den 9 augusti då Bengt Westerberg och Ian Wachtmeister "rök ihop" i en debatt där det tydligt framgick att folkpartiet utsett ny demokrati till något av en huvudmotståndare. I vanlig ordning följde sedan de traditionella radio- och TV-utfrågningarna med partiledarna, den särskilda ekonomiska debatten och den stora partiledardebatten två dagar före valet. Dessutom anordnade televisionen speciella minidebatter om bl a miljön, EG och AP-fonderna. I TV3 och TV4 fick partierna "komma till tals" respektive "tala i egen sak" via program som de själva hade producerat.

Valrörelsens mediehöjdpunkt vid sidan av den stora partiledardebatten blev den TV-sända duellen "Vem skall regera?" med statsminister Carlsson och finansminister Larsson i ena ringhörnan och oppositionsföreträdarna Bildt och Westerberg i den andra. Enligt kvällstidningarnas opinionsmätningar gav tittarna det högsta debattbetyget till Bengt Westerberg och det lägsta till Allan Larsson. I den stora partiledardebatten en vecka senare korade tittarna Ingvar Carlssons meddebattör Mona Sahlin som klar segrare före tvåan Carl Bildt och trean Bengt Westerberg.

Det enda egentliga meningsutbytet om televisionens debattformer uppstod när miljöpartiet inte bereddes plats i Kanal 1:s minidebatt om miljön med företrädare för moderaterna, centerpartiet och socialdemokraterna. Upprördheten avklingade dock när miljöpartiets Åsa Domeij i den efterföljande Aktuellt-sändningen fick i uppdrag att recensera de tre debattörerna. Motsvarande plåster på såret fick centerledaren Olof Johansson när hans tilltänkta regeringskamrater Bildt och Westerberg fick representera det borgerliga regeringsalternativet i debatten mot ministrarna Carlsson och Larsson.

Opinionsundersökningarna duggade som vanligt tätt under valrörelsen. Förutsägelsen från juni-mätningarna om ett borgerligt maktövertagande höll i sig även om avståndet mellan de två regeringsalternativen successivt krympte ihop. Enligt Sifo gick socialdemokraterna fram med drygt två procentenheter mellan juni och augusti (från 33,5 till 35,7 procent) och med ytterligare två procentenheter mellan augusti och september (från 35,7 till 37,7 procent). Förlorarna var främst ny demokrati som under samma period tappade nästan fyra procentenheter (från 9,0 till 5,3 procent) men också kds och vänsterpartiet som gick tillbaka med omkring en procentenhet vardera.

Socialdemokraternas opinionsåterhämtning och Mona Sahlins succé i partiledardebatten innebar att valrörelsen trots allt fick en viss "sistaminutenspanning". Hade socialdemokraterna i slutspurt lyckats knappa in ytterligare på det borgerliga förslaget? Var det nu oundvikligt att en borgerlig fyrklöverregering skulle bli beroende av stöd från ny demokrati?

Valutgången

Valet 1991 resulterade i de största förskjutningarna i partiernas styrkeförhållanden sedan 1917. De vinnande partierna gick fram med tillsammans 14,9 procentenheter medan förlorarna följaktligen gick tillbaka med lika mycket. Valutgången innebar att Sverige fick

en ny regering och att tre partier passerade riksdagströskeln - två på väg in och ett på väg ut.¹

De borgerliga fyrklöverpartierna moderaterna, folkpartiet, centerpartiet och kds vann en klar seger i kampen om regeringsmakten. Fyrklöverpartierna fick tillsammans 46,7 procent av rösterna mot 42,2 procent för socialdemokraterna och vänsterpartiet. Den 3 oktober kunde riksdagen välja moderatledaren Carl Bildt till statsminister för en borgerlig minoritetskoalition.

Den nya regeringen blev beroende av nykomlingen ny demokrati som från ingenstans och bara sju månader gammalt erövrade 6,7 procent av rösterna. I valet hade den nya riksdagens tre oppositionspartier – socialdemokraterna, vänsterpartiet och ny demokrati – fått 2,2 procentenheter fler röster än de fyra regeringspartierna. I praktiken blev regeringen Bildt därmed tvungen att förlita sig på ny demokratis passiva stöd i riksdagsvoteringarna.

Riksdagens andra nykomling blev kristdemokratiska samhällspartiet som gjorde sitt femte framgångsval i rad och nu med god marginal passerade fyraprocentsspärren. Kds ökade sin röstandel med hela 4,3 procentenheter eller nästan 150 procent – från 2,9 procent 1988 till 7,2 procent 1991.²

Moderata samlingspartiet var den andra stora vinnaren i den nya regeringen och det enda av de tidigare riksdagspartierna som gick framåt i valet. Med undantag av löntagarfondsvalet 1982 gjorde moderaterna sitt bästa val sedan kosackvalet 1928. Moderaterna gick fram med 3,6 procentenheter och ökade sitt röststöd från 18,3 procent 1988 till 21,9 procent 1991.³

Sämre gick det för folkpartiet och centerpartiet som visserligen tog plats i den nya regeringen men som samtidigt förlorade en fjärdedel av sina respektive röstandelar från 1988. Folkpartiet gjorde sitt sämsta val näst efter Ola Ullstens katastrofval 1982. Folkpartiet gick tillbaka med 3,1 procentenheter och fick nöja sig med 9,1 procent av rösterna.⁴

Centerpartiet gjorde 1991 sitt sämsta val sedan demokratins genombrott och förlorade 2,8 procentenheter av sitt röststöd. Partiet gick tillbaka från 11,3 procent 1988 till 8,5 procent 1991. Valresultat innebar centerpartiets femte förlustval av sex möjliga sedan toppnoteringen 25,1 procent i valet 1973.⁵

Socialdemokraterna blev berövade regeringsmakten, gjorde sitt sämsta val sedan 1928 och förlorade en åttondel av sitt tidigare röststöd. Den socialdemokratiska tillbakagången – som i opinionsmätningarna på våren 1991 såg ut att kunna bli betydligt större – stannade efter en återhämtning under valrörelsen vid 5,5 procentenheter. Socialdemokraternas röstandel minskade från 43,2 procent 1988 till 37,7 procent 1991.

1) Bruttoreligheten mellan 1988 och 1991 års riksdagsval, dvs summan av samtliga partiers vinster och förluster dividerat med två, uppgick alltså till 14,9 procentenheter. Endast en gång under 1900-talet har bruttoreligheten mellan två val varit högre. Det var 1917 då de sammanlagda partiförskjutningarna uppgick till hela 17,0 procentenheter. Det tidigare rekordet under efterkrigstiden innehades av 1948 års val då partiförskjutningarna summerade till 9,8 procentenheter.

2) Kds fick 1,36 procent av rösterna 1976, 1,39 procent 1979, 1,9 procent 1982, 2,3 procent 1985 och 2,9 procent 1988.

3) I andrakammarvalet 1928 fick dåvarande högern 29,4 procent av rösterna. I valet 1982 fick moderaterna 23,6 procent.

4) I 1982 års val förlorade folkpartiet 4,7 procentenheter och fick endast 5,9 procent av rösterna.

5) Dåvarande bondeförbundets tidigare bottenrekord – 9,4 procent – sattes i valet 1956.

Vänsterpartiet gick tillbaka med 1,4 procentenheter och hamnade farligt nära fyraprocentgränsen. Partiet minskade från 5,9 procent 1988 till 4,5 procent 1991. Resultatet innebar partiets sämsta val sedan 1968 då militärstyrkor från Warszawapakten marscherade in i Tjeckoslovakien en knapp månad före valet.¹

Efter endast en mandatperiod blev miljöpartiet tvunget att ta adjö av riksdagen. Partiets tillbakagång med 2,1 procentenheter innebar att fyraprocentsspärren passerades i "fel" riktning. Miljöpartiets röststöd minskade från 5,5 procent 1988 till 3,4 procent 1991.

Småpartierna fick tillsammans 1,0 procent, vilket innebar en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med 1988. Klart störst bland småpartierna blev Sven-Olle Olssons sjöboparti som fick 0,5 procent av rösterna.²

Det officiella valresultatet från 1991 års riksdagsval presenteras i tabell 3. I tabellen redovisas också resultatet från 1988 års riksdagsval samt förändringarna mellan 1988 och 1991. I tabell 4 redovisas valresultaten från samtliga åttariksdagsval sedan enkamarsystemet infördes 1970.

Tabell 3
Resultat av riksdagsvalen 1988 och 1991

Parti	Riksdagsvalet 1988		Riksdagsvalet 1991		Förändring 1988 – 1991	
	antal röster	procent	antal röster	procent	antal röster	procentenheter
v	314 031	5,9	246 905	4,5	-67 126	-1,4
s	2 321 826	43,2	2 062 761	37,7	-259 065	-5,5
c	607 240	11,3	465 175	8,5	-142 065	-2,8
fp	655 720	12,2	499 356	9,1	-156 364	-3,1
m	983 226	18,3	1 199 394	21,9	+216 168	+3,6
kds	158 182	2,9	390 351	7,2	+232 169	+4,3
mp	296 935	5,5	185 051	3,4	-111 884	-2,1
nyd	–	–	368 281	6,7	+368 281	+6,7
övriga partier	36 559	0,7	53 487	1,0	+16 928	+0,3
samtliga giltiga valsedlar	5 373 719	100,0	5 470 761	100,0	+97 042	
giltiga valsedlar	5 373 719	98,8	5 470 761	98,3	+97 042	-0,5
blanka/ogiltiga valsedlar	67 331	1,2	92 159	1,7	+24 828	+0,5
summa röstande	5 441 050	100,0	5 562 920	100,0	+121 870	
röstande	5 441 050	86,0	5 562 920	86,7	+121 870	+0,7
icke-röstande	888 973	14,0	850 487	13,3	-38 486	-0,7
summa röstberättigade	6 330 023	100,0	6 413 407	100,0	+83 384	

Källa: *Allmänna valen 1988 och 1991 (SOS)* Statistiska centralbyrån, Stockholm. Vänsterpartiets röstandel 1988 har avrundats till 5,9 procent. I *Allmänna valen 1988* anges 5,8 procent. Vänsterpartiets röstandel var 5,844 med tre decimaler. Vi har valt att redovisa 5,9 procent för vänsterpartiet för att få procentsumman för samtliga partier att bli 100,0 procent. I *Allmänna valen 1988* summerar partiernas procentandelar till 99,9 procent. Av samma skäl har kds' röstandel 1991 avrundats till 7,2 procent. Kds' röstandel 1991 var 7,135 med tre decimaler.

1) I andrakammarvalet 1968 fick vpk endast 3,0 procent av rösterna, men eftersom fyraprocentsspärren inte infördes förrän vid det första valet till enkammarriksdagen 1970 kunde röstandelen bytas ut mot tre riksdagsmandat.

2) Sjöbopartiet fick 27 635 röster (0,51 procent) i 1991 års riksdagsval. I storleksordning därefter följde sverigedemokraterna med 4 877 röster (0,09 procent), arbetarlistan med 3 645 röster (0,07 procent) och arbetarpartiet kommunisterna, apk, med 2 969 röster (0,05 procent). Sjöbopartiet fick som väntat det klart starkaste röststödet i de skånska valkretsarna och erhöll 4,4 procent i Malmöhuslän (där Sjöbo ligger), 2,8 procent i Kristianstads län och 1,5 procent i Fyrstadskretsen. I riksdagsvalet i Sjöbo kommun fick sjöbopartiet 26,3 procent av rösterna. Både i 1985 och 1988 års val var socialistiska partiet (f d kaf) störst bland småpartierna (16 247 röster 1985 och 12 943 röster 1988). I 1991 års val hade socialistiska partiet ingått en valteknisk samverkan med vänsterpartiet och ställde därför inte upp under eget namn.

Tabell 4
Resultat av riksdagsvalen 1970 – 1991 (procent)

	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övri- ga	sum- ma pro- cent	val- del- tag- ande
1970	4,8	45,3	19,9	16,2	11,5	1,8	–	–	0,5	100,0	88,3
1973	5,3	43,6	25,1	9,4	14,3	1,8	–	–	0,5	100,0	90,8
1976	4,7	42,7	24,1	11,1	15,6	1,4	–	–	0,4	100,0	91,8
1979	5,6	43,2	18,1	10,6	20,3	1,4	–	–	0,8	100,0	90,7
1982	5,6	45,6	15,5	5,9	23,6	1,9	1,6	–	0,3	100,0	91,4
1985	5,4	44,7	10,1	14,2	21,3	2,3	1,5	–	0,5	100,0	89,9
1988	5,9	43,2	11,3	12,2	18,3	2,9	5,5	–	0,7	100,0	86,0
1991	4,5	37,7	8,5	9,1	21,9	7,2	3,4	6,7	1,0	100,0	86,7

Kommentar: Resultaten är hämtade från Allmänna valen för respektive år (SOS), Statistiska centralbyrån, Stockholm. I fyra fall har avrundningar gjorts för att få procentsumman för samtliga partier att bli 100,0 procent. I 1976 års val har vänsterpartiets resultat 4,753 avrundats till 4,7, i 1982 års val har miljöpartiets resultat 1,652 avrundats till 1,6, i 1988 års val har vänsterpartiets resultat 5,844 avrundats till 5,9, och i 1991 års val har kds' resultat 7,135 avrundats till 7,2. I 1985 års val gick centerpartiet och kds till val under den gemensamma beteckningen centern. I valet erhöll centern 12,4 procent av rösterna fördelade på centerpartiet 8,8 procent, kds 2,3 procent och listor utan kandidater samt den "saxade" listan i Kalmar 1,3 procent. I tabellen har de 1,3 procenten slagits samman med centerpartiets 8,8 procent.

En liten överraskning i 1991 års val var att valdeltagandet inte fortsatte att sjunka. Andelen röstande – som hade minskat från 91,4 procent 1982 till 89,9 procent 1985 och 86,0 procent 1988 – ökade istället med 0,7 procentenheter och stannade på 86,7 procent. Samtidigt ökade dock andelen blanka och ogiltiga röster till ny rekordnivå – från 1,2 procent 1988 till 1,7 procent 1991.¹

Tabell 5
Resultat av riksdags-, landstings- och kommunfullmäktigevalen 1991 (procent)

Parti	riksdags- valet	landstings- valet	kommun- fullmäktige- valet	differens riksdags- kommunfullmäk- tidgevalet
v	4,5	4,8	4,8	–0,3
s	37,7	38,3	36,6	+1,1
c	8,5	11,0	11,2	–2,7
fp	9,1	10,8	9,6	–0,5
m	21,9	23,2	22,1	–0,2
kds	7,2	7,0	5,8	+1,4
mp	3,4	3,2	3,6	–0,2
nyd	6,7	0,7	3,4	+3,3
övriga	1,0	1,0	2,9	–1,9
Summa procent	100,0	100,0	100,0	

Kommentar: Plustecken i den högra kolumnen innebär ett bättre resultat i riksdags- än i kommunfullmäktigevalet medan ett minustecken innebär det omvända. Resultaten är hämtade från *Allmänna valen* 1991 (SOS), Statistiska centralbyrån, Stockholm. Avrundningar har gjorts för att få procentsumman för samtliga partier att bli 100,0 procent. I riksdagsvalet har kds' resultat 7,135 avrundats till 7,2, i landstingsvalet har miljöpartiets resultat 3,142 avrundats till 3,2 och i kommunfullmäktigevalet har moderaternas resultat 22,156 avrundats till 22,1.

1) Av de 1,7 procenten blanka och ogiltiga valsedlar klassificerades 98,7 procent (90 955) som blanka och 1,3 procent (1204) som ogiltiga.

Resultatet av riksdagsvalet brukar inte skilja sig särskilt mycket från resultaten av de samtidiga valen till kommuner och landsting. De små differenser som finns är dock värda att uppmärksamma. I tabell 5 redovisas därför utgången av samtliga tre val som hölls i Sverige den 15 september 1991. Skillnaderna mellan partiernas valresultat i landstingsvalet och de två andra valen skall ses mot bakgrund av att det saknas landsting i Göteborg, Malmö och på Gotland.

Ny demokrati men också kds och socialdemokraterna gjorde 1991 bättre ifrån sig i riksdagsvalet än i valet till kommunfullmäktige. Ny demokratis dåliga resultat i kommunerna och framförallt i landstingen berodde till stor del på att partiet i många fall inte ställde upp några kandidatlistor.

De partier som gjorde ett bättre resultat i kommunfullmäktigevalet än i riksdagsvalet var framförallt centerpartiet och gruppen övriga partier. Förklaringen i det senare fallet är naturligtvis de många lokala partier som endast ställer upp i kommunfullmäktigevalen. Centerpartiets sämre valresultat på riksplanet kan till en del förklaras av att den tidigare centerpartisten Sven-Olle Olssons sjöboparti ställde upp i riksdagsvalet men inte kommunfullmäktigevalet.

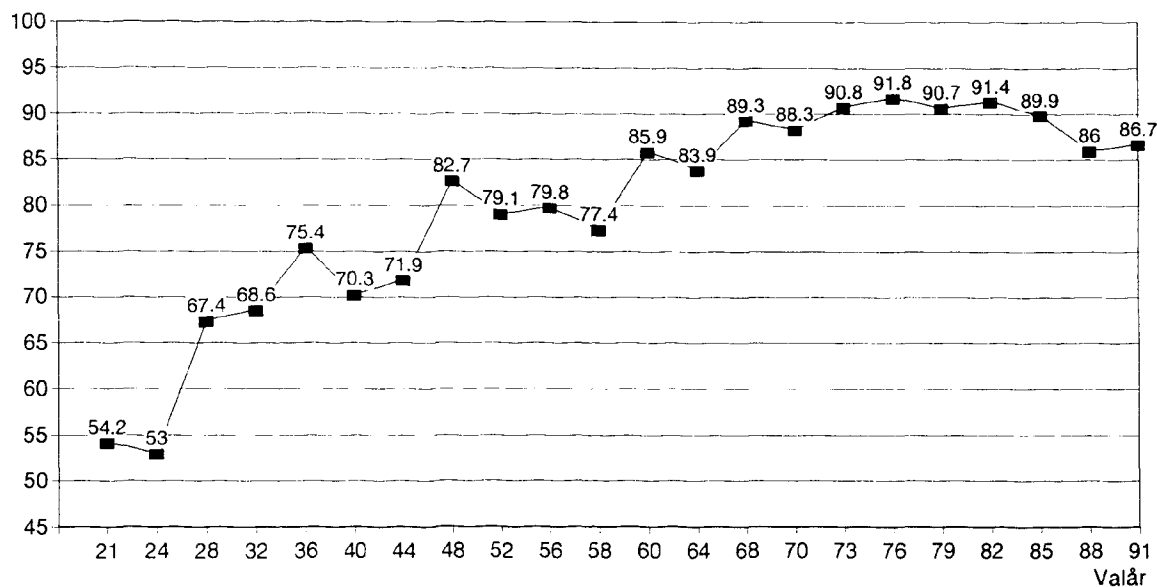
Rekordrörliga väljare

Valdeltagande

Valdeltagandet steg en aning i valet 1991 – från 86,0 procent 1988 till 86,7 procent 1991. Ökningen är inte imponerande med tanke på att valdeltagandet 1988 var det lägsta i Sverige under de senaste tjugofem åren. Valdeltagandet 1991 var alltså i själva verket förhållandevis lågt – det näst lägsta sedan 1964.

Figur 1
Valdeltagandet i de svenska riksdagsvalen 1921 – 1991 (procent)

Procentandel
röstande

Kommentar: Resultaten är hämtade från *Allmänna valen 1991. Del 1* (SCB, Sveriges officiella statistik).

Att valdeltagandet blev så relativt lågt bör inte förvåna. Vi vet att valdeltagande, eller rättare sagt valskolk, har ett klart samband med politiska faktorer. Politikermisstro, politiskt ointresse och svårigheten att finna ett parti som passar är omständigheter som leder till valskolk. Med tanke på att misstron mot partier och politiker ökar och att partiernas profiler blivit otidigare för väljarna är det låga valdeltagandet 1991 knappast överraskande.

Huvudorsaken till att valdeltagandet trots allt ökade något 1991, istället för att fortsätta att sjunka, står att finna i ny demokratis uppdykande på valscenen. Resultaten i tabell 6 visar tydligt hur ny demokrati mobiliserade människor att rösta 1991 som inte hade röstat 1988.

Ny demokrati vann cirka 1 procentenhet genom att lyckas mobilisera tidigare valskolkare att rösta. Det är den största mobiliseringsvinst som något parti inhöstat sedan den här typen av mätningar började göras i valundersökningen 1979.

Analysen av de individuella förändringarna i valdeltagandet visar att också kds och m gynnades. Men i deras fall vann de mest på en liten demobilisering, dvs att relativt få av deras gamla väljare från 1988 satt hemma 1991.

Tabell 6

Individuella förändringar i valdeltagandet mellan 1988 och 1991. Effekter på partiernas röstandelar 1991

	partival 1988 respektive 1991									summa procent	antal in- tervjuade
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr		
demobiliserade väljare: röstade 1988, men ej 1991	3	46	13	10	13	3	11	–	1	100	137
mobiliserade väljare: röstade 1991, men ej 1988	2	30	6	10	21	8	3	18	2	100	176
effekt av demobilise- ringen	±0,0	–0,5	–0,2	–0,1	+0,5	+0,3	–0,4	+0,4	±0,0		
effekt av mobilise- ringen	–0,1	–0,6	–0,2	+0,1	–0,2	+0,1	±0,0	+0,8	+0,1		
nettoeffekt av föränd- ringen i valdeltagandet	–0,1	–1,1	–0,4	±0,0	+0,3	+0,4	–0,4	+1,2	+0,1		

Kommentar: Resultaten omfattar enbart väljare som var röstberättigade både i riksdagsvalet 1988 och i riksdagsvalet 1991. Uppgifterna om valdeltagandet har hämtats från de officiella röstlängderna. Blankröstning har definierats som icke-röstning. Totala antalet intervjuade blankröstare var 33 år 1988 och 42 år 1991. Analyserna omfattar, förutom intervjuade personer 1991, också ett antal väljare från panelurvalet 1988 – 1991 som enbart intervjuades 1988.

De partier som förlorade mest på valdeltagandeförändringarna mellan 1988 och 1991 var socialdemokraterna och centerpartiet. Socialdemokraterna tappade mest, sammanlagt hela –1,1 procentenhet. Det är den största mobiliserings-demobiliseringsförlust som registrerats för något parti sedan den här typen av analyser inleddes 1979. Även centerns motsvarande förlust på –0,5 procentenheter är relativt stor.

Ett annat parti som också tappade förhållandevis mycket på de individuella valdeltagandeförändringarna var miljöpartiet (–0,4). En närmare analys visar att hela mp:s avtappning berodde på demobiliseringsförluster. Miljöpartiet förlorade relativt många väljare som stött partiet 1988 men som valde soffan 1991.

Partiernas vinster eller förluster på förändringarna i valdeltagandet är en intressant politisk fråga. En annan är den hypotetiska frågan vad som skulle ha hänt om alla röstberättigade hade röstat. En vanlig föreställning är att ett hundraprocentigt valdeltagande skulle gynna socialdemokraterna.

Frågan är svårbesvarad, inte minst därför att valskolkare har den tråkiga egenheten att inte bara avstå från att rösta utan också har en stark tendens att avstå från att delta i valundersökningar. Svartsbortfallet bland röstskolkare är alltid mycket högt i alla intervjuundersökningar – 45 procent i 1991 års valundersökning, vilket kan jämföras med endast 21 procent bland personer som röstade. Alla resultat som bygger på svar från de valskolkare som ställer upp i intervjustudier blir följaktligen osäkra. Man kan inte vara säker på att de valskolkare som ställer upp i intervjuundersökningar är representativa för dem som vägrar.

Resultaten i tabell 7 ger dock ett visst underlag för att diskutera tesen om socialdemokraternas starka position bland valskolkarna. Eventuella partipreferenser hos röstskolkarna vid valen sedan 1979 har fastställts med hjälp av flera olika intervjufrågor om partisympati, inklusive en fråga hur man skulle ha röstat om man röstat.

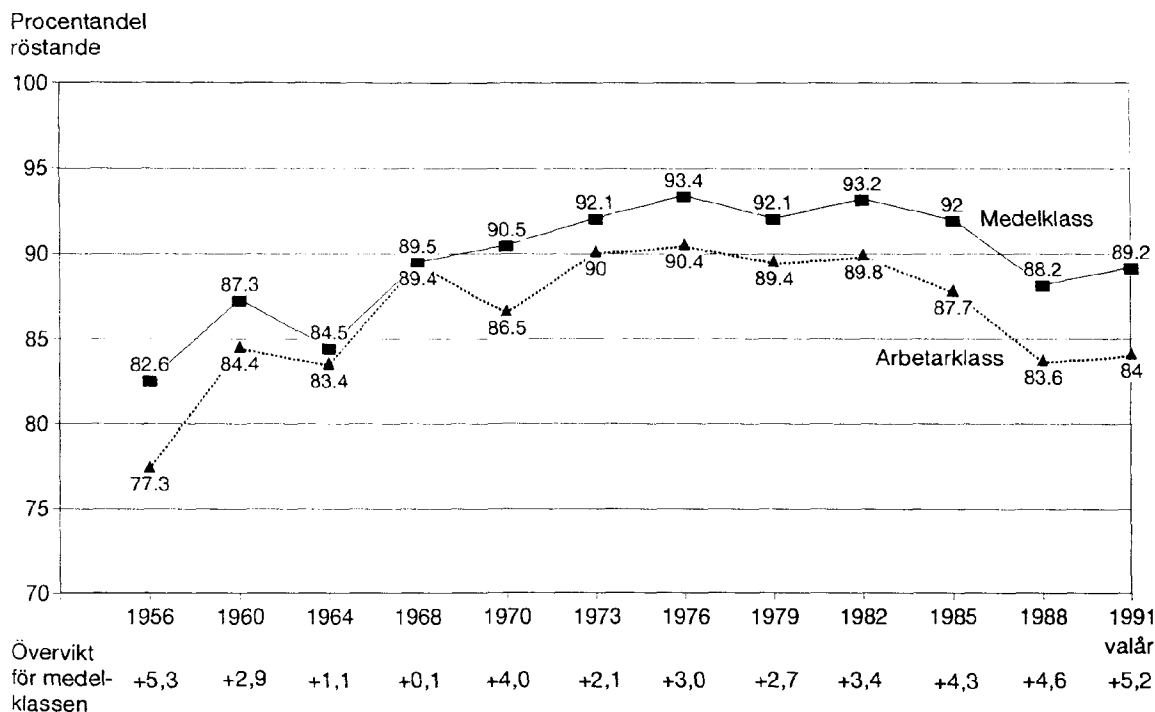
Föreställningen att socialdemokraterna har en potentiell reserv bland valskolkarna får stöd i fyra av de fem valen (1979, 1982, 1988 och 1991). Det avvikande valet är 1985 då s hade ett något svagare stöd bland soffliggarna än bland de röstande. Men det dominerande mönstret är alltså att socialdemokraterna är överrepresenterade bland valskolkarna, speciellt vid valen 1979 och 1982. Vid de två senaste valen har socialdemokraterna varit något mindre överrepresenterade bland röstskolkarna.

Tabell 8**Valdeltagandet i olika befolkningsgrupper vid riksdagsvalen 1982, 1985, 1988 och 1991 (procent)**

Befolkningsgrupper	1982	1985	1988	1991	förändring 1988–1991
kön					
män	90,9	89,6	84,5	86,1	+1,6
kvinnor	91,8	90,1	87,5	87,2	–0,3
ålder					
18–21	87,7	85,1	80,0	79,2	–0,8
22–30	87,7	86,9	80,1	84,1	+4,0
31–40	93,5	91,4	87,3	85,6	–1,7
41–50	93,7	91,6	87,7	88,8	+1,1
51–60	92,4	91,4	89,7	90,6	+0,9
61–70	92,4	90,8	88,9	88,3	–0,6
71–80	89,2	87,9	85,8	85,9	+0,1
utbildning					
låg	89,6	87,9	85,1	85,2	+0,1
medel	91,6	90,4	85,5	86,3	+0,8
hög	94,9	92,3	88,2	89,3	+1,1
yrkesgrupp					
industriarbetare	90,3	87,6	81,9	84,0	+2,1
övriga arbetare	89,1	87,3	84,7	84,1	–0,6
lägre tjänstemän	91,6	91,1	87,5	89,6	+2,1
mellanjämsmän	95,2	92,2	89,0	90,1	+1,1
högre tjänstemän	93,8	93,7	89,5	90,4	+0,9
småföretagare	92,2	90,6	84,2	84,5	+0,3
jordbrukare	89,7	90,0	89,7	86,7	–3,0
studerande	90,8	88,4	86,2	86,2	±0,0
taxerad inkomst					
låg	90,1	88,0	80,8	82,0	+1,2
medel	90,9	90,1	86,6	86,8	+0,2
hög	94,0	92,4	88,7	90,7	+2,0
anställningssektor					
privat	90,7	89,5	84,9	86,4	+1,5
offentlig	93,3	90,8	88,9	88,1	–0,8
civilstånd					
gift/sammanboende	92,5	91,7	88,6	89,5	+0,9
änka/änkling	91,3	88,5	90,8	85,5	–5,3
ogift/frånskild	88,3	85,4	78,8	80,2	+1,4
hela valmanskåren	91,4	89,9	86,0	86,7	+0,7

Kommentar: Resultaten för hela valmanskåren är de officiella valdeltagandeuppgifterna enligt röstlängden. Övriga siffror bygger enbart på de personer som har ställt upp för intervju i valundersökningarna. Svarspersonernas egna uppgifter om valdeltagande har kontrollerats mot röstlängden. Siffrorna har dessutom korrigerats för det högre valdeltagandet bland intervjupersonerna än i hela valmanskåren (icke-röstare tenderar att inte ställa upp för intervju). Korrigeringsfaktorn utgörs av kvoten mellan valdeltagandet i hela valmanskåren och valdeltagandet bland de intervjuade. 1982 års siffror har multiplicerats med 0,979, 1985 års siffror med 0,957, 1988 års siffror med 0,950 och 1991 års siffror med 0,948. Korrigeringarna bygger på antagandet att andelen icke-röstare i bortfallet inte varierar mellan olika befolkningsgrupper. Inkomstvariabeln gäller egen taxerad inkomst. Fördelningen har varje år satts till cirka 25 procent låg inkomst, 50 procent mellan och 25 procent hög inkomst. Resultaten för yrkesgrupp och anställningssektor bygger även på icke förvärvsarbetsande personer.

Figur 2
Valdeltagandet i medelklassen och arbetarklassen vid riksdagsvalen
1956 – 1991 (procent)

Kommentar: Svarspersonernas egna uppgifter om valdeltagande har kontrollerats mot röstlängden. Siffrorna har dessutom korrigerats för det högre valdeltagandet bland intervjupersonerna än i hela valmanskåren. Korrigeringsfaktorn utgörs av kvoten mellan valdeltagande i hela valmanskåren och valdeltagandet bland de intervjuade. 1956 års siffror har multiplicerats med 0,930, 1960 års med 0,951, 1964 års med 0,958, 1968 års med 0,963, 1970 års med 0,968, 1973 års med 0,970, 1976 års med 0,962, 1979 års med 0,957, 1982 års med 0,979, 1985 års med 0,957, 1988 års med 0,950 och 1991 års med 0,948. Medelklassen har definierats som företagare, tjänstemän och jordbrukare.

Förstagångsväljare

Unga förstagångsväljares röstande tilldrar sig alltid stort intresse. De är inte bara det fräscha nytilskott som alla partier hoppas på. De representerar också framtiden och har rykte om sig att vara trendkänsliga. Deras beteende kan avslöja vad som rör sig i tiden och läggas till grund för spekulationer om vad som komma skall. Val där unga och äldre väljare röstar mycket olika avslöjar inte enbart en potentiell generationskamp. De kan också signalera början på något radikalt nytt – ett trendbrott eller ett systemskifte.

Antalet förstagångsväljare i 1991 års val var 324 153. Större delen av dem var ungdomsväljare, men cirka 15 procent var invandrare som blivit svenska medborgare. Resultaten i tabell 9 visar vilken betydelse förstagångsväljarnas röstning hade för valutgången. Tabellen innehåller dessutom information om hur "sistagångsväljarnas" fränfalle påverkade valet. Uppgifterna om hur de avlidna väljarna röstade 1988 har hämtats från panelurvalet. De beräknade effektmåtten visar hur partiernas röstandelar skulle ha förändrats om förstagångsväljarna inte hade röstat 1991 respektive om de döda hade kunnat delta i valet och stött samma partier som de gjorde 1988.

Tabell 9

Förändringar i valmanskårens sammansättning 1988 – 1991. Effekter på partiernas röstandelar

	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr	summa procent	antal in- tervjuade
avlidna mellan 1988 och 1991	0	50	0	17	17	11	5	0	0	100	30
förstagångsväljare 1991	3	27	6	9	30	7	6	12	0	100	146
effekt av avgången från väljarkåren	±0,0	-0,2	+0,2	-0,1	+0,0	±0,0	±0,0	+0,1	±0,0		
effekt av nytillskottet till väljarkåren	-0,1	-0,7	-0,2	±0,0	+0,5	±0,0	+0,2	+0,3	±0,0		
nettoeffekten av förändringen	-0,1	-0,9	±0,0	-0,1	+0,5	±0,0	+0,2	+0,4	±0,0		

Kommentar. Effektmåttan visar hur partiernas röstandelar 1991 skulle ha påverkats om förstagångsväljarna inte hade deltagit i valet respektive om de avlidna hade kunnat rösta och stött samma partier 1991 som de gjorde 1988. Uppgifterna om de avlidna väljarnas röstning 1988 har hämtats från panelurvalet 1988 – 1991 (halva totalurvalet) och har vägts upp till det dubbla antalet för att få rätt proportion i det stora urvalet.

Effekten av förändringen i valmanskårens sammansättning blev större 1991 än vi någonsin sett sedan valundersökningarna inleddes 1956. Socialdemokraternas förluster bland förstagångsväljarna (-0,7 procentenheter) och moderaternas och nydemokraternas vinster blev ovanligt stora. Att sedan s. precis som vid alla val sedan mitten av 1970-talet, också förlorade röstandelar på de avlidnas avgång från väljarkåren förbättrade inte läget för partiet.

Tabell 10

Unga förstagångsväljares partival 1956 – 1991

Valår	parti									summa procent	antal in- tervjuade
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr		
1956	0	54	9	26	11	–	–	–	0	100	35
1960	0	65	10	6	19	–	–	–	0	100	43
1964	0	52	13	23	7	–	–	–	5	100	87
1968	2	57	14	18	6	–	–	–	3	100	100
1970	11	46	28	10	5	–	–	–	0	100	226
1973	12	36	36	3	10	–	–	–	3	100	126
1976	9	41	26	12	10	–	–	–	2	100	211
1979	11	33	20	13	20	–	–	–	3	100	133
1982	7	45	13	6	23	3	3	–	0	100	139
1985	7	43	8	16	22	1	3	–	0	100	154
1988	5	44	8	15	22	1	4	–	1	100	131
1991	2	25	6	10	30	6	7	14	0	100	127

Källa: Valundersökningarna. Kds resultat särredovisas först fr o m valet 1982.

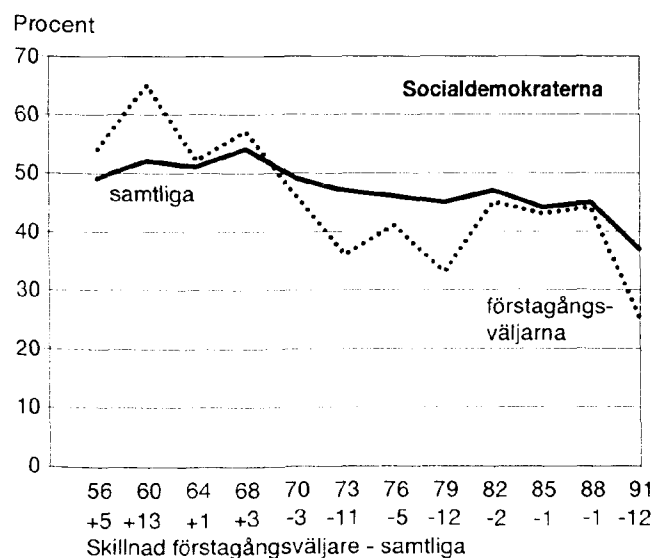
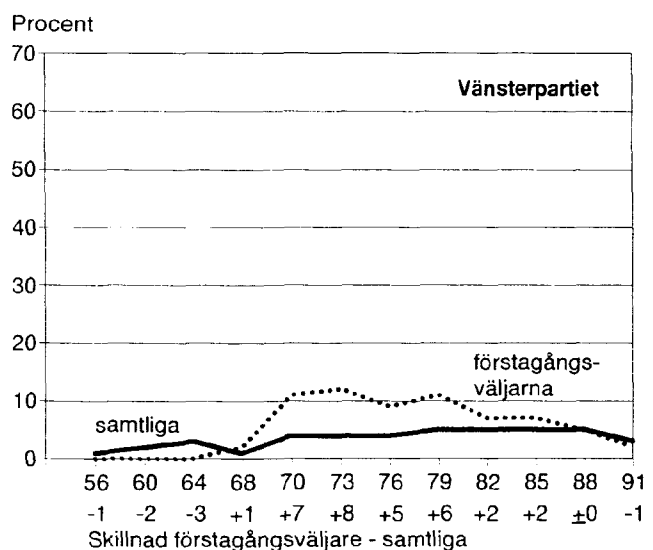
Unga förstagångsväljares partival 1991 är det mest avvikande från valresultatet som förekommit sedan valundersökningarna startade. Det visar sammanställningen i tabell 10. Den enda konkurrenten skulle kunna vara valet 1960, men antalet förstagångsväljare i 1960 års valundersökning är så få (43 personer) att resultatet kan vara ett statistiskt spratt.

Socialdemokraternas röststöd bland 1991 års unga förstagångsväljare (25 procent) är det sämsta partiet någonsin haft sedan det första demokratiska valet 1921. Vår kunskap om de äldsta valen på 1920- och 1930-talen är naturligtvis begränsad, men tack vare ett antal specialstudier av Herbert Tingsten vet vi att dåtidens socialdemokrati var starkare, inte svagare, bland unga väljare än bland äldre.

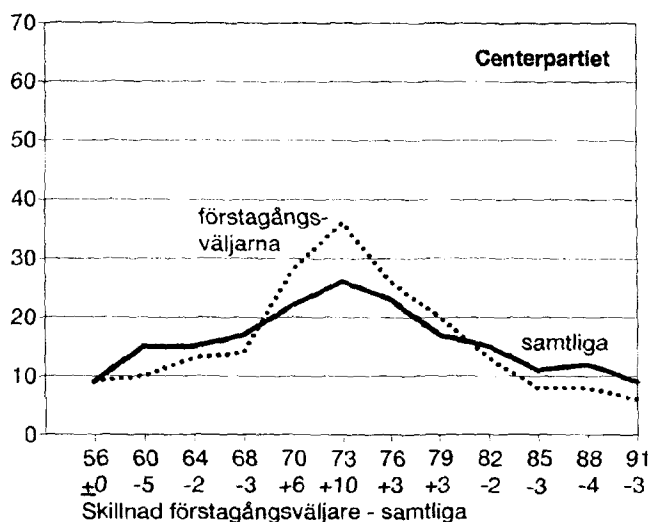
De partier som relativt sett vann mest röster bland 1991 års förstagångsväljare var moderaterna (30 procent) och ny demokrati (14 procent). När det gäller moderaterna är resultatet 1991 med all sannolikhet det bästa partiet gjort bland förstagångsväljare sedan 1921.

Tesen om ungdomsväljarna som stormsvälare, som förebud om framtidens partipolitiska trender, håller dåligt streck när vi ser på vad som hänt i Sverige under de senaste decennierna. Resultaten i figur 3 visar i vad mån förstagångsväljarnas röstning avvikit från samtliga väljares vid valen 1956 – 1991.

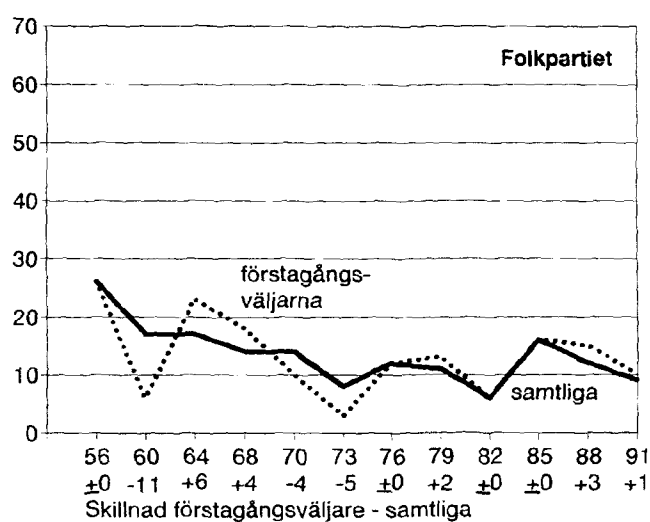
Figur 3
Skillnader och likheter i unga förstagångsväljares och samtliga väljares partival 1956 – 1991

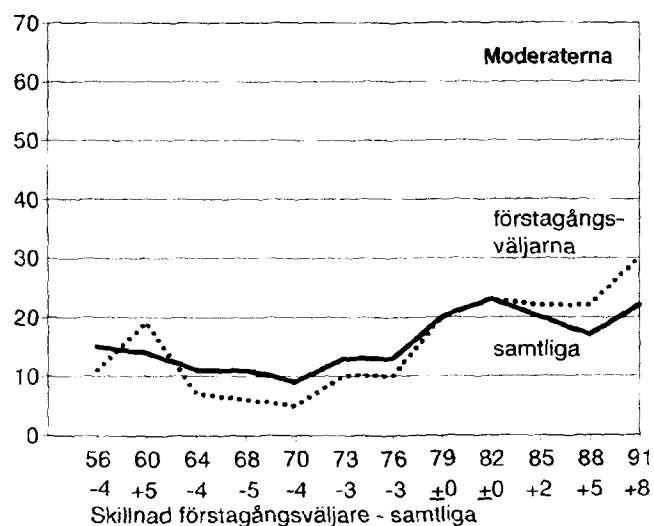
Procent

Procent

Procent

Kommentar: Resultaten i sin helhet har hämtats från valundersökningarna. Procentandelen för samtliga väljares partival är alltså inte lika med de officiella valresultaten. De har hämtats i övrigt form från respektive års valundersökning. Analysen gäller enbart unga förstagångsväljare.

För fyra av partierna (v, s, c, m) framträder ett relativt klart mönster medan det är mer svårtolkat för fp. Det mönster som framträder är att när ett parti har framgång är det speciellt starkt bland förstagångsväljare medan när det har problem är det speciellt svagt bland förstagångsväljare. Centerpartiets resultat är mycket illustrativa. När partiet var som starkast i mitten av 1970-talet hade det ett mycket starkt stöd bland förstagångsväljarna (t ex 36 procent 1973) medan röststödet från förstagångsväljarna var svagare än bland äldre väljare under både uppgångsåren på 1960-talet och under nedgången under 1980-talet.

På samma sätt var moderaterna speciellt svagt bland förstagångsväljarna under problemåren 1964 – 1970 och extra starkt under 1980-talets framgångsår. Andelen förstagångsväljare som röstat moderat har ökat mycket kraftigt, från 5 procent 1970 till 30 procent 1991. Socialdemokraternas utveckling har varit den motsatta, men stämmer med mönstret att förstagångsväljare tenderar att främst återfinnas hos framgångsrika partier. Under 1960-talets rekordår för socialdemokraterna hade partiet hela tiden stöd av över 50 procent av förstagångsväljarna. Sedan 1970 har däremot socialdemokraternas stöd bland förstagångsväljare varit svagare än bland äldre väljare.

Den bild av förstagångsväljares röstning som framträder är trendkänslighet. Tidens politiska tecken syns tydligare bland lättrorliga unga förstagångsväljare än bland trögrörligare äldre väljare. Men om man hade hoppats att de unga förstgångsväljarnas röstning skulle fungera som en slags politisk kristallkula är resultaten en besvikelse. Partiernas upp- och nedgångar under åren 1956 – 1991 förebådas inte på något enkelt sätt av förstagångsväljarnas röstning.

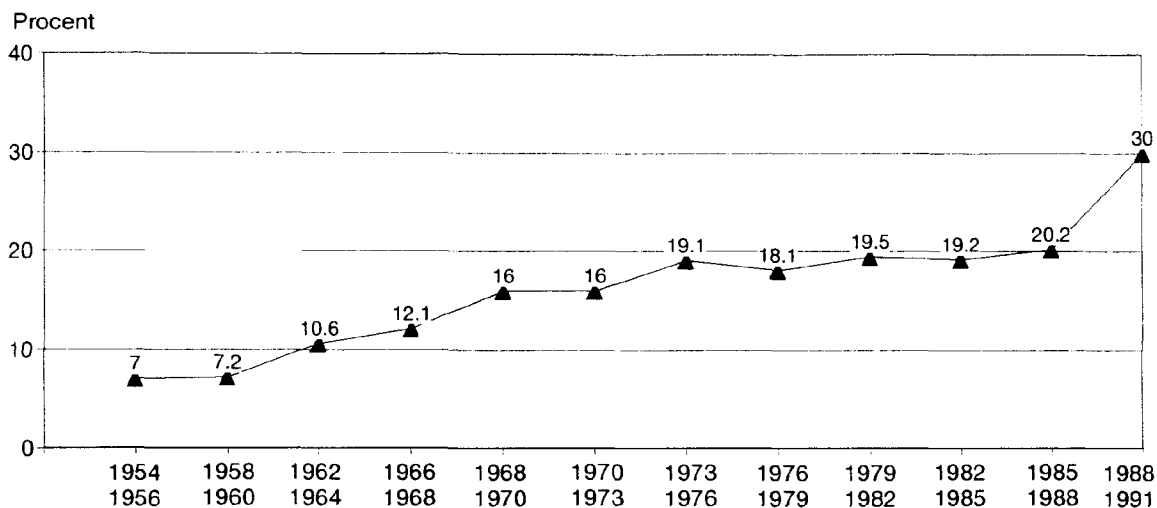
Partibytare

Partibytarna var rekordmånga 1991. Andelen väljare som bytte parti mellan valen 1988 och 1991 var hela 30,0 procent enligt våra resultat. Det är den klart högsta andel partibytare som har uppmätts sedan valundersökningarna inleddes 1956. På 1950-talet bytte få människor parti. Färre än tio procent av väljarna bytte parti vid valen 1956 och 1960. Under 1960-talet ökade väljarrörligheten markant. Mellan valen 1960 och 1970 steg andelen partibytare från 7 till 16 procent. Under 1970- och 1980-talen har andelen partibytare ökat långsammare – från 16 procent 1970 till 20 procent 1988.¹

Den plötsliga ökningen till 30 procent partibytare 1991 signalerar en ny rörlighet bland svenska väljare, inte bara i jämförelse med tidigare val utan också i internationell jämförelse. En partirörlighet som omfattar närapå en tredjedel av väljarkåren är hög även ute i Europa. Det som var en av västvärldens mest stabila valmanskårer är inte så stabil längre.

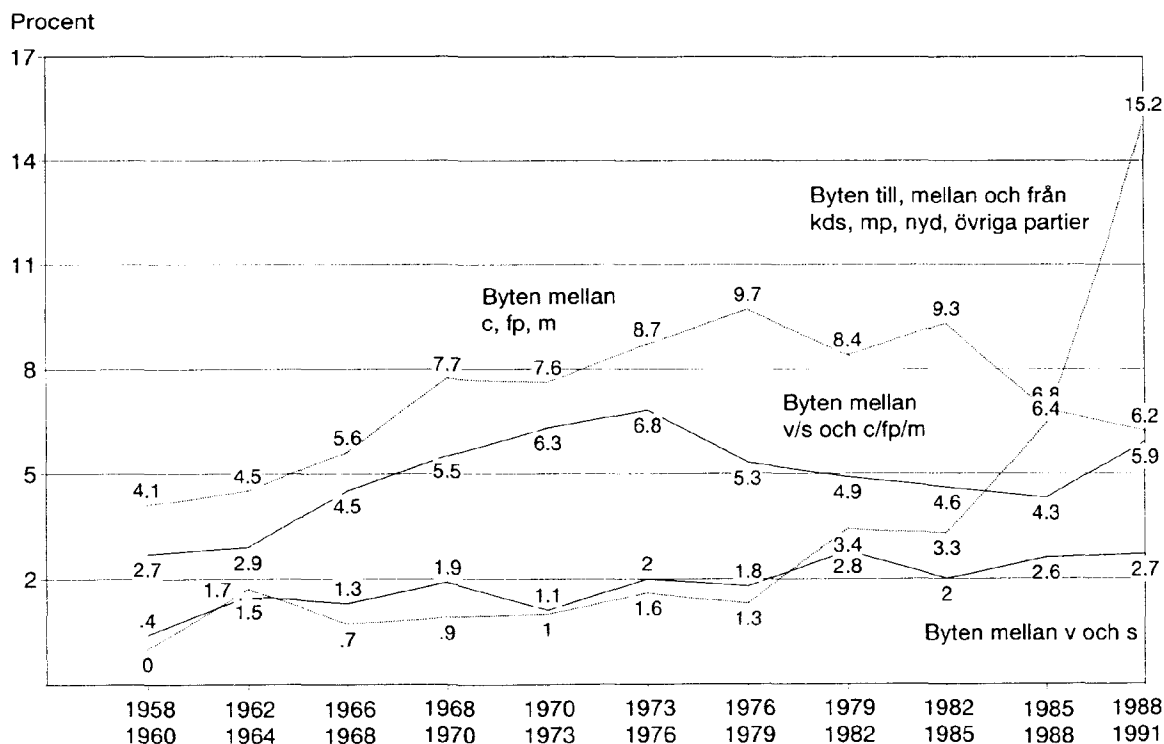
1) Procentbasen är definierad som antalet intervjupersoner som partiröstade i båda valen. Resultaten för 1950- och 1960-talen i figur 4 underskattar förmodligen andelen partibytare något eftersom uppgifterna om tidigare röstning under den perioden helt bygger på minnesdata. För valen från senare tid bygger resultaten till hälften på minnesuppgifter och till hälften på paneldata.

Figur 4
Andel partibytare vid valen 1956 – 1991

Kommentar: Procentbasen är vid varje mätillfälle definierad som antalet intervjupersoner som röstade i båda valen. Resultaten för valen 1954/56, 1958/60, 1962/64, 1966/68 och 1970/73 bygger helt på intervjupersonernas minnesuppgifter om hur de röstade i det tidigare valet. För övriga val bygger resultaten till hälften på minnesuppgifter och till hälften på uppgifter från panelstudier.

Figur 5
Olika slag av partibytan vid valen 1960 – 1991

Kommentar: Resultaten bygger på samma material som figur 4.

Partibytten inom det gamla borgerliga blocket (c, fp, m) har alltid varit den vanligaste formen av väljarrörlighet i Sverige. Det mönstret gäller inte längre. I 1991 års val blev istället partibytten mellan de gamla partierna (v, s, c, fp, m) och de nya (mp, kds, nyd) den klart mest frekventa formen av rörlighet. Hela 15,2 procent av väljarkåren bytte till eller ifrån de nya partierna 1991, jämfört med endast 6,2 procent som bytte mellan c, fp och m. Partibytten mellan de gamla socialistiska och borgerliga blocken omfattade 1991 5,9 procent, en viss ökning jämfört med motsvarande siffror från 1980-talet. Blockgränsen har ånyo blivit något lättare att överskrida för väljarna.

En detaljerad översikt över väljarströmmarna mellan valen 1988 och 1991 återfinns i tabellerna 11 och 12.¹ Procentberäkningarna är gjorda så att man både kan se vart 1988 års väljare gick och varifrån 1991 års väljare kom.

Varifrån nydemokraterna hämtade sina röster är naturligtvis den mest intressanta frågan. Resultaten visar att de två partier som proportionellt sett tappade flest väljare till nyd var miljöpartiet och moderaterna, medan vänsterpartiet, socialdemokraterna och centern var de partier som relativt sett förlorade minst. Ser vi på sammansättningen av nydemokraternas väljare visar det sig att de flesta kom från de två stora partierna s och m.

Tabell 11
Röstförändringar 1988 – 1991: Vart gick 1988 års väljare?

Partival 1988	partival 1991										ej röst- ande	summa procent	antal inter- vjuade
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr	blankt			
v	47	31	1	3	2	2	8	2	1	0	3	100	103
s	2	75	1	3	5	1	2	4	1	1	5	100	974
c	0	2	59	2	11	11	4	4	1	0	6	100	249
fp	0	4	4	46	24	12	1	5	0	1	3	100	252
m	0	1	2	4	74	5	1	9	0	0	4	100	373
kds	0	0	2	2	4	83	0	7	0	2	0	100	55
mp	1	8	7	9	7	13	32	9	1	2	11	100	112
övriga partier	12	0	0	12	0	0	0	38	13	0	25	100	8
blankt	4	21	0	12	17	4	4	13	0	21	4	100	24
ej röstande 1988	1	18	3	6	12	5	2	11	1	3	37	100	267
ej röstberättigade 1988	2	22	5	7	24	6	5	10	0	3	16	100	180

1) Uppgifterna om intervjupersonernas valdeltagande har kontrollerats mot röstlängderna. Information om röstandet 1991 inhämtades vid en hemintervju eller genom en brevenkät. Dessa uppgifter bedöms som förhållandevis tillförlitliga. Informationen om partivalet 1988 kan vara något mindre tillförlitlig, speciellt för de undersökningsspersoner som intervjuades för första gången 1991. För dem har vi endast tillgång till minnesuppgifter om hur de röstade 1988. För den andra hälften av urvalet har vi dock tillgång till paneldata, dvs uppgifter om partivalet 1988 insamlat redan 1988. Paneluppläggnigen gör det dessutom möjligt att studera storleken på eventuella minnesfel; minnesuppgifter från 1991 om partivalet 1988 kan jämföras med vad personerna sade om partivalet 1988 i intervjun 1988. Resultatet från en sådan test visar att 9 procent angav olika partier. I tidigare valundersökningar har motsvarande siffror hållit sig mellan 8 och 11 procent.

Tabell 12
Röstförändringar 1988 – 1991: Varifrån kom 1991 års väljare?

Partival 1988	partival 1991										ej röst- ande 1991
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr	blankt	
v	59	4	0	1	0	1	9	1	6	0	1
s	28	83	6	14	10	8	16	24	38	29	20
c	0	1	72	3	5	15	10	6	12	3	6
fp	0	1	4	55	12	17	4	7	0	8	4
m	1	0	4	7	55	10	2	20	13	0	6
kds	0	0	1	1	0	27	0	3	0	2	0
mp	1	1	4	5	2	9	42	6	6	5	5
övriga partier	1	0	0	0	0	0	0	2	6	0	1
blankt	1	1	0	1	1	0	1	2	0	13	1
ej röstande 1988	4	5	5	7	6	7	6	18	19	24	44
ej röstberättigade 1988	5	4	4	6	9	6	10	11	0	16	12
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal intervjuade	83	884	206	215	507	173	87	162	16	38	226

Kommentar: Resultaten i tabellerna 11 och 12 bygger på uppgifterna från 2 607 intervju-personer. Informationen om partivalet 1988 härrör för halva urvalet från minnesuppgifter insamlade 1991 och för andra halvan från paneldata insamlade vid valet 1988. Valdelta-gandet har kontrollerats mot de officiella röstlängderna.

Kristdemokraternas nyvunna väljare kom i första hand från centerpartiet och folkpartiet. Bytartendensen till kds var också förhållandevis hög bland 1988 års miljöpartister. Minst tendens att byta till kds fanns bland väljare som stödde s eller vpk 1988. Framgången för kds 1991 vanns m a o i huvudsak på bekostnad av de gamla borgerliga mittenpartierna.

Socialdemokraternas valförlust förorsakades främst av tapp till moderaterna och nydemokraterna. Andelen s-väljare som gick till vänsterpartiet eller mittenpartierna var mindre. Resultatet är något överraskande så till vida att andelen s-bytare till c eller fp oftast brukar vara större än andelen s-bytare till m, men så var inte fallet 1991.

Folkpartiet hade 1991, som alltid, mycket få trogna väljare. Endast 46 procent av partiets väljare 1988 stödde partiet på nytt 1991. Den största förlustströmmen gick till moderaterna. Hela 24 procent av 1988 års fp-väljare bytte till moderaterna 1991.

Miljöpartiet förlorade i första hand röster till det borgerliga blocket 1991. Avtappningen till v och s var klart mindre. När mp kom in i riksdagen 1988 kom ungefär lika många väljare från de socialistiska som från det borgerliga blocket. Valförlusten 1991 berodde främst på att miljöpartiet tappade en stor del av partiets borgerliga hälft.

Nettoeffekterna av partibytena redovisas i tabell 13. Vänsterpartiets valbakslag orsakades främst av partibytan till s. Det tillskottet kunde dock inte på långa vägar kompensera för socialdemokraternas stora förluster till i första hand moderaterna (–2,4 procentenheter) och ny demokrati (–1,9).

Tabell 13

Partiernas nettovinster eller nettoförluster till följd av partibytten mellan 1988 och 1991

	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr
nettovinst (+)	s -0,5	v +0,5	v +0,0	v +0,2	v +0,0	v +0,1	v +0,4	v +0,1	v 0,0
eller netto-	c -0,0	c -0,3	s +0,3	s +1,0	s +2,4	s +0,6	s +0,2	s +1,9	s +0,3
förlust (-)	fp -0,2	fp -1,0	fp +0,2	c -0,2	c +0,9	c +1,2	c 0,0	c +0,5	c +0,1
till följd av	m -0,0	m -2,4	m -0,9	m -2,2	fp +2,2	fp +1,5	fp -0,4	fp +0,6	fp -0,0
partibytten	kds -0,1	kds -0,6	kds -1,2	kds -1,5	kds -0,7	m +0,7	m -0,3	m +1,6	m +0,1
med an-	mp -0,4	mp -0,2	mp 0,0	mp +0,4	mp +0,3	mp +0,7	kds -0,7	kds +0,2	kds 0,0
givet parti	nyd -0,1	nyd -1,9	nyd -0,5	nyd -0,6	nyd -1,6	nyd -0,2	nyd -0,5	mp +0,5	mp +0,0
	övr 0,0	övr -0,3	övr -0,1	övr -0,0	övr -0,1	övr 0,0	övr -0,0	övr +0,2	nyd -0,2
nettoeffekt av parti- bytena	-1,3	-6,2	-2,2	-2,9	+3,4	+4,6	-1,3	+5,6	+0,3

Kommentar: Procentbasen är definierad som partiväljare 1988 och 1991 (2 011 personer). +0,0 respektive -0,0 står för procentenheter större än 0,00 men mindre än 0,05.

Centerpartiet gjorde 1991 vissa mindre partibytarvinster i utbytet med v, s och fp, men de kunde inte väga upp de större förlusterna i förhållande till framförallt m och kds. Även folkpartiet gjorde mindre nettovinster i partibyttena med v och s, men tappade desto mer i bytena med m och kds. Moderaternas största nettovinster på partibyttena 1991 gjordes från s (+2,4) och fp (+2,2). Att socialdemokraterna var det parti moderaterna vann mest ifrån är en nyhet i valundersökningarnas historia. Till kds och nyd gjorde m nettoförluster.

Miljöpartiet vann något på partibyttena från v och s, men förlorade till fp, m, kds, och nyd. Partiet vann m o p på vänsterflanken men tappade stort på högerflanken. Kds vann sina framgångar 1991 främst p g a partibytarvinster från c och fp (tillsammans +2,7). Det var alltså i första hand de gamla mittenpartierna som fick maka åt sig för ännu ett parti på svensk politikens trånga mittfält.

Om väljarrörligheten bjöd på ett antal nya partipolitiska mönster i partibyttena 1991, som t ex det relativt stora direktflödet från s till m, uppvisar det ökande partibytandet få nya mönster när det gäller vilka socioekonomiska grupper som har en hög tendens att vara rörliga. Resultaten i tabell 14 är på de flesta punkter väl kända sedan tidigare.

Män och kvinnor byter parti ungefär lika mycket, men kvinnorna är något rörligare. Unga väljare är klart mer rörliga mellan partierna än äldre. Här är skillnaden stor mellan de yngsta väljarnas 40-procentiga partibytande och de äldsta väljarnas 18-procentiga. Yrkesmässigt är industriarbetare traditionellt mer stabila (24 procent partibytare 1991) än främst studerande och småföretagare (37 respektive 38 procent partibytare 1991). Tjänstemän överlag brukar också uppvisa en större rörlighet än arbetare. En yrkeskategori som alltid brukar rymma en hög andel partibytare är människor verksamma inom vad som kan kallas samhällets reproduktionssektor, dvs inom vård, utbildning och kultur. Andelen partibytare bland väljare inom denna grupp var hela 39 procent 1991. Högutbildade väljare har en större benägenhet att byta parti än lågutbildade.

Tabell 14
Partibytare mellan riksdagsvalen 1988 – 1991 efter socioekonomisk grupptillhörighet

Socioekonomisk grupp	andel partibytare	antal intervjuade
kön		
män	29	1 030
kvinnor	31	981
ålder		
22–30	40	377
31–40	37	355
41–50	30	463
51–60	24	321
61–70	23	291
71–80	18	204
yrkesgrupp		
industriarbetare	24	273
övriga arbetare	24	419
lägre tjänstemän	34	200
mellantjänstemän	32	489
högre tjänstemän	34	301
småföretagare	38	125
jordbrukare	26	69
studerande	37	75
yrkessektor		
jordbruk	26	113
tillverkning	26	559
handel och samfärdsl	27	563
vård, utbildning och kultur	39	391
förvaltning	31	290
anställningssektor		
offentlig	32	775
privat	29	1 130
boendeform		
lantgård/villa på landsbygden	31	333
villa eller radhus	30	923
lägenhet	29	695
bostadsort		
ren landsbygd	31	394
mindre tätort	31	455
stad eller större tätort	29	812
Stockholm, Göteborg, Malmö	31	280
utbildning		
låg	24	821
medel	35	448
hög	35	677
samtliga	30	2 011

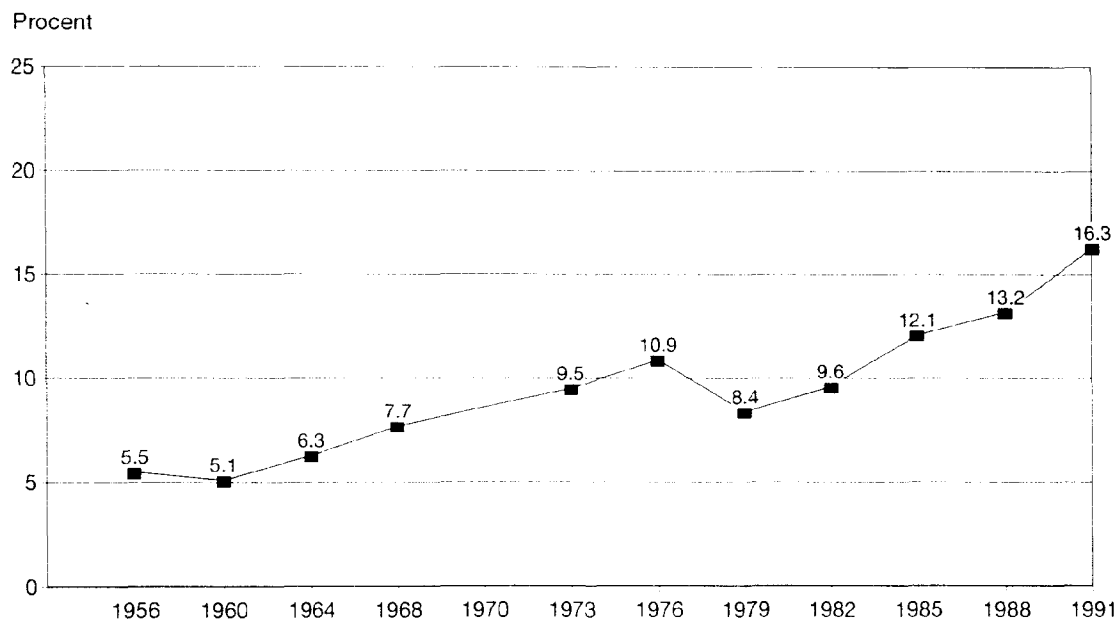
Kommentar: Resultaten omfattar enbart intervjupersoner som partiröstade både 1988 och 1991 i riksdagsvalen. De socioekonomiska indelningarna presenteras i Gilljam, Holmberg och Hedberg, **Valundersökning 1991. Teknisk rapport**.

Den enda punkt där resultaten i tabell 14 skiljer sig från vad vi känner till sedan tidigare gäller bostadsort. Vid tidigare val har alltid storstadsväljarna varit de mest rörliga. Det var inte fallet 1991. Väljare på landsbygden och i mindre tätorter bytte parti lika ofta som väljare i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Den starkt ökade rörligheten 1991 förstärkte två tendenser som vi kunnat iaktta under mycket lång tid i svensk politik. Den ena är att allt fler väljare bestämmer sitt partival allt senare, vilket gör att valrörelserna har blivit allt viktigare för hur valen går. Andelen väljare som uppgav att de bestämde sitt partival under valrörelsen var 18 procent 1964. Vid valet 1991 var motsvarande siffra hela 51 procent. Andelen väljare som uppgav att de avgjorde partivalet så sent som sista veckan var 29 procent 1991.

Den andra tendensen som förstärktes 1991 är att allt fler väljare byter parti under valrörelsen. Tack vare att de svenska valundersökningarna omfattar en panelstudie under valkampanjerna kan vi studera hur rörligheten mellan partierna utvecklats ända sedan 1956.¹

Figur 6
Partibytten under valrörelserna 1956 – 1991

Kommentar: Resultaten bygger på pandedata – intervjuuppgifter före valen om bästa parti och enkätsvar efter valen om faktiskt partival. Antalet intervjupersoner som röstade och hade partisympatier före valen (= procentbas) varierade mellan 554 år 1960 och 1 145 år 1988. Övriga valår var antalet intervjuade med partiuppgifter cirka 1 000. Vid valet 1970 genomfördes ingen panelstudie under valrörelsen.

Enligt vårt försiktiga estimat bytte hela 16,3 procent av väljarna parti under de sista veckorna av 1991 års valrörelse. Det är en klar ökning jämfört med 1988 då motsvarande siffra var 13,2 procent. Går vi längre tillbaka var partibytten under valrörelserna mer sällsynta, kring 5–7 procent under 1950- och 1960-talen.

Det parti som enligt våra uppskattningar vann mest nettoröster under 1991 års valrörelse var ny demokrati (+1,8 procentenheter). Andra partier som också gjorde vissa partibytarvinster under valspurtan var mp, m och s. Enligt våra uppskattningar byggda på 939 intervjupersoner

1) Panelstudierna omfattar besöksintervjuer före valen och postenkäter med frågor om det faktiska röstandet efter valen. Underlaget är sådant att andelen partibytare snarare under- än överskattas. Besöksintervjuerna i förvalsundersökningarna pågår ända fram till två dagar före valen, vilket innebär att ett antal väljare kan ha hunnit byta parti under valrörelsen innan de blivit intervjuade.

vann s +0,2, m +0,3 och mp +0,8 procentenheter netto p g a partibytten under valspurten 1991. Vänsterpartiet och centern gick plus minus noll enligt våra siffror. De partier som tappade röster under valrörelsen var folkpartiet (-2,2) och kds (-1,0).

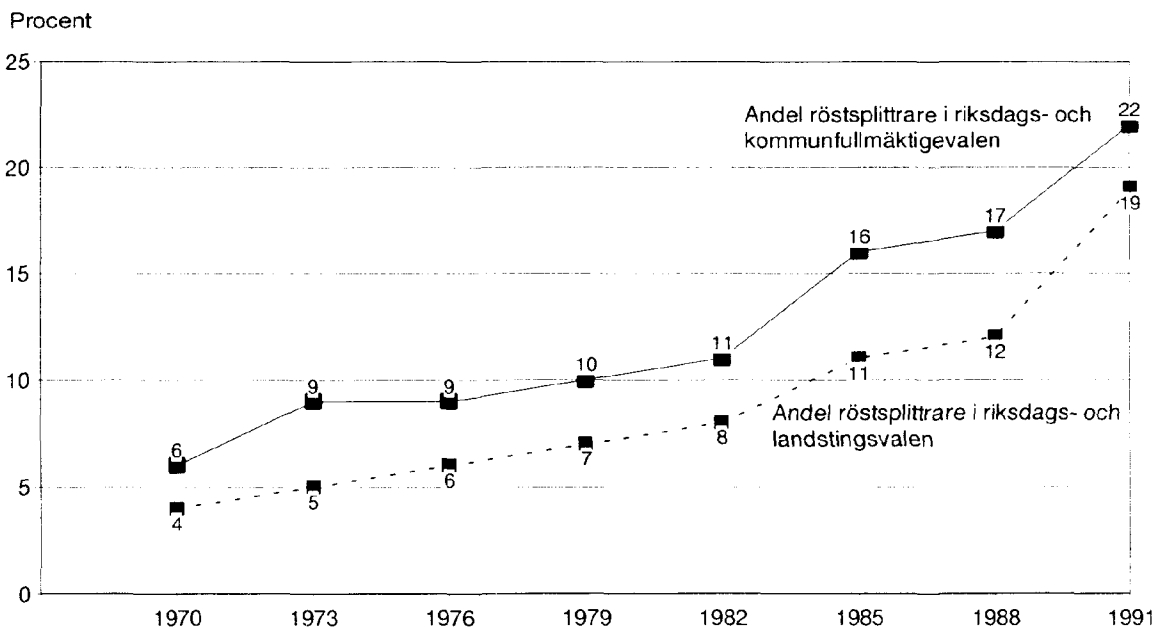
Folkpartiet har visat sig vara speciellt känsligt för valrörelsevindar. Vid de två senaste valen, 1988 och 1991, har folkpartiet varit det parti som tappat mest av alla i valspurten, medan fp var det mest framgångsrika partiet i 1985 års valrörelse (Westerbergeffekten).

Röstsplittring

Röstsplittring mellan riksdags- och kommunalvalen blev möjlig i Sverige i och med att den gemensamma valdagen infördes 1970. I början utnyttjades möjligheten att rösta olika mycket sparsamt. Endast 6 procent av väljarna röstade på olika partier riks och kommunalt 1970. Röstsplittringen mellan riksdags- och landstingsvalen var ännu ovanligare (4 procent). Sedan dess har dock röstsplittringen ökat sakta men säkert och i ett accelererande tempo vid de senaste valen. Andelen väljare som stödde olika partier i 1991 års riksdags- och kommunfullmäktigeval var hela 22 procent. Motsvarande siffra för riksdags- och landstingsvalen var något lägre, 19 procent.

Alla partier är numera berörda av röstsplittringen, även socialdemokraterna som under 1970-talet var förskonade. Men fortfarande är socialdemokraterna det parti som uppvisar lägst andel röstsplittrare (13 procent riks-kommunalt 1991). Motsvarande siffra är klart högre för flera av de mindre partierna: 24 procent för v, 34 procent för kds och 30 procent för mp. För ny demokrati, som inte ställde upp i alla kommunfullmäktigeval, är andelen röstsplittrare ändå högre, hela 70 procent. Sju väljare av tio som stödde ny demokrati i riksdagsvalet röstade alltså på något annat parti kommunalt. Det parti som nyd-väljarna oftast röstade på i kommunvalet var moderaterna. Hela 48 procent av nydemokraternas röstsplittrare 1991 röstade moderat i kommunvalet. Omvänt uttryckt betyder det att moderaterna i riksdagsvalet tappade en total röstandel motsvarande cirka två procentenheter till ny demokrati.

Figur 7
Röstsplittring vid valen 1970 – 1991

Kommentar: Procentbasen är definierad som väljare som vid de olika valtillfällena deltog i både riksdags- och kommunfullmäktigevalen respektive riksdags- och landstingsvalen.

Tabell 15

Andel av partiernas väljare i riksdagsvalet som röstade med ett annat parti i kommunfullmäktigevalen 1970 – 1991

Parti i riksdagen	andel som stödde något annat parti i kommunfullmäktigevalen							
	1970	1973	1976	1979	1982	1985	1988	1991
v	20	14	20	17	26	32	30	24
s	2	5	4	5	5	11	12	13
c	5	13	13	12	15	14	14	17
fp	11	11	17	18	18	30	27	21
m	10	12	12	12	16	12	14	19
kds	–	–	–	–	–	–	15	34
mp	–	–	–	–	–	–	35	30
nyd	–	–	–	–	–	–	–	70
samtliga röstande	6	9	9	10	11	16	17	22

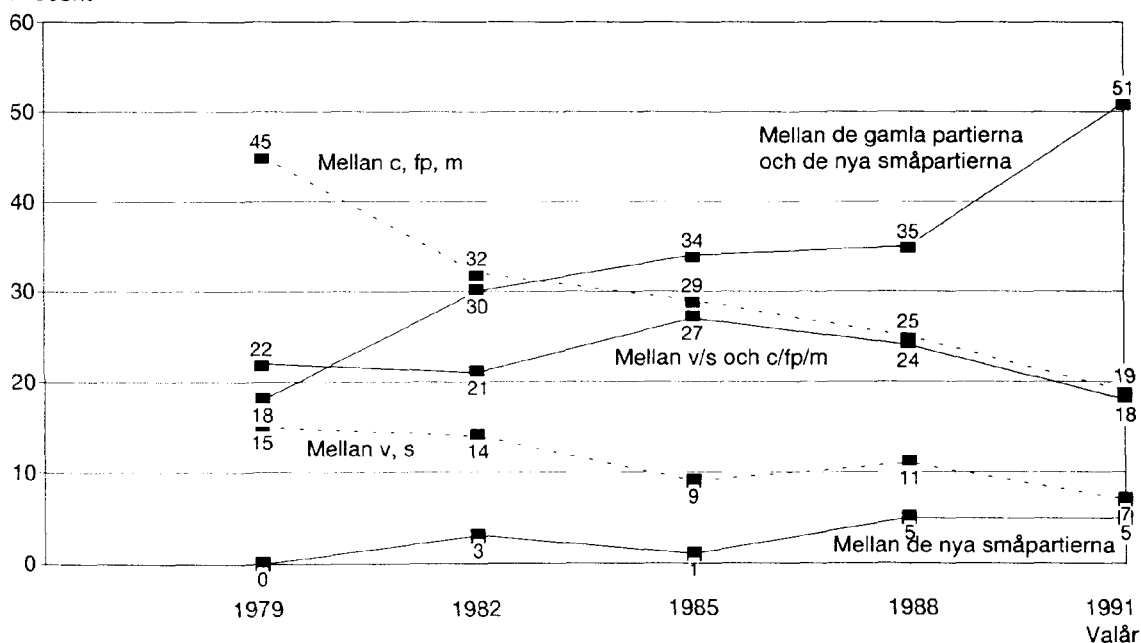
Kommentar: Intervjuade mp- och kds-väljare har varit för få för att särredovisas före 1988.

Karaktären på röstsplittningen har ändrats samtidigt som den blivit vanligare. Tidigare var delad röstning mellan de borgerliga partierna den vanligaste formen av röstsplittning. I de senaste valen, och speciellt 1991, har olika former av röstdelning mellan de fem gamla partierna och de nya småpartierna blivit den mest förekommande. Det framgår mycket klart av resultaten i figur 8.

Figur 8

Olika slags röstsplittning mellan riksdags- och kommunfullmäktigevalen 1979 – 1991

Procent

Kommentar: De gamla partierna har definierats som v, s, c, fp, m. De nya småpartierna är kds, mp, nyd och övriga partier. Antalet röstsplittrare (procentbas) var 246 år 1979, 286 år 1982, 396 år 1985, 378 år 1988 och 485 år 1991.

Vid valet 1979 skedde endast 18 procent av röstsplittningen mellan de etablerade partierna och småpartierna, medan 45 procent inträffade inom det borgerliga blocket (c, fp, m). Vid valet 1991 var läget helt omvänt. Hela 51 procent av röstsplittningen skedde mellan de fem gamla partierna och de nya småpartierna medan endast 19 procent inträffade mellan c, fp och m. En mycket stor del av röstdelningen mellan de etablerade partierna och småpartierna var sådan som involverade ny demokrati. Totalt sett svarade röstdelningen mellan de fem gamla partierna och ny demokrati för inte mindre än 21 procent av den totala röstsplittningen 1991.

Den intressanta frågan om det är rikspolitiska eller lokalpolitiska faktorer som ligger bakom den ökande röstsplittningen skall inte analyseras i detta sammanhang. Att båda faktorerna spelar en roll är självklart. Frågan är hur stor betydelse de har i förhållande till varandra. Misstanken att den omfattande röstdelningen mellan ny demokrati och övriga partier, främst moderaterna, i valet 1991 främst motiverades av rikspolitiska förhållanden (en önskan att få in nyd i riksdagen) förefaller dock inte särskilt djärv.

Tabell 16**Andel röstsplittrare 1991 i olika socioekonomiska grupper**

Socioekonomisk grupp	andel röstsplittrare	antal intervjuade
kön		
män	23	1 126
kvinnor	21	1 079
ålder		
18–21	30	115
22–30	25	408
31–40	29	376
41–50	20	477
51–60	20	331
61–70	16	290
71–80	14	208
yrke		
industriarbetare	17	304
övriga arbetare	19	471
lägre tjänstemän	18	208
mellanjämsmän	26	520
högre tjänstemän	22	305
småföretagare	26	131
jordbrukare	22	72
studerande	31	118
anställningssektor		
offentlig	24	836
privat	20	1 220
bostadsort		
ren landsbygd	24	424
mindre tätort	25	511
stad eller större tätort	21	886
Stockholm, Göteborg, Malmö	18	300
utbildning		
låg	16	864
medel	27	505
hög	25	757
samtliga	22	2 205

Kommentar: Resultaten gäller röstsplittningen i 1991 års riksdags- och kommunfullmäktigeval. De socioekonomiska indelningarna redovisas i Gilljam, Holmberg och Hedberg, **Valundersökning 1991. Teknisk rapport**.

Vi vet sedan tidigare att röstsplittning och partibyte i riksdagsvalet har ett klart samband med varandra. Rikspolitisk rörlighet har ett samband med röstdelning kommunalt. Så var också fallet 1991. Nästan hälften (43 procent) av de väljare som bytte riksdagsparti 1991 splittrade också sina röster i kommunvalet.

Givet denna koppling mellan partibyte och röstsplittning är det inte förvånande att det i stor utsträckning är samma slags människor som står för båda formerna av rörligt beteende. Resultaten i tabell 16 visar att röstdelning i valet 1991 i första hand förekom bland unga väljare, bland tjänstemän och bland högutbildade. Samma grupper var också i högre grad än andra partibytare 1991.

Oavsett vilka faktorer som ligger bakom röstsplittning, och vilka partier och sociala grupper som främst berörs, är det ett faktum att röstdelningen numera blivit så vanlig (en dryg femtedel av väljarna 1991) att den inte kan ignoreras, varken i den författningspolitiska diskussionen om den gemensamma valdagen eller när det gäller hur det går i valen. Det förhållandet att nettoeffekterna av röstsplittningen hittills varit förhållandevis små sett till hela riket – partierna har fått ungefär samma röststöd kommunalt som i riket – är ingen garanti för att det så skall förbli i framtiden.

Valet 1991 signalerade att skillnaderna mellan riksdags- och kommunalvalen kan bli stora. För två partier, centerpartiet och ny demokrati, resulterade 1991 års val i de största skillnader mellan utfallen i riksdags- och kommunalvalen som registrerats i svensk politik sedan systemet med gemensam valdag infördes 1970. Centerpartiet fick 2,7 procentenheter fler röster kommunalt (11,2 procent mot 8,5 i riksdagsvalet) medan ny demokrati fick 3,3 procentenheter färre röster kommunalt. En analys av väljarströmmarna visar att bakom centerpartiets relativt starka resultat i kommunalvalet låg kommunala röstvinster från framförallt s, m, kds och nyd, dvs förhållandevis många väljare som stödde dessa partier i riksdagsvalet röstade på c kommunalt.

PARTIVAL OCH VALDELTAGANDE I OLIKA BEFOLKNINGSGRUPPER

Manligt och kvinnligt

Skillnaderna mellan mäns och kvinnors partival i Sverige har alltid varit små men för den skull inte ointressanta. På den "gamla tiden" – med många hemmafruar och fler kvinnor i kyrkbänkarna – röstade något fler kvinnor än män på högern och folkpartiet medan något fler män än kvinnor gav sitt stöd till socialdemokraterna, kommunisterna och bondeförbundet. I de första efterkrigsvalen (1948 och 1952) fick socialdemokraterna tillsammans med det dåvarande kommunistpartiet fyra procentenheter fler röster bland män än bland kvinnor (könsröstning +4).

Itakt med sekulariseringen och kvinnornas uttåg på arbetsmarknaden krympte könsröstningen successivt ihop, den var helt obefintlig vid valen 1979 och 1982 och den förbyttes i sin motsats i de två därpå följande valen: I 1985 och 1988 års val var skillnaden mellan andel män och andel kvinnor som röstade på socialdemokraterna eller vpk återigen fyra procentenheter – men nu med kvinnorna till vänster om männen (könsröstning –4).¹

I valet 1991 var könsröstningen i betydelsen blockröstning återigen lika med noll: Socialdemokraterna och vänsterpartiet fick nu ett lika starkt röststöd bland män som bland kvinnor. Den uteblivna könsröstningen förklaras av att socialdemokraternas tillbakagång mellan 1988 och 1991 var större bland kvinnliga än bland manliga väljare.² Den som letar efter könsskillnader i väljarnas partival 1991 får istället söka sig till de väljare som röstade på ett parti inom det borgerliga blocket eller på något av småpartierna.

Tabell 17
Partival 1991 bland män och kvinnor (procent)

Kön	partival									summa procent	antal inter- vjuade	andel blank- röstare	andel icke- röstare
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr				
kvinnor	4	37	10	10	19	9	5	5	1	100	1 159	2	12
män	4	37	8	8	24	7	2	9	1	100	1 212	1	14

1) Könsröstningen – dvs andel män minus andel kvinnor som röstade på socialdemokraterna eller kommunistpartiet/vpk – var +4 år 1948, +4 år 1952, +2 år 1956, 0 år 1960, +4 år 1964, +1 år 1968, +2 år 1970, +2 år 1973, +1 år 1976, 0 år 1979, 0 år 1982, –4 år 1985 och –4 år 1988. K/vpk har sedan 1948 haft stöd av 1–2 procentenheter fler män än kvinnor; undantagen är 1976 (ingen könsskillnad) och 1988 (1 procentenhet fler kvinnor). Socialdemokraterna hade en svag manlig övervikt i flertalet val t o m 1968, en svag kvinnlig dito i flertalet val mellan 1970 och 1982 och en klar kvinnlig övervikt i valen 1985 (–5) och 1988 (–4). Kunskapen om hur män och kvinnor har röstat bygger på valundersökningarna 1956–1988 och på två Gallup-mätningar från 1948 och 1952.

2) Mellan 1988 och 1991 gick socialdemokraterna tillbaka från 41,5 till 37,5 procent bland män (–4 procentenheter) och från 44,5 till 37,5 procent bland kvinnor (–7). Motsvarande siffror för vänsterpartiet var 6 och 4,5 procent bland män (–1,5) och 6 och 4,5 procent bland kvinnor (–1,5). (Siffrorna för socialdemokraterna 1988 har justerats ner något eftersom partiet var överrepresenterat med 2 procentenheter i 1988 års valundersökning. Siffrorna för vänsterpartiet har på motsvarande sätt justerats upp eftersom partiet var underrepresenterat med 0,6 procentenheter 1988 och 1,0 procentenheter 1991.) Andelen bland bytarna från s 1988 till något annat parti 1991 som bytte till m eller nyd var 55 procent bland männen (29 respektive 26 procent) mot endast 40 procent bland kvinnorna (26 respektive 14 procent). Motsvarande andel som bytte till fp eller mp 1991 var 15 procent bland männen (13 respektive 2 procent) mot hela 31 procent bland kvinnorna (19 respektive 12 procent).

Tabell 18
Partiernas väljare 1991 fördelade på män och kvinnor (procent)

Partival	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	blank- röstare	icke- röstare	samtliga inter- vjuade
kvinnor	49	49	54	53	43	55	69	38	50	46	49
män	51	51	46	47	57	45	31	62	50	54	51
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal intervjuade	84	890	208	218	520	179	87	169	42	481	2 730

Kommentar: Procentsiffrorna för icke-röstare i tabellerna 17 och 18 är beräknade med såväl intervjuade som ej intervjuade personer i procentbasen.

Bland de nuvarande regeringspartierna finns ett "manligt" och tre "kvinnliga" partier. Den klara manliga övervikten bland m-väljarna (24 procent män mot 19 procent kvinnor) vägs upp av en kvinnlig övervikt på 2 procentenheter bland c-, fp- och kds-väljarna. Den manliga övervikten bland m-väljarna och den kvinnliga övervikten bland fp- och kds-väljarna är ett mönster som vi känner igen från flera tidigare val.¹ Centerpartiet har däremot – med undantag av "kärnkraftsvalen" i slutet på 1970-talet – brukat få en något större röstandel bland män än bland kvinnor.²

De två nykomlingarna i svensk politik har numera en klar könsprofil. Miljöpartiet – som under sin korta historia fått något fler röster bland kvinnor än bland män – förvandlades 1991 till ett "kvinnoparti". Miljöpartiet fick stöd av 5 procent kvinnor mot endast 2 procent män, vilket innebär att mer än två tredjedelar (69 procent) av partiets väljare var kvinnor. Ny demokrati lockade i premiären till sig 9 procent män mot endast 5 procent kvinnor, vilket betyder att nästan två tredjedelar (62 procent) av 1991 års nyd-väljare var män.³

Generationsskillnader

Rörlighet och osäkerhet i väljarkåren kan till stor del skrivas på de yngre generationernas konto. Partibyte mellan valen och röstsplittring mellan riksdags- och kommunval är vanligare bland yngre än bland äldre väljare. Unga väljare bestämmer också i stor utsträckning sitt partival först under valrörelsen, och – kanske viktigast – merparten av dem känner sig inte som anhängare av något parti.

1) Dåvarande högerpartiet stöddes av upp till 4 procentenheter fler kvinnor än män i flertalet val t o m 1968; motsvarande manliga övervikt på 4–5 enheter (som mest 7 enheter 1985) har funnits sedan 1979. Folkpartiet har alltid, med några få undantag utan könsskillnad, haft någon eller några procentenheters starkare röststöd bland kvinnor än bland män. Kds har sedan 1976 fått stöd av mellan 0,5 och 1,5 procentenheter fler kvinnor än män; i de fyra valen dessförinnan uppgick könsskillnaden till några tiodels procent med omväxlande manlig och kvinnlig övervikt.

2) Mellan 1988 och 1991 ökade moderaterna från 21 till 24 procent bland män (+3) och från 16 till 19 procent bland kvinnor (+3). Motsvarande ökning för kds var från 2 till 6 procent bland män (+4) och från 4 procent till 8 bland kvinnor (+4). Folkpartiet gick tillbaka från 12 till 8 procent bland män (–4) och från 12 till 10 procent bland kvinnor (–2). Motsvarande siffror för centerpartiet var 12 och 8 procent bland män (–4) och 11 och 10 procent bland kvinnor (–1). (Siffrorna för moderaterna 1988 har justerats upp något eftersom partiet var underrepresenterat med 1,7 procentenheter i 1988 års valundersökning. Siffrorna för kds 1991 har på motsvarande sätt justerats ner med cirka 0,5 enheter.)

3) I valen 1985 och 1988 fick miljöpartiet ett aningen starkare röststöd bland kvinnor än bland män medan partiet 1982 fick 1 procentenhet starkare stöd bland kvinnor. Mellan 1988 och 1991 gick miljöpartiet tillbaka från knappt 5,5 till 2 procent (–3,5) bland män och från drygt 5,5 till 5 procent (–0,5) bland kvinnor.

Tabell 19

Ålder och rörlighet 1991. Andel partibytare, andel röstsplittare, andel som bestämde partivalet under valrörelsen och andel subjektiva partianhängare (procent)

Ålders-grupp	andel parti-bytare	andel röst-splittare	partivalet bestämt under val-rörelsen	andel subjektiva partian-hängare
18-21	–	30	79	35
22-30	40	25	66	34
31-40	37	29	56	45
41-50	30	20	55	50
51-60	24	20	42	54
61-70	23	16	34	62
71-80	18	14	23	66
sammtliga	30	22	51	48

Kommentar: Procentbasen för andelen partibytare utgörs av de personer som röstade på något parti i både 1988 och 1991 års val. Andel röstsplittare avser riksdags- och kommunfullmäktigevalen och procentbasen är definierad som de väljare som röstade på något parti i båda valen. Bestämt partivalet under valrörelsen har de personer gjort som valt något av svarsalternativen "under sista veckan före valet" eller "tidigare under hösten och sommaren"; endast personer som röstade på något parti i valet ingår i procentbasen. Andelen subjektiva partianhängare bygger på en intervjufråga där svarspersonerna själva fick avgöra huruvida de betraktade sig som anhängare av något parti.

Men den större väljarrörligheten i de yngre generationerna kanske trots allt inte är så allvarlig för partierna. I Sverige har det nämligen aldrig funnits något särskilt starkt samband mellan ålder och valet av parti. Vid valet 1991 hände det dock något. De delvis nya sambandsmönster som börjat växa fram under 1980-talet fick nu en ordentlig påspädning samtidigt som ett nytt parti med stor attraktionskraft bland unga väljare tog sig in i riksdagen. Ålderskillnaderna mellan partiernas väljare var förmodligen större vid 1991 års val än någonsin tidigare.

Tabell 20

Ålder och partival 1991 (procent)

Ålders-grupp	partival 1991									summa procent	antal inter-vjuade	andel blank-röstare	andel icke-röstare
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr				
18-21	2	25	6	10	30	6	7	14	0	100	127	5	21
22-30	2	30	5	13	27	7	6	9	1	100	460	3	15
31-40	6	37	9	10	19	6	4	8	1	100	404	1	14
41-50	4	39	8	9	22	7	3	7	1	100	497	1	10
51-60	3	42	9	10	18	9	3	5	1	100	347	2	8
61-70	3	41	11	6	21	7	4	6	1	100	316	1	11
71-80	3	46	13	6	18	10	0	4	0	100	220	1	17

Tabell 21
Partiernas väljare 1991 fördelade efter ålder (procent)

Ålders- grupp	partival 1991								blank- röstare	icke- röstare	samtliga inter- vjuade
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd			
18–21	3	4	4	5	7	5	10	10	14	9	6
21–30	13	15	12	26	24	19	29	25	33	22	20
31–40	30	17	18	18	15	13	19	19	12	19	17
41–50	23	22	20	20	21	20	17	20	17	15	21
51–60	12	16	16	16	12	18	10	10	14	9	14
61–70	12	15	16	9	13	13	14	11	5	12	13
71–80	7	11	14	6	8	12	1	5	5	14	9
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal intervjuade	84	890	208	218	520	179	87	169	42	481	2 730

Kommentar: Procentsiffrorna för icke-röstare i tabellerna 20 och 21 är beräknade med såväl intervjuade som ej intervjuade personer i procentbasen.

Socialdemokraterna, centerpartiet och kds fick, precis som vid de närmast föregående valen, starkast röststöd bland äldre och svagast bland yngre väljare. För centerpartiet och framför allt för socialdemokraterna resulterade valbakslaget i en föråldrad väljarkår medan kds' valframgång innebar en förnying av partiets väljare.¹

Folkpartiet, moderaterna, miljöpartiet och ny demokrati uppvisar rakt motsatt åldersstruktur – starkast röststöd bland unga och svagast bland äldre väljare. För moderaterna men också för folkpartiet betydde 1991 års valresultat en förstärkning av de åldersskillnader som uppstått under 1980-talet. För miljöpartiet innebar valnederlaget ett något senkommet infriande av förväntningarna från 1988 om ett starkt röststöd bland de unga: i valet 1988 gick det bäst för miljöpartiet i åldersgruppen 31–40 år (10 procent) medan partiet tre år senare fick det starkaste röststödet bland förstagångsväljare (7 procent) och väljare under 30 år (6 procent). Ny demokratis röststöd 1991 avtar successivt med ökande ålder och partiet fick dubbelt så många röster bland unga som bland äldre väljare.²

Vänsterpartiet, slutligen, är det enda parti som 1991 fick det starkaste röststödet bland medelålders väljare. Under perioden 1970 – 1985 var vänsterpartiet klart starkast bland de unga, men i valet 1988 och framförallt i valet 1991 fick partiet sitt svagaste stöd bland väljare under 30 år. Vänsterpartiets tillbakagång 1991 berodde nästan helt och hållet på en halverad röstandel bland unga väljare.³

1) Mellan 1988 och 1991 gick socialdemokraterna tillbaka från 41 till 29 procent (–12 procentenheter) bland unga väljare (18–30 år), från 41 till 39 procent (–2) bland medelålders väljare (31–60 år) och från 49 till 43 procent (–6) bland äldre väljare (61–80 år). Motsvarande siffror för centerpartiet 1988 och 1991 var 11 och 5 procent (–6) bland unga, 11 och 9 procent (–2) bland medelålders och 14 och 12 procent (–2) bland äldre väljare. Mellan 1988 och 1991 ökade kds från 2 till 7 procent (+5) bland unga, från 3 till 7 procent (+4) bland medelålders och från 4 till 9 procent (+5) bland äldre väljare. (Siffrorna för socialdemokraterna 1988 har justerats ner något eftersom partiet var överrepresenterat med 2 procentenheter i 1988 års valundersökning.)

2) Mellan 1988 och 1991 ökade moderaterna från 20 till 28 procent (+8) bland unga väljare, från 18 till 20 procent (+2) bland medelålders väljare och från 17 till 20 procent (+3) bland äldre väljare. Folkpartiet gick tillbaka från 14 till 12 procent (–2) bland unga, från 13 till 9 procent (–4) bland medelålders och från 9 till 6 procent (–3) bland äldre väljare. Miljöpartiet gick endast tillbaka i åldersgruppen 31–60 år – från 8 procent 1988 till 3 procent 1991 (–5). Bland yngre och äldre väljare förändrades inte miljöpartiets valresultat (6 respektive 2 procent i båda valen) och bland förstagångsväljarna gick partiet t o m framåt – från 4 procent 1988 till 7 procent 1991. (Siffrorna för moderaterna 1988 har justerats upp något eftersom partiet var underrepresenterat med 1,7 procentenheter i 1988 års valundersökning.)

3) Mellan 1988 och 1991 gick vänsterpartiet tillbaka från 6 till 3 procent (–3) bland unga och från 5 till 4 procent (–1) bland äldre väljare medan valresultatet förblev oförändrat (6 procent) bland medelålders väljare. (Siffrorna har i båda fallen justerats upp något eftersom partiet var underrepresenterat med 0,6 procentenheter 1988 och 1,0 procentenheter 1991.)

Män och kvinnor liksom unga och gamla röstade på delvis olika partier i 1991 års val. Om faktorerna kön och ålder kombineras blir skillnaderna i partival ännu något större.

Tabell 22

Partival 1991 efter kön och ålder (procent)

Partival 1991	kön och ålder			
	män 18–44 år	kvinnor 18–44 år	män 45–80 år	kvinnor 45–80 år
v	4	5	3	2
s	32	34	43	42
c	6	9	9	10
fp	9	11	8	8
m	29	19	20	20
kds	5	8	8	10
mp	3	7	2	3
nyd	11	6	6	5
övr	1	1	1	0
summa procent	100	100	100	100
antal intervjuade	605	607	581	578

Skillnaden mellan mäns och kvinnors partival är betydligt större bland yngre än bland äldre väljare: Den manliga övervikten bland moderaternas och ny demokratis väljare beror i allt väsentligt på den relativt starka könsröstningen bland väljare under 45 år. Tabell 22 visar också att skillnaderna i partival mellan yngre och äldre väljare är större bland män än bland kvinnor. Den största skillnaden för ett enskilt parti är skillnaden i röststöd för moderaterna mellan män och kvinnor under 45 år (29 procent mot 19, dvs 10 procentenheter); om jämförelsen begränsas till åldersgruppen 18–30 år ökar skillnaden till hela 15 procentenheter (35 procent m-väljare bland unga män mot 20 procent bland unga kvinnor). Ett intressant resultat som inte syns i tabell 22 är könsskillnaden för socialdemokraterna bland äldre väljare: I åldersgruppen 61–80 år fick socialdemokraterna stöd av 48 procent bland männen mot endast 38 procent bland kvinnorna.

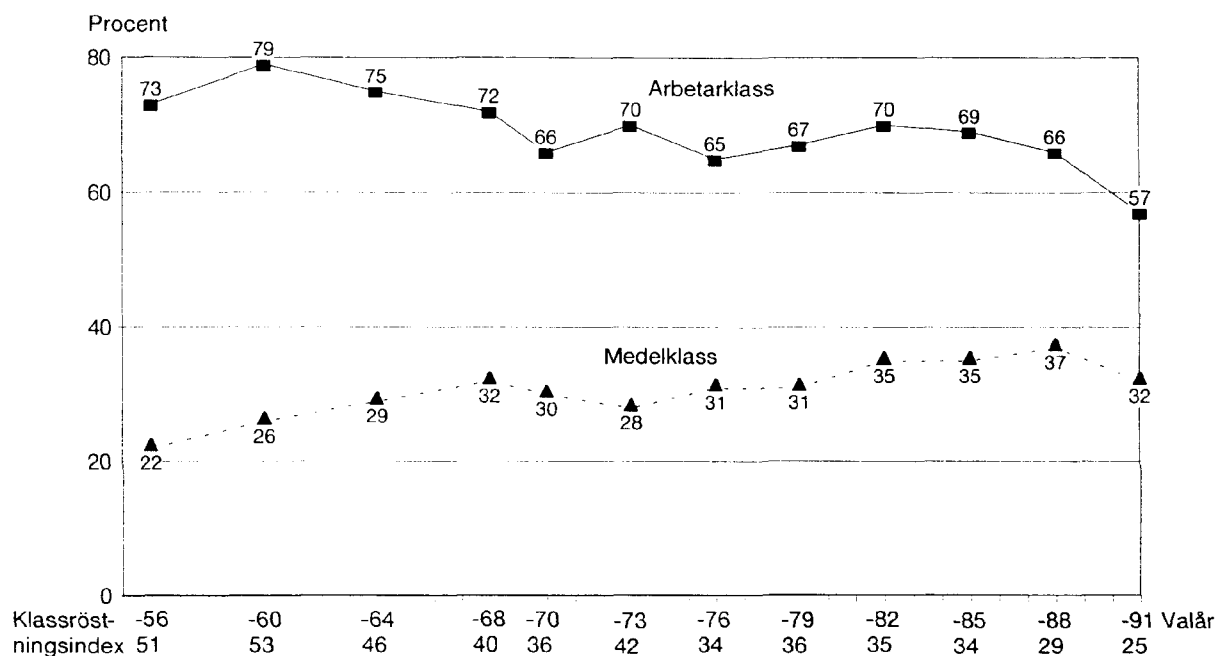
Klassröstning

Klassröstningen bland svenska väljare hör till de absolut starkaste i västvärlden. Den viktigaste förklaringen till Sveriges framskjutna position är den relativa avsaknaden av religiösa och etniskt-regionala motsättningar. Men precis som i flertalet andra länder är klassröstningen på tillbakagång.

Skillnaden mellan andel arbetare och andel medelklassväljare som röstar på socialdemokraterna eller vänsterpartiet (Alfords välkända klassröstningsindex) har minskat från över 50 procentenheter i slutet av 1950-talet, via en nivå på omkring 35 procentenheter på 1970- och 1980-talen, till rekordlåga 25 procentenheter 1991. I valet 1991 röstade 57 procent bland arbetarna mot 32 procent i gruppen tjänstemän/företagare/bönder på socialdemokraterna eller vänsterpartiet (57 minus 32 = 25). Klassröstningen 1991 var aningen starkare bland män (57 minus 30 = 27) än bland kvinnor (57 minus 33 = 24) och betydligt starkare bland äldre än bland yngre väljare (18–30 år: 40 minus 21 = 19; 31–60 år: 61 minus 35 = 26; 61–80 år: 70 minus 31 = 39).¹

1) Skillnaden i klassröstning mellan män och kvinnor har legat kring 10 enheter vid de närmast föregående valen. Förklaringen till den traditionellt sett svagare klassröstningen bland kvinnor är dels att de i mindre utsträckning än män arbetar i partipolitiskt homogena yrkesgrupper (industriarbetare, jordbrukare, högre tjänstemän) och dels att de i högre grad än män röstar i enlighet med sin makes/makas klasstillhörighet. Mellan 1988 och 1991 minskade klassröstningen bland män från 35 till 27 enheter (Alfords index) medan den ökade från 22 till 24 enheter bland kvinnor; socialdemokraternas och vänsterpartiets röstförlust var 11 procentenheter bland män i arbetarklassen, 3 procentenheter bland män i medelklassen, 7 procentenheter bland kvinnor i arbetarklassen och 9 procentenheter bland kvinnor i medelklassen. Under de senaste 30 åren har klassröstningen sjunkit i samtliga åldersgrupper – mest bland unga och minst bland äldre väljare.

Figur 9
Klassröstning vid valen 1956 – 1991. Andel röstande på socialdemokraterna eller vänsterpartiet (procent)

Kommentar: Resultaten bygger på material från valundersökningarna 1956 – 1991. Klassindelningen bygger i huvudsak på en yrkesgruppering enligt SCB:s socialgruppskod. Medelklassen omfattar tjänstemän, företagare och jordbrukare. Klassröstningsindexet har beräknats som andelen s/v-röstande i arbetarklassen minus andelen s/v-röstande i medelklassen. Procentsiffrorna för andelen s/v-röstande inom klasserna har korrigerats med hänsyn till överskattningen av andelen s-röstande i framför allt de äldre undersökningsurvalen. Analysen omfattar samtliga intervjupersoner utom studerande. Procentbasen är samtliga partiröstande vid respektive val.

Siffrorna bakom Alford's klassröstningsindex kan räknas om och uttryckas som andel väljare som röstar i enlighet med den egna klassen. Tillvägagångssättet innebär att vi dessutom får ett mått på andelen klassröstare inom de olika partierna. Resultaten i tabell 23 visar andel arbetare bland socialdemokraternas och vänsterpartiets väljare och andel medelklassväljare inom de borgerliga partierna.¹

Andelen svenska klassröstare har sjunkit från 77 procent 1956 till 57 procent 1991, vilket är helt i linje med förändringen enligt Alford's klassröstningsindex. Det kanske mest intressanta resultatet är emellertid att det numera är de **borgerliga** partierna, och främst då moderaterna och folkpartiet, som är de mest utpräglade klasspartierna (73 respektive 72 procent medelklassväljare). Under de senaste 35 åren har andelen klassröstare minskat inom alla partier utom folkpartiet. Vänsterpartiet har genomgått en total metamorfos: från 80–90 procent arbetarväljare i slutet av 1950-talet till två tredjedelar medelklassväljare och studerande vid valet 1991.²

1) Kds från 1985 och ny demokrati har här definierats som borgerliga partier. Studerande, miljöpartiväljare och övriga partiers väljare ingår i procentberäkningarna.

2) Om beräkningen av andelen klassröstare genomförs bland enbart de fem etablerade riksdagspartiernas väljare och med de studerande utanför procentbasen blir tillbakagången något mindre: 77 procent 1956, 77 procent 1960, 74 procent 1964, 72 procent 1968, 70 procent 1970, 73 procent 1973, 68 procent 1976, 69 procent 1979, 68 procent 1982, 67 procent 1985, 64 procent 1988 och 64 procent 1991.

Tabell 23

Andel klassröstare vid valen 1956 – 1991. Andel arbetarklass bland socialdemokraternas och vänsterpartiets väljare och andel medelklass bland de borgeliga partiernas väljare (procent)

Valår	partival							
	samtliga	v	s	c	fp	m	kds	nyd
1956	77	93	74	86	66	86	–	–
1960	77	77	74	80	74	91	–	–
1964	72	84	73	69	74	85	–	–
1968	69	54	71	66	70	81	–	–
1970	67	63	71	60	68	83	–	–
1973	69	64	72	64	71	81	–	–
1976	65	56	67	56	70	80	–	–
1979	65	42	68	60	66	77	–	–
1982	62	40	63	62	71	75	–	–
1985	63	46	61	63	69	71	73	–
1988	57	37	55	62	74	75	61	–
1991	57	34	52	59	72	73	65	55

Kommentar: Resultaten bygger på valundersökningarnas yrkesindelning. Medelklassen omfattar tjänstemän, företagare och bönder. Arbetare som röstar på s eller v och medelklassväljare som röstar på c, fp eller m – och fr o m 1985 även på kds och fr o m 1991 även på nyd – har definierats som klassröstare. Studerande, mp-väljare och övriga partiets väljare ingår i procentberäkningarna. Resultaten omfattar även ej förvärvsarbetande väljare. Gifta och sammanboende kvinnor utan förvärvsarbete har förts till makens yrke. Pensionärer har klassificerats efter tidigare yrke.

Det är ett välkänt faktum att den sjunkande klassröstningen till inte obetydlig del hänger samman med den förändrade klasstrukturen: Yrkesgrupper där många väljare röstar "med" den egna klassen (jordbrukare och industriarbetare) har decimerats medan yrkesgrupper med svagare klassröstningstendens har blivit större (tjänstemän och gruppen övriga arbetare).¹ Det är därför på sin plats med en mer noggrann genomlysning av hur väljare i olika yrkesgrupper röstade vid valet 1991.

Tabell 24

Yrkesgrupp och partival 1991 (procent)

Yrkesgrupp	partival 1991									summa procent	antal inter-vjuade	andel blank-röstare	andel icke-röstare
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr				
industriarbetare	3	61	6	2	10	6	1	10	1	100	330	2	18
övriga arbetare	4	48	11	6	14	6	4	6	1	100	513	2	18
lägre tjänstemän	3	36	10	9	22	9	3	7	1	100	219	1	9
mellantjänstemän	5	36	5	11	22	10	5	5	1	100	553	1	8
högre tjänstemän	3	19	7	15	39	4	5	8	0	100	321	0	7
småföretagare	3	18	8	14	37	7	1	12	0	100	147	1	18
jordbrukare	0	4	45	1	23	17	4	6	0	100	73	1	14
studerande	7	29	4	17	19	7	11	6	0	100	132	4	15

1) Socialdemokraterna och vänsterpartiet har gynnats av förändringarna i yrkesgruppernas blockröstningstendenser (fler s/v-röstande bland tjänstemännen) men missgynnats av förändringarna i yrkesgruppernas storlek (färre arbetare och fler tjänstemän).

Tabell 25
Partiernas väljare 1991 fördelade efter yrkesgrupp (procent)

Yrkesgrupp	partival 1991								blank-röstare	icke-röstare	samtliga intervjuede
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd			
industriarbetare	11	24	10	3	7	11	5	20	28	21	15
övriga arbetare	23	29	28	14	15	19	21	20	26	32	24
lägre tjänstemän	7	9	11	9	10	12	7	10	8	6	9
mellantjänstemän	32	24	15	29	24	32	30	16	13	14	23
högre tjänstemän	11	7	11	23	25	8	16	16	2	8	13
småföretagare	5	3	6	10	11	6	1	11	5	9	7
jordbrukare	0	0	16	1	3	7	4	2	3	3	3
studerande	11	4	3	11	5	5	6	5	15	7	6
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal intervjuede	83	858	201	211	497	172	86	164	39	213	2 598

Kommentar: Resultaten i tabellerna 24 och 25 omfattar även personer som ej förvärvsarbetar. Siffrorna för andel icke-röstare i tabell 24 har justerats upp eftersom gruppen är underrepresenterad bland de personer som ställde upp för intervju i 1991 års valundersökning. Pensionärer har förts till sin tidigare yrkesgrupp. Giftna och sammanboende kvinnor som ej förvärvsarbetar har klassificerats efter makens yrkesgrupp. En detaljerad redogörelse för yrkesgrupperingen återfinns i Mikael Gilljam, Sören Holmberg och Per Hedberg, **Valundersökning 1991. Teknisk rapport** (Statistiska centralbyrån, 1993). Till gruppen **industriarbetare** har förts arbetare inom tillverknings-, gruv- och byggnadsindustrin. Gruppen **övriga arbetare** består av transportarbetare, typografer, lantarbetare, vaktmästare, brevbärare, affärsbiträden, brandmän m flyrkeskategorier. Gruppen **lägre tjänstemän** omfattar kontorister, kanslibiträden, telefonister, poliskonstaplar m fl. Gruppen **högre tjänstemän** omfattar chefer i privat och offentlig förvaltning, läkare, veterinärer, advokater, lärare på gymnasie- och universitetsnivå samt ett fåtal ledare eller ägare av större företag (fler än nio anställda). Alla **jordbrukare** har förts till samma kategori oberoende av gårdens storlek. Gruppen **småföretagare** omfattar affärsinnehavare, hantverkare, köpmän, ägare av mindre företag (färre än tio anställda). **Studerandegruppen** består av gymnasie- och universitetsstuderande. Yrkesgrupperingen har konstruerats av Olof Petersson i samband med 1976 års valundersökning.

Vänsterpartiet fick störst röstandel bland studerande (7 procent) och lägst andel bland jordbrukare (0 procent). Socialdemokraterna fick som vanligt det klart starkaste röststödet bland industriarbetare (61 procent) och det svagaste stödet bland jordbrukare (4 procent), småföretagare (18 procent) och högre tjänstemän (19 procent). Centerpartiet fick som alltid överlägset flest röster bland jordbrukare (45 procent), betydligt mindre i övriga grupper och minst bland studerande (4 procent). Folkpartiet gjorde sitt bästa valresultat bland studerande (17 procent) medan det gick sämst bland industriarbetare och jordbrukare (2 respektive 1 procent). Moderaterna fick som vanligt ett mycket starkt röststöd bland högre tjänstemän (39 procent) och småföretagare (38 procent) och ett relativt svagt stöd bland industriarbetare och övriga arbetare (10 respektive 14 procent). Kds gjorde bäst ifrån sig bland jordbrukare (17 procent) och bland lägre- och mellantjänstemän (9 respektive 10 procent) medan partiet nätt och jämnt klarade fyraprocentsspärren bland de högre tjänstemännen. Miljöpartiet fick det klart starkaste röststödet bland studerande (11 procent) och det svagaste stödet bland industriarbetare och småföretagare (båda 1 procent). Ny demokrati, slutligen, fick flest röster bland småföretagare (12 procent) och industriarbetare (10 procent) medan röststödet i övriga grupper blev mellan 5 och 8 procent.¹

1) En liten men intressant grupp som inte särredovisas i tabellerna är personer som står utanför den ordinarie arbetsmarknaden. Traditionellt brukar socialdemokraterna och vänsterpartiet få ett relativt starkt röststöd bland arbetslösa och bland personer med beredskapsarbete eller i arbetsmarknadsutbildning (64 respektive 9 procent 1985 och 57 respektive 12 procent 1988). I valet 1991 var den tendensen svagare (44 respektive 6 procent). Övriga partier fick - med ett viktigt undantag - ungefär lika många röster som bland samtliga väljare. Undantaget är centerpartiet som i de tre senaste valen inte fått mer än 2 procent av rösterna i gruppen arbetslösa/beredskapsarbete/arbetsmarknadsutbildning. Ny demokrati - som i vissa förhandstips bedömdes kunna få relativt många röster bland väljare utanför den ordinarie arbetsmarknaden - fick på valdagen nöja sig med 6 procent av dessas röster. Resultaten bygger på 57 personer 1985, 27 personer 1988 och 68 personer 1991. (Resultaten för s 1985 och 1988 och för v 1988 och 1991 har justerats med mellan 1 och 2 procentenheter p g a under- alternativt överrepresentation i de olika undersökningarna.)

De mest intressanta förändringarna av partiernas röststöd i olika yrkesgrupper mellan 1988 och 1991 inträffade bland de borgerliga partierna. Centerpartiet gjorde sitt sämsta val någonsin bland jordbrukarna och gick tillbaka från 65 procent 1988 till endast 45 procent 1991. De partier som enligt våra siffror vann nya jordbrukarröster var främst kds (från 2 procent 1988 till 17 procent 1991) och moderata samlingspartiet (från 17 procent 1988 till 23 procent 1991).¹

Bland småföretagare och studerande skedde också anmärkningsvärt stora omkastningar inom det borgerliga blocket. Bland småföretagarna förlorade centerpartiet halva sitt röststöd och gick tillbaka från 15 procent 1988 till 8 procent 1991 samtidigt som moderaterna – trots valframgången – fick ett nästan oförändrat röststöd (37 procent 1991). Förklaringen är att ny demokrati lyckades lägga beslag på hela 12 procent av småföretagarrösterna.²

Bland de studerande fick både moderaterna och centerpartiet vidkännas röstförluster till fromma för framför allt folkpartiet. Mellan 1988 och 1991 gick folkpartiet tillbaka inom samtliga yrkesgrupper med undantag för de studerande där partiet istället gick framåt – från 12 till 17 procent. En nära till hands liggande förklaring är att Bengt Westerbergs kritik av ny demokrati rönt uppskattning bland de studerande.³

Sambandet mellan yrkestillhörighet och röstning kan ges ytterligare belysning genom ett studium av partivalet bland medlemmar i olika organisationer. Resultaten i tabell 26 visar hur medlemmarna i LO, TCO, SACO, LRF och olika företagargrupper röstade vid valet 1991. Hur LO:s och TCO:s medlemmar har röstat vid valen 1968 – 1991 redovisas i tabellerna 27 och 28.

Tabell 26

Facklig organisationstillhörighet och partival 1991 (procent)

Facklig tillhörighet	partival 1991									summa procent	antal- inter- vjuade	andel blank röstare	andel -icke- röstare
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr				
LO	4	53	7	5	13	6	3	8	1	100	545	3	15
TCO	4	34	7	11	23	9	5	6	1	100	436	1	7
SACO	6	25	5	18	23	8	10	5	0	100	151	0	5
LRF	0	0	54	0	31	7	4	4	0	100	26	0	0
Företagargrupp- organisationer	0	6	8	13	57	8	2	6	0	100	48	0	6

Kommentar: Resultaten avser endast förvärvsarbetsande personer. Siffrorna för andel icke-röstare har justerats upp eftersom gruppen är underrepresenterad bland de personer som ställde upp för intervju i 1991 års valundersökning.

1) Under perioden 1960 – 1988 har omkring 65 procent av jordbrukarna lagt sin röst på centerpartiet. Centerpartiets tidigare bottenrekord bland jordbrukarna enligt valundersökningarnas mätserie daterar sig till 1956 då dåvarande bondeförbundet (då i regeringskoalition med socialdemokraterna), med 9,4 procent av samtliga röster och 49 procent av jordbrukarrösterna, gjorde sitt näst 1991 sämsta val sedan demokratiens genombrott. Centerpartiets "ras" bland jordbrukarna är något mindre i Statistiska centralbyråns partisympatiundersökningar – från 68,4 procent i november 1988 till 53,7 procent i november 1991. Enligt SCB:s siffror har alla andra partier under samma period fått fler sympatisörer bland jordbrukarna – främst kds (+4,6 procentenheter), ny demokrati (+2,6) och moderaterna (+1,8).

2) I 1988 års valundersökning fick moderata samlingspartiet 34 procent av småföretagarnas röster. Eftersom partiet var underrepresenterat med nästan 2 procentenheter i 1988 års undersökning skall siffran justeras upp till omkring 36 procent, dvs endast 1 procentenhet mindre än vid valet 1991.

3) Resonemanget styrks av de olika yrkesgruppernas placering av folkpartiet och ny demokrati på den s k gillar/ogillar-skalan med värden från -5 (ogillar starkt) till +5 (gillar starkt). Folkpartiet fick sin högsta genomsnittliga betygspoäng bland studerande (+1,50) och den lägsta bland arbetare (+0,64); fp:s betyg i övriga grupper var +0,89 bland bönder, +1,36 bland tjänstemän och +1,37 bland småföretagare. Ny demokrati fick det minst negativa betyget bland småföretagare (-0,11) och det mest negativa bland studerande (-1,70); nyd:s betyg i övriga grupper var -0,42 bland bönder, -0,95 bland arbetare och -1,33 bland tjänstemän.

Tabell 27
LO-medlemmars partival 1968 – 1991 (procent)

Valår	partival 1991									summa procent	antal inter-vjuade
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr		
1968	2	81	8	5	2	–	–	–	2	100	655
1970	6	75	11	3	1	–	–	–	4	100	908
1973	6	71	16	4	1	–	–	–	2	100	555
1976	5	66	17	7	3	–	–	–	2	100	633
1979	6	68	10	7	7	–	–	–	2	100	679
1982	6	70	10	2	9	–	–	–	3	100	680
1985	5	67	7	9	9	–	–	–	3	100	744
1988	5	65	10	7	5	2	6	–	0	100	675
1991	4	53	7	5	13	6	3	8	1	100	545

Tabell 28
TCO-medlemmars partival 1968 – 1991 (procent)

Valår	partival 1991									summa procent	antal inter-vjuade
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr		
1968	1	47	14	22	13	–	–	–	3	100	321
1970	3	38	21	24	10	–	–	–	4	100	485
1973	3	35	33	12	14	–	–	–	3	100	321
1976	3	41	21	17	17	–	–	–	1	100	413
1979	6	37	14	14	27	–	–	–	2	100	478
1982	6	39	10	11	28	–	–	–	6	100	510
1985	5	38	8	24	20	–	–	–	5	100	528
1988	7	40	9	20	14	2	8	–	0	100	489
1991	4	34	7	11	23	9	5	6	1	100	436

Kommentar: Resultaten i tabellerna 27 och 28 avser endast fövärvsarbetande personer. Fram till 1985 ingår kds och miljöpartiet i gruppen övriga partier. Resultaten är inte viktade för partiernas över- respektive underrepresentation i de olika undersökningarna.

Huvudresultaten rymmer inga överraskningar. Tre av de fem organisationerna fick ett av partierna egen majoritet 1991 – socialdemokraterna bland LO-medlemmar (53 procent), centerpartiet bland LRF-medlemmar (54 procent) och moderaterna bland medlemmar i företagarorganisationer (57 procent). Bland TCO:s och SACO:s medlemmar är bilden mer splittrad men med viss respektive klar övervikt för de borgerliga partierna.

När vi jämför 1991 års organisationsröstning med sina föregångare finner vi däremot några uppseendeväckande noteringar. Socialdemokraterna gjorde 1991 sitt i särklass sämsta val bland LO-medlemmarna (53 procent) medan moderaterna samtidigt gjorde sitt klart bästa val i samma grupp (13 procent). Centerpartiets dåliga valresultat bland bönderna understryks av att partiet mellan 1988 och 1991 gick tillbaka från 76 till 54 procent bland LRF-medlemmarna. Slutligen kan folkpartiets tillbakagång i alla yrkesgrupper utom bland de studerande sägas ha en viss motsvarighet i partiets minskade röststöd bland LO- och TCO-medlemmarna och den lilla röstvinsten bland medlemmarna i akademikerorganisationen SACO (från 16 procent 1988 till 18 procent 1991).

Den fackliga organisationsgraden bland svenska löntagare är internationellt sett mycket hög – kring 80 procent. De oorganiserade arbetarna och tjänstemännen är dock långt ifrån någon liten grupp. Och de röstar definitivt inte på samma partier som sina organiserade arbetskamrater.

Tabell 29

Partival 1991 efter yrkesgrupp och facklig tillhörighet (procent)

Yrkesgrupp och facklig tillhörighet	partival 1991									summa procent	antal inter-vjuade	andel ej organiserade
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr			
industriarbetare												11
medlemmar i LO	4	60	6	2	12	3	1	12	0	100	208	
ej organiserade	0	28	4	4	24	8	0	28	4	100	25	
övriga arbetare												24
medlemmar i LO	4	53	10	6	11	5	4	6	1	100	299	
ej organiserade	2	20	13	6	33	11	6	9	0	100	96	
lägre tjänstemän												20
medlemmar i TCO	1	31	11	7	24	11	5	8	2	100	102	
ej organiserade	4	15	19	23	27	4	4	4	0	100	26	
mellanjämsmän												18
medlemmar i TCO	4	36	5	12	22	10	6	4	1	100	251	
ej organiserade	0	13	5	18	44	7	2	11	0	100	55	
högre tjänstemän												30
medlemmar i TCO	6	25	9	20	17	5	3	13	2	100	64	
medlemmar i SACO	3	21	5	21	30	3	11	6	0	100	80	
ej organiserade	2	8	6	13	55	3	2	11	0	100	63	

Kommentar: Resultaten avser endast förvärvsarbetande personer. Yrkesklassificeringen finns beskriven i kommentaren under tabell 25.

Majoriteten av de fackligt organiserade arbetarna röstade 1991 på socialdemokraterna medan tre fjärdedelar av deras oorganiserade kamrater röstade borgerligt – i första hand på moderaterna eller ny demokrati. På tjänstemannasidan är bilden densamma: Socialdemokraterna fick ungefär en tredjedel av rösterna bland de organiserade mot endast omkring en tiondel bland de oorganiserade tjänstemännen. En klar majoritet av 1991 års oorganiserade tjänstemän röstade på moderaterna eller folkpartiet. Summa summarum bidrar de icke fackligt anslutna arbetarna till att sänka nivån på klassröstningen (genom att rösta borgerligt) medan deras oorganiserade tjänstemannakollegor bidrar till att hålla den uppe (också genom att rösta borgerligt).

Två andra bakgrundsvariabler som är förknippade med yrke och klasstillhörighet är utbildning och inkomst. Resultaten i tabellerna 30–33 visar sambandet mellan utbildning och partival respektive mellan taxerad inkomst och partival vid valet 1991.

Miljöpartiet, vänsterpartiet och folkpartiet är de partier som fick det relativt sett starkaste stödet bland högskoleutbildade väljare, medan socialdemokraterna och centerpartiet precis som tidigare fick det starkaste stödet bland korttidsutbildade väljare. Ny demokrati fick det relativt sett starkaste stödet bland väljare med 2-årig gymnasieutbildning och det svagaste stödet bland högskoleutbildade väljare.

När det gäller taxerad inkomst är sambandet med partival, precis som för klasstillhörighet, svagare än vid de närmast föregående valen. Mönstret är dock detsamma som vi känner igen sedan tidigare – moderaterna och folkpartiet har det relativt sett starkaste väljarstödet bland höginkomsttagare, socialdemokraterna bland låg- och medelinkomsttagare och centerpartiet och miljöpartiet bland väljare med de lägsta taxerade inkomsterna.

Tabell 30
Utbildning och partival 1991

Utbildningsnivå	partival 1991									summa procent	antal inter- vjuade	andel icke- röst- ande
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr			
folkskolenivå enbart 6- eller 7-årig folkskola (äldre skol- formen)	3	54	12	4	12	8	2	5	0	100	509	7
grundskolenivå 8- eller 9-årig grund- skola, enhetsskola, kommunal mellan- skola	3	52	8	4	15	5	4	8	1	100	182	18
yrkeskolenivå yrkes- eller lärlings- skola, verkstads- skola, 1-årig han- delsutbildning	3	47	9	4	19	9	0	8	1	100	232	7
realskolenivå realskola, flickskola, folkhögskola etc	4	23	13	10	22	8	5	9	1	100	137	4
gymnasienivå 2-årigt gymnasium, tekniskt institut, handelsinstitut	3	35	8	10	22	8	2	11	1	100	415	10
studentnivå 3-årigt gymnasium, tekniskt gymnasium, handelsgymnasium	2	24	7	15	34	5	5	8	0	100	303	7
universitetsnivå universitets- eller högskolestudier	6	23	6	15	28	9	8	4	1	100	509	5

Tabell 31
Partiernas väljare 1991 fördelade efter utbildning (procent)

	partival 1991								icke- röstare	samtliga inter- vjuade
Utbildningsnivå	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd		
folkskolenivå	17	32	31	10	12	23	10	16	22	24
grundskolenivå	7	11	7	4	5	5	7	9	19	9
yrkesskolenivå	7	13	10	4	9	13	1	12	9	10
realskolenivå	7	4	9	6	6	6	8	8	3	5
gymnasienivå	16	17	18	19	18	18	11	27	24	19
studentnivå	7	9	10	21	21	8	16	16	10	12
universitetsnivå	39	14	15	36	29	27	47	12	13	21
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal intervjuade	83	853	200	211	501	173	86	164	217	2 672

Kommentar: Intervjupersonernas högsta utbildningsnivå registrerades. Om de avlagt examen eller inte spelade ingen roll för klassificeringen. Vi kodade den högsta nivå intervjupersonerna studerat/studerade på.

Tabell 32
Taxerad inkomst och partival 1991

Taxerad inkomst	partival 1991									summa procent	antal intervjuade	andel icke-röstande
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr			
0 – 59 999	2	30	12	10	22	9	7	7	1	100	379	12
60 000 – 109 999	3	43	9	6	21	8	2	7	1	100	497	12
110 000 – 159 999	4	42	10	7	19	7	4	7	0	100	718	9
160 000 – 209 999	4	42	8	9	20	6	3	7	1	100	438	4
210 000 –	3	24	4	16	34	9	2	7	1	100	339	5

Kommentar: Uppgifterna om taxerad inkomst har hämtats från statistiska centralbyråns register över totalbefolkningen och avser egen sammanräknad nettoinkomst enligt 1990 års taxering.

Tabell 33
Partiernas väljare 1991 fördelade efter taxerad inkomst

	partival									samtliga
Taxerad inkomst	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	icke-röstare	inter-vjuade
0 – 59 999	11	13	21	18	16	20	29	16	22	17
60 000 –109 999	19	24	22	14	19	33	12	21	30	22
110 000 –159 999	36	34	34	25	26	27	33	29	31	30
160 000 –209 999	22	20	16	18	17	14	17	19	9	18
210 000 –	12	9	7	25	22	16	9	15	8	13
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal intervjuade	84	890	208	218	520	179	87	169	235	2 730

Sektorsröstning

Tesen om ökande sektorsröstning – dvs att väljare i offentlig och privat sektor i allt större utsträckning röstar på olika partier – har två huvudsakliga förespråkare: Dels public choice-skolan och politiker på högerkanten som menar att de offentliganställda har ett egenintresse av att rösta på partier som slår vakt om den offentliga sektorn och de offentliga arbetstillfällena. Dels marxistiskt inspirerade forskare och politiker som trots den sjunkande klassröstningen är fast förvissade om att människors position i arbetslivet har ett avgörande inflytande över deras politiska tänkande.

Sektorsröstning har hittills inte varit något utmärkande drag för svenska väljare. I tidigare valundersökningar har skillnaden i andel röstande på socialdemokraterna eller vänsterpartiet mellan väljare i offentlig och privat sektor varierat mellan 2 och 8 procentenheter: 50 procent s/v-röstande i den offentliga sektorn mot 48 procent i den privata år 1976 (+2), 52 procent mot 47 år 1979 (+5), 54 procent mot 46 år 1982 (+8), 52 procent mot 46 år 1985 (+6) och 50 procent mot 48 år 1988 (+2). I valet 1991 ökade dock sektorsröstningen till den nya rekordnivån +10 (45 procent s/v-röstande i den offentliga sektorn mot 35 procent i den privata) samtidigt som klassröstningen fortsatte att gå tillbaka. Klassröstningen är fortfarande betydligt starkare än sektorsröstningen men avståndet mellan de två har aldrig varit så litet som vid valet 1991.¹

1) Klassröstningen – dvs skillnaden mellan andel arbetare och andel medelklassväljare som röstar på socialdemokraterna eller vänsterpartiet – har sjunkit från över 50 procentenheter i slutet av 1950-talet till rekordlåga 25 procentenheter 1991 (57 procent s/v-röstande i arbetarklassen mot 32 procent i medelklassen). Observera dock att siffrorna för klassröstningen bygger på samtliga väljare medan siffrorna för sektorsröstningen bygger på enbart förvärvsarbete. Vid valet 1991 uppgick klassröstningen bland förvärvsarbete till +21 (52 procent s/v-röstande i arbetarklassen mot 31 procent i medelklassen).

Det sammanfattandet måttet sektorsröstning kan naturligtvis brytas ner i mindre beståndsdelar. I tabellerna 34 och 35 redovisas de olika partiernas attraktionskraft bland väljare i offentlig och privat sektor vid valet 1991. Resultaten bygger på enbart förvärvsarbetspersoner.

Tabell 34
Anställningssektor och partival 1991 (procent)

Anställningssektor	partival 1991									summa procent	antal intervjuede	andel blankröstare	andel icke-röstare
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr				
offentlig sektor	5	40	9	10	15	8	6	6	1	100	692	2	11
statlig	4	37	7	11	21	5	6	7	2	100	191	4	10
kommunal	5	41	9	10	13	9	6	6	1	100	501	1	11
privat sektor	2	33	8	9	29	6	3	9	1	100	971	2	14

Tabell 35
Partiernas väljare 1991 fördelade på anställningssektor (procent)

Anställnings- sektor	partival 1991								blank- röstare	icke- röstare	samtliga inter- vjuede
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd			
statlig	14	12	10	13	10	9	17	10	23	9	11
kommunal	46	34	33	33	18	38	43	21	16	26	30
privat	40	54	57	54	72	53	40	69	61	65	59
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal intervjuede	58	596	136	157	385	117	67	133	31	155	1 898

Kommentar: Tabellen bygger på en intervjufråga där svarspersonerna själva fick ange om de arbetar i statlig, kommunal eller enskild tjänst. Resultaten avser endast förvärvsarbetspersoner. Siffrorna för andel icke-röstare i tabell 34 har justerats upp eftersom gruppen är underrepresenterad bland de personer som ställde upp för intervju i 1991 års valundersökning.

Moderaternas och socialdemokraternas väljare svarade för huvuddelen av sektorsröstningen 1991. Moderaterna fick ett dubbelt så starkt röststöd i den privata som i den offentliga sektorn (29 procent mot 15, -14) medan socialdemokraterna gjorde betydligt bättre ifrån sig i den offentliga sektorn än i den privata (40 procent mot 33, +7). För moderaterna betydde resultatet en ordentlig förstärkning av den skillnad på mellan 7 och 9 procentenheter som noterades i valen på 1980-talet, medan det för socialdemokraterna innebar en materialisering av en skillnad som sedan länge funnits i den politiska debatten men endast embryonalt i den empiriska verkligheten.¹

Resultaten i tabellerna visar vidare att moderaterna och ny demokrati var de enda partier som 1991 fick ett starkare röststöd i den privata än i den offentliga sektorn men också att vänsterpartiet och miljöpartiet var de enda partier som hämtade majoriteten av sina väljare från gruppen offentliganställda.

Skeptikerna till tesen om den ökande sektorsröstningen talar gärna om skensamband och om att skillnaderna i partival mellan väljare i offentlig och privat sektor beror på gruppernas olika sammansättning med avseende på kön och yrkesgrupper. Sektorsröstningens förespråkare brukar också – om än av andra skäl – framhålla vikten av statistiska kontroller: Om sektorsröstningen successivt håller på att vinna terräng borde den synas tydligare bland yngre än bland äldre väljare, vilket nödvändiggör en kontroll för ålder. Och sektorsröstning kan ju mycket väl förekomma bland exempelvis tjänstemän men inte bland arbetare, vilket i så fall visar sig vid kontroll för yrkesgrupp. Vem som i det här fallet har mest att vinna på statistiska kontroller framgår av tabell 36.

1) Vid de fem senaste valen har skillnaden i röststöd för socialdemokraterna mellan väljare i offentlig och privat sektor varierat mellan 0 (1988) och +3 (1985) procentenheter.

Tabell 36

Partiernas röststöd i en offentlig och privat sektor 1991 efter kön, ålder och yrkesgrupp (procent)

Kön/ålder/yrke och anställningssektor	andel s/v	partival 1991									summa procent	antal inter- vjuade
		v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr		
män												
offentlig sektor	43	5	38	8	11	18	6	6	7	1	100	249
privat sektor	36	3	33	7	8	30	6	1	11	1	100	649
kvinnor												
offentlig sektor	46	5	41	9	10	14	9	6	5	1	100	443
privat sektor	34	1	33	9	11	26	7	6	7	0	100	322
18–44 år												
offentlig sektor	45	7	38	8	10	14	7	6	8	2	100	398
privat sektor	32	2	30	8	9	31	5	3	11	1	100	594
45–80 år												
offentlig sektor	45	3	42	9	11	17	10	5	3	0	100	294
privat sektor	41	2	39	7	8	24	9	2	8	1	100	377
arbetare												
offentlig sektor	54	5	50	10	6	12	4	4	8	1	100	238
privat sektor	51	3	48	8	4	18	6	2	10	1	100	408
lägre tjänstemän												
offentlig sektor	42	4	38	10	8	18	11	1	8	2	100	119
privat sektor	32	0	32	11	10	28	7	6	6	0	100	82
mellantjänstemän												
offentlig sektor	40	6	34	7	13	16	12	8	3	1	100	242
privat sektor	36	3	33	3	12	30	8	2	7	2	100	204
högre tjänstemän												
offentlig sektor	37	4	32	6	19	18	3	10	7	1	100	90
privat sektor	17	3	14	8	18	41	4	4	8	0	100	108
samtliga												
offentlig sektor	45	5	40	9	10	15	8	6	6	1	100	692
privat sektor	35	2	33	8	9	29	6	3	9	1	100	971

Kommentar. Resultaten avser endast förvärvsarbetande personer. Småföretagare och jordbrukare finns inte med i tabellen eftersom dessa grupper inte innehåller några personer i offentlig sektor. Dessutom har högre tjänstemän som själva uppgivit att de är företagare uteslutits ur tabellen. På grund av olika avrundningar skiljer sig i några fall siffran för s/v från summan av socialdemokraternas och vänsterpartiets röstandelar.

Sektorsröstningen kvarstår i allt väsentligt vid kontroll för kön; den är dock något starkare bland kvinnor (46 procent s/v-röstande i den offentliga sektorn mot 34 procent i den privata, +12) än bland män (43 procent mot 36, +7). Skillnaderna i partival mellan väljare i offentlig och privat sektor kan med andra ord **inte** förklaras av att de offentliganställda till två tredjedelar utgörs av kvinnor samtidigt som männen har samma majoritetsställning i den privata sektorn. En detalj värd att nämna i sammanhanget är att miljöpartiets svaga ställning i den privata sektorn helt och hållet kan bokföras på männen.

Resultaten av kontrollen för ålder indikerar att sektorsröstning är ett fenomen på fram-marsch. Skillnaden i röstning på socialdemokraterna eller vänsterpartiet mellan väljare i offentlig och privat sektor är nämligen betydligt större bland väljare under 45 år (45 procent mot 32, +13) än bland väljare över 45 år (45 procent mot 41, +4). Skillnaden är dock inte störst bland de allra yngsta utan istället i åldersgruppen 31–40 år (51 procent mot 36, +15).¹

1) Röstningen på s/v i de två sektorerna är 35 procent mot 28 (+7) i åldersgruppen 18–30 år, 51 procent mot 36 (+15) i gruppen 31–40 år, 49 procent mot 38 (+11) i gruppen 41–50 år, 46 procent mot 44 (+2) i gruppen 51–60 år och 30 procent mot 35 (–5) bland förvärvsarbetande över 60 år.

Kontrollen för yrkesgrupp, slutligen, ger ett något blandat resultat. Bland arbetare finns endast en mycket svagt utvecklad sektorsröstning (54 procent s/v-röstande i den offentliga sektorn mot 51 procent i den privata, +3).¹ På tjänstemannasidan finns ett större mått av sektorsröstning – speciellt bland de högre tjänstemännen där socialdemokraterna och vänsterpartiet fick 37 procent av rösterna i den offentliga sektorn mot endast 17 procent i den privata (+20). Fantasin behöver inte ges särskilt stort spelrum för att man här skall kunna ana sig till att sektorsröstningen döljer ett inte obetydligt inslag av yrkes- och sektorsval med politiska förtecken.

Boenderöstning

Den klassiska stad – landmotsättningen är en väsentlig ingrediens för förståelsen av varför svenska väljare röstar som de gör. Centerpartiet är naturligtvis landsbygdspartiet framför andra men också kds och ny demokrati fick 1991 ett klart starkare röststöd på landet än i städer och storstäder. Folkpartiet och vänsterpartiet uppvisade en omvänd profil med det *svagaste röststödet på landsbygden och det starkaste stödet i storstäderna*. Moderaterna och miljöpartiet fick också starkare röststöd i storstäderna än i övriga ortstyper medan socialdemokraterna precis som vanligt gjorde bäst ifrån sig i mindre och medelstora städer och tätorter.

Det mesta har förblivit sig likt under de 15 år som vi har möjlighet att följa partiernas skiftande röststöd utefter stad – landsbygdsdimensionen.² Nyheterna i 1991 års val är framför allt att folkpartiet – efter tre val med starkast röststöd i städer och större tätorter – återigen klarade sig bäst i storstäderna, att centerpartiet gjorde sitt sämsta val någonsin på landsbygden (från 32 procent 1988 till 22 procent 1991) och att moderaterna stärkte sin ställning som storstadsparti (33 procent i storstäderna mot cirka 20 procent i övriga ortstyper, vilket skall jämföras med det tidigare linjära sambandet med det svagaste stödet på landsbygden). Att ny demokrati fick ett dubbelt så starkt stöd på landsbygden som i städerna är naturligtvis också en nyhet.

Tabell 37
Bostadsort och partival 1991 (procent)

Bostadsort	partival 1991									summa procent	antal inter-vjuade	andel blank-röstare	andel icke-röstare
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr				
ren landsbygd	2	24	22	6	20	10	4	11	1	100	452	2	11
mindre tätort	3	42	7	8	19	8	4	8	1	100	545	2	13
stad eller större tätort	4	43	5	11	20	7	3	6	1	100	953	1	15
Stockholm, Göteborg, Malmö	5	32	2	12	33	5	6	4	1	100	329	1	12

1) Om vi gör en åtskillnad mellan industriarbetare och övriga arbetare blir sektorsröstningen starkare. Andelen s/v-röstande bland industriarbetare i offentlig och privat tjänst var 67 procent mot 58 (+9) medan motsvarande skillnad bland övriga arbetare var 53 procent mot 43 (+10). Jämförelsen håller dock något eftersom urvalet endast innehåller 24 offentliganställda industriarbetare samtidigt som socialdemokraterna har ett betydligt starkare röststöd bland industriarbetare än bland övriga arbetare.

2) Ortstypsklassificeringen introducerades av Olof Petersson i 1976 års valundersökning.

Tabell 38
Partiernas väljare 1991 fördelade efter bostadsort (procent)

Bostadsort	partival 1991								blank-röstare	icke-röstare	samtliga inter-vjuade
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd			
ren landsbygd	14	13	50	12	18	27	21	30	24	16	20
mindre tätort	22	27	20	21	21	25	22	26	34	24	24
stad eller större tätort	43	48	26	49	39	38	32	35	34	47	42
Stockholm, Göteborg, Malmö	21	12	4	18	22	10	25	9	8	13	14
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal intervjuade	81	854	200	212	497	173	85	161	38	214	2 591

Kommentar: Uppgifterna om bostadsort bygger på intervjuarnas observationer av var undersökningspersonerna bor. Tre kategorier användes: ren landsbygd, mindre tätort, stad eller större tätort. Ur gruppen boende i stad eller större tätort har vi brutit ut personer boende i Stockholm, Göteborg eller Malmö. Siffrorna för andel icke-röstare i tabell 37 har justerats upp eftersom gruppen är underrepresenterad bland de personer som ställde upp för intervju i 1991 års valundersökning.

Sambandet mellan boendeort och partival beror endast till en mindre del på variationer i befolkningens yrkessammansättning. För socialdemokraterna, centerpartiet, moderaterna och ny demokrati kvarstår sambanden i allt väsentligt vid kontroll för yrkestillhörighet; centerpartiet fick t ex 21 respektive 17 procent av rösterna bland arbetare och tjänstemän på landsbygden mot 0 respektive 2 procent i samma grupper i storstäderna; motsvarande siffror för moderaterna var 12 och 22 procent på landsbygden mot 25 och 37 procent i storstäderna. För övriga partier – dock med reservation för kds' och miljöparties tjänstemannaväljare – försvagas eller försvinner sambandet mellan boendeort och partival vid kontroll för yrkestillhörighet.

Väljare som bor i villa eller radhus röstar mer borgerligt än väljare som bor i lägenhet. I valet 1991 fick de fyra blivande regeringspartierna 50 procent av rösterna bland villaboende väljare mot 41 procent bland väljare som bor i lägenhet. För socialdemokraterna var förhållandet det omvända – 34 procent röster bland villaboende mot 44 procent bland lägenhetsboende väljare. Väljare som bor i ensamliggande villa eller lantgård röstar något mer borgerligt än väljare som bor i villa eller radhus i småhusområde. Tendensen att villaboende röstar mer borgerligt än lägenhetsboende återfinns i samtliga yrkesgrupper och kan endast till viss del förklaras av att villaboendet är något mer utbrett bland medelklassväljare (66 procent) än bland arbetare (60 procent).¹

Tabell 39
Boendeform och partival 1991 (procent)

	partival 1991									summa procent	antal inter- vjuade	andel blank- röstare	andel icke- röstare
Boendeform	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr				
lantgård/villa på landsbygden	3	24	23	5	18	10	4	12	1	100	385	2	12
villa/radhus i småhusområde	3	38	7	10	24	7	3	7	1	100	1 084	2	9
lägenhet i fler- familjshus	4	44	5	9	21	6	4	6	1	100	823	1	19

1) Det är också av viss betydelse för röstningen huruvida de lägenhetsboende väljarna äger eller hyr sin bostad. I valet 1991 fick de blivande regeringspartierna 47 procent bland lägenhetsägare mot 39 procent bland hyresgäster. Motsvarande siffror för socialdemokraterna och vänsterpartiet var 41 respektive 2 procent bland lägenhetsägare och 45 respektive 6 procent bland hyresgäster.

Tabell 40
Partiernas väljare 1991 fördelade efter boendeform (procent)

Boendeform	partival 1991								blank-röstare	icke-röstare	samtliga inter-vjuade
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd			
lantgård/villa på landsbygden	12	11	44	10	14	23	18	28	20	15	17
villa/radhus i småhusområde	43	47	36	54	52	47	43	43	49	32	47
lägenhet i flerfamiljshus	45	42	20	36	34	30	39	29	31	53	36
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal intervjuade	83	856	202	212	501	174	85	163	39	216	2 608

Kommentar: Uppgifterna om boendeform bygger på intervjuarnas observationer av undersökningspersonernas boende. Siffrorna för andel icke-röstare i tabell 39 har justerats upp eftersom gruppen är underrepresenterad bland de personer som ställde upp för intervju i 1991 års valundersökning.

Villaboendet i Sverige har ökat. Enligt valundersökningarnas siffror har andelen röstberättigade svenskar som bor i villa eller radhus ökat kontinuerligt under de senaste 15 åren – från 54 procent 1976 till 63 procent 1991. Men det ökade villaboendet är inte – som det ibland påstås – något särskilt stort problem för socialdemokraterna och vänsterpartiet. Om villaboendet 1991 hade legat kvar på 1976 års lägre nivå hade dessa båda partier tillsammans fått endast ungefär 1 procentenhet fler röster 1991 än vad de faktiskt fick. Svårigheterna att hålla ställningarna bland de lägenhetsboende väljarna tycks vara ett större bekymmer: Mellan 1976 och 1991 gick socialdemokraterna och vänsterpartiet tillbaka från 40 till 38 procent (–2) bland väljare som bor i villa men från 57 till 49 procent (–8) bland väljare som bor i lägenhet.

Förändringarna innebär att boenderöstningen – precis som klassröstningen – har minskat: Skillnaden mellan andel lägenhetsboende och andel villaboende som röstade på socialdemokraterna eller vänsterpartiet var 57 minus 40 = 17 procentenheter 1976, 59 minus 42 = 17 enheter 1979, 62 minus 44 = 18 enheter 1982, 60 minus 43 = 17 enheter 1985, 58 minus 44 = 14 enheter 1988 och 49 minus 38 = 11 enheter 1991.¹

Kyrkfolket

Sambandet mellan religiositet och röstning har alltid varit svagare i Sverige än i Syd- och Mellaneuropa. Sverige är ett av världens mest profana länder och sekulariseringen visar inga tecken på avmattning.

Den religiösa röstningen – dvs att kyrkbesökare och icke kyrkbesökare tenderar att rösta på olika partier – är dock långt ifrån någon oväsentlig faktor när det gäller att förklara svenska väljares val av parti. Skillnaderna i röstning mellan kyrkbesökare (går i kyrkan minst några gånger om året) och icke kyrkbesökare (går sällan eller aldrig i kyrkan) har visserligen minskat under de senaste 30 åren, men den religiösa röstningen är samtidigt starkare än både köns- och sektorsröstningen och mer än hälften så stark som klassröstningen. Vid valet 1991 röstade 31 procent av kyrkbesökarna och 46 procent av icke kyrkbesökarna på socialdemokraterna eller vänsterpartiet (index för religiös röstning 31 minus 46 = –15).

1) Siffrorna har justerats med någon eller några procentenheter med hänsyn till partiernas över- respektive underrepresentation i de olika undersökningarna.

Tabell 41

Religiös röstning vid valen 1964, 1968, 1985, 1988 och 1991. Andel röstande på socialdemokraterna eller vänsterpartiet bland kyrkobesökare och icke kyrkobesökare (procent)

Valår	andel s/v-röstande bland kyrko- besökare	andel s/v-röstande bland icke-kyrko- besökare	differens
1964	42	66	-24
1968	43	66	-23
1985	38	54	-16
1988	40	56	-16
1991	31	46	-15

Kommentar: Med kyrkobesökare avses personer som uppgivit sig gå i kyrkan minst några gånger om året. Intervjufrågan om kyrkogång återfinns i kommentaren under tabell 43. Andel s- eller v-röstande har beräknats med samtliga partiröstande som procentbas. Intervjufrågan om kyrkogång ingick inte i valundersökningarna 1970 – 1982. I 1956 års undersökning ingick en intervjufråga med annorlunda formulering, vilket omöjliggör en relevant jämförelse.

Den religiösa röstningen kvarstår i stort sett oförändrad vid kontroll för väljarnas klasstillhörighet. Vid valet 1991 var skillnaden i röstning på socialdemokraterna eller vänsterpartiet mellan kyrkobesökare och icke kyrkobesökare 49 procent mot 60 (-11) bland arbetare och 21 procent mot 38 (-17) bland medelklassväljare.

I valrörelsen 1991 visade partierna ett förhöjt intresse för de religiösa väljarna. Förklaringen var naturligtvis att kristdemokratiska samhällspartiet sedan hösten 1990 intagit en position klart över fyraprocentsspärren i opinionsmätningarna. Inom de andra partierna var man orolig för att de kristna väljarna – efter 27 år av tveksamhet – skulle strömma över till det pånyttfödda kds. Samtidigt fanns det emellertid de som menade att framgången för kds i första hand berodde på partiets mer utslätade profil i de kristna hjärtefrågorna och på den klart uttalade samhörigheten med det borgerliga blocket. Hur väljare med olika kyrkobesöksfrekvens röstade i valet 1991 redovisas i tabell 42. Partiernas sammansättning med avseende på kyrkogång återfinns i tabell 43.

Valframgången innebar att kds för första gången blev det största partiet bland väljare som går i kyrkan minst en gång i månaden (36 procent av rösterna 1991 mot 21 procent 1988). Men samtidigt medförde framgången en ordentlig sekularisering av partiets väljarkår: Andelen regelbundna kyrkobesökare bland kds-väljarna minskade från 68 procent 1988 till endast 46 procent 1991. Valet 1991 innebar med andra ord att kds förvandlades till de regelbundna kyrkobesökarnas främsta företrädare samtidigt som de regelbundna kyrkobesökarna för första gången är i minoritet bland partiets väljare!

Tabell 42

Kyrkogång och partival 1991 (procent)

	partival 1991										antal	antal	andel
Kyrkogång	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd	övr	summa procent	inter- vjuade	blank- röstare	icke- röstare
minst en gång i månaden	0	22	17	8	11	36	3	2	1	100	224	0	9
några gånger om året	2	33	13	9	25	7	4	7	0	100	561	1	10
mera sällan	4	40	8	9	24	4	3	7	1	100	831	1	10
aldrig	5	43	4	10	20	3	5	9	1	100	674	3	20

Tabell 43
Partiernas väljare 1991 fördelade efter kyrkogång (procent)

Kyrkogång	partival 1991								blank- röstare	icke- röstare	samtliga inter- vjuade
	v	s	c	fp	m	kds	mp	nyd			
minst en gång i månaden	0	6	19	9	5	46	7	3	0	6	9
några gånger om året	13	21	36	24	28	24	29	23	21	18	24
mera sällan	44	39	32	34	40	17	28	37	28	28	35
aldrig	43	34	13	33	27	13	36	37	51	48	32
summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
antal intervjuade	82	858	199	212	500	173	86	164	39	216	2 605

Kommentar: Intervjufrågan om kyrkogång hade följande lydelse: "Hur ofta brukar Du gå till gudstjänst eller på möte i statskyrkan, i någon frikyrka eller någon annan kyrka eller samfund?". Siffrorna för andel icke-röstare i tabell 42 har justerats upp eftersom gruppen är underrepresenterad bland de personer som ställde upp för intervju i 1991 års valundersökning.

Resultaten för de andra partierna följer i allt väsentligt det mönster som vi kunnat iakttä vid de närmast föregående valen: centerpartiet fick det starkaste röststödet bland regelbundna kyrkobesökare, moderaterna bland mer sporadiska kyrkobesökare och resterande partier bland väljare som aldrig går i kyrkan. Kds och centerpartiet hämtade majoriteten av sina väljare bland människor som går i kyrkan minst några gånger om året (70 respektive 55 procent) medan motsvarande siffra för de andra partierna varierade mellan 13 och 36 procent.¹

I 1991 års valundersökning tillfrågades kyrkobesökarna huruvida de för det mesta brukar gå till statskyrkan eller till någon frikyrka. Resultaten visar att kds står mycket starkt i frikyrko-Sverige medan framförallt moderaterna och centerpartiet har en relativt svag ställning. Röstfördelningen 1991 bland väljare som går på frikyrkomöte minst några gånger om året (7 procent av väljarkåren) blev: kds 48 procent, socialdemokraterna 20 procent, folkpartiet 11 procent, centerpartiet och moderaterna båda 7 procent, ny demokrati 4 procent, miljöpartiet 2 procent och vänsterpartiet 1 procent. Motsvarande fördelning bland väljare som går på frikyrkomöte minst en gång i månaden (5 procent av väljarkåren) blev: kds 64 procent, socialdemokraterna 14 procent, folkpartiet 12 procent, centerpartiet 7 procent, moderaterna 2 procent, och ny demokrati 1 procent.

1) Röstfördelningen 1991 bland väljare som går i kyrkan minst några gånger om året respektive mera sällan eller aldrig blev: vänsterpartiet 1 procent mot 5 (–4), socialdemokraterna 30 procent mot 41 (–11), centerpartiet 14 procent mot 6 (+8), folkpartiet 9 procent mot 10 (–1), moderaterna 21 procent mot 22 (–1), kds 15 procent mot 3 (+12), miljöpartiet 4 procent mot 4 (0), ny demokrati 6 procent mot 8 (–2) och övriga partier 0 procent mot 1 (–1).

